

Budsjett 2007

Budsjett 2007

© **Norges forskningsråd 2007**

Norges forskningsråd
Postboks 2700 St. Hanshaugen
0131 OSLO
Telefon: 22 03 70 00
Telefaks: 22 03 70 01
bibliotek@forskningsradet.no
www.forskningsradet.no/

Publikasjonen kan bestilles via internett:
www.forskningsradet.no/publikasjoner

eller grønt nummer telefaks: 800 83 001

Grafisk design omslag: Agendum See Design
Trykk: Norges forskningsråd
Opplag: 500

Oslo, februar 2007
ISBN 978-82-12- 02403-8 (trykksak)
ISBN 978-82-12- 02404-5 (pdf)

Forord

Statsbudsjettet for 2007 gir en samlet bevilgning til forskning på om lag 16 mrd. kroner, dette gir en vekst på 900 mill. kroner sammenlignet med 2006. Forskningsrådet foreslo i sitt budsjettforslag til departementene en vekst på 1,1 mrd kroner i 2007 i bevilgninger til Forskningsrådet, inklusive fondsmidler. I tillegg ble det foreslått en bevilgning til Det internasjonale polaråret (IPY) på 100 mill. kroner. Statsbudsjettet for 2007 gir en vekst i bevilgningene som tilsvarer litt over 25 prosent av den foreslåtte veksten. Bevilgningene til Forskningsrådet følger i begrenset grad opp budsjettforslagets prioriteringer.

Forskningsrådets budsjett i 2007 vil være på 5592,4 mill. kroner. Sammenlignet med 2006 tilsvarer dette en vekst på 266,4 mill. kroner (5 prosent). Fordelingen av budsjettet bygger på Forskningsrådets forslag til Store satsinger for 2007, budsjettforslaget for 2007 til departementene, Stortingets bevilgninger for 2007 samt Hovedstyrets vedtatte fordeling av rammer i desember 2006.

Oslo, februar 2007

Arvid Hallén
Administrerende direktør

Svein Erik Høst
Direktør stab

INNHALDSFORTEGNELSE

INNLEDNING	4
1 INNTEKTER	6
1.1 Generelle midler til forskningsformål	6
1.2 Øvrige midler i Forskningsrådets budsjett	8
1.3 Særskilte forvaltningsoppdrag for departementene.....	9
1.4 Budsjett over tid	9
2 FORDELING AV BUDSJETTET	12
2.1 Forskningsmeldingens hovedprioriteringer.....	12
2.2 Fordeling på divisjoner og staber	12
2.3 Fordeling på virkemidler	15
2.4 Tilsagn	16
2.5 Internasjonalisering	17
3 DEPARTEMENTENE.....	20
3.1 Kunnskapsdepartementet	20
3.2 Nærings- og handelsdepartementet	31
3.3 Olje- og energidepartementet	36
3.4 Fiskeri- og kystdepartementet	39
3.5 Landbruks- og matdepartementet.....	42
3.6 Miljøverndepartementet	45
3.7 Fondet for forskning og nyskaping	48
3.8 Arbeids- og inkluderingsdepartementet	51
3.9 Barne- og likestillingsdepartementet.....	52
3.10 Finansdepartementet.....	52
3.11 Fornyings- og administrasjonsdepartementet.....	53
3.12 Helse- og omsorgsdepartementet	53
3.13 Justis- og politidepartementet.....	53
3.14 Kultur- og kirke departementet	54
3.15 Kommunal- og regionaldepartementet.....	54
3.16 Samferdselsdepartementet.....	55
3.17 Utenriksdepartementet	55
4 DIVISJONENES BUDSJETTER	57
4.1 Divisjon for vitenskap	57
4.2 Divisjon for store satsinger	90
4.3 Divisjon for innovasjon	113
4.4 Divisjon for administrasjon.....	133
4.5 Internasjonal enhet og administrerende direktørs stab	137
4.6 Administrasjon	140

Vedlegg: Oversikt over programmene med angivelse av finansierende departement i 2007

Innledning

Forskningsrådets budsjett i 2007 vil være på 5592,4 mill. kroner. Sammenlignet med 2006 tilsvarer dette en vekst på 260,8 mill. kroner (5 prosent).

Forskningsrådet foreslo i sitt budsjettforslag til departementene en vekst på 1,1 mrd kroner i 2007, inklusive fondsmidler. I tillegg ble det foreslått en bevilgning til Det internasjonale polaråret (IPY) på 100 mill. kroner. Statsbudsjettet for 2007 gir en vekst i bevilgningene som tilsvarer litt over 25 prosent av den foreslåtte veksten. Bevilgningene til Forskningsrådet følger i begrenset grad opp budsjettforslagets prioriteringer.

Veksten har i all hovedsak kommet over fondet i tillegg til at instituttbevilgningene øker med 10 mill. kroner (3 prosent) sammenlignet med 2006. NHDs bevilgning øker med 15 mill. kroner (1 prosent), og av den samlede bevilgningen er det øremerket en vekst til MAROFF på 20 mill. kroner. OEDs bevilgning til Forskningsrådet reduseres med nesten 40 mill. kroner (8 prosent) og det er i første rekke petroleumsforskningen dette går ut over. FKDs bevilgning øker med 17 mill. kroner, 20 mill. kroner av 2007-bevilgningen er øremerket et vaksineprosjekt på dyre- og fiskevaksiner i samarbeid med India. Reduksjonen i bevilgningen fra KD på 7,1 mill. kroner må sees i sammenheng med at vitenskapelig utstyr er redusert med 11 mill. kroner, og at denne posten har fått en tilsvarende økning i avkastningen fra fondet. Av de øvrige departementene er det særlig Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) og Samferdselsdepartementet (SD) som øker sine bevilgninger. Innenfor HODs budsjett er bla forskning knyttet til Helse- og omsorgstjenester (omsorgstjenesteforskning med fokus på de kommunale helse- og omsorgstjenestene), rusmiddelforskning og klinisk forskning (muskel- og skjelettlidelser) prioritert med vekst, mens veksten i SDs bevilgning er øremerket VERDIKT innenfor teleforskningen, RENERGI og et nytt transportprogram innenfor transportforskningen. Utenriksdepartementet har økt sin bevilgning til Sør-Afrikaprogrammet med over 10 mill. kroner og Kommunal- og regionaldepartementet har økt sin bevilgning med 5 mill. kroner, veksten er øremerket FORNY og VRI.

Veksten i bevilgningen fra forskningsfondet er på 230,6 mill. kroner. Øremerkingene følger opp de tematiske prioriteringene i Forskningsmeldingen, i tillegg til at brukerstyrt innovasjonsarena, strategisk høgskoleprosjekt og vitenskapelig utstyr prioriteres. 80 mill. kroner av fondsveksten er satt av til det internasjonale polaråret (IPY) og 30 mill. kroner er satt av til gaveforsterkningsordningen.

Midler øremerket spesifikke FoU-aktiviteter og som finansieres over særskilte kapitler og poster fra alle departementenes budsjetter kalles ofte for spesielle midler. Det ligger an til en vekst i de spesielle midlene på 5 prosent sammenlignet med 2006. Beløpet i budsjettboken er foreløpig og erfaringsmessig vil det endre seg etter hvert som tildelingsbrevene kommer.

Administrasjonsbevilgningene har økt med 5,6 mill. kroner, om lag samme nominelle nivå som i 2006.

Diverse inntekter er avtalefestede inntekter fra andre offentlige og private kilder som ikke bevilges over Statsbudsjettet. Per i dag er diverse inntekter anslått til i overkant av 107,3 mill. kroner, men beløpet er høyst foreløpig.

Forskningsrådet mottar også midler over Statsbudsjettet til å administrere tilskuddsordninger for departementene. Disse omtales nærmere i kapittel 1.3. Midlene inngår ikke i Forsknings-

rådets ordinære budsjett, men inkludert disse vil Forskningsrådet forvalte til sammen 5,7 mrd. kroner i 2007.

Tabell 0-1 Forskningsrådets totale budsjett fordelt på kilder¹⁾. Revidert budsjett 2006 og Budsjett 2007. 1000 kroner og prosentvis endring.

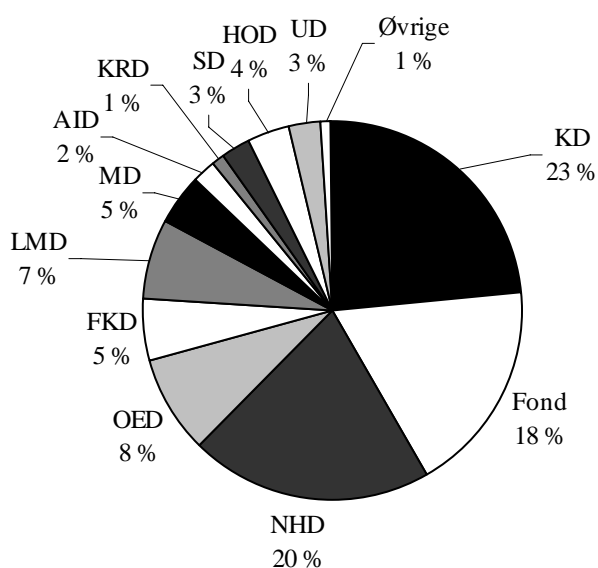
	Revidert budsjett 2006	Budsjett 2007	Endring 2006-2007	
			Kroner	Prosent
Generelle midler				
Faglige bevilgninger	3 171 905	3 153 605	-18 300	-1 %
Instituttbevilgninger	324 306	334 630	10 324	3 %
Avkastningen fra forskningsfondet	709 003	939 560	230 557	33 %
Sum	4 205 214	4 427 795	222 581	5 %
Spesielle midler				
Sum generelle og spesielle midler	4 998 594	5 261 956	263 362	5 %
Administrasjon	217 479	223 113	5 634	3 %
Sum departementene	5 216 073	5 485 069	268 996	5 %
Diverse inntekter	115 494	107 302	-8 192	-7 %
Sum Forskningsrådets budsjett	5 331 567	5 592 371	260 804	5 %
Særskilte forvaltningsoppdrag for departementene ²⁾	130 219	132 800	2 581	2 %
Totalt	5 461 786	5 725 171	263 385	5 %

1) Revidert budsjett er per 1/9 og kan derfor avvike noe fra de faktiske inntektene per departement som er angitt i regnskapet for 2006. Regnskapet dekker de samlede bevilgningene gjennom hele 2006.

2) Midler til særskilte forvaltningsoppdrag inkluderes ikke i Forskningsrådets ordinære budsjett. Se nærmere omtale under kapittel 1.3

Figuren under gir en oversikt over hvor stor andel av Forskningsrådets budsjett de ulike departementenes bevilgninger utgjør (eksklusive administrasjonsbevilgningen). Midlene som er øremerket spesifikke tiltak utgjør 16 prosent av de totale departementsbevilgningene. Departementsprofilen har vært stabil de siste årene.

Figur 0-1 Generelle og spesielle midler per departement. Budsjett 2007 i prosent.

I Inntekter

I.1 Generelle midler til forskningsformål

Rammbevilgningene fra KD, NHD, OED, FKD, LMD og MD klassifiseres som generelle midler. Bevilgningene omfatter både faglige bevilgninger og instituttbevilgninger samt avkastningen fra Forskningsfondet. Noen av disse departementene bevilger i tillegg øremerkete midler til særskilte tiltak, også kalt spesielle midler.

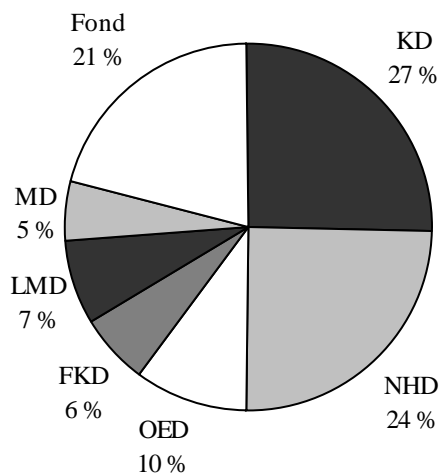
De generelle midlene utgjør til sammen 4,4 mrd. kroner i 2007, jf. tabellen under. Dette innebærer en vekst på 222,6 mill. kroner (5 prosent) sammenlignet med revidert budsjett 2006. Det er en nedgang i de faglige bevilgningene og en økning i instituttbevilgningene sammenlignet med 2006. Bevilgningen til Forskningsrådet fra avkastningen fra fondet øker med 230,6 mill. kroner.

Tabell 1-1 Generelle midler. Fordeling etter finansieringstype og departement. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1000 kroner og prosentvis endring.

				Revidert budsjett 2006	Budsjett 2007	Endring 2006-2007	
						Kroner	Prosent
Faglige bevilgninger							
KD	Kap. 285 , post 52	Norges forskningsråd		1 100 121	1 087 421	-12 700	-1 %
NHD	Kap. 920 , post 50	Norges forskningsråd		1 066 000	1 081 000	15 000	1 %
OED	Kap. 1830 , post 50	Norges forskningsråd		477 100	438 500	-38 600	-8 %
FKD	Kap. 1023 , post 50	Tilskudd Norges forskningsråd		253 100	270 100	17 000	7 %
LMD	Kap. 1137 , post 50	Tilskudd Norges forskningsråd		150 266	151 266	1 000	1 %
MD	Kap. 1410 , post 51	Forskningsprogrammer		125 318	125 318	0	0 %
Sum				3 171 905	3 153 605	-18 300	-1 %
Instituttbevilgninger							
KD	Kap. 287 , post 54	Tilskudd til forskningsstiftelser		48 075	49 902	1 827	4 %
LMD	Kap. 1137 , post 51	Basisbev. til forskningsinstitutter		174 145	178 763	4 618	3 %
MD	Kap. 1410 , post 50	Basisbevilgninger til miljøinstituttene		102 086	105 965	3 879	4 %
Sum				324 306	334 630	10 324	3 %
Delsum				3 496 211	3 488 235	-7 976	0 %
Forskningsfond							
KD	Kap. 286 , post 50	Fondet for forskning og nyskaping		709 003	939 560	230 557	33 %
Totalt				4 205 214	4 427 795	222 581	5 %

Figuren nedenfor viser at KDs bevilgninger (inkl. fondsavkastningen) utgjør nesten halvparten av de generelle midlene. Sammenlignet med 2006 er fondets andel av de generelle midlene større i 2007.

Figur 1-1 Generelle midler fordelt på departement og Forskningsfond

Kunnskapsdepartementet (KD): Departementets faglige bevilgning er redusert med 7,1 mill. kroner fra 2006 til 2007. Vitenskapelig utstyr er redusert med 11 mill. kroner, men det må sees i sammenheng med tilsvarende økning i avkastning fra fondet. Departementet har videre øremerket en vekst på 2,4 mill. kroner til forskningsetisk arbeid. Veksten i basisbevilgningene er marginale (1,8 mill. kroner). Departementet har i sine føringer lagt vekt på at fri prosjektstøtte skal prioriteres innenfor den tildelte rammen, men budsjettet gir lite rom for økning til dette virkemiddelet.

Nærings- og handelsdepartementet (NHD): Veksten i bevilgningen fra NHD er i all hovedsak øremerket Næringsrettet brukerstyrt forskning der MAROFF har fått en vekst på 20 mill. kroner. Nedgangen på 3,5 mill. kroner til Næringsrettet strategisk forskning er knyttet til de regionale instituttene, i tillegg er bevilgningen til FORNY redusert med 2 mill. kroner.

Olje- og energidepartementet (OED): Reduksjonen i OEDs bevilgning er i all hovedsak knyttet til PETROMAKS og DEMO2000, og reduksjonen innenfor energiforskningen er knyttet til CLIMIT. Det er satt av 10 mill. kroner til et nytt program innenfor samfunnsvitenskapelig petroleumsforskning. Forskningsrådets samfunnsvitenskapelige forskningsprogram Petropol avsluttes i år, og har en bevilgning fra OED på 5,2 mill. kroner. Departementet har satt av 10 mill. kroner til et tilsvarende program i 2007, dvs. en vekst på nesten 5 mill. kroner.

Fiskeri- og kystdepartementet (FKD): De prioriterte programmene og satsingsområdene i 2006 skal videreføres i 2007, i tillegg til at det skal settes av 20 mill. kroner til et norsk-indisk prosjekt innen vaksineforskning knyttet til dyre- og fiskerelaterte vaksiner. Det var ikke satt av midler til dette formålet i Forskningsrådets budsjett for 2006 eller 2007. Det innebærer at hele veksten, samt en del av 0-veksten i bevilgningen fra FKD i 2007 må settes av til dette.

Landbruks- og matdepartementet (LMD): Den faglige bevilgningen fra LMD er omtrent på samme nivå som i 2006, mens det er en vekst i basisbevilgningene på 6,6 mill. kroner. 4 mill. kroner av veksten skal gå til grunnbevilgningene og 4,5 mill. kroner til SIPer. 2006 var det siste året for investeringsstøtte til Akvaforsk, men bevilgningen under post 51 er allikevel ikke redusert.

Miljøverndepartementet (MD): Veksten i bevilgningene fra MD er øremerket basisbevilgninger til Miljøinstituttene og skal gå til generell kompetanseoppbygging ved instituttene.

Fondet for forskning og nyskaping: Departementet foreslår en vekst i kapitalen i Forskningsfondet på 10 mrd. kroner slik at den totale kapitalen vil bli 60 mrd. kroner. Veksten i avkastningen fra forskningsfondet i 2007 er i sin helhet øremerket fra departementets side. Departementet har utvidet den såkalte gaveforsterkningsordningen til også å omfatte gaver fra andre private givere, blant annet ideelle organisasjoner. Det er satt av 30 mill. kroner ekstra til ordningen i 2007 slik at totalt 80 mill. kroner vil være øremerket ordningen i 2007.

Forskningsrådet hadde i sitt budsjettforslag gitt uttrykk for at det er ønskelig å kunne se fordelingen av fondsmidlene i sammenheng med departementenes samlede tildelinger og hadde derfor ikke lagt opp til øremerkinger.

For nærmere omtale av departementene, se kapittel 3.

1.2 Øvrige midler i Forskningsrådets budsjett

Dette er midler som er øremerket programmer og/eller prosjekter, ofte kalt spesielle midler. Bevilgningene skjer fortløpende gjennom året, og før vi mottar tildelingsbrevene har vi bare begrenset oversikt over dem. Foreløpige tall viser at disse midlene vil beløpe seg til om lag 834 mill. kroner, en vekst på 5 prosent.

Som tabellen under viser er det særlig Helse- og omsorgsdepartementet (HOD), Samferdselsdepartementet (SD) og Utenriksdepartementet (UD) som øker sine bevilgninger i 2007. HOD prioriterer særlig forskning knyttet til Helse- og omsorgstjenester (eldres levekår og helse), rusmiddelforskning og klinisk forskning (helse- og skjelettlidelser). SD prioriterer teleforskning og har i tillegg bevilget midler til et nytt transportforskningsprogram, mens UD har økt sin bevilgning til Sør-Afrikaprogrammet med 10 mill. kroner.

Se egen omtale av det enkelte departement i kapittel 3.

Tabell 1-2 Øvrige midler. Fordeling etter departement. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1000 kroner og prosentvis endring.

	Revidert budsjett 2006	Budsjett 2007	Endring 2006-2007	
			Kroner	Prosent
Kunnskapsdepartementet	109 000	108 013	-987	-1 %
Nærings- og handelsdepartementet	400	0	-400	-100 %
Olje- og energidepartementet	250	0	-250	-100 %
Fiskeri- og kystdepartementet	5 000	5 000	0	0 %
Landbruks- og matdepartementet	37 555	37 656	101	0 %
Miljøverndepartementet	6 000	6 000	0	0 %
Arbeids- og inkluderingsdepartementet	93 200	98 000	4 800	5 %
Barne- og likestillingsdepartementet	15 450	15 450	0	0 %
Finansdepartementet	8 500	8 200	-300	-4 %
Forsvarsdepartementet	0	0	0	
Justis- og politidepartementet	8 000	10 000	2 000	25 %
Kommunal- og regionaldepartementet	48 000	53 000	5 000	10 %
Kultur- og kirkedepartementet	12 661	14 987	2 326	18 %
Samferdselsdepartementet	133 200	140 950	7 750	6 %
Helse- og omsorgsdepartementet	174 764	184 705	9 941	6 %
Fornyings- og administrasjonsdepartementet	10 200	10 000	-200	-2 %
Utenriksdepartementet	131 200	142 200	11 000	8 %
Sum	793 380	834 161	40 781	5 %

1.3 Særskilte forvaltningsoppdrag for departementene

Forskningsrådet mottar også midler over statsbudsjettet for å administrere enkelte tilskuddsordninger for departementene. Disse midlene er ikke inkludert i Forskningsrådets ordinære budsjett. Tabellen nedenfor viser de særskilte forvaltningsoppdragene i 2007.

Tabell 1-3 Særskilte forvaltningsoppdrag. Fordeling etter departement. Bevilgning 2006 og 2007. 1000 kroner og prosentvis endring

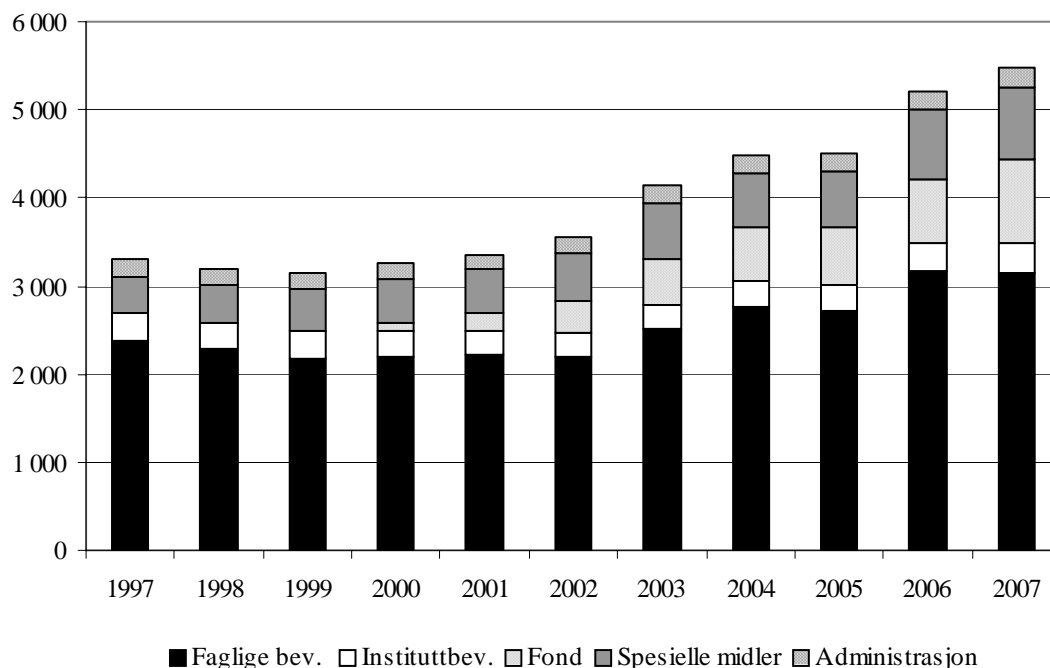
	Revidert budsjett 2006	Budsjett 2007	Endring 2006-2007	
			Kroner	Prosent
FAD Kap. 1508 , post 50 Tilskudd til høyhastighetskomm. (HØYKOM)	118 500	121 000	2 500	2 %
FIN Kap. 1600 , post 80 Finansmarked	11 719	11 800	81	1 %
Sum	130 219	132 800	2 581	2 %

1.4 Budsjett over tid

Forskningsrådets budsjett har hatt en markert vekst fra og med 2000, og det er først og fremst Forskningsfondet som har bidratt til dette. Fra og med 2002 har det også vært en vekst i de faglige bevilgningene, men det siste statsbudsjettet har gitt en nedgang i de faglige bevilgningene i forhold til i fjor. Den reelle nedgangen i de faglige bevilgningene fra 2006 til 2007 er på 3,9 prosent (faste 2006-kroner).

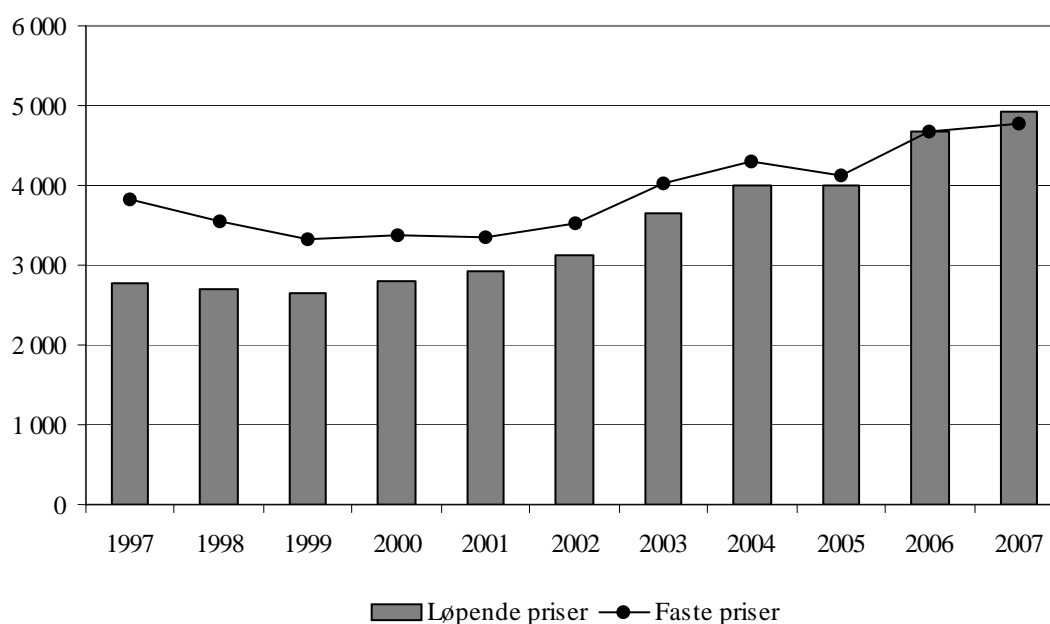
Figuren under viser at det er en liten vekst i bevilgningene til Forskningsrådet fra 2006 til 2007 målt i løpende priser og at det i hovedsak er fondsmidlene som bidrar til dette.

Figur 1-2 Forskningsrådets bevilgninger etter finansieringstyper. Revidert budsjett 1997-2006, budsjett 2007. Mill. løpende kroner.

Dersom man ser hele perioden under ett har den reelle økningen i bevilgningene til Forskningsrådet vært 18 prosent målt i faste 2006-kroner. Veksten skyldes bevilgningene fra avkastningen i Forskningsfondet som var på om lag 100 mill. kroner i 2000 og over 900 mill. kroner i 2007 (faste 2006-kroner). De faglige bevilgningene har hatt en reell vekst på 15 prosent fra 2000 til 2007 mens instituttbevilgningene har hatt en reell nedgang på 7 prosent i samme periode. Spesielle midler har økt med 36 prosent i denne perioden, mens administrasjonsbevilgningen har gått ned med 1 prosent siden 2000.

Figur 1-3 Faglige bevilgninger, fondsmidler og spesielle midler. Revidert budsjett 1997-2006, budsjett 2007. Mill. løpende og faste 2006-kroner.

Tabellen under gir en detaljert oversikt over Forskningsrådets budsjett for 2007 sammenlignet med revidert budsjett 2006.

Tabell 1-4 Forskningsrådets totale budsjett fordelt på finansieringskilde og departement. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1000 kroner og prosentvis endring.

	Revidert budsjett 2006	Budsjett 2007	Endring 2006-2007	
			Kroner	Prosent
Generelle midler til forskningsformål				
Kunnskapsdepartementet ¹⁾	1 100 121	1 087 421	-12 700	-1 %
Nærings- og handelsdepartementet ²⁾	1 066 000	1 081 000	15 000	1 %
Olje- og energidepartementet ³⁾	477 100	438 500	-38 600	-8 %
Fiskeri- og kystdepartementet	253 100	270 100	17 000	7 %
Landbruks- og matdepartementet	150 266	151 266	1 000	1 %
Miljøverndepartementet	125 318	125 318	0	0 %
Sum	3 171 905	3 153 605	-18 300	-1 %
Instituttbevilgninger				
Kunnskapsdepartementet	48 075	49 902	1 827	4 %
Landbruks- og matdepartementet	174 145	178 763	4 618	3 %
Miljøverndepartementet	102 086	105 965	3 879	4 %
Sum	324 306	334 630	10 324	3 %
Forskningsfond				
Kunnskapsdepartementet	709 003	939 560	230 557	33 %
Sum generelle midler	4 205 214	4 427 795	222 581	5 %
Spesielle midler til forskningsformål				
Kunnskapsdepartementet	109 000	108 013	-987	-1 %
Nærings- og handelsdepartementet	400	0	-400	-100 %
Olje- og energidepartementet	250	0	-250	-100 %
Fiskeri- og kystdepartementet	5 000	5 000	0	0 %
Landbruks- og matdepartementet	37 555	37 656	101	0 %
Miljøverndepartementet	6 000	6 000	0	0 %
Arbeids- og inkluderingsdepartementet	93 200	98 000	4 800	5 %
Barne- og likestillingsdepartementet	15 450	15 450	0	0 %
Finansdepartementet	8 500	8 200	-300	-4 %
Forsvarsdepartementet	0	0	0	0 %
Justis- og politidepartementet	8 000	10 000	2 000	25 %
Kommunal- og regionaldepartementet	48 000	53 000	5 000	10 %
Kultur- og kirke departementet	12 661	14 987	2 326	18 %
Samferdselsdepartementet	133 200	140 950	7 750	6 %
Helse- og omsorgsdepartementet	174 764	184 705	9 941	6 %
Fornyings- og administrasjonsdepartementet	10 200	10 000	-200	-2 %
Utenriksdepartementet	131 200	142 200	11 000	8 %
Sum spesielle midler	793 380	834 161	40 781	5 %
Administrasjon				
Kunnskapsdepartementet	217 479	223 113	5 634	3 %
Sum departementer	5 216 073	5 485 069	268 996	5 %
Diverse inntekter	115 494	107 302	-8 192	-7 %
Totalt	5 331 567	5 592 371	260 804	5 %

1) Inkludert tilsagnsfullmakt på 37,5 mill. kroner begge år.

2) Inkludert tilsagnsfullmakt på 172,5 mill. kroner begge år.

3) Inkludert tilsagnsfullmakt på 33,0 mill. kroner begge år.

2 Fordeling av budsjettet

2.1 Forskningsmeldingens hovedprioriteringer

I Forskningsmeldingen Vilje til forskning (St.meld.nr.20) er det pekt ut ulike satsingsområder knyttet til tre hovedprioriteringer for perioden 2006-2010.

Tabellen nedenfor viser de totale prosjektbevilgningene innenfor programmer og øvrige aktiviteter i Forskningsrådet hvis hovedformål og forskningspolitiske begrunnelse støtter opp under forskningsmeldingens prioriteringer. Summen sier ikke noe om totalinnsatsen innenfor de ulike satsingsområdene. Plantall 2007 er estimat basert på anslaget for 2006.

Tabell 2-1 Departementsinntekter. Fordeling etter Forskningsmeldingens prioriteringer. Anslag 2006 og plantall 2007. Millioner kroner.

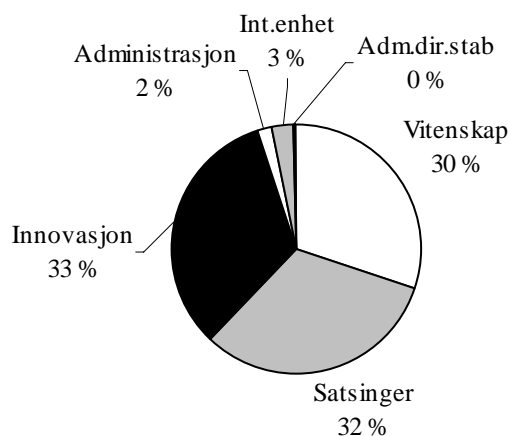
	Anslag 2006	Plantall 2007
Strukturelle prioriteringer		
Internasjonalisering	322,2	361,6
Gunnforskning	1 558,5	1 708,6
Forskning for nyskaping og innovasjon	1 872,1	1 976,4
Sum	3 752,8	4 046,6
Tematiske prioriteringer		
Energi og miljø	660,6	722,3
Hav	194,3	251,7
Mat	480,6	503,0
Helse	448,9	484,2
Sum	1 784,4	1 961,1
Teknologiområder		
IKT	276,8	315,9
Nye materialer Nanoteknologi	82,4	104,8
Bioteknologi	316,2	347,2
Sum	675,4	767,9

Økningen innenfor Grunnforskning henger i første rekke sammen med de nye SFFene i Vitenskapsdivisjonen samt at VERDIKT øker sin aktivitet i 2007.

2.2 Fordeling på divisjoner og staber

Figuren nedenfor viser hvordan de totale departementsinntektene i 2007 fordeler seg mellom divisjoner og staber.

Figur 2-1 Budsjett 2007 (eksklusive administrasjon) fordelt på divisjoner og staber. Prosent

Sammenlignet med 2006 har Satsingsdivisjonen økt sin andel av budsjettet med 3 prosentpoeng i 2007. Det har blant annet sammenheng med at ulike IKT-aktiviteter fases ut i divisjonene og at midlene flyttes over til VERDIKT i SATS. Dessuten er store deler av veksten i fondsmidlene i 2007 knyttet til aktiviteter i denne divisjonen.

Administrasjonsdivisjonen har redusert sin andel av budsjettet. Dette henger sammen med at gaveforsterkningsordningen reduseres fra 150 mill. kroner i 2006 til 80 mill. kroner i 2007.

Nedenfor gis en oversikt over hvordan budsjettet fordeler seg mellom divisjoner og finansieringskilder.

Tabell 2-2 Totalt budsjett 2007. Divisjonsfordeling etter finansierende departement. 1000 kroner.

	Totalt	Vitenskap	Satsinger	Innovasjon	Admini- strasjon	Int.enhet	Adm.dir. stab	Adm.
Generelle midler								
KD	1 360 436	880 653	133 920	15 000	17 635	80 250	9 865	223 113
NHD	1 081 000	83 850	94 250	857 700	5 800	36 900	2 500	
OED	438 500	11 000	269 300	147 200	0	11 000	0	
FKD	270 100	900	141 690	122 090	1 520	3 500	400	
LMD	330 029	300	19 650	304 029	900	5 000	150	
MD	231 283	3 900	223 003	0	580	3 500	300	
Fond	939 560	322 803	365 000	173 000	80 000	0	-1 243	
Spesielle midler								
KD	108 013	46 865	51 488	9 500	0	0	160	
NHD	0	0	0	0	0	0	0	
OED	0	0	0	0	0	0	0	
FKD	5 000	0	0	5 000	0	0	0	
LMD	37 656	0	5 000	32 656	0	0	0	
MD	6 000	0	6 000	0	0	0	0	
AID	98 000	13 700	79 100	5 200	0	0	0	
BLD	15 450	4 000	11 450	0	0	0	0	
FIN	8 200	2 000	5 200	1 000	0	0	0	
FD	0	0	0	0	0	0	0	
JD	10 000	4 000	5 500	500	0	0	0	
KRD	53 000	0	10 500	42 500	0	0	0	
KKD	14 987	5 287	9 700	0	0	0	0	
SD	140 950	32 750	80 700	22 000	0	5 500	0	
FAD	10 000	10 000	0	0	0	0	0	
HOD	184 705	172 717	11 498	0	0	0	490	
UD	142 200	4 000	137 700	500	0	0	0	
Diverse	107 302	4 680	28 208	74 414	0	0	0	
Totalt	5 592 371	1 603 405	1 688 857	1 812 289	106 435	145 650	12 622	223 113

Tabellene nedenfor viser hvordan departementsmidlene fordeler seg mellom divisjonene i 2007 sammenlignet med revidert budsjett 2006. Tabellen viser at særlig Satsingsdivisjonen har en vekst sammenlignet med 2006. Denne veksten er blant annet knyttet til at frigjorte midler fra utfasede aktiviteter sluses inn i VERDIKT i Satsingsdivisjonen. Dessuten er en stor del av fondsveksten knyttet til aktiviteter i SATS. Den markerte nedgangen i Administrasjonsdivisjonens budsjett henger sammen med at midlene avsatt til gaveforsterkningsordningen er redusert fra 2006 til 2007.

Tabell 2-3 Departementsmidler fordelt på divisjoner. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1000 kroner og prosentvis endring.

	Revidert budsjett 2006	Budsjett 2007	Endring 2006-2007	
			Kroner	Prosent
Vitenskap	1 533 727	1 598 725	64 998	4 %
Satsinger	1 443 433	1 660 649	217 216	15 %
Innovasjon	1 683 391	1 737 875	54 484	3 %
Administrasjon	176 435	106 435	-70 000	-40 %
Internasjonal enhet	146 750	145 650	-1 100	-1 %
Adm.dir.stab	14 858	12 622	-2 236	-15 %
Sum	4 998 594	5 261 956	263 362	5 %

I tabellen under er øvrige midler og diverse inntekter holdt utenfor. Oversikten viser at endringer i de ulike divisjonenes budsjetter hovedsakelig skyldes endringer i de generelle midlene.

Tabell 2-4 Generelle midler. Fordeling på divisjoner og staber. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1000 kroner og prosentvis endring.

	Revidert budsjett 2006	Budsjett 2007	Endring 2006-2007	
			Kroner	Prosent
Vitenskapsdivisjonen	1 243 336	1 303 406	60 070	5 %
Satsingsdivisjonen	1 076 049	1 246 813	170 764	16 %
Innovasjonsdivisjonen	1 553 586	1 619 019	65 433	4 %
Administrasjonsdivisjonen	176 435	106 435	-70 000	-40 %
Internasjonal enhet	141 250	140 150	-1 100	-1 %
Adm.dir.stab	14 558	11 972	-2 586	-18 %
Sum	4 205 214	4 427 795	222 581	5 %

2.3 Fordeling på virkemidler

Forskningsrådets programmer/aktiviteter sorteres i ulike hovedaktiviteter som igjen samles i ulike virkemidler.

Tabellen nedenfor viser hvordan Forskningsrådets totale budsjett (departementsmidler og diverse inntekter) og generelle midler fordeler seg på de ulike virkemidlene i 2006 og 2007. Siden de øvrige midlene fra departementenes side i all hovedsak er øremerket spesielle program eller prosjekter er det de generelle midlene som omtales nedenfor. Det er i første rekke disse midlene Forskningsrådet har styringsrett i forhold til.

Programmene og infrastrukturtiltakene øker sine budsjetter fra 2006 til 2007. I 2007 vil 45 prosent av de generelle midlene bevilges til Forskningsrådets programmer og 40 prosent av programbevilgningene går til de store programmene. Grunnforskningsprogrammene vil ha en markert prosentvis vekst fra 2006. Dette skyldes øremerkingen i fondsmidlene på 80 mill. kroner til det internasjonale polaråret, IPY. Veksten i de handlingsrettede programmene henger blant annet sammen med veksten i bevilgningen til samfunnsvitenskapelig petroleumsforskning fra OED og den fondsfinansierte satsingen på forskning på årsaker til sykefravær. Den samlede veksten i programmene vil fra 2006 til 2007 være på 10 prosent.

Veksten i infrastrukturtiltakene har sammenheng med innføring av det nye virkemiddelet SFI (Sentre for forskningsbasert innovasjon) samt utvidelsen av den allerede etablerte SFF-ordningen. Basisbevilgningene, summen av grunnbevilgninger og strategiske instituttprosjekter (SIP) til institutter omfattet av retningslinjer for statlig finansiering, utgjør den største andelen av infrastrukturtiltakene, over halvparten.

11 prosent av de generelle midlene går til fri prosjektstøtte, det er den samme andelen som tidligere år. Fri prosjektstøtte er den viktigste hovedaktiviteten innenfor virkemiddelet Frittstående prosjekter. Frittstående prosjekter er Forskningsrådets virkemiddel for å finansiere forskning som ikke er tilknyttet et forskningsprogram eller infrastrukturtiltak. Aktiviteten skal bidra til grunnleggende teori- og metodeutvikling og vitenskapelig fornyelse av fagene, og normalt er det grunnforskning som finansieres på denne måten. Fri prosjektstøtte er støtte til fri forskerinitiert grunnforskning knyttet til fagkomiteene.

Tabell 2-5 Totalt FoU-budsjett og herav generelle midler fordelt på virkemidler og hovedaktiviteter. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1000 kroner.

	Totalt		Herav generelle midler	
	Rev.budsj. 2006	Budsjett 2007	Rev.budsj. 2006	Budsjett 2007
Brukerstyrte innovasjonsprogrammer	820 210	821 672	682 552	691 902
Grunnforskningsprogrammer	220 227	281 802	168 890	237 300
Handlingsrettede programmer	603 593	631 337	177 780	205 170
Store programmer	829 222	934 768	773 860	840 960
Sum programmer	2 473 252	2 669 579	1 803 082	1 975 332
Fri prosjektstøtte	483 823	491 273	479 923	488 123
Andre grunnforskningsprosjekter	114 535	100 061	83 660	65 675
Internasjonal prosjektstøtte	139 180	133 380	109 300	105 500
Andre frittstående prosjekter	58 930	56 930	57 930	56 930
Sum frittstående prosjekter	796 468	781 644	730 813	716 228
Basisbevilgninger	684 762	703 104	651 962	669 804
Strategisk institusjonsstøtte	270 775	201 885	222 775	157 885
SFF/SFI	130 000	300 000	130 000	300 000
Vitenskapelig utstyr, databaser og samlinge	51 200	57 400	51 200	57 400
Andre infrastrukturtiltak	88 528	88 525	88 528	88 525
Sum infrastruktur og institusjonelle tiltak	1 225 265	1 350 914	1 144 465	1 273 614
Systemtiltak	175 800	173 950	117 000	114 450
Nasjonale stimulerings tiltak og møteplasser	12 795	12 100	12 795	12 100
Internasjonale nettverkstiltak	141 623	151 960	131 773	140 310
Sum nettverkstiltak	330 218	338 010	261 568	266 860
Informasjon/formidling/publisering	46 706	59 168	36 706	43 168
Planlegging/utredning/evaluering	44 038	45 567	30 638	28 217
Sum diverse FoU-relaterte aktiviteter	90 744	104 735	67 344	71 385
Disposisjonsfond	15 842	10 476	15 842	10 476
Sekretariater	32 300	33 900	32 100	33 900
Administrasjonsbudsjett	0	0	0	0
Omstillingskostnader	0	0	0	0
Andre felleskostnader	0	0	0	0
Sum felleskostnader	32 300	33 900	32 100	33 900
Forvaltningsoppdrag	150 000	80 000	150 000	80 000
SUM TOTALT	5 114 089	5 369 258	4 205 214	4 427 795

2.4 Tilsagn

Forskningsrådets midler er i stor grad bundet opp i ulike former for tilsagn. Tilsagnene omfatter kontraktmessige forpliktelser, finansieringsplan for forskningsprogrammer samt grunnbevilgninger til forskningsinstitutter tilsvarende inneværende års budsjett.

Forskningsrådets handlingsrom i 2007 er andelen av midler som ikke er bundet opp i tilsagn til videreføring av igangværende aktiviteter. Handlingsfriheten er den muligheten Forskningsrådet har til å styrke igangsatt aktivitet eller til å sette i gang ny aktivitet uten budsjettvekst. Det er ulik grad av bindinger innenfor enkeltprosjekt og planlagte programmer.

I 2008 og 2009 utgjør tilsagnene hhv 3,6 og 3,3 mrd. kroner, 82 og 75 prosent av de generelle midlene i 2007. Tabellen nedenfor viser hvordan tilsagnene fordeler seg på de ulike virkemidlene.

Tabell 2-6 Generelle midler til forskningsformål. Fordeling etter virkemidler. Budsjett 2007 og tilsagn for 2008 og 2009. 1000 kroner

	Budsjett 2007	Tilsagn 2008	Tilsagn 2009
Programmer	1 975 332	1 939 232	1 919 282
Frittstående prosjekter	716 228	467 886	312 445
Infrastruktur og institusjonelle tiltak	1 273 614	1 027 883	860 633
Nettverkstiltak	293 295	151 557	143 627
Diverse FoU-relaterte aktiviteter	44 950	15 889	14 409
Disposisjonsfond	10 476	0	0
Felleskostnader	113 900	30 200	30 200
SUM TOTALT	4 427 795	3 632 647	3 280 596

2.5 Internasjonalisering

Internasjonalisering av norsk forskning er et strategisk virkemiddel for å

- styrke forskningens kvalitet og relevans
- gjøre norske miljøer i stand til å dra nytte av kunnskap og teknologi utviklet i utlandet
- gjøre norske forskere til attraktive samarbeidspartnere for de fremste internasjonale fagmiljøer
- tiltrekke gode forskere, samt oppdrag og finansiering fra utlandet
- bidra til global kunnskapsutvikling

Økt internasjonalisering og internasjonalt forskningssamarbeid er viktig som grunnlag for innovasjon og utvikling av et globalt konkurransedyktig kunnskapsbasert næringsliv i høykostlandet Norge. Omfanget av internasjonalt samarbeid er en viktig uttrykk for omfanget av internasjonalisering i Forskningsrådets portefølje. Det internasjonale arbeidet er høyt prioritert både i Forskningsmeldingen, Soria-Moria-erklæringen og i Forskningsrådets strategi og utgjør en stadig viktigere del av Forskningsrådets virksomhet.

Generelle tiltak for økt internasjonalt samarbeid

Samarbeid over landegrensene er nødvendig for å oppnå miljøer med tilstrekkelig ”kritisk masse”, tverrfaglig sammensetning, og for optimal utnyttelse av kostbar infrastruktur. Ny kunnskap oppstår ofte i grenseflaten mellom etablerte fagfelt. Nærhet mellom grunnforskning, strategisk forskning og innovasjons- og næringsmiljøer skal stimuleres for å øke sannsynligheten for at forskningsresultater fanges opp og videreutvikles til nye samfunnsnyttige tilbud med betydelig potensial for næringsutvikling nasjonalt og globalt.

Internasjonalt samarbeid inngår derfor som integrert del av Forskningsrådets aktiviteter og virkemidler og vil styrkes ytterligere i 2007. Det vises til omtale under de enkelte departement og divisjoner i kapittel 3 og 4. I forhold til tidligere år vil krav til internasjonalt samarbeid i Forskningsrådets normale prosjektportefølje vil bli bedre konkretisert i program- og prosjektbeskrivelser, inngå tydeligere i kriterier for prioritering og tildeling av midler og bli bedre synliggjort i omtalen av Forskningsrådets aktiviteter på våre nettsider både på norsk og engelsk. Planlagt omfang av internasjonalt samarbeid i 2007 er 947 mill. kroner (inkl. internasjonalisering som hovedformål, jfr. tabell 2-7), tilsvarende en vekst på nesten 9 % sammenlignet med 2006 (anslag, jfr tabell 2-7). Tallene baserer seg på registrering av prosentandel av internasjonalt samarbeid innenfor hver aktivitet ut fra gitte kriterier som så summeres på overordnet nivå. Det ligger an til en særlig stor økning innenfor programsatsningene og SFF/SFI-ordningene.

Spesielle stimulerings tiltak for økt internasjonalt samarbeid

På enkelte områder ser man behov for spesifikke rettede tiltak for å stimulere til økt internasjonalisering. Forskningsrådet vil styrke norsk deltagelse i fora der internasjonal forskningspolicy utformes. I tillegg vil den særskilte satsningen på vaksinasjonsforskning hvor samarbeidet med India er høyt prioritert iverksettes og videreføres.

Forskningssamarbeid i Europa

Innsatsen vil ha særlig fokus på det forskningspolitiske arbeidet i sentrale europeiske institusjoner med aktiv deltagelse i pan-europeiske forskningsinstitusjoner. Arbeidet med å etablere Europa som forskningsområde (European Research Area - ERA) sikter mot sterkere koordinering mellom EU-forskningen og nasjonalstatenes forskningsinnsats. Man vil arbeide for å ta ut synergieffekter ved økt koordinering og samspill mellom nasjonale og internasjonale satsinger og søke å tiltrekke forskere og finansiering fra utlandet gjennom økt vitenskapelig kvalitet og gradvis åpning av nasjonale forskningsprogrammer for utenlandsk deltagelse, bl.a gjennom ERA-Net-samarbeidet. Forskningsrådet vil løpende ta del i drøftinger og forslag til policy og innhold i EUs satsinger. EUs 7. rammeprogram med oppstart i 2007, herunder etablering av et European Research Council (ERC), samt arbeidet i sentrale europeiske institusjoner som EUs forskningskomité CREST, European Science Foundation (ESF) og EUROHORC blir stadig viktigere arenaer for norsk forskning og forskningspolitikk.. Videre vil det stimuleres til økt norsk bruk av de internasjonale stipendordningene og de spesielle høykvalitets pan-europeiske satsninger som European Molecular Biology Laboratories (EMBL), CERN, ESA, Haldenreaktoren, samt økt norsk utnyttelse av tung felles infrastruktur gjennom ESFRI. Forskningsrådet vil dekke sin del av kontingenter til norsk deltagelse i europeiske forskningsinstitusjoner og vil prioritere spesielle midler til oppfølging av denne forskningen (såkalte følgeforskningsmidler).

Tiltak som stimulerer og kvalifiserer forskningsmiljøene til å hente hjem økte tildelinger fra EUs rammeprogrammer, PES-ordningene (prosjekt-etableringsstøtte) og arbeidet for å åpne for norsk deltagelse i forskningsprosjekter finansiert av mottagerlandenes norske EØS-kontingent vil trappes opp. Arbeidet med å legge til rette for økt forskermobilitet og økt internasjonal rekruttering vil bli videreført, herunder økt nettbasert internasjonal utlysning av forskerstillinger gjennom den europeiske og norske nettportal

Bilateralt forskningssamarbeid

Særskilte midler til stimulering av økt bilateralt samarbeid med de fremste internasjonale forskningsmiljøene vil styrkes. Innsatsen vil fokuseres om oppfølging av Nord-Amerika-strategien (herunder etablering av en satsning på brohoder), og forskningssamarbeid med prioriterte samarbeidsland som Japan og Kina, samt land av særlig strategisk betydning som Russland og, India. . Spesielt vil man vektlegge økt satsing på nordisk forsknings- og innovasjonssamarbeid gjennom NordForsk med sikte på å utvikle Norden som ledende forsknings- og innovasjonsområde på områder der nordisk samarbeid gir "added value" og økt internasjonal konkurransevne. Satsingene vil være nært integrert med Forskningsrådets normale portefølje og til dels skje i samarbeid med Innovasjon Norge. Støtte vil bl.a gis til stimulerings- og nettverkstiltak (konferanser, forprosjekter, institusjonsavtaler mv) som forutsettes videreført i konkurranse om vanlige prosjektmidler for å sikre vitenskapelig kvalitet, samt mobilitetsstipend (Leiv Eiriksson).

Norge som global partner

Globale problemstillinger er sentralt i store deler av Forskningsrådets portefølje, og viktig for økt internasjonalisering av norsk forskning gjennom kontakt som skapes med frontforskningen generelt. Forskningsrådet vil videreføre internasjonale stipend til individuelle

studieopphold, prosjektforberedelser og forskerutveksling med utlandet. Tiltakene vil i økende grad konsentreres om de prioriterte samarbeidsland.

Spesielt vil Forskningsrådet følge aktivt opp Forskningsmeldingens prioritering av at Norge skal være en global partner. Forskningssamarbeid med land i den tredje verden vil videreføres og forsterkes. Det forhandles med NORAD om et program for forskningssamarbeid mellom norske forskningsinstitutter og institutter og universiteter i utviklingsland. Tematisk følges forskningsmeldingen opp i en forsterket innsats på forskningsprogrammet Global helse og deltakelse i EDCTP (European and Developing Countries Clinical Trials Partnership), samt det nye programmet Fattigdom og fred.

Se for øvrig omtale av Internasjonal enhet i kapittel 4.5.

Tabell 2-7 Internasjonalisering. Fordeling etter virkemidler. Anslag 2006 og plantall 2007. Millioner kroner.

	Anslag 2006	Plantall 2007
Programmer		
Brukerstyrte innovasjonsprogr.	103 600	114 000
Grunnforskningsprogr.	26 000	90 700
Handlingsrettede progr.	57 900	90 100
Store progr.	92 000	120 000
Frittstående prosjekter		
Fri prosjektstøtte	102 300	102 900
Andre grunnforskningsprosjekt	18 900	17 800
Internasjonal prosjektstøtte	149 400	145 800
Andre frittstående prosjekter	600	
Infrasstruktur og institusjonsstøtte		
Basisbevilgninger	77 150	78 400
Strategisk institusjonsstøtte	26 675	12 600
SFF/SFI	54 400	105 100
Vitensk, utstyr, datab., saml	2 000	2 400
Andre infrastrukturtiltak	35 500	35 500
Nettverks tiltak		
Systemtiltak	2 100	2 500
Nasj. stimul.tiltak,møteplass		
Internasjonale nettverks tiltak	122 300	143 300
Diverse FoU-relaterte prosjekter		
Planlegging/utredn./evaluering		
Sum	870 825	947 100

3 Departementene

3.1 Kunnskapsdepartementet

3.1.1 Inntekter

Kunnskapsdepartementets bevilgning til Forskningsrådet over kapittel 285, post 52 er 1 087 mill. kroner i 2007, inkl. videreføring av tilsagnsfullmakten på 37,5 mill. kroner. Dette tilsvarer en reduksjon på 7,1 mill. kroner fra 2006 til 2007, jf. tabell 3-1. Reduksjonen må sees i sammenheng med at vitenskapelig utstyr er redusert med 11 mill. kroner, og at denne posten har fått en tilsvarende økning i avkastningen fra fondet.

I tillegg bevilges det 49,9 mill. kroner over kapittel 287, post 54 til forskningsinstituttene. Dette tilsvarer en vekst på 1,8 mill. kroner. Det bevilges 223,1 mill. kroner over kap. 285 til Forskningsrådets administrasjon. Dette innebærer en vekst på 5,6 mill. kroner fra 2006.

Tabell 3-1 Inntekter. Fordeling etter kapittel og post. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1000 kroner og prosentvis endring.

				Revidert	Budsjett	Endring	
				budsjett	2007	2006-2007	
				2006		Kroner	Prosent
Kap.	285	, post	52 Norges forskningsråd ¹⁾	1 100 121	1 087 421	-12 700	-1 %
Kap.	287	, post	54 Tilskudd til forskningsstiftelser	48 075	49 902	1 827	4 %
Sum				1 148 196	1 137 323	-10 873	-1 %
Kap.	285	, post	55 Norges forskningsråd, administrasjon	217 479	223 113	5 634	3 %
Sum				1 365 675	1 360 436	-5 239	0 %

1) Inkl. tilsagnsfullmakt tilsvarende 37,5 mill. kroner begge år.

3.1.2 Budsjettmessige føringer

KD trekker frem følgende generelle målsettinger for sin bevilgning til Forskningsrådet:

- Internasjonalisering skal fremdeles være et prioritert område og Forskningsrådet skal videre bidra til å vurdere og analysere det bilaterale forskningssamarbeidet og hvilke effekter denne formen for samarbeid gir.
- Det aktive arbeidet med oppfølging av evalueringene skal føres videre.
- Postdoktorstipend skal prioriteres og det skal arbeides aktivt for å få flere kvinner i akademia.
- Forskningsrådet skal videreføre arbeidet med tiltak som fremmer kvalitet i forskning.
- Forskningsrådet skal som hovedregel konsentrere sine bevilgninger i større prosjekter for å medvirke til mer langsiktig finansiering, mer samarbeid og bedre forskningsledelse.
- Fri prosjektstøtte skal fremdeles prioriteres.

Departementet presiserer at Forskningsrådet skal arbeide for, så langt det er mulig, å unngå overføring fra ett budsjettår til et annet. I tillegg ber departementet Forskningsrådet om råd om mer effektiv bruk av biobankene samt å kartlegge og vurdere nasjonale behov for vitenskapelig utstyr.

FoU-bevilgningen til Forskningsrådet i 2007 fordeles på de ulike fagområdene og temaene på følgende måte:

Humaniora

- Tildelingen til humaniora skal i 2007 være på om lag 116 mill. kroner.
- Fri prosjektstøtte skal opprettholdes på minst samme nivå som i 2006.
- Forskningsrådet skal starte opp et nytt program for samisk forskning.
- Arbeidet med kvalitetsfremmende tiltak skal føres videre.

Samfunnsvitenskapelig forskning

- Tildelingen til samfunnsvitenskapelig forskning skal i 2007 være på om lag 97 mill. kroner.
- Fri prosjektstøtte skal prioriteres.
- Forskningsrådet skal videreføre arbeidet med tiltak som fremmer kvalitet i forskningen, blant annet ved å gjennomføre flere fagevalueringer.

Medisinsk og helsefaglig forskning

- Tildelingen til medisinsk og helsefaglig forskning skal i 2007 være på om lag 144 mill. kroner.
- Forskningsrådet skal prioritere forskning av høy kvalitet blant annet gjennom støtte til fri prosjektstøtte.

Miljø- og utviklingsforskning

- Tildelingen til forskning på området miljø og utvikling skal i 2007 være om lag 50 mill. kroner.
- Langsiktig grunnleggende forskning skal stå i fokus.
- Opparbeiding av tverrfaglig kompetanse skal videreføres.
- Fri prosjektstøtte skal skjermes.

Naturvitenskapelig og teknologisk forskning

- Tildelingen til naturvitenskapelig og teknologisk forskning skal i 2007 være på om lag 373 mill. kroner.
- Kvalitet i forskningen og kvalitetsfremmende arbeid må stå i fokus.
- Fri prosjektstøtte skal prioriteres.
- Simula-senteret og Tungregningssatsingen skal videreføres på samme nivå som i 2006.
- Forskningsrådet skal bidra med finansiering til og følge opp arbeidet frem mot en eventuell oppretting av en arbeidsgruppe for nanoteknologi under OECDs Vitenskapskomité.
- Tildelingen skal benyttes til å øke bevilgningen til EISCAT og til å styrke programmet eVITA.

Rekruttering

- Tildelingen til Yngre fremragende forskere skal være på om lag 30 mill. kroner.
- Tildelingen til rekruttering av forskere innenfor fiskeri, havbruk- og landbrukssektoren skal videreføres med om lag 16 mill. kroner.

Vitenskapelig utstyr

- Tildelingen til vitenskapelige utstyr skal være om lag 10 mill. kroner i 2007. Dette er 11 mill. kroner mindre enn i 2006. Det er i tillegg satt av 12 mill. kroner av økningen i avkastningen fra fondet til Vitenskapelig utstyr.

Internasjonalisering

- Tildelingen til rettede internasjonaliseringstiltak skal i 2007 være på om lag 103 mill. kroner.
- Forskningsrådet skal arbeide for god norsk deltagelse i EU 7. rammeprogram.
- Delfinansiering av instituttene egenandel når de får tildelt prosjektmidler fra EU skal videreføres.
- Forskningsrådet skal aktivt medvirke til rekruttering og finansiering av norske eksperter ved EU-kommisjonen.
- Forskningsrådet skal i samarbeid med Innovasjon Norge videreutvikle det bilaterale samarbeidet.
- Samarbeidet mellom Norge og Russland om polarforskning skal styrkes med 1 mill. kroner.
- Forskningsrådet skal følge opp forslagene i strategien for økt forsknings- og teknologisamarbeid med Nord-Amerika og den bilaterale avtalen om forsknings- og teknologisamarbeid med USA.
- Forskningsrådet skal følge opp det bilaterale samarbeidet med Japan, Kina, India og Sør-Afrika samt det bilaterale forskningsfondet med Polen.
- Ordningen med internasjonale stipend til individuelle studieopphold, prosjektforberedelser og forskerutveksling med utlandet skal videreføres, men med økt vekt på prioriterte samarbeidsland.
- Forskningsrådet skal videreutvikle det nordiske forsknings- og innovasjonsarbeidet.
- Nye nordiske satsinger innenfor stamceller, velferdsforskning, mat, og ernæring og helse skal finansieres av Forskningsrådet, sammen med NordForsk og de nasjonale finansieringskildene i de andre nordiske landene.

FUGE

- KD legger til grunn at den samlede satsingen på FUGE blir omtrent på samme nivå som i 2006. FUGE tildeles om lag 46 mill. kroner fra KD. I tillegg er det satt av 118 mill. kroner i fondet.

Ordningen for finansiering av små driftsmidler

- Ordningen skal videreføres på samme nivå som i 2006. Det settes av 40 mill. kroner for 2007. Fordelingen av midler mellom institusjonene skal følge samme fordeling som i 2006.

Kommersialisering av forskningsresultater (FORNY)

- Tildelingen til FORNY skal være på om lag 7 mill. kroner i 2007.

Strategiske fellesfunksjoner og informasjon

- Tildelingen til strategiske fellesfunksjoner og informasjon skal være på om lag 46 mill. kroner.
- Forskningsrådet skal videreføre arbeidet med å koordinere FoU-statistikken og utvikling av Forskningsrådet som møteplass i forskningssystemet.
- Arbeidet med forskningsformidling skal videreføres.
- Komité for integreringstiltak – Kvinner i forskning (KiF-komiteen) skal videreføres for en ny periode fra 2007. Komiteens arbeid skal finansieres med 1,5 mill. kroner over Forskningsrådets budsjett.
- Tildelingen til etikkarbeidet skal styrkes med minst 2,4 mill. kroner. Veksten skal dels benyttes til koordineringsfunksjonen mellom de regionale komiteene for medisinsk forskningsetikk, og dels oppretting av et nasjonalt utvalg for gransking av juks i

forskningen. Forvaltningsansvaret for det nye utvalget skal inntil videre ligge i Forskningsrådet.

Andre FoU-tiltak

- Det skal benyttes 5 mill. kroner til et nordisk senter i molekylærmedisin tilknyttet EMBL.

Kap 287, post 54 Forskningsstiftelser

- De nasjonale samfunnsvitenskapelige instituttene har blitt tildelt en samlet ramme på 49,9 mill. kroner. Dette er en økning på 1,8 mill. kroner sett i forhold til 2006.
- Forskningsrådet skal medvirke til å styrke den internasjonale profilen, bl.a. gjennom samarbeid innenfor EUs rammeprogram.
- Innenfor bevilgningen til de utenrikspolitiske instituttene skal samarbeid mellom instituttene stimuleres.
- Forskningsrådet skal ta vare på og videreutvikle kompetansen til NIFUSTEP

Kap 285, post 55 Administrasjon

- Det bevilges 223,1 mill. kroner over kap. 285 til Forskningsrådets administrasjon. Dette innebærer en vekst på 5,6 mill. kroner fra 2006.
- Det skal særlig arbeides med oppfølging av St. meld 20 (2004 – 2005) Vilje til forskning.
- Forskningsrådet skal styrke sin rolle som forskningspolitisk rådgiver.
- Det skal arbeides med tiltak for å redusere overføringene.

3.1.3 Fordeling av budsjett

KDs føringer på fagområdene gir sammen med Forskningsrådets 0-vekst- og vekstforslag for 2007 fordelingen av budsjett 2007 mellom divisjoner og staber. Bevilgningene benyttes i samsvar med dette dokumentet.

KDs føringer på fagfeltene oppgis i hele mill. kroner. Avrunding i forhold til nullvekst-forslaget gir en marginal justeringsmulighet innenfor *samfunnsvitenskap* (290.000 kroner), som er lagt til VIT for å følge opp den tidligere avtalen SATS hadde med NSD ifm arkivering av forskningsdata og en marginal justeringsmulighet innenfor *strategiske fellesfunksjoner* (240.000 kroner), som er lagt til KILDEN for å følge opp Forskningsrådets budsjettforslag om vekst til disse. Etter dette gjenstår i underkant av en mill. kroner (970.000 kroner), som er lagt til fri prosjektstøtte innenfor naturvitenskap og teknolog (inkl. biomedisin) i tråd med føringene fra KD og Forskningsrådets eget vekstalternativ i budsjettforslaget.

På de følgende sidene gis en spesifisert oversikt over bevilgningene for 2007 fordelt på de enkelte fagområdene.

Tabell 3-2 Spesifisert oversikt over budsjett 2007 sammenlignet med revidert budsjett 2006. 1000 kroner.

	Revidert budsjett 2006	Budsjett 2007	Start	Slutt	Andre finansierende departement i 2007
HUMANIORA					
Grunnforskningsprogrammer					
Samisk forskning	5 500	5 500	2001 -	2006	AID
Språkteknologi	2 000	4 000	2002 -	2006	
Etikk, samfunn og bioteknologi	1 000	1 000	2002 -	2006	NHD,FKD,LMD
Kommunikasjon, IKT og medier	3 350	3 350	2003 -	2007	NHD,SD,KKD
Kulturforskning	13 000	13 000	2003 -	2007	KKD,AID
Kjønnsforskning	3 500	3 500	2002 -	2007	BFD
Sum	28 350	30 350			
Handlingsrettede programmer					
Velferdsprogrammet	400	400	1999 -	2008	AID,BLD,HOD,JD
Innvandrings- og migrasjonsforskning (IMER)	450	450	2005 -	2010	AID
Sum	850	850			
Frittstående prosjekter					
Fri prosjektstøtte	61 000	62 600			
Andre grunnforskningsprosjekt					
Ibsen studier	3 500				
Andre frittstående prosjekter					
Kvenske studier	1 500	1 500			
Sum	66 000	64 100			
Strategisk institusjonsstøtte					
Norsk samfunnsvit. datatj.(NSD)	1 000	1 000			
Humanistisk infrastruktur					
Institusjonsforankrede strategiske prosj.	8 000	8 000			
Sum	9 000	9 000			
Nasjonale stim.tiltak, møteplasser					
Forskerutdanning	600	600			
Forskerutdanning i etikk	1 000	900			
Internasjonale nettverkstiltak					
NOS-H, NOP-H	3 000	3 000			
Kontingenter	200	300			
Div. internasjonaliseringiltak	800	700			
Sum	5 600	5 500			
Informasjon/formidling/publisering					
Publisering	4 000	4 000			
Planlegging/utredning/evaluering					
Evaluering og utredning	1 200	1 200			
Sum	5 200	5 200			
Disposisjonsfond					
Disposisjonsfond	1 000	1 000			
Totalt	116 000	116 000			

	Revidert budsjett 2006	Budsjett 2007	Start	Slutt	Andre finansierende departement i 2007
SAMFUNNS VITENS KAP					
Grunnforskningsprogrammer					
Samisk forskning	1 200	1 200	2001	- 2006	
Kommunikasjon, IKT og medier	3 150	3 150	2003	- 2007	NHD,SD,KKD
Kjønnforskning	2 500	2 500	2002	- 2007	BFD
Sum	6 850	6 850			
Handlingsrettede programmer					
Velferdsprogrammet	2 300	2 300	1999	- 2008	AID,BLD,HOD,JD
Arbeidslivsforskning	1 900	1 900	2002	- 2011	NHD,AID
Kunnskap, utdanning og læring	350	350	2003	- 2007	
Samfunnsikkerhet og risiko (SAMRISK)	500	500	2006	- 2010	JD,SD,UD,Fond
Innvandrings- og migrasjonsforskning (IMER)	1 250	1 250	2005	- 2010	AID
Sum	6 300	6 300			
Fri prosjektstøtte					
Samfunnsvitenskap	49 207	50 200			
Sum	49 207	50 200			
Strategisk institusjonsstøtte					
Norsk samfunnsvit. datatj.(NSD)	7 000	7 650			
Andre inst. (ARENA)	2 000	2 000			
Institusjonsforankrede strategiske prosj.	9 000	9 000			
Institusjonsforankrede strategiske prosj., JUS	2 000	2 000			
Vit.utstyr, databaser og samlinger					
Infrastrukturiltak (ESS)	2 000	2 400			
Sum	22 000	23 050			
Systemtiltak					
Verdiskaping 2010 (VS2010)	3 000	3 000	2001	- 2010	NHD,KRD
Internasjonale nettverkstiltak					
NOS-S, NOP-S	2 600	2 600			
Kontingenter	400	500			
Div. internasjonaliseringiltak	1 000	1 200			
Sum	7 000	7 300			
Informasjon/formidling/publisering					
Publisering	1 353	1 360			
Planlegging/utredning/evaluering					
Evaluering og utredning	1 500	1 840			
Sum	2 853	3 200			
Disposisjonsfond					
Disposisjonsfond	1 000	100			
Totalt	95 210	97 000			

NATURVITENSKAP OG TEKNOLOGI	Revidert	Budsjett	Andre finansierende	
	budsjett	2007	Start	Slutt departement i 2007
Grunnforskningsprogrammer				
e-vitenskap	7 900	26 000	2006 -	2015
Katalyse og organisk syntetisk kjemi	9 900	9 900	1999 -	2006 OED
Beregningsorientert matematikk i anvendelse	7 700		1999 -	2006
Romforskning II (III fom 2007)	12 550	12 550	2000 -	2006 NHD,MD
Kjerne- og partikkelfysikk	18 000	18 700	1995 -	2005
ESRF – Program for synkrotronforskning	5 000	6 800		
Gr. næringsrettet bioteknologi	2 200	2 200	2001 -	2008 NHD
Sum	63 250	76 150		
Handlingsrettede programmer				
Havet og kysten	3 850	3 850	2006 -	2015 OED,FKD,MD
Marine ressurser, miljø og forvaltning			2000 -	2005 FKD,MD
Sum	3 850	3 850		
Store programmer				
NANOMAT	32 640	32 640	2003 -	2008 NHD,Fond
VERDIKT	1 200	1 200	2005 -	2014 NHD, SD, Fond
Sum	33 840	33 840		
Fri prosjektstøtte				
Molekylær biovitenskap og biotekn.	17 100	17 100		
Fysiologiske og anatomiske fag	9 600	9 600		
Evolusjonsbiologi og økologiske fag	22 600	22 600		
Naturvitenskap og tekn. for øvrig	110 500	112 345		
Andre grunnforskningsprosjekt				
NevroNor	5 000	7 575		
Sum	164 800	169 220		
Strategisk institusjonsstøtte				
Simula-senteret	29 000	29 000		
Andre institusjoner	100	100		
Strategiske universitetsprogrammer	16 475	3 750		
Inst.forankrede strategiske prosjekt	16 530	6 180		
Strategiske universitetsprogrammer, Sars	7 000	7 000		
Sum strategisk institusjonsstøtte	69 105	46 030		
Vit.utstyr, databaser og samlinger				
Tungregning II	22 000	22 000		
Sum	91 105	68 030		
Internasjonale nettverkstiltak				
Nordiske sentere	1 000	1 000		
Kontingenter (EISCAT,NOT,IODP)	8 900	12 400		
Div. internasjonaliseringstiltak	2 825	2 825		
Sum	12 725	16 225		
Informasjon/formidling/publisering				
Formidlingprogrammet	3 000	3 000		
Planlegging/utredning/evaluering				
Planlegging/utredning/evaluering	475	2 400		
Sum	3 475	5 400		
Disposisjonsfond				
Disposisjonsfond	855	1 055		
Totalt	373 900	373 770		

	Revidert budsjett 2006	Budsjett 2007	Start	Slutt	Andre finansierende departement i 2007
MEDISIN OG HELSE					
Handlingsrettede programmer					
Miljø, gener og helse	1 350	1 500	2006	- 2010	MD,HOD,FKD,LMD,SD
IKT i medisin og helsetjeneste	3 150	2 550	2001	- 2005	NHD
Helse- og omsorgstjenester	2 000	2 000	2006	- 2010	HOD,FIN
Folkehelse	1 100	1 100	2006	- 2010	HOD
Psykisk helse	1 900	2 000	2006	- 2010	HOD
Sum	9 500	9 150			
Fri prosjektstøtte					
Molekylær biovitenskap og biotekn.	45 682	45 900			
Fysiologiske og anatomiske fag	19 554	19 600			
Klinisk medisin	24 382	24 400			
Samfunnsmedisin og helsetjeneste	21 078	21 550			
Miljøstøtte	2 000				
Andre grunnforskningsprosjekt					
NevroNor	3 000	4 700			
Medisinsk teknologi	2 000	2 000			
Andre frittstående prosjekter					
Forskerlinje/Studentstipend	11 430	11 430			
Sum	129 126	129 580			
Strategisk institusjonsstøtte					
Institusjonsforankrede strategiske prosjekt					
Sum strategisk institusjonsstøtte	0	0			
Internasjonale nettverkstiltak					
Nordiske sentere	1 500	1 500			
Int.Neuroinform.Coord.Facility (INCF)	1 500	1 800			
Div. internasjonaliseringstiltak	150	150			
Sum	3 150	3 450			
Informasjon/formidling/publisering					
Arkivering av forskningsgenererte data	320	320			
Planlegging/utredning/evaluering					
Planlegging/utredning/evaluering	580	580			
Sum	900	900			
Disposisjonsfond					
Disposisjonsfond	1 324	1 120			
Totalt	144 000	144 200			

	Revidert budsjett 2006	Budsjett 2007	Start	Slutt	Andre finansierende departement i 2007
MILJØ OG UTVIKLING					
Grunnforskningsprogrammer					
Biologisk mangfold	940	0	1998	- 2007	FKD,LMD,MD,UD
Sum	940	0			
Handlingsrettede programmer					
Miljø 2015		5 040	2007	- 2016	FDK,LMD,MD,DU
RAMBU	2 100	0	2000	- 2010	LMD,MD,FIN
Utviklingsveier i Sør	1 280	1 280	1998	- 2007	UD
Polarforskning/NSF	2 500	2 000	1996	-	MD
U-landsrelatert fiskeriforskning/global fisk	350	350	2002	-	UD
Sum	6 230	8 670			
Store programmer					
NORKLIMA	5 520	5 520	2004	- 2013	FKD,LMD,MD,SD,Fond
Sum	5 520	5 520			
Fri prosjektstøtte					
Miljø og utviklingsforskning	25 920	25 920			
Andre grunnforskningsprosjekt					
Demografi/befolknings spørsmål	2 500	1 000			
Sum	28 420	26 920			
Strategisk institusjonsstøtte					
ProSus	5 000	3 000			
Sum	5 000	3 000			
Internasjonale nettverkstiltak					
Stimuleringstiltak og nettverksbygging	1 950	1 450			
Kontingenter		1 000			
Sum	1 950	2 450			
Informasjon/formidling/publisering					
Informasjon/formidling/publisering	500	500			
Planlegging/utredning/evaluering					
Planlegging/utredning/evaluering	2 440	2 440			
Sum	2 940	2 940			
Totalt	51 000	49 500			

	Revidert budsjett 2006	Budsjett 2007	Start	Slutt	Andre finansierende departement i 2007
REKRUTTERING					
Brukerstyrte programmer					
Areal- og naturbasert næringsutv. (AREAL)	2 000	1 000	2006	- 2011	LMD, FKD
Fellessatsing Tre (TRE)	1 000		2006	- 2011	LMD, NHD
Norsk mat fra sjø og land (MATPROG)	7 000	4 000	2006	- 2011	LMD, FKD, NHD, Fond
Sum	10 000	5 000			
Fri prosjektstøtte					
Molekylær biovitenskap og biotekn.	1 500	2 500			
Fysiologiske og anatomiske fag	1 000	2 000			
Evolusjonsbiologi og økologiske fag	3 500	6 500			
Yngre fremragende forskere	30 400	30 400			
Sum	36 400	41 400			
Totalt	46 400	46 400			

	Revidert budsjett 2006	Budsjett 2007	Start	Slutt	Andre finansierende departement i 2007
INTERNASJONALISERING					
Grunnforskningsprogrammer					
Det internasjonale polaråret (IPY)	2 000	2 000	2006	- 2009	MD,JD,Fond
Handlingsrettede programmer					
Polarforskning/NSF	4 000	5 500	1996	-	MD
Sum	6 000	7 500			
Internasjonal prosjektstøtte					
Gruppen for internasjonale stipend	8 000	8 000			
Leiv Eiriksson stipend/Norge-Japan	5 300	5 300			
Egeninitiert samarbeid generelt		8 300			
Samfinansiering av EU	20 500	20 500			
Forskningsrådets EU-prosjekt	5 000	5 000			
Sum	38 800	47 100			
Vit.utstyr, databaser og samlinger					
Marinlaboratoriet i Ny-Ålesund	1 500	0			
Sum	1 500	0			
Internasjonale nettverkstiltak					
Europauniversitetet	2 000	2 000			
Internasjonalt samarbeid generelt (sats)	200				
Internasjonalt samarbeid generelt (int.enhet)	26 250	4 200			
Bilateralt		13 950			
EU Diverse poster	28 300	28 300			
Sum	56 750	48 450			
Totalt	103 050	103 050			

	Revidert budsjett 2006	Budsjett 2007	Start	Slutt	Andre finansierende departement i 2007
STRAT. OPPG. OG INFORMASJON					
Handlingsrettede programmer					
Polarforskning	1 000	1 000	1996	-	MD
Sum	1 000	1 000			
Nasjonale stim.tiltak, møteplasser					
Forskningsprisen	600	600			
Integreringstiltak likestilling	1 500	1 500			
Internasjonale nettverkstiltak					
Div. internasjonaliseringstiltak	400	400			
Sum	2 500	2 500			
Informasjon/formidling/publisering					
Informasjon/formidling/publisering	800	800			
Informasjon/formidling/publisering	15 900	15 900			
Planlegging/utredning/evaluering					
Create - Foresight	1 000	1 000			
Planlegging/utredning/evaluering	11 600	11 600			
Sum	29 300	29 300			
Disposisjonsfond					
Disposisjonsfond	661	501			
Sekretariater					
KILDEN	3 500	3 700			
De nasj. forskningsetiske komiteer mv	6 400	9 000			
Sum	9 900	12 700			
Totalt	43 361	46 001			

forts fra forrige side

	Revidert budsjett 2006	Budsjett 2007	Start	Slutt	Andre finansierende departement i 2007
ANDRE FOU-TILTAK					
Store programmer					
FUGE	51 000	46 000	2002 -	2011	NHD,LMD, Fond
Sum	51 000	46 000			
Andre frittstående prosjekter					
Små driftsmidler	40 000	40 000			
Sum	40 000	40 000			
Internasjonale nettverkstiltak					
EM BL-ass nasjonal node		5 000			
Sum	0	5 000			
Vit.utstyr, databaser og samlinger					
Avansert vitenskapelig utstyr	25 700	10 000			
Sum	25 700	10 000			
Systemtiltak					
Kommersialisering av FoU-resultater (FORNY)	7 000	7 000	2002 -	2009	NHD,FKD,LMD,KRD
Sum	7 000	7 000			
Diverse FoU/Disposisjonsfond					
Tverrfaglige tiltak (Divisjon SATS)	3 500	3 500			
Totalt	127 200	111 500			

	Revidert budsjett 2006	Budsjett 2007	Start	Slutt	Andre finansierende departement i 2007
BASIS BEVILGNINGER					
Basisbevilgninger					
Forskingsinstitutter, grunnbev.	32 152	34 627			
Forskingsinstitutter, sip	15 923	15 275			
Sum	48 075	49 902			

En oppsummering av budsjett 2007 sammenlignet med revidert budsjett 2006 framgår av tabellen nedenfor.

Tabell 3-3 Bevilgninger over KDs budsjett. Fordeling på divisjoner og staber. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1000 kroner og prosentvis endring.

	Revidert budsjett 2006	Budsjett 2007	Endring 2006-2007	
			Kroner	Prosent
Faglig bevilgning				
Vitenskapsdivisjonen	833 451	830 751	-2 700	0 %
Satsingsdivisjonen	139 120	133 920	-5 200	-4 %
Innovasjonsdivisjonen	20 000	15 000	-5 000	-25 %
Administrasjon	17 635	17 635	0	0 %
Internasjonal enhet	80 050	80 250	200	0 %
Statistikk/kunnskapsgrunnlaget	9 865	9 865	0	0 %
Sum faglig bevilgning	1 100 121	1 087 421	-12 700	-1 %
Instituttbevilgning				
Vitenskapsdivisjonen	48 075	49 902	1 827	4 %
Sum	1 148 196	1 137 323	-10 873	-1 %
Administrasjon				
Adm.	217 479	223 113	5 634	3 %
Totalt	1 365 675	1 360 436	-5 239	0 %

Reduksjonen i bevilgningen til Innovasjonsdivisjonen skyldes at ansvaret for rekruttering innenfor fiskeri-, havbruks- og landbrukssektoren gradvis overføres til Vitenskapsdivisjonen.

3.1.4 Øvrige midler over departementets budsjett

Departementet bevilger i tillegg midler som er øremerket spesielle tiltak. I tabellen nedenfor gis en oversikt over KDs øvrige midler.

Tabell 3-4 Øvrige midler. Fordelt på kapittel og post og/eller navn på program/satsing. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1000 kroner og prosentvis endring.

				Revidert	Budsjett	Endring
				budsjett	2007	2006-
				2006	2007	2007
Kap.	226	,post	21 Vitensentrene	10 000	16 000	60 %
Kap.	226	,post	21 Kvalitetsutvikling i grunntdanningen (KUL/PraksFoU)	9 000	20 000	122 %
Kap.	231	,post	21 Barnehageforskning	13 000	13 000	0 %
Kap.	231	,post	51 Barnehageforskning	6 500	6 488	0 %
Kap.	248	,post	01 Kompetansesenter for spesialundervisning (KUL)	3 000		-100 %
Kap.	258	,post	21 Analyse og utviklingsarbeid (KUL)		1 500	
Kap.	281	,post	01 Fellesutgifter for UoH (KUL(PraksFoU))	5 000	10 500	110 %
Kap.		,post	Praksisrettet FoU i skolen	23 000		-100 %
Kap.	281	,post	01 Næringsrettet høgskolesatsing	3 500	3 500	0 %
Kap.	281	,post	01 Strategisk høgskoleprogram	30 000	30 000	0 %
Kap.	281	,post	01 Kommersialisering av FoU	6 000	6 000	0 %
Kap.	287	,post	21 Forskning, innovasjon og økonomisk vekst		865	
Kap.	287	,post	21 Videreutvikling av den nasjonale FoU-statistikken		160	
Totalt				109 000	108 013	-1 %

3.2 Nærings- og handelsdepartementet

Innledningsvis i budsjettproposisjonen (under kap. 2.3) kommenterer NHD EU-samarbeidet og CIP (Competitiveness and Innovation Framework Programme) på følgende måte: "Norge deltar aktivt i utformingen av EUs 7. rammeprogram for forskning, Eureka, den europeiske romorganisasjonen ESA og gjennom bilateralt forskningssamarbeid med andre land. Europakommisjonens forslag til CIP er under vurdering med tanke på eventuell norsk deltakelse...."

Om tilknytningen til Den europeiske patentkonvensjonene (EPC) sies det: "... Sentralt i dette arbeidet er forberedelsen til norsk tiltredelse til Den europeiske patentkonvensjonen (EPC), med sikte på tiltredelse senest 1. januar 2008.

3.2.1 Inntekter

Nærings- og handelsdepartementet (NHD) har foreslått en bevilgning til Forskningsrådet på 1081 mill. kroner over kap. 920, post 50. Budsjettet tilsvarer en økning på 15 mill. kroner fra 2006 til 2007, jf. tabell 3-5, dvs. en vekst på rundt 1,4 prosent av rammene.

Tabell 3-5 Inntekter. Fordeling etter kapittel og post. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1000 kroner og prosentvis endring.

				Revidert	Budsjett	Endring	
				budsjett	2007	2006-2007	
				2006	2007	Kroner	Prosent
Kap.	920	,post:	50.1 Næringsrettet brukerstyrt forskning	469 700	491 500	21 800	5 %
			50.2 Næringsrettet strategisk forskning	329 600	326 100	-3 500	-1 %
			50.3 Innovasjonstiltak	120 000	116 700	-3 300	-3 %
			50.4 Infrastruktur	146 700	146 700	0	0 %
Sum ¹⁾				1 066 000	1 081 000	15 000	1 %

1) Inkludert tilsagnsfullmakt på 172,5 mill. kroner begge år.

3.2.2 Budsjettmessige føringer

Det foreslås en bevilgning på 1081 mill. kroner, noe som innebærer en vekst på 15 mill. kroner i forhold til 2006. Veksten er lagt til brukerstyrt forskning (i hovedsak innenfor Maritim og offshore) mens de øvrige underpostene har videreføring på samme nivå eller en svak reduksjon. I tillegg til NHDs midler vil avkastningen fra Fondet for forskning og nyskaping brukes til å styrke to av satsingene som ligger innenfor NHDs ansvarsområde med hhv. 20 mill. kroner til Brukerstyrt innovasjonsarena og 25 mill. kroner til Gassmaks.

Det foreslås videre en tilsagnsfullmakt på inntil 140 mill. kroner. Inntil 107,5 mill. kroner forutsettes å gå til å dekke tilsagnsfullmakten for 2005, mens 32,5 mill. kroner av tilsagnsfullmakten er knyttet til Haldenprosjektet (post 50.4). I tildelingsbrevet ber departementet om at 2,5 prosent av bevilgningen ikke disponeres før etter 30. juni. Departementet vil komme tilbake til disponeringen av midlene

Næringsrettet brukerstyrt forskning (post 50.1):

Det er satt av 491,5 mill. kroner til næringsrettet brukerstyrt forskning, dvs. en vekst på 21,8 mill. kroner i forhold til 2006. 227,6 mill. kroner satt av til Brukerstyrt Innovasjonsarena og i tillegg skal 76,7 mill. kroner dekke inngåtte forpliktelse i innovasjonsprogrammer som har gått inn i brukerstyrt innovasjonsarena.

Veksten på 20 mill. kroner til brukerstyrt forskning innen ”Maritim og offshore” skal støtte utviklingen av teknologi som vil bidra til reduserte NOx-utslipp. Bevilgningene til Norges forskningsråd og Innovasjon Norge innenfor maritim sektor skal samlet sett bidra til en offensiv satsing på maritim virksomhet.

Videre er det avsatt 26 mill. kroner til marine og biologiske ressurser der hovedvirkemiddelet er det nye store Matprogrammet. Dette er en reduksjon på 3 mill. kroner ift. 2006.

NHD har ellers satt av 70,2 mill. kroner til Store programmer, noe som skal gå til å sikre næringsrelevans og god kobling til industrielle miljøer innen NANOMAT, FUGE, PETROMAKS, RENERGI og VERDIKT. Den store økningen i forhold til 2006 gjelder VERDIKT og skyldes overføring av bevilgnings- og oppfølgingsansvar for vesentlige deler av IKT-forskningen fra IKT-programmet som er under avslutning i Innovasjonsdivisjonen.

GASSMAKS er et nytt nasjonalt forskningsprogram for økt verdiskapning fra naturgass gjennom industriell foredling. Programmet starter opp i 2007 og vil få midler fra Forskningsfondet, 25 mill. kroner i 2007. I tillegg dekkes 1 mill. kroner direkte fra NHDs budsjett.

Næringsrettet strategisk forskning (post 50.2):

Midlene til grunnbevilgninger til de teknisk-industrielle og samfunnsvitenskapelige instituttene videreføres på samme nivå som i 2006. Grunnbevilgningen til de regionale instituttene reduseres med 3,5 mill. kroner til 33,1 mill. kroner. Dette skjer som følge av at ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift gjeninnføres fra 1. januar 2007.

Bevilgningen til strategisk forskning utenom grunnbevilgningene er på totalt 178 mill. kroner fordelt på 78 mill. kroner til IKT, 24 mill. kroner til bioteknologi, 22,5 mill. kroner til Materialteknologi og 53,5 mill. kroner til Nasjonalt viktige kompetansefelt. Under IKT-satsingen øremerkes 10 mill. kroner til Simula Research Laboratory. Det er i tillegg øremerket 2,5 mill. kroner til snøskredforskning.

Innovasjonstiltak (post 50.3):

Bevilgningen til innovasjonstiltak er på 116,7 mill. kroner (120 mill. kroner i 2006), fordelt på under-underpostene Brobygging (25 mill. kroner), Kommersialisering av FoU (70,5 mill. kroner) og Andre forsknings- og innovasjonstiltak (21,2 mill. kroner).

Bevilgningen til Kommersialisering av FoU (Forny) er redusert med 2 mill. kroner. NHD opplyser ellers i teksten til denne under-underposten at de følger opp forskningsmeldingen med å foreta en bred gjennomgang av de offentlige virkemidlene rettet mot kommersialisering. Resultatene fra gjennomgangen vil foreligge i 2007. Det vises også til at Norges Forskningsråd vil (sammen med andre aktører) delta i en femårig satsing på innovasjon og næringsutvikling i helsesektoren (i regi av NHD og HOD).

Innenfor Andre forsknings- og innovasjonstiltak øremerkes det 4 mill. kroner til utvikling av kunnskapsgrunnet for forsknings- og innovasjonspolitikken, og for å styrke kunnskapsgrunnet for reiselivspolitikken øremerkes det 4 mill. kroner også til dette formålet.

Infrastruktur (post 50.4):

Totalt er det satt av 146,7 mill. kroner til områdene, dvs. det samme beløpet som i 2006.

Haldenprosjektet og annen nukleær virksomhet har fått en økning på 2 mill. kroner. Økningen ift. 2006 skal dekke innkjøp av brenselstaver på IFE. NHD prioriterer ellers opp støtten til Norges tekniske Vitenskapsakademi ved å øremerke 1 mill. kroner til grunnfinansiering av virksomheten. Bevilgningen til administrasjon av Skattefunnordningen er redusert med 1 mill. kroner - til 14 mill. kroner.

Bevilgningen til Internasjonale stimuleringsiltak og andre infrastrukturiltak er reelt sett redusert med 1,8 mill. kroner til totalt 48,7 mill. kroner. NHD orienterer også om at det, som et ledd i å styrke næringslivets internasjonale forskningsinnsats, arbeides for at Norge skal delta i et Eureka-initiativ, i henhold til Romatraktatens art. 169, rettet mot spesielt lovende forsknings- og teknologiprojekter som ledes av små- og mellomstore bedrifter. Forutsatt at dette vedtas innenfor EUs 7. rammeprogram, vil det innebære en årlig forpliktelse på 2 mill. Euro (gjelder 7 år fra 2007). Deltakelsen vil skal dekkes innenfor Forskningsrådets budsjett.

3.2.3 Fordeling av budsjett

NHDs føringer på budsjettpostene gir sammen med Forskningsrådets 0-vekst- og vekstforslag for 2007 fordelingen av budsjett 2007 mellom divisjoner og staver. Bevilgningene benyttes i samsvar med dette dokumentet.

På de følgende sider gis en spesifisert oversikt over bevilgningene for 2007 fordelt på NHDs budsjettposter

Tabell 3-6 Spesifisert oversikt over budsjett 2007 sammenlignet med revidert budsjett 2006.
1000 kroner.

	Revidert budsjett 2006	Budsjett 2007	Start	Slutt	Andre finansierende departement 2007
Brukerstyrt forskning (post 50.1)					
<u>Generelle direkte virkemidler</u>					
<u>Brukerstyrt innovasjonsarena</u>	<u>165 000</u>	<u>296 900</u>			
Brukerstyrt innovasjons arena (BIA)	128 300	267 900	2006	2015	Fond
EUREKA-prosjekter	15 000	8 500			
Prosjektetableringsstøtte (EU,EUREKA)	15 000	15 000			OED
Strategiske utviklingsprosjekter	6 700	5 500			
<u>Videreføring av eksisterende program</u>	<u>155 500</u>	<u>7 400</u>			
FIBA			2002		
PROSBIO			2002		
PULS	146 800		2002		
VAREMAT			2002		
IKT-programmet			2002		
Kommunikasjon, IKT og medier (KIM)	3 200	3 200	2003	2007	KD,SD,KKD
IKT i medisin og helse	5 000	3 700			KD,SD,KKD
Forurensningsprogrammet	500		2000	2006	
Miljø 2015		500	2007	2016	KD,FKD,LMD,MD,UD
<u>Spesifikke direkte virkemidler</u>					
<u>Maritim og offshore operasjoner</u>	<u>70 000</u>	<u>90 000</u>			
MAROFF	67 000	83 600	2002	2009	FKD
EUREKA-prosjekter		3 000			
Prosjektetableringsstøtte (EU, EUREKA)	2 000	2 000			OED
Strategiske utviklingsprosjekter	500	900			
Risiko og sikkerhet i transportsektoren	500	500	2002		SD,FKD
<u>Petroleumsvirksomhet</u>					
GASSMAKS		1 000	2007	2014	Fond
<u>Marine og biologiske ressurser</u>	<u>29 000</u>	<u>26 000</u>			
Norsk mat fra sjø og land (MATNORGE)	24 000	23 250	2006	2011	FKD,LMD,Fond
Treprogrammet	3 000	1 500	2006	2011	LMD
EUREKA-prosjekter		1 000			
Prosjektetableringsstøtte (EU, EUREKA)	2 000	0			OED
Strategiske utviklingsprosjekter		250			
<u>Store programmer</u>	<u>50 200</u>	<u>70 200</u>			
FUGE - Funksjonell genomforskning	4 000	4 000	2002	2011	KD,Fond
NANOMAT - Nanoteknologi og nye materialer	9 700	9 200	2003	2008	KD,Fond
EUREKA-prosjekter		500			
PETROMAKS	2 200	2 200	2004	2013	OED,Fond
RENERGI	6 000	6 000	2004	2013	OED,MD,LMD,SD,Fond
VERDIKT - Kjernekomponenter og verdiskaping i IKT	28 300	46 300	2005	2014	KD,SD,Fond
EUREKA-prosjekter		2 000			
Sum næringsrettet brukerstyrt FoU	469 700	491 500			

forts. fra forrige side

	Revidert budsjett 2006	Budsjett 2007	Start	Slutt	Andre finansierende departement 2007
Næringsrettet strategisk forskning (post 50.2)					
<u>Grunnbevilgninger / strategiske instituttprogram</u>	<u>151 600</u>	<u>148 100</u>			
Grunnbevilgninger (teknisk-indust.)	106 800	106 800			
Grunnbevilg. (samfunnsvitenskapelige)	8 200	8 200			
Regionale FoU-institutter	36 600	33 100			
Strategisk forskning (forskn.program, SIP, SUP)	<u>178 000</u>	<u>178 000</u>			
<u>IKT</u>	<u>78 000</u>	<u>78 000</u>			
Mikroteknologi	29 700				
Strategiske institutt- og UoH-program	23 700	53 400			
e-VITA	0	3 700	2006	2015	KD,SD
BeMatA	3 700		2000	2006	
IKT 2010	10 900	7 250	2000	2007	
IKT-Simula-sentret	10 000	10 000			SD,KD
VERDIKT		3 650			KD,SD,Fondet
<u>Biotechnologi</u>	<u>24 000</u>	<u>24 000</u>			
Strategiske institutt- og UoH-program	12 700	11 200			
Etikk, samfunn og biotechnologi	1 000	1 000			KD
Grunnleggende næringsret.biotechnologi	10 300	10 300	2001	2008	KD
FUGE (Biotechnologi)		1 500			
<u>Materialteknologi</u>	<u>22 500</u>	<u>22 500</u>			
Strategiske UoH-program	18 800	17 300			
NANOMAT	3 700	5 200			KD,Fondet
<u>Nasjonalt viktige kompetansefelt</u>	<u>53 500</u>	<u>53 500</u>			
Teknisk-naturvitenskapelige fag	51 400	51 400			
Strategiske instituttprog. (samf.vitenskap)	2 100	2 100			KD,SD,OED
Sum strategisk forskning	329 600	326 100			
Innovasjonstiltak (post 50.3)					
<u>Sektor for brobygging</u>					
MOBI	14 000		2002	2009	
VS2010	11 000		2001	2010	
Virkemiddel for regional innovasjon (VRI)		24 700	2007		KRD,KD
Strategiske utviklingsprosjekter		300			
Sum	25 000	25 000			
<u>Sektor for kommersialisering av FoU-resultater</u>					
FORNY	72 000	69 750	2002	2010	KRD,KD,LMD,FKD
Strategiske utviklingsprosjekter	500	750			
Sum	72 500	70 500			
<u>Andre forsknings- og innovasjonstiltak</u>					
Forskningsdokumentasjon o.l	1 400	1 300			KD,FIN,LMD,MD
FoU for innovasjon i offentlig sektor	800	0			
Kunnskapsgrunnlaget for reiselivsnæringen	0	4 000			
Kunnskapsgrunnlaget for forsknings-innovasjonsf	4 000	4 000			KD
EU Innovation Relay Center	2 000	2 000	1995	2008	
Næringslivets idéfond for FoU	4 000	0	2005		
Regional innovasjon (REGREP)	8 200	7 900	2004		LMD,FKD
Strategiske utviklingsprosjekter	100	0			
Arbeidslivsforskning	1 500	1 500	2002	2011	KD,AID
Nasjonale forskningsetiske komitéer	500	500			FIN,LMD,KD,MD
Sum	22 500	21 200			
Sum innovasjonstiltak	120 000	116 700			

	Revidert budsjett 2006	Budsjett 2007	Start	Slutt	Andre finansierende departement 2007
Infrastruktur (post 50.4)					
<i>Spesifiserte poster i St.prp. 1</i>					
Halden/annen nukleær virksomhet	96 200	98 000			
EU's strålevernprogram 1)	70 000	72 000			
KILDRA Himdalen	1 000	1 000			HOD,FKD,LMD,MD,UD
Teknologirådet	4 000	4 000			
Norges Tekniske Vitenskapsakademi	6 000	6 000			
SkatteFUNN	200	1 000			
	15 000	14 000			
<i>Internasjonale stimuleringsiltak/andre infrastruktur</i>					
M oU-avtale Singapore	50 500	48 700			
COST	2 300	2 000			
Fransk-Norsk stiftelse	1 200	1 200			
Norsk deltagelse i EU-prog.	3 000	3 000			
Teknologiavtale Norge-Japan	31 000	29 500			KD,OED,FKD,LMD,MD,SD
Øvrig bilateralt samarbeid	2 000	2 000			
Informasjonstiltak	4 000	4 000			
Statistikk/fakta grunnlaget	5 800	5 800			KD
	1 200	1 200			
Sum infrastruktur	146 700	146 700			
Totalt	1 066 000	1 081 000			

En oppsummering av budsjett 2007 sammenlignet med revidert budsjett 2006 framgår av tabellen nedenfor.

Tabell 3-7 Bevilgninger over NHDs budsjett. Fordeling på divisjoner og staber. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1000 kroner og prosentvis endring

	Revidert budsjett 2006	Budsjett 2007	Endring 2006-2007	
			Kroner	Prosent
Vitenskapsdivisjonen	87 500	83 850	-3 650	-4 %
Satsingsdivisjonen	67 600	94 250	26 650	39 %
Innovasjonsdivisjonen	864 300	857 700	-6 600	-1 %
Administrasjon	5 800	5 800	0	0 %
Internasjonal enhet	38 200	36 900	-1 300	-3 %
Statistikk/kunnskapsgrunnlaget	2 600	2 500	-100	-4 %
Sum	1 066 000	1 081 000	15 000	1 %

Til tross for øremerkingen av veksten til MAROFF i Innovasjonsdivisjonen vil divisjonen samlet sett få en nedgang på 9 prosent. Dette har sammenheng med utfasing av IKT-satsinger som overføres til VERDIKT i Satsinger. Tilsvarende gjelder for aktiviteter i Vitenskap, i tillegg til kuttet i bevilgningen til de regionale forskningsinstituttene på 3,5 mill. kroner. Reduksjonen i bevilgningen til Internasjonal enhet er bevilgningen til Norsk deltakelse i EU-programmer som er redusert med 1,3 mill. kroner som følge av reduksjon i post 50.4 Internasjonale stimuleringsiltak. Reduksjonen i Statistikk/kunnskapsgrunnlaget kommer av bevilgningen over post 50.3 er redusert. Reduksjonen er proratarisk fordelt.

3.3 Olje- og energidepartementet

3.3.1 Inntekter

Olje- og energidepartementet (OED) bevilger 438,5 mill kroner over kap. 1830, post 50 i 2007. Tilsagnsfullmakten på 33 mill. kroner videreføres i 2007. Forslaget innebærer en reduksjon på 38,6 mill. kroner i forhold til revidert budsjett 2006. Bevilgningen er fordelt med 259 mill. kroner (291,1 mill. kroner i 2006) til petroleumsrelaterte aktiviteter og 168,5 mill.

kroner (175 mill. kroner i 2006) til forskning innenfor energi- og vannressurssektoren. I tillegg går 11 mill. kroner til å støtte deltakelse i EU-prosjekter, det samme beløpet som i 2006.

I tillegg til bevilgningene fra OED til Forskningsrådet går en del av avkastningen fra Fondet for forskning og nyskaping til aktiviteter som sorterer under OEDs ansvarsområde. I 2007 utgjør dette totalt 141,5 mill. kroner, hvorav 130 mill. kroner til petroleumsrelaterte aktiviteter og 11,5 mill. kroner til energiforskning. De petroleumsrelaterte aktivitetene finansiert av fondet er fordelt med 61 mill. kroner til PETROMAKS, 14 mill. kroner til Center for Integrated Petroleum Research, 30 mill. kroner til de tre sentrene for forskningsdrevet innovasjon innenfor petroleum, om lag 11,5 mill. kroner til RENERGI og 25 mill. kroner til GASSMAKS.

I motsetning til tidligere år gir budsjettproposisjonen for 2007 ikke noen målsetning for videre økning av offentlig støtte til petroleumsforskning.

For å sikre en effektiv og god bruk av forskningsmidlene gir OED Forskningsrådet anledning til å omdisponere midler mellom virkemidler innenfor den enkelte sektor.

Tabell 3-8 Inntekter. Fordeling etter kapittel og post. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1 000 kroner og prosentvis endring.

	Revidert budsjett 2006	Budsjett 2007	Endring 2006-2007	
			Kroner	Prosent
Kap. 1830 , post: 50.1 Petroleumssektoren	291 100	259 000	-32 100	-11 %
Kap. 1830 , post: 50.2 Energi- og vassdragssektoren	175 000	168 500	-6 500	-4 %
Kap. 1830 , post: 50 Deltakelse i EU-prosjekter	11 000	11 000	0	0 %
Sum ¹⁾	477 100	438 500	-38 600	-8 %

1) Inkl. tilsagnsfullmakt på 33,0 mill. kroner begge år.

3.3.2 Budsjettmessige føringer

Petroleumssektoren

Totalt bevilger OED 259 mill. kroner til sektoren, fordelt på PETROMAKS og DEMO 2000 med 210 mill. kroner, Annen strategisk forskning med 39 mill. kroner og Samfunnsvitenskapelig petroleumsforskning med 10 mill. kroner (var tidligere integrert i PETROMAKS, hvor 6 mill. kroner i 2006 gikk til Langtidsvirkninger av utslipp til sjø fra petroleumsvirksomheten (PROOF) i det nye programmet Havet og kysten). Dette er en reduksjon på 32,1 mill. kroner ift. 2006.

OED spesifiserer i sitt tildelingsbrev at totalsummen på 210 mill. kroner skal fordeles med 160 mill. kroner til PETROMAKS og 50 mill. kroner til DEMO2000.

Energi- og vannressurssektoren

168,5 mill. kroner foreslås å gå til denne sektoren, fordelt på RENERGI (99,3 mill. kroner), Miljøvennlig gasskraftteknologi (48,5 mill. kroner) og annen strategisk forskning (20,7 mill. kroner). Av de strategiske midlene sier OED at 5,5 mill. kroner skal gå til KOSK (Katalyse og organisk syntetisk kjemi).

OED viser til at "Forskningsrådet skal i tett samarbeid med Enova, Gassnova og NVE bidra til en målrettet kompetanseoppbygging med sikte på å nå målene innenfor energisektoren på en mest mulig robust og kostnadseffektiv måte" og at det må være et tett samspill med Innovasjon Norge.

Det vises også til at OED har satt i gang et innledende arbeid for å etablere en strategi som kan bidra til en mer helhetlig og styrket forsknings- og teknologiinnsats for energisektoren. Strategien ble ferdigstilt i november 2006, og skal etterfølges av et konkret strategiarbeid.

Climit – Miljøvennlig gasskraftteknologi

Det vises til at Climit administreres av Gassnova og Norges forskningsråd i samarbeid og finansieres dels med Forskningsrådets midler til miljøvennlig gasskraftteknologi og dels med avkastning fra "Fondet for miljøvennlig gassteknologi". Dette fondet ble opprettet i 2004 med fondskapital på 2 mrd. kroner. Avkastningen av fondet er på ca. 92 mill. kroner i 2007 og disponeres av Gassnova (kap. 1831 i OEDs prp). Forskningsrådet har ansvaret for FoU-delen, mens Gassnova har ansvaret for å støtte demonstrasjonsprosjekter.

Strategisk forskning

Innenfor denne kategorien gis det føring om at finansieringen fra OED til KOSK videreføres med 5,5 mill. kroner. Støtten til strategiske institutt og universitetsprogrammer foreslås videreført med 4 mill. kroner og OED kommenterer litt om mål og relevansvurderinger ved utvelgelse av disse. Ordningen med støtte til et strategisk universitetsprogram om energirett ved Norsk institutt for sjørett ved UiO videreføres med 1,5 mill. kroner (i 2006-proposisjonen ble det sagt at dette nivået skulle gjelde i en treårsperiode (2006-2008)).

Deltakelse i EU-prosjekter

Det er satt av 11 mill. kroner til deltakelse i EU-prosjekter.

3.3.3 Fordeling av budsjett

OEDs føringer på budsjettpostene gir sammen med Forskningsrådets 0-vekst- og vekstforslag for 2007 fordelingen av budsjett 2007 mellom divisjoner og staber. Bevilgningene benyttes i samsvar med dette dokumentet.

På følgende side gis en spesifisert oversikt over bevilgningene for 2007 fordelt på de enkelte sektorene.

Tabell 3-9 Spesifisert oversikt over budsjett 2007 sammenlignet med revidert budsjett 2006. 1000 kroner.

Sektor/program/aktivitet	Revidert Budsjett 2006	Budsjett 2007	Start	Slutt	Andre finansierende departement 2007
<u>Petroleumssektoren</u>					
PETROMAKS	170 900	154 000	2004	2013	NHD, AID, Fond
PETROPOL	5 200		2001	2007	
Samfunnsvitenskapelig petroleumsforskning (PETROSAM)		10 000	2007	2010	
Havet og kysten	6 000	6 000	2006	2015	KD, FKD, MD, Fond
DEMO 2000	70 000	50 000	1999		
<i>Strategiske UoH-program</i>	<i>6 900</i>	<i>8 305</i>			
EUROMARGINS	4 000	2 605			
IODP kontingent		1 395			
Sum petroleumsforskning	263 000	232 305			
<u>Energiforskning</u>					
RENERGI	99 300	99 300	2004	2013	NHD, MD, SD, FIN, Fond
CLIMIT	55 000	48 500	2004		
Strategisk UoH-program	4 000	4 000			
Prosjektetableringsstøtte EU/EUREKA	3 700	3 700			
Katalyse og organisk kjemi	5 500	5 500			
Norsk institutt for sjørett	1 500	1 500			
Sum energi- og vassdragssektoren	169 000	162 500			
<u>Grunnbev. / strat. inst.prog. - Teknisk-industr. inst.</u>					
- Petroleumssektoren	28 100	26 695			
- Energisektoren	6 000	6 000			
Sum basisbevilgninger teknisk-industrielle inst.	34 100	32 695			
Deltagelse i EU-prosjekter	11 000	11 000			

En oppsummering av budsjett 2007 sammenlignet med revidert budsjett 2006 framgår av tabellen nedenfor.

Tabell 3-10 Bevilgninger over OEDs budsjett. Fordeling på divisjoner og staber. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1000 kroner og prosentvis endring

	Revidert budsjett 2006	Budsjett 2007	Endring 2006-2007	
			Kroner	Prosent
Vitenskapsdivisjonen	11 000	11 000	0	0 %
Satsingsdivisjonen	281 400	269 300	-12 100	-4 %
Innovasjonsdivisjonen	173 700	147 200	-26 500	-15 %
Administrasjon	0	0	0	
Internasjonal enhet	11 000	11 000	0	0 %
Statistikk/kunnskapsgrunnlaget	0	0	0	
Totalt	477 100	438 500	-38 600	-8 %

Kuttet i bevilgningene til DEMO2000 sammen med reduksjonen i bevilgningen til CLIMIT gir en nedgang i Innovasjonsdivisjonens budsjett på 15 prosent. PETROMAKS i Satsinger reduseres med 16,9 mill. kroner og sammen med veksten i bevilgningen til samfunnsvitenskapelig petroleumsforskning gir dette en nedgang i Satsingsdivisjonen på 4 prosent.

3.4 Fiskeri- og kystdepartementet

3.4.1 Inntekter

Fiskeri- og kystdepartementet (FKD) har for 2007 foreslått en bevilgning til Forskningsrådet på 270,1 mill. kroner over kap. 1023, post 50 (St.prp. nr. 1, 2006-2007). Dette tilsvarer en

økning på 17,1 mill. kroner (7 prosent) fra 2006 til 2007. Jf. tabell 3-11. 20 mill. kroner av tilskuddet til Norges forskningsråd skal settes av til vaksineforskning knyttet til dyre- og fiskevaksiner.

Tabell 3-11 Inntekter. Fordeling etter kapittel og post. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1 000 kroner og prosentvis endring.

Kap.	1023	, post	50	Tilsk. Norges forskningsråd	Revidert	Budsjett	Endring	
					budsjett	2007	Kroner	Prosent
					2006			
					253 100	270 100	17 000	7 %

3.4.2 Budsjettmessige føringer

FKDs midler til Forskningsrådet skal i 2007 bidra til:

- Å utvikle kunnskap, teknologi og metoder som kan danne grunnlag for en bærekraftig utnyttelse av de biologiske ressursene i havet og en lønnsom næringsvirksomhet med basis i disse ressursene
- At den ressurs- og miljørettede forskningen sikrer et best mulig kunnskapsgrunnlag for bærekraftig forvaltning av norske marine ressurser og sjøområder
- At havbruksforskningen styrker eksisterende næringsvirksomhet, åpner nye muligheter for næringsutvikling og sikrer en bærekraftig forvaltning
- At den markeds- og industrirettede forskningen styrker lønnsomheten og konkurranseevnen gjennom markedsorientert omstilling og industriell utvikling
- At forskning og utvikling innenfor havner og infrastruktur for sjøtransport medvirker til et bedre beslutningsgrunnlag for tiltak i sektoren og bidrar til utviklingen av teknologi, organisering og rammebetingelser.

For 2007 skal følgende prioriteres:

- Fiskeri- og kystdepartementets sektoransvar for både den grunnleggende, strategiske og den brukerstyrte forskningen innenfor departementets ansvarsområde skal bli godt ivarettatt.
- Den aktiviteten Norges forskningsråd finansierer med midler fra Fiskeri- og kystdepartementet skal bidra til å supplere og støtte opp om aktiviteter som drives ved forskningsinstitutter innenfor departementets ansvarsområde. Midlene skal styrke den kystbaserte FoU-aktiviteten i tråd med Fiskeri- og kystdepartementets strategier i særlig grad knyttet til aksene Bergen - Tromsø.
- Ordningen som gjør at institutter som får godkjent prosjekter i EU får nasjonal støtte til Integrerte prosjekter og Målrettede prosjekter skal videreføres i 2007.
- Departementet vil sammen med Norges forskningsråd følge opp arbeidet med regjeringens strategi for forskningssamarbeid med Nord-Amerika.
- Det er satt i gang et norsk-indisk prosjekt innenfor vaksineforskning. Som en oppfølging av dette samarbeidet avsettes det 20 mill. kroner i 2007 til vaksinerelatert forskning innenfor dyre- og fiskevaksiner på kap. 1023 post 50 Tilskudd til Norges forskningsråd.
- De prioriterte programmene og satsingsområdene i 2006 videreføres i 2007.
- Forskningsinnsats knyttet til utfordringene i nordområdene skal prioriteres. Innenfor Fiskeri- og kystdepartementets sektoransvar er dette særlig aktuelt innenfor forskningsprogrammene Havet og kysten, HAVBRUK – en næring i vekst, NORKLIMA – Klimaendringer og konsekvenser for Norge og Maritim virksomhet og offshore operasjoner (MAROFF).
- Innenfor den økte avkastningen fra forskningsfondet i 2007 er Det internasjonale polaråret (IPY), temaene Mat og Hav og brukerstyrt forskning og innovasjon prioriterte områder.

3.4.3 Fordeling av budsjett

FKDs føringer på budsjettpostene gir sammen med Forskningsrådets 0-vekst- og vekstforslag for 2007 fordelingen av budsjett 2007 mellom divisjoner og staber. Bevilgningene benyttes i samsvar med dette dokumentet.

Nedenfor gis en spesifisert oversikt over bevilgningene for 2007 fordelt på aktiviteter.

Tabell 3-12 Spesifisert oversikt over budsjett 2007 sammenlignet med revidert budsjett 2006. 1000 kroner

	Revidert budsjett 2006	Budsjett 2007	Start	Slutt	Andre finansierende departement 2007
Programmer og innovasjonstiltak					
Store programmer					
HAVBRUK - en næring i vekst	76 200	75 500	2006	- 2015	NHD,LMD,Fond
NORKLIMA	1 500	1 500	2004	- 2013	KD,OED,LMD,MD,Fond
Sum ¹⁾	77 700	77 000			
Andre programmer og satsinger					
Areal- og naturbasert næringsutvikling (<i>AREAL</i>)	9 000	9 000	2006	- 2011	KD,LMD,MD,KRD,Fond
Miljø 2015 (Biologisk mangfold)	1 500	1 500	2007	- 2016	KD,LMD,MD,UD
Brukerstyrt innovasjonsarena (BIA) / PULS	1 000		2002	- 2009	NHD,SD
Næringslivets transportert og ITS		1 000	2007	- 2013	
Etikk, samfunn og bioteknologi	1 000	1 000	2002	- 2007	KD,NHD,LMD,HOD
Havet og kysten	39 500	39 000	2006	- 2015	KD,OED,MD,Fond
Maritim virksomhet og offsh. oper. (<i>MAROFF</i>)	2 500	2 500	2002	- 2009	NHD,Fond
Matprogrammet: Norsk mat fra sjø og land	24 890	24 590	2006	- 2011	KD,NHD,LMD,Fond
Risiko og sikkerhet i transportsektoren	1 000	1 000	2002	- 2007	NHD,SD
Forskning innenfor fiske- og dyrevaksiner		20 000	2007	- 2011	
Sum	80 390	99 590			
Kommersialisering					
FØRNY	5 000	5 000	2002	- 2009	KD,NHD,LMD,KRD
Sum	5 000	5 000			
Frittstående prosjekter					
EU 6RP Strålevern	1 000	1 000			NHD,LMD,MD,HOD,UD
Sum	1 000	1 000			
Infrastruktur					
Grunnbevilgninger	30 900	30 900			
Strategiske programmer - SIP	46 500	46 000			
Strategiske universitetsprogrammer, Sars	500	500			
Nasjonal støtte til EU-prosjekter	3 500	3 500			KD,NHD,OED,LMD,MD,SD
Sum	81 400	80 900			
Diverse FoU-relaterte aktiviteter					
Informasjon, formidling, publisering	1 820	1 820			
Planlegging, utredning, evaluering	900	400			
Regionale representanter (REGREP)	300	300			
Stim.tiltak og nettv.bygging / intern.samarb.	3 068	2 690			
Forskningssamarbeid med Nord-Amerika					
De nasj. forskningsetiske komiteer	400	400			
Sum	6 488	5 610			
Disposisjonsfond					
	1 122	1 000			
Totalt	253 100	270 100			

En oppsummering av budsjett 2007 sammenlignet med revidert budsjett 2006 framgår av tabellen nedenfor.

Tabell 3-13 Bevilgninger over FKDs budsjett. Fordeling på divisjoner og staber. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1000 kroner og prosentvis endring.

	Revidert budsjett 2006	Budsjett 2007	Endring 2006-2007	
			Kroner	Prosent
Vitenskapsdivisjonen	900	900	0	0 %
Satsingsdivisjonen	123 830	141 690	17 860	14 %
Innovasjonsdivisjonen	122 950	122 090	-860	-1 %
Administrasjon	1 520	1 520	0	0 %
Internasjonal enhet	3 500	3 500	0	0 %
Statistikk/kunnskapsgrunnlaget	400	400	0	0 %
Totalt	253 100	270 100	17 000	7 %

Sammenlignet med revidert budsjett 2006 er veksten i bevilgningen fra FKD 17 mill. kroner. 20 mill. kroner av 2007- bevilgningen er øremerket forskning innenfor fiske- og dyrevaksiner og det har derfor vært nødvendig å redusere bevilgningene til øvrige satsinger med til sammen 2,9 mill. kroner. 1,8 mill. kroner er tatt fra Innovasjon og resten er tatt fra Satsinger.

Foreløpig er hele bevilgningen til vaksineforskning innenfor dyre- og fiskevaksiner lagt til Satsinger.

3.4.4 Øvrige midler over departementets budsjett

Departementet bevilger i tillegg midler som er øremerket spesielle tiltak. I tabellen nedenfor gis en oversikt over FKDs øvrige midler.

Tabell 3-14 Øvrige midler. Fordelt etter kapittel og post og/eller navn på program/satsing, Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1000 kroner og prosentvis endring.

	Revidert budsjett		Endring
	2006	Budsjett 2007	2006- 2007
Kap. 1023 ,post 71 Tilskudd MABIT-programmet	5 000	5 000	0 %
Totalt	5 000	5 000	0 %

3.5 Landbruks- og matdepartementet

3.5.1 Inntekter

Landbruks- og matdepartementet (LMD) bevilger 151,3 mill. kroner for 2007 til Forskningsrådet over kap. 1137, post 50 (St.prp. nr. 1 (2006-2007)), dvs. en økning på 1 mill. kroner i forhold til revidert budsjett 2006. Videre bevilges det 178,8 mill. kroner over kap. 1137, post 51 Basisbevilgninger til forskningsinstitutter. Dette tilsvarer en økning på 4,6 mill. kroner fra 2006 til 2007.

Tabell 3-15 Inntekter. Fordeling etter kapittel og post. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1000 kroner og prosentvis endring.

	Revidert budsjett 2006	Budsjett 2007	Endring 2006-2007	
			Kroner	Prosent
Kap. 1137 , post 50 Tilsk. Norges forskningsråd	150 266	151 266	1 000	1 %
Kap. 1137 , post 51 Basisbev. til forskningsinst.	174 145	178 763	4 618	3 %
Sum	324 411	330 029	5 618	2 %

3.5.2 Budsjettmessige føringer

Det er et hovedmål å føre en landbruks- og matpolitikk som opprettholder et levende landbruk over hele landet. Landbruks- og matforskning er et sentralt virkemiddel for å nå dette målet

og skal bidra med forskningsinnsats av internasjonal kvalitet som fremmer en innovativ og bærekraftig landbruks- og matsektor. LMD utarbeider en ny strategi for forskning og forskningsbasert innovasjon for perioden (2007-2011) som vil være førende for Forskningsrådets prioriteringer i 2007.

I 2007 legger LMD særlig vekt på følgende aktiviteter.

- Deltagelse i de fire forskningsprogrammene: Norsk mat fra sjø og land (Matprogrammet), Areal- og naturbasert næringsutvikling (AREAL), FoU-programmet TRE og Miljø 2015.
- Videreføre det internasjonale samarbeidet gjennom deltagelse i EUs 6. og 7. ramme-program. Ordningen med delfinansiering av instituttene egenandel når instituttene får tildelt prosjektmidler fra EU skal videreføres.
- Satsingen på forsknings- og teknologisamarbeid med Nord-Amerika på områdene mattrygghet, bioenergi og biobaserte produkter skal videreføres.
- Bidra med midler til chair-ordningen ved the Norwegian Centennial Interdisciplinary Chair ved Universitetet i Minnesota.
- Oppfølging av arbeidet med å etablere mer effektive og kvalitetsfremmende prosedyrer for evaluering og finansiering av nordiske forskningsprosjekter.
- Videreføre nivået fra 2006 på bevilgningen til kommersialisering av forsknings- og utviklingskompetanse innenfor FORNY-programmet.
- Delta i de store programmene FUGE, NORKLIMA og RENERGI.
- Delta i EUs strålevernprogram EURATOM for perioden 2007-2011.
- Innsatsen innenfor forskerrekruttering må holdes oppe.

LMDs basisbevilgning til forskningsinstitutter (kap. 1137, post 51)

Bevilgningen som kanaliseres gjennom Forskningsrådet er lagt inn med en vekst på 4,6 mill. kroner. Midlene er fordelt på underposter til hhv. grunnbevilgninger og strategiske instituttprogrammer. Det bevilges ikke midler til investeringsstøtte i 2007 (2006 var siste året for investeringsstøtten til Akvaforsk). Husleiekompensasjonen til Bioforsk videreføres.

3.5.3 Fordeling av budsjett

LMDs føringer på budsjettpostene gir sammen med Forskningsrådets 0-vekst- og vekstforslag for 2007 fordelingen av budsjett 2007 mellom divisjoner og staber. Bevilgningene benyttes i samsvar med dette dokumentet.

På følgende side gis en spesifisert oversikt over bevilgningene for 2007 fordelt på aktiviteter.

Tabell 3-16 Spesifisert oversikt over budsjett 2007 sammenlignet med revidert budsjett 2006. 1000 kroner.

	Revidert budsjett 2006	Budsjett 2007	Start	-	Slutt	Andre finansierende departement 2007
Store programmer						
FUGE	1 000	500	2002	-	2011	KD,NHD,Fond
HAVBRUK - en næring i vekst	2 000	1 500	2006	-	2015	NHD,FKD,Fond
NORKLIMA - klimaendr. og virkn. for Norge	3 000	3 000	2004	-	2013	FKD, MD, SD, Fond
RENERGI - fremtidens rene energisystem	2 500	3 500	2004	-	2013	NHD,OED,MD,SD,Fond
Sum	8 500	8 500				
Andre programmer og satsinger						
Areal- og naturbasert næringsutvikling (AREAL)	29 500	29 850	2006	-	2011	KD, FKD
Matprogrammet: Norsk mat fra sjø og land	73 062	71 212	2006	-	2011	KD, NHD, FKD, Fond
FoU-programmet TRE	17 000	19 000	2006	-	2011	NHD
Miljø 2015:			2007	-	2016	
<i>Biologisk mangfold</i>	950	950	1999	-	2007	
<i>Forurensning (videreføring)</i>	3 700	3 700	2000	-	2007	
<i>Landskap i endring</i>	4 000	4 000	2000	-	2007	
<i>Rammebet. for bærekraft.utv. (RAMBU)</i>	500	500	2000	-	2007	
Etikk, samfunn og bioteknologi	1 000	1 000	2002	-	2007	
<i>Midler fra post 51 til AREAL, MAT og TRE</i>	<i>-11 640</i>	<i>-10 640</i>				
Sum	118 072	119 572				
Kommersialisering						
Forny	5 000	5 000				KD,NHD,FKD,KRD
Sum	5 000	5 000				
Frittstående prosjekter						
EU5 Strålevernprogram	1 000	1 000				NHD,FKD,MD,HOD,UD
Sum	1 000	1 000				
Infrastruktur						
Husleiekompensasjon Bioforsk	1 844	1 844				
Sum	1 844	1 844				
Diverse FoU-relaterte aktiviteter						
Informasjon, formidling, publisering	1 100	1 100				
Planlegging, utredning, evaluering	400	400				
Regionale representanter (REGREP)	300	300				
Stim.tiltak og nettv.by.g. (inkl. internasj. smb.)	1 250	1 250				
Internasj. samarbeid. (inkl. Nord-Amerika)	7 500	7 500				
Nasjonal støtte til EU-prosjekter	3 500	3 500				
De nasj. forskningsetiske komiteer og SCRES	300	300				
Sum	14 350	14 350				
Disposisjonsfond	1 500	1 000				
Sum - post 50¹⁾	150 266	151 266				
Grunnbevilgninger	101 400	107 500				
Strategiske programmer ¹⁾	51 421	52 742				
<i>Midler fra post 51 til AREAL, MAT og TRE</i>	<i>11 640</i>	<i>10 640</i>				
Andre infrastrukturtiltak	2 000					
Husleiekompensasjon Bioforsk	7 684	7 881				
Sum - post 51¹⁾	174 145	178 763				
Totalt	324 411	330 029				

1) Post 51-midler inngår i Matprogrammet, AREAL og TRE til videreføring av strategiske programmer i UoH-sektoren (i samarbeid med instituttene) og Matforsk.

En oppsummering av budsjett 2007 sammenlignet med revidert budsjett 2006 framgår av tabellen nedenfor.

Tabell 3-17 Bevilgninger over LMDs budsjett. Fordeling på divisjoner og staber. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1000 kroner og prosentvis endring..

	Revidert budsjett 2006	Budsjett 2007	Endring 2006-2007	
			Kroner	Prosent
Faglig bevilgning				
Vitenskapsdivisjonen	300	300	0	0 %
Satsingsdivisjonen	19 725	19 650	-75	0 %
Innovasjonsdivisjonen	124 191	125 266	1 075	1 %
Administrasjon	900	900	0	0 %
Internasjonal enhet	5 000	5 000	0	0 %
Statistikk/kunnskapsgrunnlaget	150	150	0	0 %
Sum FoU	150 266	151 266	1 000	1 %
Instituttbevilgning				
Innovasjonsdivisjonen	174 145	178 763	4 618	3 %
Totalt	324 411	330 029	5 618	2 %

3.5.4 Øvrige midler over departementets budsjett

Departementet bevilger i tillegg midler som er øremerket spesielle tiltak. I tabellen nedenfor gis en oversikt over LMDs øvrige midler.

Tabell 3-18 Øvrige midler. Fordelt etter kapittel og post og/eller navn på program/satsing. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1000 kroner og prosentvis endring.

	Revidert budsjett		Endring
	2006	Budsjett 2007	2006- 2007
Kap. 1150 ,post 77 Jordbruksavtalen	5 000	5 000	0 %
Kap. 1150 ,post 77 Jordbruksavtalen	32 555	32 656	0 %
Totalt	37 555	37 656	0 %

3.6 Miljøverndepartementet

3.6.1 Inntekter

Miljøverndepartementet (MD) har for 2007 foreslått en bevilgning til Forskningsrådet på 125,3 mill. kroner over kap. 1410, post 51 (St.prp. nr. 1, 2006-2007). Dette tilsvarer 0-vekst sammenlignet med revidert budsjett 2006. Over kap. 1410, post 50.1, Basisbevilgninger til miljøinstituttene, er det foreslått en bevilgning på nesten 106 mill. kroner. Dette er en vekst på 3,9 mill. kroner (3,8 prosent) sammenlignet med 2006.

Tabell 3-19 nedenfor sammenligner forslag til Statsbudsjett 2007 med revidert budsjett 2006 og Forskningsrådets vekstforslag for 2007 for MDs bevilgninger.

Tabell 3-19 Inntekter. Fordeling etter kapittel og post. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1 000 kroner og prosentvis endring.

	Revidert budsjett 2006	Budsjett 2007	Endring 2006-2007	
			Kroner	Prosent
Kap. 1410 , post 51 Forskningsprogrammer	125 318	125 318	0	0 %
Kap. 1410 , post 50 Basisbev. til miljøinstituttene	102 086	105 965	3 879	4 %
Sum	227 404	231 283	3 879	2 %

3.6.2 Budsjettmessige føringer

Bevilgningen fra Miljøverndepartementet skal brukes til å styrke forskning på klima, biomangfold, kulturminne, helse- og miljøfarlige kjemikalier og Barentshavet. Det internasjonale polaråret (IPY) 2007-2008 er en stor internasjonal satsing innenfor polarforskning. 2 mill. kroner av bevilgningen over MDs budsjett skal bidra til å dekke det norske sekretariatet og investeringer som må være på plass før selve forskningen starter opp.

Veksten i posten Basisbevilgninger til miljøinstituttene skal bidra til å styrke den langsiktige kompetanseoppbyggingen innenfor sektoren. Inntil 3,5 mill. kroner skal brukes til ordningen med delfinansiering av egenandelen for EU-prosjekt.

3.6.3 Fordeling av budsjett

MDs føringer på budsjettpostene gir sammen med Forskningsrådets 0-vekst- og vekstforslag for 2007 fordelingen av budsjett 2007 mellom divisjoner og staber. Bevilgningene benyttes i samsvar med dette dokumentet.

På følgende side gis en spesifisert oversikt over bevilgningene for 2007 fordelt på departementets resultatområder.

Tabell 3-20 Spesifisert oversikt over budsjett 2007 sammenlignet med revidert budsjett 2006.
1000 kroner.

	Revidert budsjett 2006	Budsjett 2007	Start	Slutt	Andre finansierende departement 2007
Bærekraftig bruk og vern av biologisk mangfold					
Biologisk mangfold	11 450		1998 - 2007		
NORKLIMA	1 700	2 000	2004 - 2013 KD,FOND,LMD,FKD,SD		
Miljø 2015		21 800	2007 - 2016 KD,NHD,FKD,LMD,FIN,UD		
Havet og kysten	1 800	1 800	2006 - 2015 KD,OED,FKD,MD,Fond		
Landskap i endring	3 450		2000 - 2007		
Villaks	7 200		2001 - 2010		
Sum	25 600	25 600			
Friluftsliv					
Miljø 2015		1 000	2007 - 2016 KD,NHD,FKD,LMD,FIN,UD		
Landskap i endring	1 000		2000 - 2007		
Sum	1 000	1 000			
Kulturminner og kulturmiljøer					
Miljø 2015		6 850	2007 - 2016 KD,NHD,FKD,LMD,FIN,UD		
Landskap i endring	6 850		2000 - 2007		
Sum	6 850	6 850			
Overgjødning og oljeforurensning					
Miljø 2015	1 000	1 000	2007 - 2016 KD,NHD,FKD,LMD,FIN,UD		
Havet og kysten	8 900	8 900	2006 - 2015 KD,OED,FKD,MD,Fond		
Sum	9 900	9 900			
Helse- og miljøfarlige kjemikalier					
Miljø, gener og helse	1 900	1 900	2006 - 2010 KD,HOD,SD		
Havet og kysten	4 200	4 200	2006 - 2015 KD,OED,FKD,MD,Fond		
Miljø 2015		3 900	2007 - 2016 KD,NHD,FKD,LMD,FIN,UD		
Forurensning	3 900		2000 - 2005		
Sum	10 000	10 000			
Avfall og gjenvinning					
Miljø 2015		1 000	2007 - 2016 KD,NHD,FKD,LMD,FIN,UD		
Forurensning	1 000		2000 - 2005		
Sum	1 000	1 000			
Klimaendringer, luftforurensning og støy					
NORKLIMA	34 900	34 900	2004 - 2013 KD,FOND,LMD,FKD,SD		
Miljø 2015		3 100	2007 - 2016 KD,NHD,FKD,LMD,FIN,UD		
Forurensning	2 600		2000 - 2005		
Miljø, gener og helse	2 000	2 000	KD,HOD,SD		
RENERGI	8 350	8 350	2004 - 2013 NHD,OED,LMD,Fond,SD		
Rammebetingelser for bærekraft.utv.	500		2000 - 2010		
Sum	48 350	48 350			
Internasjonalt miljøvernssamarbeid					
Polarforskning/NSF	3 200	3 200	KD		
NORKLIMA	3 000	3 000	2004 - 2013 KD,FOND,LMD,FKD,SD		
Havet og kysten	500	500	2006 - 2015 KD,OED,FKD,MD,Fond		
Sum	6 700	6 700			
Regional planlegging					
Demokrati, styring og regionalitet	4 950	4 950	2005 - 2014 SD,KRD		
Sum	4 950	4 950	4011		
Områdeovergrepene virkemidler					
Rammebetingelser for bærekraft.utv.	5 900		2000 - 2010		
Miljø 2015		5 900	KD,NHD,FKD,LMD,FIN,UD		
Kontingenter	1 000	1 000			
Informasjon/ formidling/ publisering	1 268	1 268			
Planlegging/ utredning/ evaluering	1 800	1 800			
Stimuleringstiltak og nettverksbygging	1 000	1 000			
Sum	10 968	10 968			
Totalt	125 318	125 318			

forts. fra forrige side

Instituttbevilgning	Revidert		Start	-	Slutt	Andre finansierende departement 2007
	budsjett 2006	Budsjett 2007				
Grunnbevilgning	55 000	57 600				
Strategiske satsinger	43 586	44 865				
EU-samfinansieringsprosjekter	3 500	3 500				
Sum	102 086	105 965				

En oppsummering av budsjett 2007 sammenlignet med revidert budsjett 2006 framgår av tabellen nedenfor.

Tabell 3-21 Bevilgninger over MDs budsjett. Fordeling på divisjoner og staber. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1000 kroner og prosent endring.

	Revidert budsjett 2006	Budsjett 2007	Endring 2006-2007	
			Kroner	Prosent
Faglig bevilgning				
Vitenskapsdivisjonen	3 900	3 900	0	0 %
Satsingsdivisjonen	117 038	117 038	0	0 %
Innovasjonsdivisjonen	0	0	0	
Administrasjon	580	580	0	0 %
Internasjonal enhet	3 500	3 500	0	0 %
Statistikk/kunnskapsgrunnlaget	300	300	0	0 %
Sum FoU	125 318	125 318	0	0 %
Instituttbevilgning				
Satsingsdivisjonen	98 586	102 465	3 879	4 %
Internasjonal enhet	3 500	3 500	0	0 %
Totalt	227 404	231 283	3 879	2 %

Hele veksten er knyttet til miljøinstituttene som ligger i Satsingsdivisjonen.

3.6.4 Øvrige midler over departementets budsjett

Departementet bevilger i tillegg midler som er øremerket spesielle tiltak. I tabellen nedenfor gis en oversikt over MDs øvrige midler.

Tabell 3-22 Øvrige midler. Fordelt på kapittel/post og/eller navn på program/satsing. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1000 kroner og prosentvis endring.

	Revidert		Endring 2006- 2007
	budsjett 2006	Budsjett 2007	
Kap. 1410 ,post 53 Internasjonalt samarbeid om miljøforskning	5 000	5 000	0 %
Kap. 1400 ,post 76 EU 6 RP Strålevern	1 000	1 000	0 %
Totalt	6 000	6 000	0 %

3.7 Fondet for forskning og nyskaping

3.7.1 Inntekter

Bevilgningen fra avkastningen fra Forskningsfondet øker til 939,6 mill. kroner i 2007, det tilsvarer en økning på 33 prosent sammenlignet med 2006. Hele veksten i 2007 er i St.prp.nr.1 (2006-2007) øremerket ulike satsinger, men pga utfasing av andre aktiviteter har Forskningsrådet noe frihetsgrad i disponeringen av fondet.

Tabell 3-23 Inntekter. Fordeling etter kapittel og post. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1000 kroner og prosentvis endring.

	Revidert budsjett 2006	Budsjett 2007	Endring 2006-2007	
			Kroner	Prosent
Kap. 286 , post 50 Fondet for forskning og nyskaping	709 003	939 560	230 557	33 %

3.7.2 Fordeling av budsjett

Veksten i avkastningen i fondet som bevilges til Forskningsrådet er fordelt på følgende aktiviteter.

Tabell 3-24 Vekst i avkastningen fra forskningsfondet fordelt på satsinger.

IPY	80
Energi og miljø	40
Mat	10
Hav	10
Helse	20
BIA	20
Strat. høgskoleprogram	10
Utstyr	12
Gaveforsterkning	30
	232

På følgende side gis en spesifisert oversikt over bevilgningene for 2007 fordelt på aktiviteter.

Tabell 3-25 Spesifisert oversikt over budsjett 2007 sammenlignet med revidert budsjett 2006 samt vedtatte bevilgninger for kommende år.

		Revidert budsjett 2006	Budsjett 2007	Bevilget kommende år
Grunnforskningssatsinger				
SFF 1. runde	2003-2012	131 000	161 000	835 000
SFF 2. runde	2007-2016		45 000	755 000
EMBL-senter: Sars		6 400	6 400	50 000
Storforsk	2004-2008	61 000	62 403	116 000
YFF	2006-2009	11 010	11 000	22 000
Internasjonale polaråret	2007-2010		80 000	240 000
Gaveforsterkning til grunnforskning		150 000	80 000	400 000
Grunnl sykdoms mekanis mer		26 700		0
Simula-senteret		5 000		0
Stamceller			6 000	18 000
Strategiske høgs koleprogram	2007-2010		10 000	30 000
SUM		391 110	461 803	2 466 000
Forskningsinfrastruktur				
Forsknings infrastruktur			23 000	121 000
Næringsrettet forskning og innovasjon				
Kompetansefelt for næringsutvikling		37 600		0
Bioprospektering		16 400	3 000	0
VRI				45 000
SFI		20 000	110 000	1 270 000
Brukerstyrt innovasjonsarena			20 000	110 000
SUM		74 000	133 000	1 425 000
Programmer og tematiske satsinger				
FUGE (store programmer)	2002-2011	70 000	118 000	485 300
NANOMAT (store programmer)	2002-2011	14 850	20 000	120 000
NORKLIMA (store programmer)	2004-2013	36 000	20 000	145 000
RENERGI (store programmer)	2004-2013	8 000	12 000	102 000
PETROMAKS (store programmer)	2004-2013	63 000	66 000	271 400
HAVBRUK (store programmer) (marin)	2006-2015	20 400	19 000	167 000
VERDIKT (store programmer)	2005-2015	13 000	13 000	144 000
Gassmaks	2007-2012		25 000	134 000
Norsk mat fra sjø og land	2007-		10 000	60 000
Havet og kysten	2007-		5 000	43 000
Sykefravær			10 000	90 000
Global helse			4 000	16 000
Helseforskningsprogrammer				32 000
Europaforskning			3 000	3 000
Samrisk			3 000	5 000
Språkvitenskap og teknologi		16 000		0
Fornyelse off/helse-sektor		16 400	5 000	0
SUM		257 650	333 000	1 817 700
Tekniske justeringer		-15 000	-10 000	
Frihetsgrad		1 243	-1 243	
SUM TOTALT		709 003	939 560	

En oppsummering av budsjett 2007 sammenlignet med revidert budsjett 2006 per divisjon gis i tabellen nedenfor.

Tabell 3-26 Bevilgninger over Forskningsfondet. Fordeling på divisjoner og staber. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1000 kroner og prosent endring.

	Revidert budsjett 2006	Budsjett 2007	Endring 2006-2007	
			Kroner	Prosent
Vitenskapsdivisjonen	258 210	322 803	64 593	25 %
Satsingsdivisjonen	225 250	365 000	139 750	62 %
Innovasjonsdivisjonen	74 300	173 000	98 700	133 %
Administrasjon	150 000	80 000	-70 000	-47 %
Internasjonal enhet	0	0	0	
Ufordelt	1 243	-1 243	-2 486	-200 %
Totalt	709 003	939 560	230 557	33 %

Ufordelt beløp i 2006 skyldes en liten økning i avkastningen i 2006 i revidert nasjonalbudsjett. Økningen ble overført til 2007 og inkludert i frihetsgraden for 2007. Samlet frihetsgrad i 2007 var på 75 mill. kroner. Før sommeren ble det vedtatt at en del av frihetsgraden skulle benyttes til en økning av SFI-rammen, slik at det skulle bli plass til 14 og ikke 8 sentre. Tilbake sto en frihetsgrad på 46 mill. kroner for 2007.

I budsjettforslag 2007 ble det foreslått å bruke frihetsgraden i 2007 til NORKLIMA, siden dette var det programmet som ikke hadde noe fondsmidler for 2007 i nullvekst. Dette ble foreslått under forutsetning av at store deler av vekstforslaget på fondet ble innfridd. Statsbudsjettets fondstildeling ga ikke den fordeling av veksten som ble foreslått. Det ble derfor foreslått at frihetsgraden brukes mot programmer og aktiviteter som var prioritert i vekstforslaget og hvor nivået er svært lavt. Det innebærer at NORKLIMA ikke beholder hele frihetsgraden, men at deler av den brukes til VERDIKT, Forskningsinfrastruktur (utstyr), og Samfunnsutfordringer (satsingene Europaforskning og Samrisk). Frihetsgraden brukes også til å avslutte den fondsfinansierte satsingen Bioprospektering, slik at dette viktige forskningsområdet kan tas videre i en nysatsing innenfor andre aktiviteter. I tillegg er det nødvendig å bruke noe av frihetsgraden til å tilbakeføre midler til fondssatsingen Fornyelse og innovasjon i offentlig sektor (FIFIOS), siden denne satsingen fikk inndratt tilsvarende midler i forbindelse med styrkingen av Gaveforsterkningsordningen i 2006.

3.8 Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Veksten i bevilgningene fra AID henger sammen med Evalueringen av NAV-reformen (2006-2012) der evalueringsprosjektene igangsettes tidlig i 2007. Det grunnleggende formålet med evalueringen er å gi svar på om NAV-reformen når de overordnede målene - bedre arbeidsretting, bedre brukerretting og en mer effektiv forvaltning. Evalueringen omfatter både en forskningsbasert evaluering av resultater/effekter i forhold til målene og en prosessevaluering for bl.a. å dokumentere hvordan reformen er blitt gjennomført.

Tabell 3-27 Bevilgning fra AID fordelt etter kapittel og post og/eller navn på program/satsing. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1000 kroner og prosentvis endring.

	Revidert budsjett 2006	Budsjett 2007	Endring 2006- 2007
Kap. 604 ,post 21 Evaluering av NAV-reformen	2 500	7 000	180 %
Forskningsprogrammer			
Kap. 620 ,post 50 Program for samisk kultur	1 500	1 500	0 %
Kap. 620 ,post 50 Program for romanikultur	1 000	1 000	0 %
Kap. 620 ,post 50 Innvandring og migrasjonsforskning (IMER)	7 000	7 000	0 %
Kap. 620 ,post 50 Velferd	32 000	32 000	0 %
Kap. 620 ,post 50 Arbeidsliv	17 600	17 600	0 %
Kap. 620 ,post 50 IT-Funk	5 200	5 200	0 %
Kap. 620 ,post 50 Helse, miljø og sikkerhet i petroleumssektoren	15 500	15 500	0 %
Sum forskningsprogrammer	79 800	79 800	0 %
Basisbevilgninger			
Kap. 620 ,post 50 Arbeidsforskningsintitutttet AS	7 600	7 800	3 %
Kap. 620 ,post 50 SINTEF, Teknologiledelse	3 300	3 400	3 %
Sum basisbevilgninger	10 900	11 200	3 %
Totalt	93 200	98 000	5 %

3.9 Barne- og likestillingsdepartementet

En stor del av bevilgningen fra BLD er knyttet til Velferdsprogrammet, og departementets samlede bevilgning i 2007 ligger på samme nivå som i 2006.

Tabell 3-28 Bevilgning fra BLD fordelt etter kapittel og post og/eller navn på program/satsing. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1000 kroner og prosentvis endring.

	Revidert budsjett 2006	Budsjett 2007	Endring 2006- 2007
Kap. 846 , post 50 Familieforskning (Velferdsprogrammet)	2 500	2 500	0 %
Kap. 846 , post 50 Kjønn i endring	4 000	4 000	0 %
Kap. 854 , post 50 Barnevernsforskning m.m (Velferdsprogrammet)	4 500	4 500	0 %
Kap. 857 , post 50 Barne og ungdomsforskning (Velferdsprogrammet)	4 300	4 300	0 %
Kap. European Center i Wien (kontingent)	150	150	0 %
Totalt	15 450	15 450	0 %

3.10 Finansdepartementet

Finansdepartementet opprettholder sin bevilgning på samme nivå som i 2006.

Tabell 3-29 Bevilgning fra FIN fordelt etter kapittel og post og/eller navn på program/satsing. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1000 kroner og prosentvis endring.

	Revidert budsjett 2006	Budsjett 2007	Endring 2006- 2007
Kap. 1600 , post 21 Skatteøkonomisk forskning	5 000	5 000	0 %
Kap. 1600 , post 21 Forskning på økonomisk vekst (SAKI)	300		-100 %
Kap. 1600 , post 21 KUNI-programmet	500	500	0 %
Kap. 1600 , post 21 Helse- og omsorgstjenester	2 000	2 000	0 %
Kap. 1600 , post 21 Miljø 2015 (RAMBU)	200	200	0 %
Kap. 1600 , post 21 Bedriftenes samfunnsansvar/Økonomisk kriminalitet	500	500	0 %
Totalt	8 500	8 200	-4 %

3.11 Fornyings- og administrasjonsdepartementet

FADs bevilgning er på samme nivå i 2007 som i 2006. Bevilgningen på 200.000 i 2006 var knyttet til drift av nasjonalt kontaktpunkt for eTen-programmet, et EU-program som skal støtte iverksetting og utbredelse av e-tjenester i Europa.

Tabell 3-30 Bevilgning fra FAD fordelt etter kapittel og post og/eller navn på program/satsing. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1000 kroner og prosentvis endring.

	Revidert budsjett 2006	Budsjett 2007	Endring 2006- 2007
Kap. 1500 ,post 21 IKT sikkerhet og sårbarhet	10 000	10 000	0 %
Kap. 1509 ,post 70 Norsk kontaktsenter for eTEN	200		-100 %
Totalt	10 200	10 000	-2 %

3.12 Helse- og omsorgsdepartementet

Innenfor HODs budsjett er bla forskning knyttet til Helse- og omsorgstjenester (omsorgstjenesteforskning med fokus på de kommunale helse- og omsorgstjenestene), rusmiddelforskning og klinisk forskning (muskel- og skjelettlidelser) prioritert med vekst.

Tabell 3-31 Bevilgning fra HOD fordelt etter kapittel og post og/eller navn på program/satsing. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1000 kroner og prosentvis endring.

	Revidert budsjett 2006	Budsjett 2007	Endring 2006- 2007
Kap. 701 , post 50 Helse- og omsorgstjenester	20 841	23 481	13 %
Kap. 701 , post 50 Folkehelse	18 600	19 350	4 %
Kap. 701 , post 50 Psykisk helse, inkl. ADHD	27 525	28 600	4 %
Kap. 743 , post 70 Psykisk helse, beskytt.fakt og mestring	5 000	5 000	0 %
Kap. 701 , post 50 Miljø, gener og helse, inkl. Støy	15 135	15 650	3 %
Kap. 701 , post 50 Klinisk forskning	15 688	21 450	37 %
Kap. 728 , post 21 Klinisk forskning, muskel- og skjelettlidelser	4 000		-100 %
Kap. 701 , post 50 Rusmiddelforskning (Folkehelseprogrammet)	11 500	14 950	30 %
Kap. 701 , post 50 Stamceller	9 000	9 400	4 %
Kap. 701 , post 50 Kreftforskning	20 375	21 105	4 %
Kap. 701 , post 50 Kvinnens helse	3 000	4 031	34 %
Kap. 701 , post 50 Evaluering - mammografiprogrammet	700	700	0 %
Kap. 728 , post 21 Evaluering - sykehusreformen	3 400		-100 %
Kap. 743 , post 70 Evaluering - opptr.plan for psykisk helse	5 000	5 000	0 %
Kap. 701 , post 50 EUs Strålevernprogram	1 000	1 000	0 %
Kap. 701 , post 50 Global helse	4 000	4 188	5 %
Kap. 701 , post 50 Aldersforskning	10 000	10 310	3 %
Kap. 732 , post 21 Ressursbruk til forskning i helseforetakene		490	
Sum	174 764	184 705	6 %

3.13 Justis- og politidepartementet

JD øker sin bevilgning med 2 mill. kroner fra 2006 til 2007. Veksten er knyttet til det handlingsrettede programmet SAMRISK som har som formål å øke kunnskap om trusler, farer og sårbarhet, om hvordan uønskede hendelser (naturkatastrofer, ulykker og terrorhandlinger) kan forebygges og krisehåndtering styrkes, samtidig som grunnleggende menneskerettigheter og personvern ivaretas. Programmet vil bidra til å utvikle ny kunnskap, bygge nettverk og dessuten kvalifisere forskningsmiljøer til å delta i EUs nye forskningstema "Security".

Tabell 3-32 Bevilgning fra JD fordelt etter kapittel og post og/eller navn på program/satsing. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1000 kroner og prosentvis endring.

	Revidert		Endring
	budsjett 2006	Budsjett 2007	2006- 2007
Kap. 400 ,post 11 Strategisk satsing på rettsvitenskap	4 000	4 000	0 %
Kap. 400 ,post 11 Samfunnsikkerhet og risiko (SAMRISK)	1 000	3 000	200 %
Kap. 400 ,post 11 Velferdsprogrammet	1 500	1 500	0 %
Kap. 400 ,post 11 Bedriftenens samfunnsansvar/Økonomisk kriminalitet	500	500	0 %
Kap. 400 ,post 11 Det internasjonale polaråret	1 000	1 000	0 %
Totalt	8 000	10 000	25 %

3.14 Kultur- og kirke departementet

KKD øker sin bevilgning med 2,3 mill. kroner i 2007. Det er i første rekke bevilgningen til å styrke kunnskapsgrunnlaget om pengespillproblemer som økes. Dette er en satsing som inngår i programmet Folkehelse (2006-2010). Det overordnede målet for programmet er å øke kunnskapsgrunnlaget for utvikling og implementering av helsefremmende og sykdomsforebyggende tiltak.

Tabell 3-33 Bevilgning fra KKD fordelt etter kapittel og post og/eller navn på program/satsing. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1000 kroner og prosentvis endring.

	Revidert		Endring
	budsjett 2006	Budsjett 2007	2006- 2007
Kap. 305 ,post Kunnskapsgrunnlag om pengespillproblemer	824	3 000	264 %
Kap. 320 ,post 52 Kulturforskning	2 203	2 287	4 %
Kap. ,post Tippemidler	8 000	8 000	0 %
Kap. 335 ,post 52 Pressestøtte	1 634	1 700	4 %
Totalt	12 661	14 987	18 %

3.15 Kommunal- og regionaldepartementet

KRDs bevilgning øker med 5 mill. kroner. Veksten er særlig knyttet til den nye satsingen VRI (Virkemidler for regional innovasjon). De tidligere satsingene MOBI og VS2010 er innlemmet i VRI og veksten fra 2006 til 2007 er på 4 mill. kroner. I tillegg økes bevilgningen til FORNY og det handlingsrettede programmet Demokrati, styring og regionalitet med henholdsvis 2 og 1,5 mill. kroner.

Tabell 3-34 Bevilgning fra KRD fordelt etter kapittel og post og/eller navn på program/satsing. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1000 kroner og prosentvis endring.

	Revidert		Endring
	budsjett 2006	Budsjett 2007	2006- 2007
Forskningsprogrammer:			
Kap. 500 ,post 50 Demokrati, styring og regionalitet	9 000	10 500	-17 %
Kap. 500 ,post 50 VIOS	1 000	0	100 %
Forskningsprogrammer	10 000	10 500	-5 %
Programmer for FoU-basert næringsutvikling:			
Kap. 552 ,post 72 KUNI-programmet	1 500	0	100 %
Kap. 552 ,post 72 Mobilisering for FoU-relatert innovasjon (MOBI)	19 000	0	100 %
Kap. 552 ,post 72 Verdiskaping 2010 (VS2010)	5 000	0	100 %
Kap. 552 ,post 72 Virkemidler for regional innovasjon (VRI)	0	28 000	
Kap. 552 ,post 72 Kommersialisering av FoU-resultater (FORNY)	12 500	14 500	-16 %
Programmer for FoU-basert næringsutvikling	38 000	42 500	-12 %
Totalt	48 000	53 000	-10 %

3.16 Samferdselsdepartementet

SDs bevilgning til Forskningsrådet øker med nesten 8 mill. kroner fra 2006 til 2007. Veksten er øremerket VERDIKT innenfor teleforskningen og RENERGI og et nytt transportprogram innenfor transportforskningen.

Tabell 3-35 Bevilgning fra SD fordelt etter kapittel og post og/eller navn på program/satsing. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1000 kroner og prosentvis endring.

	Revidert budsjett 2006	Budsjett 2007	Endring 2006- 2007
Telekommunikasjon			
Kap. 1301 ,post 50 Simulasenteret	10 000	10 000	0 %
Kap. 1301 ,post 50 Simulasenteret - Robuste nett	4 000	5 000	25 %
Kap. 1301 ,post 50 Grunnleggende IKT-forskning (IKT 2010)	20 000	13 150	-34 %
Kap. 1301 ,post 50 Kommunikasjon, IKT og medier (KIM)	9 000	9 000	0 %
Kap. 1301 ,post 50 VERDIKT	6 000	35 200	487 %
Kap. 1301 ,post 50 BIA/IKPIP/PULS - Telekommunikasjon	21 100		
Kap. 1301 ,post 50 eTen		2 000	
Sum telekommunikasjon	70 100	74 350	6 %
Forskningsprogrammer			
Kap. 1301 ,post 50 Miljø, gener og helse	2 300	500	-78 %
Kap. 1301 ,post 50 RENERGI (tilskudd rasjonell og miljøvennlig transport) 1)		23 100	
Kap. 1301 ,post 50 Demokrati, styring og regionalitet	1 000	800	-20 %
Kap. 1301 ,post 50 Risiko og sikkerhet i transportsektoren	6 500	6 500	0 %
Kap. 1301 ,post 50 Samfunnsikkerhet og risiko	1 000	300	-70 %
Kap. 1301 ,post 50 NORKLIMA	1 000	800	-20 %
Kap. 1301 ,post 50 Næringslivets transport og ITS		20 000	
Kap. 1301 ,post 50 BIA/PULS - Transportforskning	13 600		-100 %
Kap. 1301 ,post 50 Utredning av nytt transportforskningsprogram	1 000		-100 %
Sum programmer transportforskning	26 400	52 000	97 %
Basisbevilgninger			
Kap. 1301 ,post 50 Strategisk instituttprogram til TØI	3 700	3 700	0 %
Kap. 1301 ,post 50 Grunnbevilgning til TØI	5 200	5 400	4 %
Sum basisbevilgninger	8 900	9 100	2 %
Sum transportforskning	35 300	61 100	73 %
Kap. 1301 ,post 50 EU-prosjekter	5 500	5 500	0 %
Sum kap. 1301.50	110 900	140 950	27 %
Kap. 1301 ,post 70 RENERGI (tilskudd rasjonell og miljøvennlig transport)	22 300		
Totalt	133 200	140 950	6 %

3.17 Utenriksdepartementet

Bevilgningen fra UD øker med 11 mill. kroner fra 2006 til 2007. Det er særlig de handlingsrettede Sentral- og Øst-Europaprogrammene og Sør-Afrikaprogrammet som prioriteres.

Norges forskningsråd vil fra 2007 etter all sannsynlighet ha tre satsinger knyttet til Sentral- og Øst-Europaprogrammene: Vest-Balkan-programmet (2006-2009), Russland-programmet (2007-2009) og Ukraina-programmet (2007-2009) som UD har signalisert at de vil støtte. Samlet vil det gjennom disse programmene gå om lag 19 mill. kroner i 2007.

Sør-Afrikaprogrammet kom i stand i 2001 og skulle ha vært avsluttet i 2005. Man er nå enige om å videreføre programmet i en periode til, 2006-2010, med en total ramme på vel 50 mill. kroner, hvorav Norge bidrar med 42 mill. og Sør-Afrika med bortimot 9 mill. Det meste av midlene ble utlyst i 2006 og vil bli utdelt i mars 2007.

Tabell 3-36 Bevilgning fra UD fordelt etter kapittel og post og/eller navn på program/satsing. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1000 kroner og prosentvis endring.

			Revidert	Budsjett	Endring
			budsjett	2007	2006-
			2006	2007	2007
Kap. 165	,post 70	Utviklingsveier i sør m.m.	16 000	8 000	-50 %
Kap. 165	,post 70	Biologisk mangfold	1 000		-100 %
Kap. 165	,post 70	Landskap i endring	500		-100 %
Kap. 165	,post 70	Miljø 2015		1 500	
Kap. 165	,post 70	CGIAR stipendprogram	1 000	3 000	200 %
Kap. 165	,post 70	Basisbevilgning CMI	11 000	11 000	0 %
Kap. 165	,post 70	Childwatch International	2 400	2 400	0 %
Kap. 165	,post 70	Nettverk for Asiastudier	500	500	0 %
Kap. 165	,post 70	Nettverk for Afrikastudier	500	500	0 %
Kap. 165	,post 70	CROP (Comparative Research Programme on Poverty)	800	800	0 %
Kap. 165	,post 70	Fattigdomsforskning	10 000	10 000	0 %
Kap. 165	,post 70	Konflikt, fred og utvikling	8 000	8 000	0 %
Kap. 165	,post 70	Global helse og vaksinasjonsforskning	57 000	57 000	0 %
Kap. 165	,post 70	Samfunnsikkerhet og sårbarhet (SAMRISK)	1 000	1 000	0 %
Kap. 165	,post 70	Bedriftens samfunnsansvar	500	500	0 %
Kap. 165	,post 70	Planlegging/formidling/Evaluering	1 500	4 000	167 %
Sum kap. 165			111 700	108 200	-3 %
		Sør-Arfrika-programmet (NORAD)	2 000	10 000	400 %
Kap. 154	,post	Internasjonal stipendseksjon	3 000	2 000	-33 %
Kap. 100	,post 21	Europaforskning generelt	2 000	2 000	0 %
		EUs 6 RP. Strålevern	1 000	1 000	0 %
		Sentral- og Øst Europaprogrammene	11 500	19 000	65 %
Totalt			131 200	142 200	8 %

4 Divisjonenes budsjetter

4.1 Divisjon for vitenskap

4.1.1 Inntekter og føringer

Divisjon for vitenskap har for 2007 budsjettet med 1 603,4 mill. kroner. Divisjonens største bidragsyter er Kunnskapsdepartementet, men også Helse- og omsorgsdepartementet og Nærings- og handelsdepartementet er store bidragsytere i tillegg til at divisjonen mottar betydelige midler over Fondet for forskning og nyskaping.

Sammenlignet med revidert budsjett 2006 innebærer budsjettet en nominell økning på 54 mill. kroner (3,5 prosent) fra 2006 til 2007. I 2006 ble imidlertid 30 mill. kroner av fondsmidlene til de første Sentrene for fremragende forskning midlertidig inndratt og omdisponert til Gaveforsterkningsordningen ifm Revidert nasjonalbudsjett. 30 mill. kroner av økningen er således et resultat av omdisponeringen. Korrigert for dette har Divisjon for vitenskap en nominell økning på 24 mill. kroner, eller 1,5 prosent, fra 2006 til 2007.

Tabell 4-1 Inntekter. Fordeling etter finansieringstype. Tall i 1000 kroner.

	Revidert budsjett		Endring fra 2006 - 2007		Andel av totalt budsjett	
	2006	2007	Kroner	Prosent	2006	2007
Generelle midler, ekskl. fondet	985 126	980 603	- 4 523	-0,5 %	63,6 %	61,2 %
Generelle midler, fondet	258 210	322 803	64 593	25,0 %	16,7 %	20,1 %
Spesielle midler	290 391	295 319	4 928	1,7 %	18,7 %	18,4 %
Diverse inntekter	15 680	4 680	- 11 000	-70,2 %	1,0 %	0,3 %
Sum	1 549 407	1 603 405	53 998	3,5 %		

Kunnskapsdepartementet

Generelle midler fra Kunnskapsdepartementet for 2007 er på nivå med revidert budsjett 2006. For Divisjon for vitenskap er de største endringer knyttet til følgende poster, i tråd med føringer i St.prp.nr.1 (2006 – 2007):

- Den frie prosjektstøtten er prioritert og styrket i forhold til 2006.
- EVita programmet innenfor naturvitenskapelig og teknologisk forskning er styrket.
- Det er budsjettet med et lavere beløp til vitenskapelig utstyr over KDs budsjett som motsvares av en økning over avkastningen fra Fondet for forskning og nyskaping.
- Det er budsjettet med 5 mill. kroner for deltakelse i et EMBL-assosiert senter i molekylær medisin.

Fordelingen og føringene innenfor fagområdene er nærmere omtalt under avsnittet om prioriteringer og fordeling av budsjett.

Fondet for forskning og nyskaping

Divisjonens budsjett over Fondet for forskning og nyskaping i 2007 er på 322,8 mill. kroner, mot 258,2 mill. kroner i revidert budsjett 2006. Hele veksten til Forskningsrådet over Fondet er øremerket til ulike tiltak. 30 mill. kroner av økningen over Fondet skyldes, som nevnt innledningsvis, midlertidige omdisponeringer av fondsmidlene. Utover dette er de største vekstpostene nye Sentre for Fremragende forskning, Strategisk høyskoleprosjekt og vitenskapelig utstyr. Disse utgjør også de største postene av Divisjon for vitenskaps totale

budsjett over Fondet sammen med bevilgningene til Store forskerinitierte prosjekter og fagområdene Biologi og biomedisin samt Naturvitenskap og teknologi.

Øvrige departementer

Det er budsjettert med 172,7 mill. kroner i 2007 fra Helse- og omsorgsdepartementet (HOD). Sammenlignet med 2006 innebærer budsjettet en økning på 8,9 mill. kroner, eller 5,5 prosent. De største økningene er knyttet til Helse- og omsorgstjenester (2,6 mill. kroner), Rusmiddel-forskning (3,5 mill. kroner), Klinisk forskning (1,7 mill. kroner), Psykisk helse (1,1 mill. kroner) og Kvinneres helse (1,0 mill. kroner). Samtidig reduseres evalueringsoppdragene noe.

Det er budsjettert med om lag 84 mill. kroner fra Nærings- og handelsdepartementet (NHD), dvs. en reduksjon på om lag 3,7 mill. kroner i forhold til revidert budsjett 2006. Reduksjonen skyldes dels at bevilgningene til de regionale instituttene er redusert og dels at IKT 2010 og IKT i medisin og helsetjeneste fases ut. Hovedtyngden av disse midlene overføres til VERDIKT i Divisjon for store satsinger. For øvrig er det budsjettert med vekst til Norges Tekniske Vitenskapsakademi og med støtte til en satsing for å heve kunnskapsgrunnlaget for forsknings- og innovasjonspolitikken.

Det er budsjettert med 32,75 mill. kroner fra Samferdselsdepartementet (SD), som innebærer en reduksjon på om lag 12,4 mill. kroner i forhold til revidert budsjett 2006. Reduksjonen skyldes også utfasingen av programmet IKT 2010, der bevilgningen gradvis overføres til VERDIKT. Det er budsjettert med en økning på 0,2 mill. kroner i basisbevilgninger til forskningsinstituttene.

Divisjonen mottar budsjettmidler fra de fleste departementer. Midlene går til videreføring av igangværende prosjekter og innebærer i hovedsak en fremskriving av budsjettet. Jf. tabell 4-1. Divisjonen mottar også noe støtte fra diverse andre finansieringskilder og det er grunn til å omtale at det er budsjettert med reduserte diverse inntekter til internasjonal prosjektstøtte i 2007 (4,38 mill. kroner) i forhold til i 2006 (15,38 mill. kroner), jf. nærmere omtale under omtalen av samfunnsvitenskapelig avdeling.

Tabell 4-2 Inntekter. Fordeling på finansieringskilde, spesifisert på kapittel og post eller program/satsing. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1000 kroner og prosentvis endring.

	Rev.bud 2006	Budsjett 2007	Endring i prosent
Kunnskapsdepartementet			
Humaniora	110 800	110 800	0,0 %
Samfunnsvitenskap	82 760	84 550	2,2 %
Medisin og helse, biomedisin	72 773	73 000	0,3 %
Medisin og helse, klinisk medisin mv	71 227	71 200	0,0 %
Miljø og utvikling	28 420	26 920	-5,3 %
Naturvitenskap og teknologi, biologi og bioteknologi	71 075	71 075	0,0 %
Naturvitenskap og teknologi, inkl. Tungregning	265 135	265 005	0,0 %
Vitenskapelig utstyr, ekskl. Tungregning (jf fondet)	25 700	10 000	-61,1 %
Nordisk EMBLsenter i mol.medisin		5 000	
Rekruttering, Yngre fremragende forskere	30 400	30 400	0,0 %
Rekruttering, landbruk, fisk, hav	6 000	11 000	83,3 %
Finansiering av små driftsmidler	40 000	40 000	0,0 %
Internasjonalisering	2 000	2 000	0,0 %
Internasjonalisering 1)	13 300	13 300	0,0 %
Strategiske fellesfunk. (Int. stipendsek/Kilden, Likestillingstiltak) 1)	5 000	5 200	4,0 %
Strategiske fellesfunk. (Etiske komiteer og utredninger mv.)	8 861	11 301	27,5 %
Sum kap. 285 , post 52 Norges forskningsråd	833 451	830 751	-0,3 %
Kap. 287 , post 54 Norges forskningsråd - forskningsinstitutter	48 075	49 902	3,8 %
Sum KD-generelle midler	881 526	880 653	-0,1 %

1) 8 mill. kroner er flyttet til posten Internasjonalisering fra Strat.fellesfunksj. fom 2007. Rev.06 er korr.tilsvarende

			Rev.bud	Budsjett	Endring
			2006	2007	i prosent
Fondet for forskning og nyskaping					
Kap.	286 , post	50 Samfunnsvitenskap	8 300	11 300	36,1 %
Kap.	286 , post	50 Humaniora	26 400	11 400	-56,8 %
Kap.	286 , post	50 Klinisk medisin og folkehelse	125		-100,0 %
Kap.	286 , post	50 Biologi og biomedisin	67 433	44 600	-33,9 %
Kap.	286 , post	50 Stamcelleforskning		6 000	
Kap.	286 , post	50 Sykefravær og utstøting		5 000	
Kap.	286 , post	50 Naturvitenskap og teknologi	106 300	91 500	-13,9 %
Kap.	286 , post	50 YFF	17 052	11 000	-35,5 %
Kap.	286 , post	50 SFF (sekretariatet mv)	1 600	1 600	0,0 %
Kap.	286 , post	50 SFF (Midlertidig forskyvning)	-30 000		-100,0 %
Kap.	286 , post	50 SFF, nye		45 000	
Kap.	286 , post	50 Strategiske høyskoleprosjekt		10 000	
Kap.	286 , post	50 Vitenskapelig utstyr		23 000	
Kap.	286 , post	50 Storforsk	61 000	62 403	2,3 %
Sum			258 210	322 803	25,0 %
Kunnskapsdepartementet - spesielle midler					
Kap.	281 , post	01 Strategisk høyskoleprogram	30 000	30 000	0,0 %
Kap.	287 , post	21 Forskning, innovasjon og økonomisk vekst		865	#DIV/0!
Kap.	226 , post	21 Vitensentrene	10 000	16 000	60,0 %
Sum			40 000	46 865	17,2 %
Nærings- og handelsdepartementet					
Kap.	920 , post	50.1 IKT i medisin og helsetjeneste	5 000	3 700	-26,0 %
Kap.	920 , post	50.2 BeMatA	3 700		-100,0 %
Kap.	920 , post	50.2 e-vitenskap		3 700	
Kap.	920 , post	50.2 IKT 2010	10 900	7 250	-33,5 %
Kap.	920 , post	50.2 IKT Simulasenteret	10 000	10 000	0,0 %
Kap.	920 , post	50.2 Grunnleggende næringsrettet bioteknologi	10 300	10 300	0,0 %
Kap.	920 , post	50.2 Strategiske program (TØI&SNF)	2 100	2 100	0,0 %
Kap.	920 , post	50.2 Grunnbevilgninger (SNF,TØI,STEP)	8 200	8 200	0,0 %
Kap.	920 , post	50.2 Regionale institutter	36 600	33 100	-9,6 %
Kap.	920 , post	50.3 Forskningsetiske komiteer	500	500	0,0 %
Kap.	920 , post	50.3 Forskning, innovasjon og økonomisk vekst		4 000	
Kap.	920 , post	50.4 Norges Tekniske Vitenskapsakademi	200	1 000	400,0 %
Sum			87 500	83 850	-4,2 %
Fornyings- og administrasjonsdepartementet					
Kap.	1500 , post	21 IKT sikkerhet og sårbarhet	10 000	10 000	
Sum			10 000	10 000	
Olje- og energidepartementet					
Kap.	1830 , post	50 Nordisk institutt for sjørett	1 500	1 500	0,0 %
Kap.	1830 , post	50 Katalyse og organisk kjemi	5 500	5 500	0,0 %
Kap.	1830 , post	50 IODP kontingent		1 395	
Kap.	1830 , post	50 Euromargins	4 000	2 605	-34,9 %
Sum			11 000	11 000	0,0 %
Fiskeri- og kystdepartementet					
Kap.	1023 , post	50 Sars	500	500	0,0 %
Kap.	1023 , post	50 Forskningsetiske komiteer	400	400	0,0 %
Sum			900	900	0,0 %
Miljøverndepartementet					
Kap.	1410 , post	51 Norges forskningsråd	3 900	3 900	0,0 %
Sum			3 900	3 900	0,0 %
Arbeids- og inkluderingsdepartementet					
Kap.	620 , post	50 Sintef-Teknologiledelse (grunnbevilgning)	3 300	3 400	3,0 %
Kap.	620 , post	50 Arbeidsforskningsinstituttet (AFI)	7 600	7 800	2,6 %
Kap.	500 , post	50 Prog for samisk forskning	1 500	1 500	0,0 %
Kap.	, post	Prog for kulturforskning, Romanikultur	1 000	1 000	0,0 %
Sum			13 400	13 700	2,2 %

			Rev.bud 2006	Budsjett 2007	Endring i prosent
Landbruks- og matdepartementet					
Kap.	1137 post	50 Forskningsetiske komiteer	300	300	0,0 %
Sum			300	300	0,0 %
Barne- og likestillingsdepartementet					
Kap.	846 , post	50 Kjønn i endring	4 000	4 000	0,0 %
Sum			4 000	4 000	0,0 %
Justisdepartementet					
Kap.	, post	Strategiske prosjekter rettsvitenskap	4 000	4 000	
Sum			4 000	4 000	
Finansdepartementet					
Kap.	1600 post	21 Helsetjenester og helseøkonomi	2 000	2 000	0,0 %
Sum			2 000	2 000	0,0 %
Kultur- og kirkedepartementet					
Kap.	305 , post	Kunnskapsgrunnlag om pengespillproblemer	824	3 000	264,1 %
Kap.	320 , post	52 Kulturforskning	2 203	2 287	3,8 %
Sum			3 027	5 287	74,7 %
Samferdselsdepartementet					
Kap.	1301 , post	50 Strategisk instituttprogram til TØI	3 700	3 700	0,0 %
Kap.	1301 , post	50 Grunnbevilgning til TØI	5 200	5 400	3,8 %
Kap.	1301 , post	50 Miljø, gener og helse (inkl. Støy)	2 300	500	-78,3 %
Kap.	1301 , post	50 Telekom., Simula-senteret	10 000	10 000	0,0 %
Kap.	1301 , post	50 Telekom., Simula "robuste nett"	4 000	0	-100,0 %
Kap.	1301 , post	50 Telekommunikasjon, IKT 2010	20 000	13 150	-34,3 %
Sum			45 200	32 750	-27,5 %
Helse- og omsorgsdepartementet					
Kap.	701 , post	50 Helse- og omsorgstjenester	20 841	23 481	12,7 %
Kap.	701 , post	50 Folkehelse	18 600	19 350	4,0 %
Kap.	701 , post	50 Psykisk helse, inkl. ADHD	27 525	28 600	3,9 %
Kap.	743 , post	70 Psykisk helse, beskytt.fakt og mestring	5 000	5 000	0,0 %
Kap.	701 , post	50 Miljø, gener og helse, inkl. Støy	15 135	15 650	3,4 %
Kap.	701 , post	50 Klinisk forskning	15 688	21 450	36,7 %
Kap.	728 , post	21 Klinisk forskning, muskel- og skjelettlidelser	4 000		-100,0 %
Kap.	701 , post	50 Rusmiddelforskning (Folkehelseprogrammet)	11 500	14 950	30,0 %
Kap.	701 , post	50 Stamceller	9 000	9 400	4,4 %
Kap.	701 , post	50 Kreftforskning	18 875	19 605	3,9 %
Kap.	701 , post	50 Kreftforskning	1 500	1 500	0,0 %
Kap.	701 , post	50 Strategisk satsing: Aldersforskning	4 000	4 000	0,0 %
Kap.	701 , post	50 Kvinners helse	750		-100,0 %
Kap.	701 , post	50 Kvinners helse	2 250	4 031	79,2 %
Kap.	701 , post	50 Evaluering - mammografiprogrammet	700	700	0,0 %
Kap.	728 , post	21 Evaluering - sykehusreformen	3 400		-100,0 %
Kap.	743 , post	70 Evaluering - opptr.plan for psykisk helse	5 000	5 000	0,0 %
Sum			163 764	172 717	5,5 %
Utenriksdepartementet					
Kap.	, post	Internasjonal stipendseksjon	3 000	2 000	-33,3 %
Kap.	100 , post	21 Europaforskning generelt	2 000	2 000	0,0 %
Sum			5 000	4 000	-20,0 %
Sum spesielle midler			290 391	295 319	1,7 %
Sum generelle midler			1 243 336	1 303 406	4,8 %
SUM DEPARTEMENTENE			1 533 727	1 598 725	4,2 %
Diverse inntekter					
		Internasjonal stipendseksjon	15 380	4 380	-71,5 %
		Diverse inntekter (UiO)	300	300	0,0 %
Sum Diverse			15 680	4 680	-70,2 %
SUM TOTALT			1 549 407	1 603 405	3,5 %

4.1.2 Mål og prioriteringer

Divisjon for vitenskap skal være en hovedaktør for å bidra til utvikling av den grunnleggende forskningen innenfor alle fag og disipliner, og utvikling av tverr- og flerfaglig forskning. Divisjonen skal stimulere til faglig fornying og ny vitenskapelig erkjennelse og arbeide for bedre rammevilkår for norsk forskning. For å nå målet om at flere forskningsgrupper skal opp på et høyt internasjonalt nivå, kreves det aktiv bruk av virkemidler som fremmer høyere kvalitet gjennom nasjonale og internasjonale konkurransearenaer. Fri prosjektstøtte og Store forskerinitierte prosjekter (Storforsk) er Forskningsrådets virkemidler for å fremme fri forskerinitiert forskning innenfor alle fagområder på fagenes egne premisser. Fri prosjektstøtte er prioritert så godt som mulig gitt nullvekstbudsjett fra KD for 2007. Videre er nye satsinger, (eVitenskap, NevroNor, Europa i endring og Forskning, innovasjon og økonomisk vekst), prioritert. Det er satt av 491,3 mill. kroner til fri prosjektstøtte for 2007, inkl. 62,4 mill. kroner til Storforsk.

4.1.3 Fordeling av budsjett

Divisjonsstyret for vitenskap fastsetter de økonomiske rammene for fagkomitéer, programmer og andre satsinger i tråd med føringene fra departementene og ved en vurdering av samlet budsjettprofil i henhold til strategiplaner og Forskningsrådets eget budsjettforslag for 2007. Inntektene fordeler seg på avdelingene som vist i tabell 4-3. Nedenfor følger en omtale av budsjettet for 2007 per avdeling.

Tabell 4-3 Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. Fordeling etter avdelinger/ (fagområder). 1000 kroner¹⁾.

	Revidert 2006	Budsjett 2007	Endring i kroner	Endring i prosent
Humaniora	156 760	141 544	-15 216	-9,7 %
Samfunnsvitensk 2)	320 086	324 776	4 690	1,5 %
Naturvitenskap og teknologi	498 426	477 805	-20 621	-4,1 %
Biologi og biomedisin	296 555	284 059	-12 496	-4,2 %
Klinisk medisin og folkehelse	229 725	243 917	14 192	6,2 %
Generell avdeling, inkl. utstyr	47 855	131 304	83 449	174,4 %
Sum avdelingene	1 549 407	1 603 405	53 998	3,5 %

1) Avdelingens budsjett er inkl. YFF og Storforsk.

2) Revidert budsjett 2006 inkluderer ikke om lag 4,9 mill. kroner som Avdeling for samfunnsvitenskap ble tilført rundt årsskiftet 2006 – 2007 til en ny satsing på kunnskapsgrunnlaget om forskning, innovasjon og økonomisk vekst som igangsettes f.o.m. 2007.

Endringen i bevilgningene fra 2006 til 2007 for avdelingene skyldes i hovedsak endringer i tildelinger fra Fondet for forskning og nyskaping. Reduksjonen til HUM, NAT og BIO skyldes avslutningen av fondssatsingene Språkteknologi, Næringsrettede kompetansefelt (gjennom strategiske universitetsprogrammer) og Grunnleggende sykdomsmekanismer. For samfunnsvitenskapelig avdeling er det budsjettert med vekst over fondet til strategiske høyskoleprosjekt og Europa i endring, mens det for MED avdelingen er budsjettert med vekst til Sykefravær og utstøting over fondet og over HODs budsjett. For generell avdeling er det budsjettert med vekst over fondet til vitenskapelig utstyr og nye Sentre for fremragende forskning (SFF-er).

Avdeling for humaniora (HUM)

Samlet budsjett for 2007 er på 141,5 mill. kroner. Sammenlignet med revidert budsjett 2006 er dette en nedgang på 15 mill. kroner som skyldes bortfall av fondsmidler til *Språkteknologi*.

Midlene over KDs budsjett til Avdeling for humaniora i Divisjon for vitenskap er på 115,5 mill. kroner, som tilsvarer 2006-nivået.

Føringene i St.prp.nr.1 fra KD for 2007 er:

” Delen fri prosjektstøtte skal først vidare på minst same nivå som i 2006. Forskingsrådet skal starte opp eit nytt program for samisk forskning. Arbeidet med kvalitetsfremmande tiltak skal halde fram”

Sammenlignet med revidert budsjett 2006 innebærer budsjettet for 2007 følgende endringer:

- *Språkteknologi* økes med 2 mill. kroner til totalt 4 mill. kroner over KDs budsjett. Siden programmet ikke får finansiering over fondet i 2007, vil dette være programmets totale budsjett. Samlet budsjett i 2006 (KD og fond) var på 17 mill. kroner.
- Fri prosjektstøtte økes med 1,6 mill. kroner.

Midlene over Fondet for forskning og nyskaping er på 11,4 mill. kroner. Som nevnt innledningsvis er satsingen på *Språkteknologi* over fondet avsluttet. Avdelingens budsjett omfatter nå kun bevilgningen til de første SFF'ene.

I spesielle midler over andre departementers budsjetter har avdelingen budsjetterert med 4 mill. kroner fra BLD til *Program for kjønnsforskning* og 2,287 mill. kroner fra KKD til *Program for kulturforskning* iht. St.prp.nr.1 (2006 – 2007) for disse departementene. Det er budsjetterert med 1,5 mill. kr fra AID til *Samisk forskning* for 2007.

Avdeling for samfunnsvitenskap (SAM)

Samlet budsjett for 2007 er på 324,8 mill. kroner, ekskl. diverse inntekter, dvs. om lag 4,7 mill. kroner høyere enn i revidert budsjett 2006 – se for øvrig note 2) til tabell 4-3. Innenfor det totale budsjettet er det gitt økt støtte til satsing til strategiske høyskoleprosjekt (10 mill. kroner over fondet) i forhold til revidert budsjett 2006 og avsatt midler til oppstart av det nye programmet *Europa i endring* (3 mill. kroner over fondet). Samtidig er budsjettet redusert med 11 mill. kroner i inntekter fra Nordisk Ministerråd som følge av at seksjon for internasjonale stipender ikke lenger skal administrere Nordplus Nabo. Budsjettet inkluderer støtte til en ny miljø- og kompetansebyggende satsing for å heve kunnskapsgrunnlaget for forsknings- og innovasjonspolitikken. Statsbudsjettet innebærer videre en reduksjon i bevilgningene til de regionale instituttene over NHDs budsjett og en liten økning til de samfunnsvitenskapelige instituttene over KDs budsjett. For øvrig er det noen mindre justeringer i budsjettene fra øvrige departementer.

Avdeling for samfunnsvitenskap omfatter to fagområder, samfunnsvitenskap og miljø og utvikling.

Føringene i St.prp.nr.1 (2006 – 2007) fra KD for samfunnsvitenskapelig forskning i 2007 er: ”Fri prosjektstøtte skal prioriterast. Forskingsrådet skal halde fram arbeidet med tiltak som fremmer kvalitet i forskning, mellom anna ved å gjennomføre fleire fagevalueringar.”

Midlene over KDs budsjett til fagområdet samfunnsvitenskap er 184,4 mill. kroner for 2007. Dette er en økning på 1,8 mill. kroner sett i forhold til revidert budsjett 2006, hvorav 1,5 mill. kroner er overført fra KDs budsjettpost miljø og utvikling, som følge av at satsingen på Demografi og befolkningsspørsmål avsluttes.

Sammenlignet med revidert budsjett 2006 innebærer budsjettet for 2007 følgende endringer:

- Fri prosjektstøtte økes med 1 mill. kroner.
- NSDs grunnbevilgning økes med totalt 0,65 mill. kroner.
- Nettverkstiltak (internasjonalisering og kontingenter) er økt med 0,3 mill. kroner.
- Planlegging/utredning/evaluering er økt med 0,34 mill. kroner.
- Støtte til yngre fremragende forskere (YFF) økes med 0,5 mill. kroner.
- Infrastruktur (ESS) økes med 0,4 mill. kroner.

Midlene over KDs budsjett til strategiske fellesfunksjoner er økt med 0,2 mill. kroner til KILDEN. Midlene over KDs budsjett til Internasjonalisering, 4,5 mill. kroner til Leif Eirikssons mobilitetsstipend og 0,8 mill. kroner til bilateralt samarbeid Norge – Japan, er videreført. Basisbevilgningen fra KD til de *nasjonale samfunnsvitenskapelige instituttene* er på 49,9 mill. kroner. Dette er en økning på 1,8 mill. kroner i forhold til 2006 og tilsvarer om lag prisstigningen.

Europa i endring er et nytt program som ble fremmet i budsjettforslaget for 2007 av Divisjon for store satsinger og Divisjon for Vitenskap i fellesskap. Programmet har ikke fått vekst over Statsbudsjettet i 2007. Planlagt budsjett for satsingen er 12 mill. kroner per år. Forventet forbruk i 2007 vil således være 6 mill. kroner. 3 mill. kroner av dette vil dekkes av avkastningen fra forskningsfondet i 2007, jf. nærmere omtale under gjennomgang av virkemidler/budsjettposter.

Midlene over Fondet for forskning og nyskaping er på 21,3 mill. kroner, en økning på 13 mill. kroner i forhold til 2006-budsjettet. Økningen skyldes en øremerket vekst fra departementene til strategiske høyskole prosjekt med 10 mill. kroner og et forslag om 3 mill. kroner til oppstartsmidler til *Europa i endring*.

Føringene i St.prp.nr.1 (2006 – 2007) fra KD for miljø og utvikling 2007 er:
 ”Langsiktig, grunnleggjande forskning skal stå i fokus, og opparbeiding av tverrfagleg kompetanse skal halde fram. Fri prosjektstøtte skal skjermast.”

Midlene over KDs budsjett til miljø og utvikling er på 26,9 mill. kroner. Dette er planlagt reduksjon på 1,5 mill. kroner i forhold til revidert budsjett 2006 som følge av gradvis utfasing av Demografi og befolknings spørsmål.

Basisbevilgningen til de *regionale instituttene* fra NHD er på 33,1 mill. kroner, dvs. en nedgang på 3,5 mill. kroner i forhold til revidert budsjett 2006. Samtidig har NHD initiert og bevilget støtte til en ny satsing fra 2007 for å øke kunnskapsgrunnlaget for forsknings- og innovasjonspolitikken, med KD som delfinansiør. NHD og KD bevilget hhv. 4 og om lag 0,9 mill. kroner til denne satsingen i 2006. Det er budsjettert med tilsvarende nivå i 2007.

Basisbevilgningene fra AID (til *SINTEF-Teknologiledelse* og *AFI*) er økt med 0,3 mill. kroner til 11,2 mill. kroner i 2007.

Det er budsjettert med en videreføring av SDs basisbevilgninger til TØI i 2007. Det er budsjettert med at bevilgningen til Gruppen for internasjonale stipend fra UD reduseres fra 3 for 2006 til 2 mill. kroner for 2007.

Avdeling for naturvitenskap og teknologi (NAT)

Samlet budsjett for 2007 er på 477,8 mill. kroner. Dette tilsvarer en reduksjon på 20,6 mill. kroner i forhold til revidert budsjett for 2006. Reduksjonen skyldes dels avslutningen av programmet *IKT2010*, der ledige midler (over NHDs og SDs budsjett) er besluttet lagt til det

store programmet *VERDIKT* i Divisjon for store satsinger og dels avslutningen av satsingen på næringsrettede kompetansefelt (gjennom strategiske universitetsprogrammer) over fondet.

Midlene over KDs budsjett er på 265 mill. kroner for 2007. Føringerne i St.prp.nr.1 (2006 – 2007) fra KD for 2007 er:

”Kvalitet i forskninga må stå i fokus, og Forskningsrådet skal leggje særskild vekt på kvalitetsfremmande tiltak. Midlar til frie prosjekt er eit viktig verkemiddel for å sikre kvalitet og fagleg fornying, og skal framleis prioriterast. Løyvingane til Simula-senteret skal vidareførast på same nivå som i 2006. Løyvingane til programmet for tungrekning skal vidareførast på same nivå som i 2006. Vidare skal løyvinga nyttast til auka kontingent til EISCAT og til å styrkje programmet eVita.”

Sammenlignet med revidert budsjett 2006 innebærer budsjettet for 2007 følgende endringer:

- 12 mill. kroner udisponerte midler innenfor ISP-budsjettet for 2007 er benyttet til eVita-programmet (nasjonal og nordisk GRID og en mindre bevilgning til tungregning – totalt 10 mill. kroner), delfinansiering av utstyr til den sveitsisk-norske strålelinje NSBL ved ESRF (1,3 mill. kroner) og dekning av lønns- og prisstigning knyttet til CERN følgeforskning (0,7 mill. kroner). Denne omdisponeringen gjelder kun for 2007 og innebærer ikke konsekvensjustering av fremtidige budsjetter.
- eVitenskap økes i tillegg med 9 mill. kroner, hvorav 7,7 mill. kroner som følge av avslutningen av programmet Beregningsorientert matematikk i anvendelse (BeMata).
- Fri prosjektstøtte økes med 1,845 mill. kroner.
- ESRF følgeforskning økes med 0,5 mill. kroner.
- Kontingenten til EISCAT økes med 3,5 mill. kroner som planlagt.
- Posten planlegging/utredning/evaluering økes med nær 2 mill. kroner som er planlagt benyttet til en ny evaluering av kjemifaget.

Midlene over Fondet for forskning og nyskaping er på 91,5 mill. kroner for 2007.

Avdelingens fondsmidler omfatter kun de første SFF'ene, da satsingen på *Næringsrettede kompetansefelt* (gjennom strategiske universitetsprogrammer) avsluttes i 2006.

Det er budsjettet med 21,95 mill. kroner over NHDs budsjett, en reduksjon på nærmere 3 mill. kroner i forhold til revidert budsjett 2006. Endringene i forhold til 2006 er som følger:

- *eVitenskap* tilføres 3,7 mill. kroner som følge av avslutningen av *BeMata* (iht St.prp.nr.1)
- Bevilgningen til Norges Tekniske vitenskapsakademi økes med 0,8 mill. kroner som følge av en øremerket bevilgning på en mill. kroner i 2007 (iht St.prp.nr.1)
- Bevilgningen til *IKT2010* reduseres med 3,6 mill. kroner iht tidligere avtale om at ledige midler skal overføres til det store programmet *VERDIKT*.

Det er budsjettet med 9,5 mill. kroner fra OED for 2007, dvs. det samme som for 2006. Av dette videreføres bevilgningen til *KOSK* på 5,5 mill. kroner. Noe ledige midler innenfor *EUROCORES*-aktiviteten Euromargins, som er under avslutning, vil benyttes til å dekke økt kontingent for norsk deltakelse i Integrated Ocean Drilling Program (IODP), som er en relatert aktivitet.

Av spesielle midler over KDs budsjett er det øremerket 16 mill. kroner til Vitensentre for 2007, som er en økning på 6 mill. kroner i forhold til revidert budsjett 2006.

Over FADs budsjett er det i påvente av nærmere spesifisering fra FAD budsjettert med 10 mill. kroner til *IKT Sikkerhet og sårbarhet* for 2007, dvs en videreføring av 2006-bevilgningen.

Det er budsjettert med 27,2 mill. kroner fra SD for 2007, som er en reduksjon på 6,8 mill. kroner i forhold til revidert budsjett 2006 som følge av at frihetsgraden ifm avslutningen av *IKT2010* skal overføres til det store programmet *VERDIKT*.

Avdeling for biologi og biomedisin (BIO)

Samlet budsjett for 2007 er på 284,0 mill. kroner. Dette tilsvarer en reduksjon på 12,5 mill. kroner sammenlignet med revidert budsjett 2006. Reduksjonen skyldes i hovedsak bortfall av fondsmidler som følge av at satsingen på *Grunnleggende sykdomsmekanismer* går ut. Satsingen ble finansiert med 25 mill. kroner per år i perioden 2003-2006. Budsjettet er økt med 6 mill. kroner til *forskning på stamceller* over fondet og med 5 mill. kroner i rekrutteringsmidler og 5 mill. kroner til EMBL-assosiert senter i molekylær medisin over KDs budsjett.

Midlene over KDs budsjett til avdelingen er på 165,9 mill. kroner i 2007, mot 157,9 mill. kroner i 2006. Avdelingen mottar midler over KDs budsjettposter til medisin og helse, naturvitenskap og teknologi, rekrutteringsmidler og andre FoU-tiltak. Økningen skyldes at rekrutteringsmidlene innen fiskeri-, havbruks- og landsbrukssektoren – etter avtale med Divisjon for innovasjon – skal fases over i de tre fagkomiteene i avdelingen med 5 mill. kroner per år i tre år. I tillegg er det lagt inn 5 mill. kroner til EMBL-assosiert senter i molekylær medisin. For øvrig er budsjettet til YFF noe redusert i forhold til 2006, som følge av lavere prosjektforsiktelser.

Føringene innen fagområde naturvitenskap og teknologi er nevnt under NAT-avdelingen. Føringene i St.prp.nr.1 fra KD for Medisin og helse for 2007 er som følger: "Forskningsrådet skal prioritere forskning av høy kvalitet m.a. gjennom støtte til frie prosjekt."

Sammenlignet med revidert budsjett 2006 innebærer budsjettet følgende endringer:

- NevroNor øker med 5,775 mill. kroner.
- Fri prosjektstøtte i fagkomiteene øker med til sammen 5,264 mill. kroner.
- EMBL-assosiert senter i molekylær medisin gir en økning på 5,0 mill. kroner
- Bevilgningen til "Internat. Neuroinformat. Coord.Facility (INCF)" er økt med 0,3 mill. kroner.
- Bevilgningen til YFF, tidligere miljøstøtte og strategiske universitetprogram er til sammen redusert med om lag 7 mill. kroner som følge av reduserte prosjektforsiktelser og/eller utfasing av satsingen.

Midlene over Fondet for forskning og nyskaping er på til sammen 76,35 mill. kroner i 2007. Som følge av avslutningen av satsingen på *Grunnleggende sykdomsmekanismer* er budsjettet kraftig redusert. Avdelingens fondsmidler i 2007 omfatter de første SFF'ene, bevilgningen til Sars-senteret og en utvidet satsing på *Stamceller*, som tidligere kun ble finansiert over HODs budsjett. Inntektsbudsjettet til Sars-senteret er midlertidig redusert i 2007. Dette dekkes inn gjennom tidligere års avsetning til senteret.

Det er budsjettert med 26,55 mill. kroner for 2007 fra Helse- og omsorgsdepartementet (HOD). Dette er om lag på samme nivå som i 2006.

Avdelingen har også budsjettert med midler fra NHD til *Grunnleggende næringsrettet bioteknologi* (10,3 mill. kroner), fra FKD til Sars-senteret (0,5 mill.) og fra SD (0,5 mill.) og MD (3,9 mill. kroner) til programmet *Miljø, gener og helse*.

Avdeling for klinisk medisin og folkehelse (MED)

Samlet budsjett for 2007 er på 243,9 mill. kroner. Budsjettet innebærer en økning på 14,2 mill. kroner, eller 6,2 prosent, sammenlignet med revidert budsjett 2006. Økningen skyldes i hovedsak at bevilgningen fra HOD til denne avdelingen er økt med 8,8 mill. kroner, eller 6,4 prosent. Avdelingen har også budsjettert med 5,0 mill. kroner over forskningsfondet til en satsing på *Sykefravær og utstøting*. For øvrig er bevilgningen fra NHD noe redusert som følge av at *IKT i medisin og helsetjeneste* fases ut, mens KDs budsjett er på om lag samme nivå.

Midlene over KDs budsjett er på totalt 74,2 mill. kroner, om lag det samme som for 2006. Føringerne for disse midlene er nevnt under BIO-avdelingen.

Sammenlignet med revidert budsjett 2006 innebærer budsjettet, i hovedsak, følgende endringer:

- Fri prosjektstøtte i fagkomiteene er økt med 0,5 mill. kroner.
- Programmet *Psykisk helse* er økt med 0,1 mill. kroner.
- Programmet *IKT i medisin og helsetjeneste* er redusert med 0,6 mill. kroner som planlagt.

Det er budsjettert med 146,2 mill. kroner fra Helse- og omsorgsdepartementet over avdelingens budsjett. Sammenlignet med 2006 innebærer budsjettet en økning på om lag 9 mill. kroner, eller 6,4 prosent. Tallene inkluderer de forskningsbaserte evalueringene. De største økningene er knyttet til *Helse- og omsorgstjenester* (2,6 mill. kroner), *Rusmiddel-forskning* (3,5 mill. kroner), *Klinisk forskning* (1,7 mill. kroner), *Psykisk helse* (1,1 mill. kroner) og *Kvinnens helse* (1,0 mill. kroner). Samtidig reduseres evalueringoppdragene noe.

Avdelingen har tidligere ikke mottatt midler over Fondet for forskning og nyskaping. Den øremerkede bevilgningen i 2007 på 10 mill. kroner til *Sykefravær og utstøting* er foreløpig fordelt likt mellom Divisjon for store satsinger og Divisjon for vitenskap, slik at det er budsjettert med 5 mill. kroner til satsingen i 2007.

Kultur- og kirke departementet (KKD) har avsatt til sammen 12 mill. kroner, hvorav 3 mill. kroner i 2007, over en femårsperiode til forskning, informasjon, forebygging og behandling i forhold til spilleavhengighet. Midlene lyses ut i et samarbeid mellom *Folkehelseprogrammet* og programmet for *Psykisk helse*.

Avdelingen har også budsjettert med midler fra NHD til *IKT i medisin og helsetjeneste* (3,7 mill. kroner), en reduksjon på 1,3 mill. kroner i forhold til 2006, da programmet fases ut over en treårsperiode, og fra FIN til *Helse- og omsorgstjenester* med 2 mill. kroner som for inneværende år.

Andre aktiviteter – generell avdeling

Samlet budsjett for 2007 per 1.januar er på 131,3 mill. kroner. Sammenlignet med revidert budsjett 2006 innebærer budsjettet en økning på 83,4 mill. kroner.

Budsjettet for 2007 omfatter i hovedsak:

- Vitenskapelig utstyr (10 mill. kroner fra KD og 23 mill. kroner fra fondet)
- Små driftsmidler (40 mill. kroner fra KD)

- De nasjonale forskningsetiske komiteer (10,2 mill. kroner fra KD, NHD, FID og LD).
- De nye sentrene for fremragende forskning, SFF (45 mill. kroner fra fondet).

Sammenlignet med revidert budsjett 2006 innebærer budsjettet følgende endringer:

- Bevilgningen til de nye sentrene for fremragende forskning gir en økning på 45 mill. kroner.
- Avansert vitenskapelig utstyr er økt med 7,3 mill. kroner.
- Forskningsetisk arbeid (de nasjonale forskningsetiske komiteer og nasjonalt utvalg for gransking av påstander om forskningsjuks) er økt med 2,6 mill. kroner.
- YFF og Storforsk er redusert med 1,5 mill. kroner, som følge av endringer i prosjektforpliktelser.
- Den resterende ”økningen” på 30 mill. kroner er et resultat av en midlertidig inndragning i 2006 på 30 mill. kroner til de første Sentrene for fremragende forskning, som ble omdisponert til Gaveforsterkningsordningen ifm Revidert nasjonalbudsjett. Midlene vil bli rebevilget senere år.

Virkemidler/budsjettposter

Som det fremgår av tabell 4-4 er det gitt størst vekst til *Sentre for fremragende forskning* (SFF) fra 2006 til 2007. I 2007 er det satt av 45 mill. kroner til de nye sentrene. Bevilgningen til de nye sentrene vil, hele perioden sett under ett, utgjøre 80 mill. kroner per år. 30 mill. kroner i budsjettøkning til de allerede etablerte *SFF*'ene i 2007 kompenserer for en midlertidig reduksjon i 2006, som følge av omdisponering av fondsmidler til gaveforsterkningsordningen. Økningen i handlingsrettede programmer skyldes budsjettveksten over Helse- og omsorgsdepartementets budsjett til helseforskningsprogrammene og fra fondet til *Sykefravær og utstøting*. Vekst til vitenskapelig utstyr har vært mulig grunnet økte midler fra fondet i 2007. Det har også vært mulig å gi noe vekst til fri prosjektstøtte ved å omdisponere noe midlene over KDs budsjett. Reduksjonen i strategisk institusjonsstøtte er et resultat av at fondssatsingene *Grunnleggende sykdomsmekanismer* og satsingen på *Næringsrettede kompetansefelt* (gjennom strategiske universitetsprogrammer) avsluttes i 2006. Reduksjonen i bevilgningen til grunnforskningsprogrammene i 2007 skyldes bortfall av fondsmidler til programmet *Språkteknologi* og utfasingen av programmet *IKT 2010*. Reduksjonen i budsjettet til internasjonal prosjektstøtte på 11 mill. kroner fra Nordisk Ministerråd skyldes, som nevnt under avsnittet om Avdeling for samfunnsvitenskap, at seksjon for internasjonale stipender ikke lenger skal administrere Nordplus Nabo.

Tabell 4-4 Totalt budsjett og herav generelle midler. Fordeling etter virkemidler og hovedaktiviteter. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1000 kroner.

	Totalt		Herav generelle midler	
	Rev.budsj. 2006	Budsjett 2007	Rev.budsj. 2006	Budsjett 2007
Brakerstyrte innovasjonsprogrammer				
Grunnforskningsprogrammer	175 053	172 402	136 350	139 600
Handlingsrettede programmer	143 413	156 731	18 400	21 750
Store programmer				
Sum programmer	318 466	329 133	154 750	161 350
Fri prosjektstøtte	483 823	491 273	479 923	488 123
Andre grunnforskningsprosjekter	99 535	97 061	68 660	62 675
Internasjonal prosjektstøtte	31 680	19 680	13 300	13 300
Andre frittstående prosjekter	52 930	52 930	52 930	52 930
Sum frittstående prosjekter	667 968	660 944	614 813	617 028
Basisbevilgninger	116 775	115 602	94 975	93 302
Strategisk institusjonsstøtte	203 055	150 680	155 055	106 680
SFF/SFI	110 000	190 000	110 000	190 000
Vitenskapelig utstyr, databaser og samlinge	49 700	57 400	49 700	57 400
Andre infrastrukturtiltak	0	0	0	0
Sum infrastruktur og institusjonelle tiltak	479 530	513 682	409 730	447 382
Systemtiltak				
Nasjonale stimuleringsiltak og møteplasser	3 700	3 600	3 700	3 600
Internasjonale nettverkstiltak	26 575	37 070	26 275	36 770
Sum nettverkstiltak	30 275	40 670	29 975	40 370
Informasjon/formidling/publisering	19 473	25 480	9 473	9 480
Planlegging/utredning/evaluering	17 755	15 820	8 655	10 120
Sum diverse FoU-relaterte aktiviteter	37 228	41 300	18 128	19 600
Disposisjonsfond	4 840	3 776	4 840	3 776
Sekretariater	11 100	13 900	11 100	13 900
Administrasjonsbudsjett				
Omstillingskostnader				
Andre felleskostnader				
Sum felleskostnader	11 100	13 900	11 100	13 900
SUM TOTALT	1 549 407	1 603 405	1 243 336	1 303 406

Programmer

Humaniora og Samfunnsvitenskap

Program for samisk forskning (2007 – 2017). Forskningsrådets satsing på samisk forskning vil videreføres i et nytt program for samisk forskning fra 2007 etter at nåværende program er avsluttet i 2006. Det nye programmet skal dekke forskningsfeltene språk, kulturuttrykk, oppvekstvilkår, livskvalitet, samfunnsbygging, ressurser og rettsforhold, demografi og befolkningsutvikling. Forskningen skal bidra til rekruttering og kompetanseutvikling, utvikling av samisk som vitenskapsspråk og internasjonalisering. Det vil bli lagt stor vekt på formidling. Programmet bygger opp under Forskningsrådets satsing på nordområdene. Totalbudsjettet for 2007 er på 8,2 mill. kroner. Programmet finansieres med generelle KD-midler fra humaniora og samfunnsvitenskap (5,5 mill. kroner fra humaniora + 1,2 mill. kroner fra samfunnsvitenskap) og med 1,5 mill. kroner fra AID.

Program for kulturforskning (2003-2007) skal gjennom brede kulturalanalytiske forskningsperspektiver utvikle den teoretiske og den allmenne forståelsen av moderne samfunn og kultur. Historiske, internasjonale og komparative perspektiver vil være sentrale.

Programmet har som primær målsetting å gi muligheter for grunnleggende langsiktig og tverrfaglig forskning av høy kvalitet, samtidig som det skal ta opp i seg aktuelle problemstillinger innenfor programmets brede forskningsfelt. Forskningsrådet planlegger fra 2008 et nytt kulturforskningsprogram som særlig vil utfordre humanistiske kulturforskningsmiljøer. Gjennom en prioritering av forskningsområder vil kulturforskningen kunne gjøres mer aktuell og relevant, både for forskningsmiljøene og for et bredere kulturfelt. Totalbudsjett for 2007 er 16,3 mill. kroner. Programmet finansieres med KD-midler (13 mill. kroner), midler fra KKD (2,287 mill. kroner), samt fra AID til romanikultur (1 mill. kroner).

Kunnskapsutvikling for norsk språkteknologi (2007- 2012) har som mål å styrke grunnforskning og kompetanse innenfor datalingvistik og taleteknologi, og språkteknologisk relevante områder innenfor andre fag. Det planlegges et nytt program for språkteknologi med oppstart i 2007. Programmet følger opp Forskningsmeldingens prioritering av IKT, og er en videreføring av en første satsing på språkteknologi som avsluttes i 2006. Det er viktig å opprettholde en grunnforskningsbasert satsing på språkteknologi som er i nær kontakt med anvendelsesfeltet. Innovasjonsvirksomheten på feltene tekst- og taleteknologi er avhengig av at det i norske forskningsmiljøer finnes både språkteknologisk kompetanse og en kunnskapsbase for norsk språkteknologi. Totalbudsjett for 2007 er 4,0 mill. kroner over KDs budsjett.

Kjønnsforskning: kunnskap, grenser, endring (2001-2007) er et tverrfaglig humanistisk og samfunnsvitenskapelig program som skal bidra til styrking og fornyelse av kjønnsforskning som eget kompetansefelt. Det legges vekt på kritisk refleksjon om kjønn og langsiktig kompetanse- og miljøbygging innenfor feltet. Det planlegges et nytt kjønnsforskningsprogram med oppstart i 2008. Som de foregående to kjønnsforskningssatsingene, skal det nye programmet være et tverrfaglig grunnforskningsprogram innenfor humaniora og samfunnsvitenskap. Totalbudsjettet for 2007 er 10 mill. kroner. Programmet finansieres med 6,0 mill. kroner fra KD (3,5 mill. kroner fra humaniora og 2,5 mill. kroner fra samfunnsvitenskap) og 4 mill. kroner fra BFD.

Europa i endring (2007 – 2017). Forskningsmeldingen (St. meld. nr. 20, 2004 – 2005) fremhever utviklingen i Europa som en sentral utfordring. Forskningsrådet har tatt tak i dette gjennom to utredninger innenfor Europaforskning og rett og demokrati, men ønsker nå å utvide de primært statsvitenskapelige og juridiske perspektivene med forskning om økonomiske integrasjonsprosesser og kulturelle endringer gjennom en ny satsing, *Europa i endring*. Dette er et grunnforskningsprogram som omfatter fire tema: Rett og demokrati i Europa, økonomisk utvikling og integrasjon, kulturelle endringsprosesser og utenriks- og sikkerhetspolitikk i Europa. Satsingen vil strekke seg fra 2007 til 2017. Planlagt budsjett for satsingen er 12 mill. kroner per år. Det budsjetteres med en halvårsvirkning for 2007, dvs. 6 mill. kroner, som er likt finansiert over Fondet for nyskaping og forskning og med ledige midler fra Avdeling for samfunnsvitenskaps budsjett.

Forskning, innovasjon og økonomisk vekst (2007 – 2010). Dette er en ny satsing initiert og finansiert av NHD, med delfiansiering fra KD. Formålet er å styrke kunnskapsgrunnlaget for forsknings- og innovasjonspolitikken gjennom en miljø- og kompetansebyggende satsing med særlig vekt på å styrke den fagøkonomiske forskningen på feltet og videreutvikling av det innovasjonsteoretiske perspektivet. Planlagt budsjett for satsingen er 24 mill. kroner over fireårsperioden.

Naturvitenskap og teknologi

eVitenskap - Infrastruktur, Teori og Anvendelser (eVita) (2006- 2015) er et forsknings- og infrastrukturprogram innrettet mot beregnings- og dataintensive utfordringer i naturvitenskap,

teknologi og medisin. Forskningsdelen inneholder både metodeutvikling og tverrfaglige satsinger innen aktuelle anvendelser. Infrastrukturdelen sørger for regnekraft og ressurser for håndtering av store datamengder til norske forskningsmiljøer og for operasjonell værvarsling. Totalbudsjettet for 2007 er 29,7 mill. kroner. Programmet finansieres med 26 mill. kroner fra KD, 3,7 mill. kroner fra NHD.

Grunnleggende IKT-forskning (IKT-2010) (2000-2007) er et grunnforskningsprogram som skal frembringe og gjøre tilgjengelig ny viten innenfor områdene kommunikasjonsteknologi, distribuerte systemer og store informasjons- og programsystemer. Søkermiljøer er UoH-sektoren og de relevante forskningsinstituttene. Programmet har benyttet støtteformene forskerprosjekt, doktorgradstipend, postdoktorstipend, gjesteforskerstipend og arrangementsstøtte. Totalt budsjett for 2007 er 20,4 mill. kroner fordelt på SD (13,15 mill. kroner) og NHD (7,25 mill. kroner).

IKT, sikkerhet og sårbarhet (IKTSOS) (2003-2007) er et strategisk forskningsprogram som skal bidra til den nasjonale kompetansen innenfor informasjonssikkerhet i både bredde og dybde. IKT SoS ble planlagt basert på tildelingsbrev fra NHD som stipulerte bevilgninger på 59 mill. kroner fordelt over programperioden. Programansvaret ble overført til FAD i 2005. Med et budsjett på 10 mill. kroner i 2007 finansiert av FAD er programmet underfinansiert med 9,2 mill. kroner. Det foreslås derfor at programmets finansiering forlenges ut 2008 og tilføres midler fra FAD for å gjennomføre programmet i tråd med de opprinnelige intensjoner og føringer og unngå å terminere igangsatte Ph-D-arbeider og prosjekter.

Katalyse og organisk syntetisk kjemi II (KOSK II) (2007 – 2012)

Programmet støtter grunnleggende forskning innenfor hovedområdene katalyse og organisk syntetisk kjemi som kan gi grunnlag for økt verdiskapning innen norsk kjemisk industri på lang sikt. Grunnleggende forskning innenfor katalyse skal i hovedsak rettes mot katalytiske prosesser for miljøvennlig og bærekraftig utnyttelse av norske naturgassressurser. Innen organisk syntetisk kjemi vil det bli lagt vekt på å bygge opp og videreutvikle slagkraftige forskningsgrupper som kan løse syntetiske problemer innenfor de prioriterte områdene: selektiv syntese, metallinduserte reaksjoner, syntese av biologisk aktive forbindelser og utvikling av ny, effektiv og miljøvennlig teknologi innen organisk syntese. Programmet samfinansieres fra OED med 5,5 mill. kroner og fra KD med 9,9 mill. kroner, og har i 2007 et totalbudsjett på 15,4 mill. kroner.

Program for Romforskning (2003 – 2010) er et følgeforskningsprogram som skal sikre den forskningsmessige utnyttelsen av norsk romaktivitet innenfor organisasjonene ESA, EISCAT og NOT. Målet er å støtte og videreutvikle forskningsfelt der Norge og norske forskere har satset målbevisst og bygget opp høy kompetanse på internasjonalt nivå. Programmet ønsker også å sikre muligheter for støtte og utvikling innen nye relevante områder, samt stimulere til anvendelser innenfor industri. Det er to prioriterte forskningsområder innenfor programmet: 1) Sol-jord fysikk med vekt på forståelse av grunnleggende prosesser i solen og dens atmosfære og hvordan solvind og solaktivitet påvirker det globale miljøet. 2) Universets utvikling med vekt på forståelsen av fundamentale astrofysiske prosesser. Programmet finansieres over KDs budsjett og for 2007 er totalbudsjettet på 12,55 mill. kroner.

Kjerne- og partikkelfysikk (2006-2011). Aktivitetene relatert til det norske medlemskapet i CERN ved Genève er organisert som et program for perioden 2006-2011 (videreføring av programperioden 1998-2005). For denne perioden er aktiviteten inndelt i tre prosjekter, - et av disse er fokusert mot partikkelfysikk og bygging av eksperimentet ATLAS, - et mot tungionefysikk og bygging av eksperimentet ALICE, og et prosjekt er rettet mot avansert

instrumentering på fremtidige eksperimenter. ATLAS og ALICE inngår begge i det nye store akseleratorprosjektet ved CERN, LHC (Large Hadron Collider). LHC ventes å stå ferdig sent i 2007 og gi de første fysikkresultater i 2008. Forskere ved UiO og UiB er hovedaktører. I aktiviteten inngår muligheten for opphold ved CERN for teknologistudentene og doktorgradsstudentene. Virksomheten evalueres hvert år av et internasjonalt ekspertpanel i forbindelse med et årlig seminar for aktørene innenfor virksomheten. Virksomheten finansieres gjennom KD. For 2007 er budsjettet på 18,7 mill. kroner.

ESRF-følgforskning

European Synchrotron Radiation Facility (ESRF) er et internasjonalt akseleratorlaboratorium for synkrotronstråling i Grenoble, Frankrike. Norge er medlem av ESRF gjennom Nordsync, og er deleiere av en sveitsisk-norsk strålelinje ved ESRF. Forskningsrådet støtter ESRF-følgforskning ved stipendier og reisestøtte til synkrotronrelatert forskning. Alle miljøer som driver slik forskning kan søke programmet. Programmet finansieres med 6,8 mill. kroner i KD-midler.

Biologi og biomedisin

Grunnleggende næringsrettet bioteknologi (2001-2008). Programmet skal utvikle grunnleggende vitenskapelig kompetanse som er viktig for bioteknologisk forskning, utdanning og næringsliv gjennom støtte til forskningsprosjekter av høy vitenskapelig kvalitet innen feltet genomforskning. Gjennom programmet stimuleres bevisstgjøring om patentering og sikring av kommersialiserbare forskningsresultater. Budsjett 2007: 10,3 mill. kroner fra NHD og 2,2 mill. kroner fra KD, dvs. totalt 12,5 mill. kroner.

Miljø, gener og helse (2006-2010). Programmets overordnede mål er å framskaffe god kunnskap om sammenhengen mellom miljø, arvelige faktorer og helse for å bidra til bedre folkehelse og forebygging av helseskader. Programmet skal bedre kunnskapsgrunnlaget for en politikktutforming og forvaltning som kan virke forebyggende og helsefremmende. Innenfor dette programmet er miljøfaktorer avgrenset til fysiske, kjemiske og biologiske faktorer. Programmet omfatter generelt ikke arbeidsmiljøforskning. Det fokuseres på både positive og negative helseeffekter og i enkelte tilfeller mangel på effekt. Både miljø- og helseaspekter skal være integrert i forskningsprosjektene. Programmet legger vekt på å dekke den totale eksponeringen mennesker er utsatt for, både gjennom utemiljø og innklima og samtidig inkludere alle eksponeringsveier som innånding, hud, inntak av mat og drikkevann etc. Budsjett 2007: 1,5 mill. kroner fra KD, 3,9 fra MD, 0,5 mill. kroner fra SD og 15,65 mill. kroner fra HOD, dvs. totalt 21,55 mill. kroner.

Klinisk medisin og folkehelse

Helse- og omsorgstjenester (2006 – 2010). Programmets overordnede mål er å utvikle relevant ny kunnskap om helsetjenesten, og gjennom dette bidra til bedre helse- og omsorgstjenester og økt velferd. Helsetjenesteforskning omfatter hele spekteret og alle nivåer av tjenester innenfor behandling, forebygging, pleie og omsorg. Programmets ressurser er konsentrert til fire prioriterte forskningsområder: Styring, ledelse og prioritering, organisering og samhandling, pasienter og brukere i helsetjenesten og komparativ helsesystemforskning. I 2006/2007 styrkes programmet med om lag 9 mill. kroner til etablering av 5 regionale "Senter for omsorgsforskning" og en opptrapping av prosjektmidler. De økte midlene skal benyttes til prosjekter som fokuserer på de kommunale helse- og omsorgstjenestene, men også til prosjekter som faller inn under de fire hovedområdene av programplanen. Budsjett 2007: 23,481 mill. kroner fra HOD, 2,0 mill. kroner fra KD og 2,0 mill. kroner fra FIN. Totalt: 27,481 mill. kroner.

Folkehelse (2006-2010). Det overordnede målet for programmet er å øke kunnskapsgrunnlaget for utvikling og implementering av helsefremmende og sykdomsforebyggende tiltak. Overordnet perspektiv på programmet er sosial- og helsepolitiske prioriterte områder som fysisk aktivitet, kosthold, rusmiddelproblemer, psykisk helse og sosial ulikhet. I tillegg kommer andre prioriterte områder med betydning for folkehelsen slik som alternativ behandling og spilleavhengighet. Kjønnsperspektivet skal være gjennomgående. Budsjett 2007: 20,35 mill. kroner fra HOD og 1,1 mill. kroner fra KD. Totalt: 21,45 mill. kroner.

Psykisk helse (2006-2010). Programmets overordnede mål er å bidra til utvikling av relevant kunnskap om psykisk helse med sikte å fremme den psykiske helsen (både forebyggende og behandlende). De spesifikke satsningene er forskning om barn og unges psykiske helse, forskning om sosiale og kulturelle faktorer ved psykisk helse, samt forskning om alvorlige psykiske lidelser, inkludert dobbeldiagnose rus og psykisk lidelse. Tverrfaglig forskning, nasjonalt og internasjonalt samarbeid, forskning i et translasjonsperspektiv, og forskning om psykologiske og psykiatriske aspekter ved somatisk sykdom står sentralt. Budsjett 2007: 33,6 fra HOD (inkl. 5 mill. kroner til beskyttelsesfaktorer og mestring) og 2,0 mill. kroner fra KD. Totalt: 35,6 mill. kroner.

Klinisk forskning (2006-2010). Programmets overordnede mål er å styrke kliniske forskning ved å støtte store kliniske nasjonale/internasjonale studier, i tillegg til å understøtte nasjonale behov og prioriteringer ved særskilt kompetanseoppbygging. Man er spesielt opptatt av å få en hensiktsmessig arbeidsdeling i forhold til forskning finansiert av de regionale helseforetakene. Programmet skal støtte større kliniske studier som omfatter flere helseforetak og pasientgrupper på tvers av regionale grenser. Det er et mål å støtte kliniske studier på pasientgrupper og legemidler som av ulike grunner ikke prioriteres av legemiddelindustrien. Programmet skal også støtte translasjonsforskning ved å prioritere prosjekter der det er overføring av kunnskap mellom grunnforskning og klinisk forskning. Programmet skal bygge opp og styrke forskningskompetanse der det er nasjonale behov for kompetanseoppbygging, som innenfor muskel- og skjelettsykdommer, allmennmedisin, odontologi og alternativ behandling. Det er et mål å stimulere til samhandling mellom allmenn- og spesialisthelsetjenesten på førstnevntes premisser. Det er budsjettet med 21,45 mill. kroner fra HOD for 2007.

Rusmiddelforskning (2007-2011). I 2007 etableres det et rusmiddelforskningsprogram, som vil ha som mål å bidra til utvikling av relevant kunnskap om rusmidler med sikte på å redusere rusmiddelproblemer i samfunnet. Innenfor rammen av programmet skal det etableres et universitetstilknyttet forskningssenter med hovedvekt på klinikknær rusmiddelforskning. Forskningssenteret skal være et hovedmiljø for rusmiddelforskningen i Norge. Det skal i tillegg til forskning tilby undervisning og veiledning, samt opparbeide seg en nasjonal rolle og fungere som en nasjonal nettverksbygger for rusmiddelforskning. Det nye programmet vil ha ansvaret for oppfølging av forskningssenteret, så vel som å utlyse og følge opp ordinære prosjekter. Programplanen vil være ferdig i mars 2007. HOD har bevilget 14,95 mill. kroner til programmet i 2007.

Pengespillproblemer (2006-2010). Satsingen skal bidra til å øke den vitenskapelig baserte forståelsen av grunnleggende mekanismer og årsaksfaktorer ved pengespill og pengespillproblemer, samt bidra til å utvikle bedre metoder for å oppdage, forebygge og behandle spilleavhengighet. Tilskuddet til satsingen er 12 mill. kroner fordelt over femårsperioden. Det er budsjettet med 3 mill. kroner fra KKD i 2007.

Sykefravær og utstøting (2007–2016). Formålet med satsningen er å bidra til et mer helhetlig og forsterket kunnskapsgrunnlag om årsakene til sykefravær, uførhet og utstøting fra arbeidslivet, å sikre forskningsbasert kunnskap om effektive virkemidler for å forebygge sykefravær og uførhet og for å nå regjeringens mål om et inkluderende arbeidsliv og å styrke forutsetningene for at undervisningsvirksomheten til relevante utdanninger blir mer forskningsbasert. Det er i 2007 budsjettert med 10 mill. kroner over fondet, hvorav 5 mill. kroner over Satsingsdivisjonens budsjett og 5 mill. kroner over Vitenskapsdivisjonens budsjett.

IKT i medisin og helsetjeneste (2001-2005). Programmets mål var å gi et vesentlig bidrag til et bedre helsevesen gjennom utvikling og bruk av IT-løsninger og produkter basert på eksisterende og fremtidige brukerbehov. Programmet etablerte bla et kompetansemiljø for elektronisk pasientjournal. Programmet fases nå ut over en treårsperiode og midler avsatt i 2007 går til å dekke forpliktelsene. For 2007 er det budsjettert med 2,55 mill. kroner fra KD og 3,7 mill. kroner fra NHD, dvs. totalt 6,25 mill. kroner.

Frittstående prosjekter

Fri prosjektstøtte

Fri prosjektstøtte er Forskningsrådets virkemiddel for å fremme fri forskerinitiert forskning innenfor alle fagområder og på fagenes egne premisser. Forskerne foreslår selv hvilke temaer og problemstillinger de mener er vesentlige for utvikling av de respektive fag. Innenfor fri prosjektstøtte gis det støtte til forskerprosjekt, som kan inkludere flere støtteformer, samt postdoktorstipend. Dette er støtteordninger som skal gi mulighet for å forfølge gode forskningsideer, skal sørge for kompetanseutvikling og rekruttering og bidra til forskerutveksling og internasjonalisering. Virkemiddelet finansieres i hovedsak med generelle KD-midler.

Store forskerinitierte prosjekter (Storforsk) startet opp i 2005 med en budsjetttramme på om lag 60 mill. pr år over fire år finansiert av avkastningen til Fondet for forskning og nyskaping. Prosjektene måtte ha høy kvalitet, nyskapende potensial og vitenskapelig dristighet, og ledes av forskere med solid erfaring innen forskningsledelse. Det var krav om at prosjektene involverer flere samarbeidende forskere, og det innebærer internasjonalt forskningssamarbeid. Rekrutteringselementer skal normalt inngå i prosjektene.

For 2006 er det budsjettert med 422,8 mill. kroner fra KD og 3,2 mill. kroner fra øvrige departementer til frie prosjekter. I tillegg er det satt av 62,4 mill. kroner over fondet til å dekke forpliktelsene til Storforsk-prosjektene.

Tabellen nedenfor viser hvordan KD-midler anvendt til fri prosjektstøtte er blitt fordelt pr. fagavdelinger i perioden 2004 - 2007

Tabell 4-5 Andel fri prosjektstøtte som prosent av den faglige bevilgningen fra KD til Forskningsrådet (totalt alle divisjoner) fordelt på fagområder.

	2004	2005	2006	2007
Humaniora	49 %	51 %	53 %	54 %
Samfunnsvitenskap	42 %	52 %	52 %	52 %
Miljø og utvikling	47 %	50 %	51 %	52 %
Naturvitenskap og tekn.	42 %	40 %	43 %	43 %
Medisin og helse	77 %	76 %	77 %	77 %

Frie prosjekter forvaltes av til sammen ni fagkomiteer. I 2007 mottok fagkomiteene 923 søknader til et samlet søknadsbeløp på om lag 1 mrd. kroner mot 1163 søknader til et samlet søknadsbeløp på om lag 1,3 mrd. kroner i 2006, jf tabell 4-6.

Tabell 4-6 Søknader til fagkomiteene for budsjettåret 2007 i forhold til 2006.1000 kroner og antall.

	Søkt beløp 2006	Søkt beløp 2007	Antall søknader for 2007						Sum antall 2007	Sum antall 2006
			Forsker prosjekt	Post-doktor stipend	Doktor-grads stipend, utland	Utenlands stipend og arr.støtte	Sum	Sum		
Naturvitenskap og teknologi	273,2	135,4	100	17	4	8	129	219		
Evolusjonsbiologi og økologi	110	86,5	63	17	2	0	82	99		
Fysiologiske og anatom. fag	79,1	81,3	54	9	2	3	68	71		
Molekylær biovitensk., biotekn	250,8	246,1	151	31	2	5	189	204		
Klinisk medisin	70,6	117,3	61	8	4	2	75	59		
Samfunnsmedisin og helsetj.	69	54,9	42	6	2	2	52	67		
Humaniora	176	175,2	86	64	11	12	173	168		
Samfunnsvitenskap	167,8	108,6	66	21	7	15	109	173		
Miljø og utvikling	119,3	52,0	35	10	1	0	46	103		
Sum	1315,8	1 057,3	658	183	35	47	923	1 163		

Andre grunnforskningsprosjekter

Yngre, fremragende forskere (YFF)

Formålet med satsingen er å gi yngre talentfulle forskere innenfor alle fagområder ekstra gode rammevilkår, slik at de kan nå internasjonal toppklasse. I 2006 lyste Forskningsrådet ut midler til nye YFF med oppstart i 2007. Forskningsrådet mottok 185 søknader innen fristen 12. oktober 2006. 85 prosent av søknadene kommer fra universitet eller høgskole. Det var en overvekt av søknader innen naturvitenskap, teknologi, biologi og biomedisin. Forskningsrådet deltar via YFF også i den europeiske ordningen European Young Investigator Award (EURYI). EURYI har også unge, talentfulle forskere som målgruppe, men her konkurrerer søkerne på europeisk nivå – og det legges særlig stor vekt på at søkerne har et godt internasjonalt nettverk. Det er satt av 30,4 mill. kroner til ordningene over KDs budsjett og 11,0 mill. kroner fra avkastningen av forskningsfondet i 2007.

NevroNor – en nasjonal satsing på nevrovitenskapelig forskning startet opp i 2006. *NevroNor* vil bidra til å sikre kunnskapsgrunnlaget for forebygging og utvikling av nye behandlingsmetoder for store folkesykdommer som demens, Parkinsons, hjerneslag og psykiske lidelser. Feltene billedannende teknologier/imaging og epidemiologi ved sykdommer i nervesystemet var prioritert i den første utlysningen, men på sikt skal *NevroNor* favne hele bredden av nevrovitenskapelig forskning, både tematisk og metodemessig. Satsingen bidra til å etablere en nasjonal infrastruktur og utnytte nasjonale fortrinn. *NevroNor* skal bidra til å danne nasjonale nettverk og dermed gjøre norske miljøer mer attraktive som partnere i internasjonalt samarbeid. Det er budsjettert med 12,275 mill. kroner fra KD for 2007.

Stamceller. HOD har fra 2002 øremerket midler til forskning på stamceller fra fødte mennesker. Satsingen tar sikte på å utvikle og styrke kompetansen når det gjelder grunnforskning og klinisk forskning med stamceller, med sikte på behandlingstilbud til pasienter med alvorlig sykdom. Det er etablert et nasjonalt nettverk for stamcelleforskning. Flere av prosjektlederne deltar også i internasjonale nettverk for stamcelleforskning (bl.a. EU, ESF). Stamcelleforskning har et stort potensial innen regenerativ medisin, kreftdiagnose/terapi mv.

Stamcelleforskning er styrket i Statsbudsjettet over fondet. Det er budsjettert med 15,4 mill. kroner i 2008, hvorav 9,4 mill. kroner fra HOD og 6,0 mill. kroner fra fondsavkastningen.

Kreftforskning. Som en oppfølging av Nasjonal kreftplan har Forskningsrådet ansvaret for en særskilt satsing på kreftforskning. Satsingen spenner over grunnleggende, klinisk og epidemiologisk forskning. Budsjettet for 2007 til prosjektene ifm særutlysningen er på totalt 18,605 mill. kroner over HODs budsjett.

Aldersforskning. Målet er å bygge opp kompetansemiljøer og utvikle nye og tverrfaglige perspektiver og problemstillinger. Satsingen er et samarbeid mellom Divisjon for strategiske satsinger og Divisjon for vitenskap. Divisjonens andel av budsjettet i 2007 er på 4,0 mill. kroner over HODs budsjett.

Kvinnens helse. Problemstillinger knyttet til kjønn og kjønnsforskjeller drøftes og analyseres i alle relevante forskningsprosjekter. De senere år har departementet bevilget særskilte midler til forskning på kvinners helse, spesielt til områder som nevnes i HODs kvinnehelsestrategi og Forskningsrådets rapport "Kvinnens helse" om manglene på feltet. Midlene fordeles på prosjekter i helseforskningsprogrammene eller fagkomiteene. De øremerkede midlene utgjør 4,031 mill. kroner i 2007.

Medisinsk Teknologi (2003-2007). Satsingen skal bidra til å forbedre befolkningens medisinske tjenestetilbud øke kompetansen i norsk helsetjeneste skape muligheter for utvikling av ny industriell virksomhet. Divisjonen samarbeider med Divisjon for innovasjon. Det er satt av 2,0 mill. kroner over KDs budsjett til det siste året.

Ibsen-studier (1998 – 2007) er et større 10-årig prosjekt for utgivelse av en ny og komplett historisk-kritisk utgave av Henrik Ibsens skrifter. Etableringen av en fullstendig tekstutgave vil være av stor betydning for Ibsen-forskningen både nasjonalt og internasjonalt, samtidig som den har allmenn kulturinteresse. Forskningsrådets finansiering av prosjektet avsluttes i 2007.

Internasjonal prosjektstøtte

Internasjonale Stipend (IS) administrerer stipendordninger og programmer som bidrar til utveksling av studenter, forskere og kunstnere mellom Norge og utlandet. De fleste programmene er tverrfaglige og åpne for søkere fra alle fagområder. Enkelte programmer gir individuelle stipend til studier og forskning, andre stipender har nettverksbygging mellom norske og utenlandske læresteder og forskningsinstitusjoner som formål. Stipendordningene finansieres med 8 mill. kroner fra KD, 2 mill. kroner fra UD og 4,38 mill. kroner fra andre kilder. Følgende stipendordninger finansieres og administreres via Gruppen for internasjonale stipend (IS): Norske statsstipend til utenlandske borgere, Norske statsstipend til egyptere, indere og kinesere, Kortidsstipend mellom Norge og Egypt, India og Kina- Utenlandske statsstipend og sommerstipend til norske borgere, E.ON Ruhrgas program jus (2006 – 2008), E.ON Ruhrgas program økonomi (2006 – 2008), E.ON Ruhrgas program statsvitenskap (2003-2007), Stipendprogrammet for Nordvest-Russland (2002-2007), Forskerutveksling med Frankrike (Aurora programmet), Forskerutveksling med Tyskland (DAADppp programmet), Forskerutveksling med Nord-Amerika (Leiv Eiriksson mobilitetsprogram), College of Europe programmet, RWE stipendprogram i musikk, Samarbeidsprogram med NSFC – Kina, Samarbeidsprogram med JSPS - Japan.

Andre frittstående prosjekter

Midlertidig ordning for tildeling av små driftsmidler. Det er avsatt 40 mill. kroner i 2007 til ordningen for tildeling av små driftsmidler. Den enkelte institusjon skal behandle og prioritere søknader om driftsmidler fra sine ansatte, for deretter å søke Forskningsrådet om tilskudd fra ordningen. Tilskuddet fra Forskningsrådet kan utgjøre opp til 40 prosent av de samlede kostnadene.

Forskerlinje/studentstipend. Forskningsrådet har ansvar for finansiering av studentstipend innenfor profesjonsfagene medisin, odontologi og psykologi. Det er satt av 11,43 mill. kroner over KDs budsjett til studentforskning.

Det er videre satt av 1,5 mill. kroner til *Kvenske studier* (humaniora) over denne posten.

Infrastruktur og institusjonelle tiltak

Basisbevilgninger

Forskningsinstitutter (KD). Basisbevilgninger til FNI, PRIO, ISF, FAFO, NIFU STEP blir gitt som en samlet ramme til Forskningsrådet fra KD. I tillegg kan NUPI søke om strategiske instituttprogram og CICERO om samarbeidsprosjekter. Rammen i 2007 er på 49,902 mill. kroner.

Forskningsinstitutter (NHD). De 12 regionale instituttene mottar basisbevilgning fra NHD på en egen budsjettpost. Rammen for 2007 er på 33,1 mill. kroner.

Europaforskning: UD har satt av 2 mill. kroner til strategiske instituttprogram innenfor europaforskning til de utenrikspolitiske instituttene, inklusiv ARENA-senteret ved Universitetet i Oslo. Midlene fordeles av basisbevilgningsutvalget.

SNF, TØI og NIFUSTEP får tildelt basisbevilgning over NHDs budsjett på bakgrunn av disse instituttene næringspolitiske forskning. Rammen er den samme i 2007 som i 2006, 9,3 mill. kroner. I tillegg til basismidler fra NHD mottar TØI også midler fra SD (9,1 mill. kroner).

AFI og Sintef Teknologiledelse får tildelt basisbevilgning over Arbeids- og inkluderingsdepartementets budsjett. Tildeling for 2007 er 11,2 mill. kroner.

Strategisk institusjonsstøtte

Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste (NSD) skal arbeide for utvikling og forbedring av tilgangen på data og analyseprogrammer for samfunnsvitenskapelig forskning. Det er inngått ny avtale for perioden 2006 – 2010 mellom NSD og Norges forskningsråd om langsiktig finansiering av forskningsinfrastruktur. Den nye avtalen bygger på den forrige. Midlene skal brukes til sentrale kjerneoppgaver knyttet til NSDs hovedformål, dvs. å samle inn, bearbeide, legge til rette, arkivere, vedlikeholde og formidle relevante data til forskningsmiljøene. Avtalen om arkivering av data knyttet til prosjekter med finansiering fra Norges Forskningsråd innenfor områdene samfunnsvitenskap, humaniora, medisin og helse, samt miljø og utvikling videreføres. Basisbevilgningen til NSD for 2007 settes til 8,97 mill. kroner, hvorav 7,65 mill. kroner fra samfunnsvitenskap, 1 mill. kroner fra humaniora og 0,32 mill. kroner fra avdelingene Klinisk medisin og folkehelse og Biologi og biomedisin.

ARENA-senteret (2004 – 2007) er et flerfaglig forskningscenter om Europa ved Universitetet i Oslo, med hovedfokus på hvordan EU og andre europeiske samarbeidsregimer påvirker nasjonalstatens viktigste funksjoner og institusjoner. Et hovedmål er å styrke norsk forskningskompetanse og bidra til empirisk og teoretisk forskning om effektene av et mer

aktivt europeisk styringsnivå. Forskningsrådet har gitt tilsagn om støtte til senteret for perioden 2004 – 2007. Det foreslås avsatt 2 mill. kroner i KD-midler i 2007.

Nordisk institutt for sjørett (2006 – 2008) ved Universitetet i Oslo har et strategisk universitetsprogram om energirett finansiert av OED med tilsagn om midler for perioden 2006 – 2008. Fokus for programmet er reguleringen av kraftmarkedet, og hovedmålet er fortsatt forskning innenfor offentlige rettslige, privatrettslige og EØS-rettslige spørsmål knyttet til vannkraftsektoren. Det er budsjettert med 1,5 mill. kroner i OED-midler for 2007.

Simulasenteret på Fornebu. Med vekt på utfordringer knyttet til utvikling og bruk av nett-baserte produkter og tjenester driver senteret grunnleggende forskning rettet mot problemstillinger knyttet til programvareutvikling. Dette kan dreie seg om problemstillinger langs hele akse fra utvikling av programvare som komponenter i større systemer, til analyse, utvikling og bruk av store nettbaserte programsystemer. Viktige stikkord er digital kommunikasjon, distribuerte programsystemer, ”software engineering” og metodeorientert programvare. Det er viktig at senteret drives på en slik måte at det fungerer i en arbeidsdeling og i samarbeid med eksisterende fagmiljøer ved universiteter og forskningsinstitutter. Senteret finansieres med midler fra KD (29 mill. kroner), NHD (10 mill. kroner) og SD (10 mill. kroner), dvs. totalt 49 mill. kroner for 2007. Koordineringsansvar for Simulasenteret-Robuste nett som mottar 4 mill. kr i støtte fra SD legges til programmet Verdikt under Divisjon for store satsinger fra og med 2007. Samtidig er etablering av en forskerskole ved Simula-senteret støttet med 5 mill. kroner over Fondet i 2006 lagt til Divisjonen for Vitenskap.

Sars internasjonale senter (Sars-senteret): Senteret utfører grunnleggende forskning innen marin molekylærbiologi. Senteret ble etablert i 1997 og fikk i juni 2003 status som ”European Molecular Biology Laboratory” (EMBL) partner. For 2007 er det budsjettert med totalt 17,5 mill. kroner, hvorav 7 mill. kroner fra KD, 10 mill. kroner over fondet (hvorav 3,6 mill. kroner fra tidligere års avsetning) og 0,5 mill. kroner fra FID.

Målet for satsingen på *Grunnleggende sykdomsmekanismer* er å øke den vitenskapelig baserte forståelsen av grunnleggende mekanismer og årsaksfaktorer ved sykdom. Tverrfaglig tilnærming og samarbeid på tvers av fagmiljøer ble tillagt vekt. Satsingen har finansiert syv forskergrupper i perioden 2002-2006. Det er ført opp 1,2 mill. kroner av fondsmidlene til å dekke noen mindre forpliktelser i 2007 knyttet til et av prosjektene.

Institusjonsforankrede strategiske prosjekter (ISP) er en støtteordning for å følge opp fagevalueringene, forskningsmiljøenes strategiske behov og institusjonenes langsiktige utviklingsmuligheter. I 2007 har divisjonen budsjettert med over 33,3 mill. kroner (i hovedsak over KDs budsjett) til slike støtteordninger. Beløpet inkluderer forpliktelser til igangværende aktiviteter, dvs strategiske universitetsprogrammer og strategiske oppfølgingsplaner (SOP) innen naturvitenskap og teknologi og strategiske prosjekter innenfor humaniora og samfunnsvitenskap. Beløpet omfatter midler til oppfølging av MNT-fagene. Det vises til omtale av midlertidig omdisponering av 12 mill. kroner til oppfølging av MNT-fagene til andre aktiviteter i 2007 under avsnittet om avdeling for Naturvitenskap og teknologi.

Strategiske høyskoleprogram (2002 – 2010). Satsingen skal gi de statlige høyskolene mulighet til å bygge opp forskningskompetanse av høy kvalitet samtidig som man tar spesielle hensyn til høyskolenes faglige situasjon og de enkelte fagområdenes egenart. Forskningsrådet vil i løpet av 2007 igangsette programmet Virkemidler for regional FoU og innovasjon (VRI). VRI har fokus på forskning for og i regionene og skal i en egen avgrenset del ta opp i seg det som i dag utgjør strategiske høyskoleprosjekter (SHP). VRI vil kreve en

regional dialog omkring de strategiske prioriteringer som gjøres i høyskolen, men de regionale aktørene vil ikke kunne overstyre høyskolens egne prioriteringer for valg av SHP-prosjekter. Midlene skal kunne benyttes til å støtte et bredt spekter av forskningsaktiviteter, og kan i visse tilfeller også omfatte utviklingsarbeid.. Totalbudsjett for 2007 er 40 mill. kroner, hvorav 30 mill. kroner er spesielle KD-midler og 10 mill. kroner er midler fra Fondet for nyskaping og forskning.

Sentre for fremragende forskning

Divisjonen har ansvaret for sentrene for fremragende forskning. Det er budsjettet med 145 mill. kroner til de første sentre for fremragende forskning, som startet opp ved årsskifte 2002/2003; Center for the study of Civil War, Periphery and Centre in Medieval Europe, Center for advanced Study in theoretical Linguistics, International Centre for Geohazards, Center for Quantifiable Quality of Service in Communication Systems, Ships and Ocean Structures, Centre for Integrated Petroleum Research, Mathematics for Applications, Physics and Geological Processes, Bjerknæs Centre for Climate Research, Aquaculture Protein Centre, International Centre for the Biology of Memory, Center for Molecular Biology and Neuroscience.

Det er i tillegg budsjettet med 45 mill. kroner over fondet i 2007 til de nye sentrene. Bevilgningen til de nye sentrene vil, hele perioden sett under ett, utgjøre 80 mill. kroner per år. De nye sentrene er:

- Equality, Social Organization, and Performance (ESOP)
- Centre for Geo-Biosphere Research: Deep Seafloor, Deep Biosphere & Roots of Life
- Centre for the Study of Mind in Nature
- Center of Theoretical and Computational Chemistry
- Centre for Ecological and Evolutionary Synthesis
- Centre for Cancer Biomedicine
- Centre for Immune Regulation
- Centre for Software components for biomedical flows

Vitenskapelig utstyr, databaser og samlinger

Avansert vitenskapelig utstyr. Målsettingen er å bidra til fornyelse av avansert vitenskapelig utstyr ved universiteter og høyskoler og samordne utstyrsanskaffelsene med sikte på nasjonal arbeidsdeling og økonomiske innsparinger. Bare avansert vitenskapelig utstyr over 1,0 mill. kroner støttes av ordningen. Det er avsatt 10 mill. kroner over KDs budsjett og 23 mill. kroner over fondet i 2007.

Tungregneprogram III (2005-2014) har som formål å dekke den nasjonale infrastruktur for tungregning i Norge. Denne infrastrukturen skal dekke behovene tilknyttet forskning i UoH-sektoren og Meteorologisk institutt sine behov tilknyttet operativ varsling. Fra og med 2005 administreres den nasjonale infrastruktur av et dedikert statlig selskap UNINETT Sigma. Selskapet sørger for at tungregneressursene tilbys enhetlig til brukerne gjennom UNINETTs høyhastighetsnett, mens drift av tungregneanleggene gjøres desentralisert ved de enkelte universitetene. Forskningsrådets budsjett for 2007 er på 22 mill. kroner finansiert av KD midler.

Samfunnsvitenskapelig infrastruktur og databaser har vært et prioritert område innenfor samfunnsvitenskap. En stor andel av bevilgningene til dette formålet har gått til å dekke datautgifter for norsk deltakelse i European Social Survey. Undersøkelsen omfatter mer enn 20 europeiske land. Komparative data fra de to første rundene er allerede tatt i bruk, også av

norske forskere. Det er vedtatt at Norge skal delta i tredje runde av ESS (2006 – 2007). For 2007 er det avsatt 2,4 mill. kroner over KDs budsjett til dette formålet.

Nettverkstiltak

Nasjonale stimuleringsiltak, møteplasser. Det er budsjettet med totalt 3,6 mill. kroner til slike rettede tiltak: 0,6 mill. kroner til forskerutdanning, 0,9 mill. kroner til forskerutdanning i etikk, 0,6 mill. kroner til forskningsprisen og 1,5 mill. kroner til tiltak for integrering og likestilling.

Internasjonale nettverkstiltak

Nordisk EMBL-affiliert senter for molekylærmedisin (NEAC-MM) er et ledende europeisk institutt for molekylærbiologi. Det vil være av stor betydning for norsk forskning om de nordiske landene kan etablere et EMBL-tilknyttet nordisk senter med nasjonale noder innenfor molekylærmedisin. Senteret tar sikte på å utnytte ny teknologi i utvikling av molekylær og skreddersydd medisin og vil nytte seg av samvirke og synergier i den nordiske regionen. De foreslåtte forskningsfelt er translasjonsforskning innenfor molekylær genetik og epidemiologi, og molekylære sykdomsmekanismer. Forskningen vil konsentrere seg om mekanismer ved sykdommer som kreft, kardiovaskulære og nerverelaterte sykdommer samt immundefekter, som utgjør mer enn 90 % av dødeligheten i vår del av verden. Senteret vil også ha tett kobling til kliniske miljøer samt etablere samarbeid med farmasøytisk industri og bioteknologiselskaper. Det er budsjettet med 5 mill. kroner fra KD for 2007.

Nordic Centres of Excellence Program (NCoE) finansieres av de nordiske forskningsrådene gjennom NOS-organene i samarbeid med Nordforsk. Det er satt i gang nye NCoE innenfor alle fagområder. Forskningsrådet bidrar med 1,5 mill. kroner innenfor naturvitenskap (1,0 mill. kroner over Divisjon for vitenskaps budsjett) og 1,5 mill. kroner innenfor medisin. Forskningsrådet bidrar med 3 mill. kroner over humaniorabudsjettet og 2,6 mill. kroner over samfunnsfagbudsjettet til Nordisk samarbeidsnemnd for humanistisk og samfunnsvitenskapelig forskning (NOS-HS). NOS-HS finansierer 4 nordiske CoE i tillegg til en støtteordning for nordiske vitenskapelige tidsskrift administrert av NOP-HS.

International Neuroinformatics Coordinating Facility, INCF, (2005-2009) er en global og åpen koordineringsenhet. INCF er organisert med et sekretariat og deltakerlandene er representert i et styre. Deltakerlandene forutsettes å etablere en nasjonal node med ledende fagfolk innenfor nevroinformatikk (nevrovitenskap og informasjonsvitenskap). Det er avsatt totalt 1,8 mill. kroner over KDs budsjett til INCF og den nasjonale noden i 2007.

Det er satt av til sammen 14,9 mill. kroner til kontingenter. Hovedtyngden av dette er kontingent til EISCAT, NOT og IODP, som finansieres over KDs budsjett. Bevilgningen til Rokkanprofessoratet ved Europauniversitetet i Firenze er på 2 mill. kroner i 2007 (KD).

Det er videre budsjettet med 5,3 mill. kroner over KDs budsjett til diverse internasjonaliseringstiltak, bla nordisk samarbeid innen naturvitenskap og teknologi.

Diverse FoU-tiltak

Informasjon/formidling/publisering

Vitensentre er et aktivitetssenter for naturvitenskap og teknologi, spesielt rettet mot barn og unge. Forskningsrådet fikk i 2003 ansvaret for å fordele KDs midler til utvikling av regionale vitensentre. Sentrene vektlegger at de besøkende selv skal være aktive og prøve ut hvordan ting fungerer og derigjennom tilegne seg kunnskap. Målsettingen er også å øke motivasjonen

for disse viktige fagområdene. Vitensentre finansieres med spesielle KD-midler og totalt budsjett for 2007 er 16 mill. kroner, som er en økning på 6 mill. kroner i forhold til 2006.

Det er videre satt av 3 mill. kroner til et formidlingsprogram innen naturvitenskap og teknologi, 5,36 mill. kroner til publiseringsstøtte innen humaniora og samfunnsvitenskap og 0,8 mill. kroner til bladet *Forskning*.

Planlegging/utredning/evaluering

På oppdrag fra det tidligere Sosial- og helsedepartementet har Forskningsrådet ansvaret for den forskningsbaserte evalueringen *Opptrappingsplanen for psykisk helse* (1999-2008). Evalueringen skal i hovedsak analysere virkemiddelbruken i planen, samt analysere hva utbygging av tilbud betyr for livskvalitet, tilgjengelighet mv for brukerne. Budsjettansvaret for evalueringen er fom 2003 år lagt til i Sosial- og helsedirektoratet. Budsjettet for 2007 er 5 mill. kroner. Forskningsrådet har også fått ansvaret for evalueringen av *Mammografi-programmet*. *Mammografi-programmet* inviterer alle kvinner mellom 50 og 69 år til mammografiundersøkelse annet hvert år, hvis formål er å oppdage svulster på et så tidlig stadium at effektiv behandling kan iverksettes og dødeligheten reduseres. Evalueringen skal bla vurdere hvilken effekt programmet har hatt på dødelighet og aldersspesifikk dødelighet av brystkreft og effekt på forekomst av brystkreft. Evalueringen skal også nyttes som grunnlag for en eventuell utvidelse av programmet til andre aldersgrupper. Det er budsjettert med 0,7 mill. kroner over HODs budsjett til evalueringen, det samme som for 2006.

Ikke alle fag er ennå evaluert innenfor samfunnsvitenskap og humaniora, men arbeidet er intensivert. Det er igangsatt evalueringer av forskning i historie og økonomi høsten 2006, og begge planlegges gjennomført i løpet av 2007. Det tas sikte på evalueringsprosesser av noe mindre omfattende karakter for øvrige humanistiske og samfunnsvitenskapelige fag, og planer for disse vil bli konkretisert i 2007. Budsjetttramme for evalueringer innenfor fagområdene humaniora og samfunnsvitenskap finansiert av KD-midler i 2007 er om lag 3 mill. kroner.

Videre foreslås igangsatt en ny evaluering av kjemifaget, som sist ble evaluert for 10 år siden. Det er budsjettert med 2 mill. kroner til denne evalueringen som det er funnet rom for innenfor KD budsjettet.

Felleskostnader

Sekretariater

Kilden er et tjenesteytende organ for norsk kvinne- og kjønnsforskning, og har et nasjonalt ansvar for å formidle norsk kvinne- og kjønnsforskning i inn- og utland. I tillegg har *Kilden* et nasjonalt ansvar for å dokumentere ressurser og aktiviteter innenfor norsk kvinne- og kjønnsforskning. Gjennom formidlingsarbeidet skaper også *Kilden* en arena for kontakt mellom forskning, forvaltning og andre aktører hvor kompetanse på dette området er viktig for deres egen virksomhet. Det er avsatt 3,7 mill. kroner i KD-midler, som er en økning på 0,2 mill. kroner sammenlignet med revidert budsjett 2006. Budsjettøkningen er et resultat av økte aktiviteter i forhold til primæroppgavene og behov for større personalressurser for å bedre kunne oppfylle sine oppgaver med hensyn til å formidle norsk kjønnsforskning internasjonalt.

De nasjonale forskningsetiske komiteer (NEM, NENT og NESH) er uavhengige rådgivende organer for forskningsetiske spørsmål. Komiteene, som er administrativt tilknyttet Forskningsrådet som s.k. randsoner, dekker til sammen alle fag og disipliner. Komiteene skal bidra til etisk refleksjon i forskningssystemet og gi råd til norske myndigheter om håndteringen av forskningsetiske problemstillinger. Det er samtidig et mål at komiteene skal formidle kunnskap om og skape interesse for forskningsetikk i norsk offentlighet. Komiteene

blir evaluert av en nordisk evalueringskomite. Rapport vil foreligge i begynnelsen av 2007. Komiteene finansieres i hovedsak med midler fra KD, men også NHD, FID og LD bidrar. Det er satt av 9,7 mill. kroner i 2007 til komiteene. Økningen på 1,9 mill. kroner, i forhold til budsjettet for 2006, er knyttet til koordineringen av de regionale forskningsetiske komiteene. I tillegg er det reservert 0,5 mill. kroner til opprettelse av et nasjonalt utvalg for gransking av påstander om forskningsjuks.

Fondet for forskning og nyskaping

Divisjon for vitenskap får tilskudd til følgende programmer og aktiviteter fra Forskningsfondet i 2007, sammenlignet med 2006.

Tabell 4-7 Midler over fondet for forskning og nyskaping. Fordeling etter tema og satsinger. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1000 kroner.

	Rev.budsjett 2006	Budsjett 2007
Grunnleggende sykdomsmekanismer	26 700	
Språkteknologi	16 000	
Strategiske universitetsprogrammer/Næringsrettede kompetansefelt	11 800	
Embl-senter/ marin forskning	10 700	6 400
SFF, første utlysning	146 000	151 000
SFF, midlertidig omdisponering	-30 000	
SFF, andre utlysning		45 000
Vitenskapelig utstyr		23 000
Store forskerinitierte prosjekter	61 000	62 403
Yngre fremragende forskere	11 010	11 000
Forskerskole ved Simula	5 000	
Strategisk høyskoleprosjekt		10 000
Europa i endring		3 000
Stamcelleforskning		6 000
Sykefravær og utstøting		5 000
Sum	258 210	322 803

Forskningsmeldingens tematiske satsinger

Tabell 4-8 Totalt budsjett fra departementene. Fordeling etter Forskningsmeldingens prioriteringer. Anslag 2006 og plantall 2007. 1000 kroner.

	Anslag 2006	Plantall 2007
Strukturelle prioriteringer		
Internasjonalisering	42 200	51 700
Gunnforskning	1 031 400	1 075 515
Forskning for nyskaping og innovasjon	14 300	14 300
Sum	1 087 900	1 141 515
Tematiske prioriteringer		
Energi og miljø		
Hav		
Mat	4 200	4 200
Helse	315 900	320 700
Sum	320 100	324 900
Teknologiområder		
IKT	112 650	100 050
Nye materialer Nanoteknologi		
Bioteknologi	115 000	115 300
Sum	227 650	215 350

Tallene for 2006 i tabell 4-8 viser omfang og fordeling av Divisjon for Vitenskaps totale prosjekttildelinger til støtte for Forskningsmeldingens ulike prioriteringer. "Plantall 2007" er et estimat basert på 2006 anslaget. Summen i tabellen tilsvarer ikke Divisjonens totale innsats på de ulike prioriterte områdene, men omfatter kun prosjektbevilgninger hvor det ligger til grunn et klart formål eller en politiske begrunnelse for virkemiddelbruken å støtte oppunder en eller flere av prioriteringene. Eksempelvis er bevilgningene til vitenskapelig utstyr, Storforsk, YFF og frie prosjekter (med ett unntak) kun ført opp som grunnforskning, da dette er støtteordninger hvis formål og forskningspolitiske begrunnelse er grunnforskning – og ikke et uttrykk for en tematisk prioritering fra Forskningsrådets side. Unntatt fra dette er frie prosjekter innen de fire fagkomiteene knyttet til medisinsk og helsefaglig forskning, som støtter opp under Helseforskning som tematisk satsing.

Satsing på grunnforskning utgjør den klart største posten over divisjonens budsjett med over 1 mrd. kroner og omfatter hovedtyngden av støtteordningene. Forskning for nyskaping og innovasjon omfatter prosjektbevilgninger innenfor programmene *IKT Sikkerhet og sårbarhet* og *Grunnleggende næringsrettet bioteknologi*. *Internasjonalisering* omfatter nordisk og europeisk samarbeid og internasjonale stipend.

Helseforskning omfatter, foruten helseforskningsprogrammene, de fire fagkomitéene innen medisinsk og helsefaglig forskning, støtteordninger som MH-grupper, grunnleggende sykdomsmekanismer og tematisk rettede satsinger samt de forskningsbaserte evalueringene. IKT omfatter fire forskningsprogrammer og bevilgningen til Simulasenteret, mens bioteknologi omfatter to av de medisinske fagkomitéene, satsingen på stamceller og programmet *Grunnleggende næringsrettet bioteknologi*.

Som det fremgår av tabellen representerer budsjettet i første rekke en økning i grunnforskningsaktiviteter, der de nye SFF'ene utgjør hovedtyngden. Økningen til rettede internasjonaliseringstiltak skyldes bevilgningen til et EMBL-assosiert senter i molekylær medisin og økte kontingenter, hvorav kontingenten til EISCAT står for en betydelig del. Økningen til tematisk satsing på Helse skyldes økt bevilgning fra Helse- og omsorgsdepartementet til helseforskningsprogrammene. At økningen ikke er høyere skyldes avslutningen av satsingen på Grunnleggende sykdomsmekanismer over fondet. Reduksjonen i rettede IKT satsinger skyldes at frihetsgraden som oppstår ved at programmet IKT2010 fases ut gradvis overføres VERDIKT i Divisjon for store satsinger.

4.1.4 Budsjettmessige bindinger

Divisjonens budsjettmidler er i stor grad bundet opp i tilsagn. Tilsagnene omfatter finansieringsplan for forskningsprogrammer og basisbevilgninger til forskningsinstitutter og for øvrig kontraktsmessige forpliktelser. Flere av programmene er avsluttet i 2006 eller avsluttes i 2007. Programmene har imidlertid prosjektforpliktelser utover programperioden, som er tatt med i tabell 4-9. Frigjorte midler innen fri prosjektstøtte oppstår først og fremst gjennom reduserte prosjektforpliktelser. Forpliktelsene reduseres med om lag 1/3 hvert år. Som det fremgår av tabellen utgjør forpliktelsene i 2007 om lag 77 prosent av 2007-budsjettet.

Tabell 4-9 Budsjettmessige bindinger for senere år. Generelle midler til forskningsformål. Budsjett 2007, tilsagn 2008 og 2009. 1 000 kroner.

	Budsjett 2007	Tilsagn 2008	Tilsagn 2009
Programmer	161 350	133 200	116 350
Frittstående prosjekter 1)	617 028	448 386	292 945
Infrastruktur og institusjonelle tiltak	447 382	272 825	254 934
Nettverkstiltak	40 370	9 852	7 922
Diverse FoU-relaterte aktiviteter	19 600	3 261	1 781
Disposisjonsfond	3 776	0	0
Felleskostnader	13 900	10 200	10 200
SUM TOTALT	1 303 406	877 724	684 132

1) Inkl. ordningen med små driftsmidler for perioden 2006-2008

4.1.5 Internasjonalt forsknings samarbeid

Divisjon for vitenskap deltar i flere organiserte internasjonale samarbeidstiltak. Samarbeidet omfatter også følgeforskning i forbindelse med medlemskap.

- Cooperation in the Field of Scientific and Technical Research (COST – deltakelse programmer)
- Et senter ved Berkely
- EU-forskning:
 - Programdelegater, informasjon m.m.
 - ERA-Net (NORFACE, HERA, ECORD)
- European Incoherent Scatter Facility (EISCAT)
- European Molecular Biology Laboratory (EMBL)/ European Molecular Biology Conference (EMBC)
- European Organization for Nuclear Research (CERN)
- European Science Foundation (ESF – standing committees og programmer):
 - Ansvar for standing committees
 - European Social Survey (ESS)
 - Deltakelse programmer m.m.
- European Space Agency (ESA)
- European Synchrotron Radiation Facility (ESRF)
- European University Institute (EUI)
- Institut Nationale de la Santé et de la Recherche Médicale (INSERM)
- Integrated Ocean Drilling Program (IODP)
- Internasjonale utvekslingsstipend (kulturavtalene)
- International Agency for Research on Cancer/World Health Organisation (IARC/WHO)
- International Neuroinformatics Coordinating Facility (INCF)
- Luxembourg Income Study (LIS)
- Maison des Sciences de l'Homme (MSH)
- Nordic Centres of Excellence (NCoE)
- Nordic Optical Telescope (NOT)
- Nordisk samarbeidsnemnd for humaniora og samfunnsvitenskap (NOS-H/S – inkl. NOP), medisin (NOS-M), naturvitenskap (NOS-N)
- OECD Halden Reactor Project (Haldenprosjektet)
- OECDs Working Group on Human-Health-Related Biotechnologies (WG-HHRB)
- SCANCOR ved Stanford University

Tabell 4-10 Internasjonalt forskningssamarbeid. Anslag 2006, plantall 2007. Mill. kroner.

	Mill. kroner	
	Anslag 2006	Plantall 2007
Programmer		
Brukerstyrte innovasjonsprogr.		
Grunnforskningsprogr.	21,0	25,7
Handlingsrettede progr.	16,9	19,1
Store progr.		
Frittstående prosjekter		
Fri prosjektstøtte	102,3	102,9
Andre grunnforskningsprosjekt	18,9	17,8
Internasjonal prosjektstøtte	29,4	28,4
Andre frittstående prosjekter		
Infrastruktur og institusjonsstøtte		
Basisbevilgninger	18,4	18,4
Strategisk institusjonsstøtte	23,9	10,6
SFF/SFI	54,4	94,1
Vitensk, utstyr, datab., saml	2,0	2,4
Andre infrastrukturtiltak		
Nettverkstiltak		
Nasj. stimul.tiltak,møteplass		
Internasjonale nettverkstiltak	22,8	33,3
Diverse FoU-relaterte prosjekter		
Planlegging/utredn./evaluering		
Sum	310,0	352,7

Tabell 4-10 gir et anslag for 2007 over totalinnsatsen til internasjonalisering, til forskjell fra tabell y i forrige avsnitt som kun omfatter de rettede tiltakene. Det antas at budsjettet for 2007 innebærer en økning i totalinnsatsen på om lag 35 – 40 mill. kroner, der de nye SFFene vil stå for en betydelig del. Internasjonalisering vil etter dette utgjøre om lag 22 prosent av det samlede budsjettet i 2007.

Det vises til tabellen på neste side som gir en spesifisert oversikt over budsjett 2007 sammenlignet med revidert budsjett 2006 fordelt etter budsjettposter og ulike finansieringskilder.

4.2 Divisjon for store satsinger

4.2.1 Inntekter og føringer

Divisjon for store satsinger (Satsinger) legger i 2007 til grunn en total budsjetttramme på nær 1,7 mrd. kroner, en økning fra revidert budsjett 2006 med ca. 218 mill. kroner (15 %). Inkludert i økningen er overføring av ca. 56 mill. kroner fra Innovasjonsdivisjonen og Vitenskapsdivisjonen til *VERDIKT – Kjernekompetanse og verdiskaping i IKT*. I tillegg er revidert budsjett 2006 ”kunstig” lavt p.g.a. ”lån” på 70 mill. kroner av fondsmidler fra de Store programmene til bl.a. gaveforsterkningsordningen. Korrigerer vi for overføringene fra andre divisjoner samt ”lånet” av fondsmidlene i 2006 er den nominelle veksten på 6 %.

De generelle midlene for 2007 fra Kunnskapsdepartementet (KD) har en nominell nedgang på 4 % i all hovedsak knyttet til nedgang i bevilgningen til *FUGE - Funksjonell genomforskning*.

Divisjonens bevilgninger fra Fondet for forskning og nyskaping (Fondet) øker fra vel 225 mill. kroner i revidert budsjett 2006 (kuttet 70 mill. kroner i forbindelse med ”lån”) til 365 mill. kroner i 2007. Veksten går bl.a. til følgende aktiviteter *Det internasjonale polaråret (IPY)* 80 mill. kroner, *Forskning på årsaken til sykefravær og uførhet* 5 mill. kroner, *Samfunnssikkerhet og riski (SAMRISK)* 3 mill. kroner, *Global helseforskning* 4 mill. kroner, *Havet og kysten* 5 mill. kroner. De store programmene får den bevilgningsrammen som tidligere har vært vedtatt bortsett fra at økninger i.h.t. øremerking fra departementene til *RENERGI* 7,5 mill. kroner og *HAVBRUK* 5 mill. kroner og økning av *VERDIKT* fra HS med 9 mill. kroner. *NORKLIMA* har derimot tiltross for at programmet har fått øremerket en økning på 7,5 mill. kroner over Fondet fra departementet fått redusert sin tildeling fra Fondet fra 36 mill. kroner (+ 5 mill. kroner i ”lån”) i 2006 til 20 mill. kroner i 2007.

Bevilgningene fra Nærings- og handelsdepartementet (NHD) øker fra 67,6 mill. kroner i 2006 til ca. 94,25 mill. kroner i 2007. Hele økningen er kun overføring av midler fra de andre divisjonene. Økningen er i all hovedsak knyttet til *VERDIKT* samt en liten økning på 1,5 mill. kroner for både *NANOMAT - Nanoteknologi og nye materialer* og *FUGE - Funksjonell genomforskning*.

Bevilgningen fra Olje- og energidepartementet (OED) er redusert fra 281,4 mill. kroner i revidert budsjett 2006 til 269,3 mill. kroner i 2007. Det er en økning til samfunnsvitenskapelig petroleumsforskning (*PETROSAM*) fra 5,2 mill. kroner i 2006 til 10 mill. kroner i 2007. *PETROMAKS* har fått redusert sin bevilgning fra 170,9 mill. kroner i 2006 til 154 mill. kroner i 2007.

Bevilgningen fra Fiskeri- og kystdepartementet (FKD) for 2007 øker med 20 mill. kroner til fiske- og dyrevaksineforskning i samarbeid med India. Forøvrig er budsjett 2007 omtrent på samme nominelle nivå som i 2006, bortsett fra en bevilgning på. Bevilgningen fra Landbruks- og matdepartementet (LMD) i 2007 er en videreføring av det nominelle nivået fra 2006. Miljøverndepartementets (MDs) bevilgning viser en økning fra revidert budsjett 2006 på 219,1 mill. kroner til 223 mill. kroner i 2007. Vekst er til basisbevilgningene til miljøinstituttene.

Når det gjelder spesielle midler fra departementene viser disse en økning fra revidert budsjett 2006 til budsjett 2007 med vel 46 mill. kroner. SDs bevilgning for 2007 viser en økning på

nær 34 mill. kroner alt er i hovedsak overføring av midler fra andre divisjoner til *VERDIKT*. Det er en vekst i bevilgningene fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID) med 4,5 til evalueringen av NAV-reformen. Bevilgningen fra UD/NORAD øker knyttet til *Østeruropa-programmene* og *Sør-Afrikaprogrammet* og bevilgningen fra Justisdepartementet øker med 2 mill. kroner til *SAMRISK*.

Diverse inntekter som bl.a. er midler til bestemte forskningsaktiviteter fra Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF), Oljeindustriens landsforening (OLF) og en rekke bedrifter og organisasjoner.

Tabell 4-11 Inntekter. Fordeling på finansieringskilde, spesifisert på kapittel og post eller program/satsning. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1000 kroner og prosentvis endring

				Revidert	Budsjett	Endringer
				budsjett	2007	2006-2007
				2006		
Kunnskapsdepartementet						
Kap.	285	, post	52 Norges Forskningsråd	139 120	133 920	-4 %
Kap.	286	, post	50 Forskningsfondet	225 250	365 000	62 %
Kap.	226	, post	21 Kvalitetsutvikling i grunnutdanningen (KUL og PraksFoU)	9 000	20 000	122 %
Kap.	231	, post	21 Barnehageforskning (Praksisrettet FoU)	13 000	13 000	0 %
Kap.	231	, post	51 Barnehageforskning (Velferdspr og Praksisrettet FoU)	6 500	6 488	0 %
Kap.	248	, post	01 Kompetansesenter for spesialundervisning (KUL)	3 000		-100 %
Kap.	258	, post	21 Analyse og utviklingsarbeid (KUL)		1 500	
Kap.	281	, post	01 Fellesutgifter for UoH (KUL og PraksFoU)	5 000	10 500	110 %
Kap.			Praksisrettet FoU i skolen	23 000		-100 %
Sum				423 870	550 408	30 %
Nærings- og handelsdepartementet						
Kap.	920	, post	50.1 Næringsrettet brukerstyrt forskning	54 400	74 400	37 %
Kap.	920	, post	50.2 Næringsrettet strategisk forskning	4 700	11 350	141 %
Kap.	920	, post	50.3 Innovasjon	1 500	1 500	0 %
Kap.	920	, post	50.4 Infrastrukturiltak	7 000	7 000	0 %
Sum				67 600	94 250	39 %
Olje- og energidepartementet						
Kap.	1830	, post	50 Energiforskning	281 400	269 300	-4 %
Sum				281 400	269 300	-4 %
Fiskeri- og kystdepartementet						
Kap.	1023	, post	50 Fiskeri-, havbruks- og transportrettet FoU	123 830	141 690	14 %
Sum				123 830	141 690	14 %
Landbruks- og matdepartementet						
Kap.	1137	, post	50 Forskning og utvikling	19 725	19 650	0 %
Kap.	1150	, post	77	5 000	5 000	0 %
Sum				24 725	24 650	0 %
Miljøverndepartementet						
Kap.	1410	, post	50 Basisbevilgning til miljøforskningsinstituttene	98 586	102 465	4 %
Kap.	1410	, post	51 Forskningsprogram m.m.	120 538	120 538	0 %
Kap.	1410	, post	53 Internasjonalt samarbeid om miljøvernforskning	5 000	5 000	0 %
Kap.	1400	, post	72 Evaluering			
Kap.	1400	, post	76 EU 6 RP Strålevern	1 000	1 000	0 %
Sum				225 124	229 003	2 %

forts. fra forrige side

				Revidert	Budsjett	Endringer	
				budsjett	2007	2006-2007	
				2006			
Arbeids- og inkluderingsdepartementet							
Kap.	604	, post	21	Eavluering av NAV-reform	2 500	7 000	180 %
Kap.	620	, post	50	Forskningsprogrammer i Norges Forskningsråd	72 100	72 100	0 %
Sum					74 600	79 100	6 %
Barne- og likestillingsdepartementet 1)							
Kap.	846	, post	50	Familie- og likestillingspolitisk forskning (Velferd)	2 500	2 500	0 %
Kap.	854	, post	50	Tiltak i barne- og ungdomsvernet (Velferd)	4 500	4 500	0 %
Kap.	857	, post	50	Barne- og ungdomstiltak - Forskning (Velferd)	4 300	4 300	0 %
				European Centre i Wien	150	150	0 %
Sum					11 450	11 450	0 %
Finans- og tolldepartementet							
Kap.	1600	, post	21	Finansdepartementet	5 200	5 200	0 %
Sum					5 200	5 200	0 %
Helse- og omsorgsdepartementet							
Kap.	701	, post	50	Forskning	11 000	11 498	5 %
Sum					11 000	11 498	5 %
Justis- og politidepartementet							
Kap.	400	, post	11	Justisdepartementet	3 500	5 500	57 %
Sum					3 500	5 500	57 %
Kommunal- og regionaldepartementet							
Kap.	500	, post	50	Forskningsprogram via Norges Forskningsråd	9 000	10 500	17 %
Sum					9 000	10 500	17 %
Kultur- og kirkedepartementet							
				Tippemidler	8 000	8 000	0 %
Kap.	335	, post	52	Pressestøtte	1 634	1 700	4 %
Sum					9 634	9 700	1 %
Samferdselsdepartementet							
Kap.	1301	, post	50	Samferdselsforskning	24 500	80 700	229 %
Kap.	1301	, post	71	Tilskudd til rasjonell og miljøvennlig transport	22 300		-100 %
Sum					46 800	80 700	72 %
Utenriksdepartementet							
Kap.	165	, post	70	Forskning og høyere utdanning	122 700	126 700	3 %
				Sør-Afrika-programmet	2 000	10 000	400 %
				EU 6 RP Strålevern	1 000	1 000	0 %
Sum					125 700	137 700	10 %
Sum spesielle midler					367 384	413 836	13 %
Sum generelle midler					1 076 049	1 246 813	16 %
SUM DEPARTEMENTENE					1 443 433	1 660 649	15 %
Diverse inntekter					27 262	28 208	3 %
Sum					27 262	28 208	3 %
SUM TOTALT					1 470 695	1 688 857	15 %

4.2.2 Mål og prioriteringer

Satsingsdivisjonen skal spille en sentral rolle i arbeidet med å identifisere og utrede nasjonale strategiske forskningsbehov, og for å bygge opp kunnskap og forskningskapasitet på prioriterte områder. Divisjonen har ansvar for å operasjonalisere overordnede forskningspolitiske satsinger i samarbeid med offentlig sektor, forskningsmiljøene og næringslivet. Forskning rettet mot eller på vegne av forvaltningen er et sentralt arbeidsfelt. Dette omfatter forskning som danner grunnlaget for politikkutforming og forvaltning, for eksempel knyttet til energi, miljø, marin sektor, velferd, arbeidsliv og utdanning. Divisjonens arbeid tar utgangspunkt i samfunnets behov og krav til vitenskapelig kvalitet.

Divisjonen har et særlig ansvar for å knytte sammen grunnforskning og anvendt forskning, og skal være spesialist på å koble sammen forskning på tvers av kategorier, fag og sektorer. Etablering og drift av store forskningsprogrammer innenfor områder av vesentlig samfunns-

messig interesse er et sentralt virkemiddel i arbeidet. Forskningsrådets store programmer er lagt til denne divisjonen.

Gjennom sin virksomhet skal divisjonen bidra til å realisere Forskningsrådets overordnede strategier og satsinger, blant annet gjennom et generelt ansvar for Rådets foresight-prosesser, for kompetansefelt for næringsutvikling og for arbeidet med store programmer.

Internasjonalt samarbeid, både innen EU og globalt, blir et svært viktig tema for divisjonen.

4.2.3 Fordeling av budsjett

Tabell 4-12 Totalt budsjett og herav generelle midler. Fordeling etter budsjettposter. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1 000 kroner

	Totalt		Herav generelle midler	
	Rev.budsj. 2006	Budsjett 2007	Rev.budsj. 2006	Budsjett 2007
Brukerstyrte innovasjonsprogrammer				
Grunnforskningsprogrammer	45 174	109 400	32 540	97 700
Handlingsrettede programmer	435 880	467 606	139 580	178 420
Store programmer	829 222	934 768	773 860	840 960
Sum programmer	1 310 276	1 511 774	945 980	1 117 080
Fri prosjektstøtte				
Andre grunnforskningsprosjekter				
Internasjonal prosjektstøtte	9 000	19 000	3 000	3 000
Andre frittstående prosjekter				
Sum frittstående prosjekter	9 000	19 000	3 000	3 000
Basisbevilgninger				
Strategisk institusjonsstøtte	109 586	113 465	98 586	102 465
SFF/SFI				
Vitenskapelig utstyr, databaser og samlinge	5 000	3 000	5 000	3 000
Andre infrastrukturtiltak				
Sum infrastruktur og institusjonelle tiltak	116 086	116 465	105 086	105 465
Systemtiltak				
Nasjonale stimulerings tiltak og møteplasser	175		175	
Internasjonale nettverkstiltak	16 093	15 990	6 743	6 640
Sum nettverkstiltak	16 268	15 990	6 918	6 640
Informasjon/formidling/publisering				
Planlegging/utredning/evaluering	2 313	1 188	2 313	1 188
Sum diverse FoU-relaterte aktiviteter	9 097	14 940	5 097	3 940
Disposisjonsfond				
11 410	16 128	7 410	5 128	
Disposisjonsfond				
1 655	3 500	1 655	3 500	
Sekretariater				
6 000	6 000	6 000	6 000	
Administrasjonsbudsjett				
Omstillingskostnader				
Andre felleskostnader				
Sum felleskostnader	6 000	6 000	6 000	6 000
SUM TOTALT	1 470 695	1 688 857	1 076 049	1 246 813

Divisjonen er inndelt i følgende avdelinger: Fremtidsteknologi (FT), Velferd og samfunnsutvikling (VS), Energi og miljø (EM), Globale utfordringer (GLOBAL) og Marine ressurser og miljø (MAR).

Avdeling for fremtidsteknologi

Avdelingen har et særlig ansvar for forskning innen teknologiområdene IKT, nanoteknologi og nye materialer samt bioteknologi blant annet gjennom de tre store programmene

VERDIKT, FUGE og NANOMAT. Også forskning innenfor etiske, juridiske og samfunnsmessige aspekter ved disse teknologiene, særlig bioteknologi, er tillagt avdelingen. I tillegg kommer oppgaver knyttet til det generelle koordineringsansvaret på rådsnivå for store programmer og foresight-aktiviteter for identifisering av nye satsinger.

Forskningsmeldingen gir særlig prioritet til de tre teknologiene IKT, nanoteknologi og bioteknologi. Disse går ofte under fellesbetegnelsen generiske teknologier fordi de har brede anvendelsesområder og stor langsiktig betydning, både innenfor vitenskapen og for den generelle samfunnsutviklingen. Gjennom de tre nevnte store programmene følger Forskningsrådet opp disse prioriterte områdene i Forskningsmeldingen.

Avdeling for velferd og samfunnsutvikling

Avdelingens mål er å bidra til bedre kunnskapsgrunnlag for politikkutvikling. Avdelingens sentrale innsatsfelter er forskning om velferd, arbeidsliv, utdanning, innvandring, demokrati, by- og regionutvikling, transportforskning, samfunnsikkerhet, IKT og medieutvikling, og forskning om det sivile samfunn. Avdelingens overordnede mål er å støtte forskning som kan bidra til utvidet erkjennelse om samfunnets struktur, dynamikk og endring. Avdelingens viktigste virkemiddel er handlingsrettede programmer rettet mot offentlig sektor og finansiert av sektordepartementene.

Avdelingen har ansvar for oppfølging av Forskningsmeldingens kap 6.5 "Fornyelse av offentlig sektor". Dyptgående endringer nasjonalt, i Europa og globalt stiller det norske samfunnet overfor store utfordringer. Men kunnskapsutfordringene har perspektiver langt utover offentlig sektor. Forskningsmeldingen utpeker fire innsatsområder:

- *Velferd*. Følges opp gjennom programmene "Velferd" og "Arbeidsliv".
- *Migrasjon og integrering*. Følges opp gjennom nytt program "Internasjonal migrasjon og etniske relasjoner" (IMER).
- *Rett og demokrati*. Følges opp bl.a. gjennom programmet "Demokrati, styring og regionalitet".
- *Europaforskning*. Følges opp i samarbeid med Vitenskapsdivisjonen gjennom ny satsing fra 2007.

Avdeling for energi og miljø

Avdelingen skal ivareta grunnleggende og anvendt forskning, innen og på tvers av temaene energi og miljø. Målgruppene er næringslivet, forskerne, institusjonene og forvaltningen. Avdelingen har ansvar for de store programmene [PETROMAKS](#) (Forskning for maksimal utnyttelse av petroleumsressursene), [RENERGI](#) (Fremtidens rene energisystem) og [NORKLIMA](#) (Klimaendringer og konsekvenser for Norge). I tillegg har avdelingen ansvar for polarforskningen, basisbevilgningene til miljøinstituttene og programmet *Miljø 2015* (Norsk miljøforskning mot 2015) og *Det internasjonale polaråret* (IPY).

Avdeling for globale utfordringer

Avdelingen har et strategisk og koordinerende ansvar for Forskningsrådets nordområdesatsing og for å følge opp Forskningsmeldingens mål om at Norge skal bli en global partner innen forskning. Ansvar for dialogen med Utenriksdepartementet og Norad ligger derfor i denne avdelingen. Dette innebærer strategiutvikling, rådgivning og kontaktarbeid mot departementer, forskningsmiljøer, organisasjoner og andre brukere innenfor det utenriks- og utviklingspolitiske feltet.

Avdelingen har ansvaret for å følge opp programmene innenfor utviklingsforskning som Global helse- og vaksinasjonsforskning, Fattigdom og fred, Utviklingsveier i Sør og

samarbeidsprogrammene med Sør-Afrika, Vest-Balkan og Russland. Avdelingen har også pådriveransvar for forskning om globale utfordringer for norske sektorer og næringer og for å styrke forskning som grunnlag for utenrikspolitikk. Ansvar for Chr. Michelsens Institutt inngår blant avdelingens oppgaver.

Avdeling for marine ressurser og miljø

Avdelingen har ansvaret for forskning knyttet til forvaltning og bruk av biologiske marine ressurser, globale marine problemstillinger og kystsoneproblematikk. Forurensing av sjø fra olje- og gassvirksomheten på norsk sokkel hører også inn her. Forskingen er organisert i det store programmet HAVBRUK – En næring i vekst og i det koordinerende programmet Havet og kysten. Avdelingen følger opp Forskningsmeldingens tematiske prioriteringer MAT og HAV og Forskningsrådets Nordområdesatsing gjennom programmene nevnt over.

Forskningsrådets ny ordning med store programmer ivaretas av divisjonen og nedenfor følger oversikt over budsjett for de store programmene.

Tabell 4-13 Store programmer. Budsjett 2007 fordelt på de enkelte store programmene og finansieringskilde. Mill. kroner

	Rev.	Budsjett 2007									
	bud. 06 1)	KD	NHD	OED	FKD	LMD	MD	Fond	AID	SD	Totalt
FUGE	176,0	46,0	5,5			0,5		118,0			170,0
NANOMAT	75,9	32,6	14,9					20,0			67,5
NORKLIMA	91,6	5,5			1,5	3,0	39,9	20,0		0,8	70,7
RENERGI	146,5		6,0	99,3		3,5	8,4	12,0		23,1	152,3
PETROMAKS	251,6		2,2	154,0				66,0	15,5		237,7
HAVBRUK 2)	98,6				95,5	1,5		19,0			116,0
VERDIKT 3)	48,5	1,2	52,0					13,0		40,2	106,4
Sum	888,7	85,4	80,6	253,3	97,0	8,5	48,3	268,0	15,5	64,1	920,6

1) Ikke korrigeret for "lånet" på 70 mill. kroner fra Fondsmidler 2006

2) Hele bevilgningen på 20 mill. kroner fra FKD til fiske- og dyrevaksineforskning ligger foreløpig på HAVBRUK. I tillegg kommer midler fra FHF (10,6 mill. kroner i 2006 og 12,8 mill. kroner i 2008)

3) Inkl. overføring av 5 mill. kroner fra SD til Simulaprojektet robuste nett

Grunnforskningsprogrammer

Etikk, samfunn og bioteknologi (ELSA) (2002-2007) skal bidra til kompetanseoppbygging innenfor etiske, juridiske og samfunnsmessige aspekter ved moderne bioteknologi, utvikle forskningsbasert kunnskap på feltet, samt styrke kommunikasjonen mellom eksperter og befolkningen når det gjelder moderne bioteknologi. Programmet samarbeider tett med FUGE om igangsetting og oppfølging av ELSA-prosjekter i FUGE. Programmet er forlenget ett år slik at det også vil løpe i 2007, med et budsjett på 4 mill. kroner finansiert gjennom midler fra FKD, LMD, NHD og KD. Forskningsrådet har oppnevnt et planutvalg for å utrede en ny kjernesatsing på ELSA-forskning f.o.m. 2008 knyttet til bioteknologi, nanoteknologi og kognitive vitenskaper. Utredningen vil foreligge våren 2007. Nettadresse:

<http://www.forskningsradet.no/elsa/>

Kommunikasjon, IKT og medier (KIM) (2003 – 2007) har som mål å videreutvikle kunnskapsgrunnlaget for samfunnsvitenskapelig og humanistisk IKT- og medieforskning. Konvergensproblematikken står sentralt for programmet som har følgende tematiske hovedområder: Bruk av IKT og digitale medier til kommunikasjon i samfunns-, arbeids- og hverdagsliv, Estetiske, sjangermessige, narrative, språklige og kulturelle aspekter ved kommunikasjon i digitale medier og Økonomiske, politiske, kulturelle og teknologiske rammevilkår knyttet til konvergens, samt endringer og tilpasninger som skjer i næringer,

organisasjoner og institusjoner. I 2007 er alle midlene til programmet aktivisert og det er i drift i alt 15 prosjekter. 2007 er programmets siste år og det legges stor vekt på formidling bl.a. i form av to brukerkonferanser og støtte til fire bøker for å oppsummere resultater fra prosjektene. Programmet finansieres med KD-midler (6,5 mill. kroner), NHD (3,2 mill. kroner), KKD (1,7 mill. kroner) og SD (9,0 mill. kroner). Totalbudsjett for 2007 er på 20,4 mill. kroner. Nettadresse: <http://www.forskningsradet.no/kim>

Det internasjonale polaråret (IPY) er omtalt sammen med polarforskningen lenger bak i kap. 4.2.5.

Handlingsrettede programmer

Program for velferdsforskning (VELFERD) er inne i sin andre programperiode (2004-2008) der programstyret skal lede slutføringen av en tiårig satsing på norsk velferdsforskning (1999-2008). Med begrunnelse i endringer i velferdsstaten og den velferdspolitiske dagsorden er to hovedtemaer prioritert: 1) Velferdsordninger, sosiale institusjoner, familien og arbeidsmarked, og 2) Mer effektiv og treffsikker tjenesteyting. Ambisjonen er at forskningen skal bidra til et faglig solid kunnskapsgrunnlag som er relevant både for politiske beslutningsdeltakere og for den offentlige debatten. For å nå programmets mål er det gitt støtte til større og færre forskerprosjekter, fokus på sektorovergripende og tverrfaglige perspektiver, mer brukerrelevant forskning, rekruttering, fagutvikling og formidling til brukere. Det er fra 2004 og 2005 satt i gang 34 nye forskerprosjekter innenfor programmet og fra og med 2007 vil 1-2 prosjekter få støtte til barnevernsforskning. I og med at programmet nærmer seg avslutning legges det til rette for en foresightprosess om veien videre. Programmet finansieres med generelle midler fra KD-gen (2,7 mill. kroner), KD-spes (ca. 3,9 mill. kroner), AID (32 mill. kroner), BLD (11,3 mill. kroner), JD (1,5 mill. kroner) og HOD (6,31 mill. kroner) og vil i 2006 ha et totalbudsjett på ca. 57,7 mill. kroner.

Nettadresse: <http://program.forskningsradet.no/vfo>

Programmet *Arbeidslivsforskning (ARBEIDSLIV)* (2002-2011) representerer en langsiktig satsing på arbeidslivsområdet som skal bidra med ny kunnskap om og innsikt i sentrale utviklingstrekk og virkemidler i arbeidslivet med særlig vekt på de viktigste forhold og prosesser som påvirker den enkeltes deltakelse, utvikling, nærvær og fravær i arbeidslivet. Revidert programplanen prioriterer forskning om inkluderings- og ustøtingsmekanismer i arbeidslivet og særlig hvordan følgende problemfelt påvirker disse mekanismene og prosessene: Omstillinger og mobilitet; Et åpnere arbeidsmarked; Lovverk, virkemidler, forhandlinger og samarbeid. 13 nye prosjekter ble satt i gang i 2006. en ny utlysning vil bli gjennomført i 2007. Programmet finansieres i 2007 med midler fra AID (17,6 mill. kroner), KD (1,9 mill. kroner) og NHD (1,5 mill. kroner). Totalbudsjettet for 2007 er på 21 mill. kroner. Nettadresse: <http://www.forskningsradet.no/arbeidsliv/>

Sykefravær, uførhet og utstøting. Det skal settes i gang en ny satsing på forskning om årsaker til sykefravær, uførhet og utstøting. Formålet er å klarlegge årsakssammenhenger og sikre forskningsbasert kunnskap om effektive virkemidler for å forebygge sykefravær og uførhet. Satsingen vil gå over ti år og for 2007 er det bevilget 10 mill. kroner fra fondsmidlene til oppstart av satsingen. Foreløpig er disse midlene fordelt likt mellom Divisjon for vitenskap og Divisjon for store satsinger.

Kunnskap, utdanning og læring (KUL) (2003 – 2007) skal bidra til å styrke de gode utdanningsforskingsmiljøene i Norge gjennom empirisk og komparativ forskning om utdannings- og læringsproblematikk. Programmet har tre prioriterte felter: 1) Samspillet mellom utdanningssystem, familie og arbeidsplass som arena for livslang læring, 2) Ledelse,

organisering og styring og 3) Læringsprosesser og kunnskapsområder. Programmet inkluderer også evaluering av kvalitetsreformen og en særskilt satsing på IKT og læring. Det er satt i gang 14 relativt store prosjekter på programmet. Programmet finansieres med generelle (0,35 mill. kroner) og spesielle midler (14 mill. kroner) fra KD, totalt 14,35 mill. kroner i 2007. Programmet går inn i sitt avslutningsår i 2007.

Nettadresse: <http://www.program.forskningsradet.no/utdanning>

Praksisrettet FoU for barnehage, grunnopplæring og lærerutdanning (2006-2009) er utviklet etter en relativt detaljert bestilling fra KD. Programmet kom i gang i 2005 og het Praksisrettet FoU i grunnopplæring og lærerutdanning. Programmet ble utvidet i 2006 til også å omfatte barnehagen. Målene for programmet er å bidra til kunnskapsutvikling som styrker barnehage, grunnopplæring og lærerutdanning, fremmer FoU-arbeidet i lærerutdanningene, og bedrer sammenhengen mellom yrkesutdanning og yrkesutøving. Målgruppene er lærerutdannere, lærerstudenter, skoleeiere (kommuner og fylkeskommuner), ledere, og lærere i grunnopplæringen barnehageeiere, ledere, førskolelærere, fagarbeidere og assistenter i barnehagen. Hovedtemaene PraksisFoU for grunnopplæringen er 1) Læringsprosesser og læringsutbytte, 2) Organisering for læring og 3) Yrkespraksis og lærerutdanning. Institusjoner med ansvar for lærerutdanning vil være prosjektansvarlige. Disse kan inngå samarbeid med andre forskningsmiljøer som kan tilføre prosjektene nødvendig eller supplerende FoU-kompetanse. Hovedtemaene for PraksisFoU for barnehage er 1) Barnehagens innhold og barns læring og utvikling, 2) Barnehagen som organisasjon og 3) Yrkespraksis og førskolelærerutdanning. For prosjekter rettet inn mot barnehagene stilles det krav om at en eller flere førskolelærerintitusjoner skal ta aktiv del i alle prosjekter, men det er ikke et absolutt krav at en lærerutdanningsinstitusjon skal være ansvarlig søker. Programmet har et samlet budsjett på 154 mill. kroner hvorav 62 mill. kroner er til praksisrettet forsknings- og utviklingsarbeid i barnehage-sektoren. Programmet finansieres i 2007 med ca. 33,6 mill. kroner fra KDs spesielle midler fordelt med 15,6 mill. kroner til barnehagesektoren og 18 mill. kroner til grunnopplæring og lærerutdanning.

Nettadresse: www.forskningsradet.no/praksifou

Idrett, samfunn og frivillig organisering (IDRETT) (1998 - 2007) skal utvikle kunnskap om idrettens omfang, betydning og betingelser i det norske samfunn, samt benytte idretten som temaområde for å belyse generelle trekk ved samfunnsutviklingen, særlig m h t endringene i det sivile samfunn, i skjæringsfeltet mellom stat og marked. Programmet finansieres kun med spillemidler fra KKD på 8 mill. kroner. Nettadresse: <http://www.forskningsradet.no/idrett>

Demokrati, styring og regionalitet (DEMOSREG)(2005-2014) er en tverrgående og langsiktig forsknings-satsing igangsatt i 2005. Programmets skal bidra til økt kunnskap om struktur- endringer, politikk- og styringsutforming og konsekvenser i skjæringsfeltet mellom sektorer, territorielle enheter og ulike geografiske nivåer. Det legges stor vekt på å belyse nye og politikkrelevante betingelser for regional innovasjon og omstilling, offentlig styring og planlegging, samt demokrati, deltakelse og identitet. Programmet har satt i gang 14 prosjekter og vil innvilge ytterligere nye prosjekter i 2007. Programmet finansieres i 2007 med midler fra KRD (10,5 mill. kroner), MD (4,95 mill. kroner) og SD (0,8 mill. kroner). Totalbudsjett for 2006 er på 16,25 mill. kroner. <http://www.forskningsradet.no/demosreg>

Skatteøkonomisk forskningsprogram (SKATT) (2000-2009) har som mål å bidra til at det er et sterkt faglig miljø for skatteøkonomisk forskning i Norge, både gjennom å stimulere til forskning på området og ved å stimulere til økt interesse for og rekruttering til skatteøkonomisk forskning. Programmet skal rettes inn mot at den skatteøkonomiske forskningen er relevant for myndigheter og andre brukere av slik forskning. Dette skal skje i nært samarbeid

mellom lærestedene, forskningsinstitusjonene og brukermiljøene. Programmet skal også skape møteplasser for forskere og brukere av skatteøkonomisk forskning. Sentrale forsknings-temaer i programmet er Bedrifts- og kapitalbeskatning i en liten åpen økonomi; evalueringer av skattereformen av 2006; og empirisk basert forskning om unndragelse og omgåelse av skatter og avgifter, med særlig vekt på internasjonal skattetilpasning. Programmet finansieres i sin helhet med midler fra FIN (5 mill. kroner). Nettadresse:

<http://www.forskningsradet.no/skatt>

Risiko og sikkerhet i transportsektoren (RISIT) (2002 – 2007) skal dekke virksomhet i alle transportgrener. Alle typer konsekvenser av ulykker skal inkluderes, herunder også miljøskader, og risiko for å bli skadet ved ulykker både for reisende, for ansatte i transportforetak og for tredjepart. Følgende temaer er prioritert: Risikoforståelse og et samfunnsperspektiv på transportrisiko; Nullvisjonen for transportsikkerhet og Organisering av risikohåndtering. I 2007 er alle midlene til programmet aktivisert og det er i drift i alt 10 prosjekter. 2007 er programmets siste år og det legges stor vekt på formidling bl.a. i form av to brukerkonferanser og presentasjon av resultater hos de etater som deltar i finansieringen. Programmet finansieres med midler fra SD (6,5 mill. kroner), FGD (1 mill. kroner) og NHD (0,5 mill. kroner) og fra diverse brukere/transportetater med til sammen 1,5 mill. kroner. Totalt blir budsjettet for 2007 på 9,5 mill. kroner. Nettadresse: <http://www.forskningsradet.no/risit>

Samfunnssikkerhet og risiko (SAMRISK)(2006-2011). SAMRISK har som formål å øke kunnskap om trusler, farer og sårbarhet, om hvordan uønskede hendelser (naturkatastrofer, ulykker og terrorhandlinger) kan forebygges og krisehåndtering styrkes, samtidig som grunnleggende menneskerettigheter og personvern ivaretas. Programmet vil bidra til å utvikle ny kunnskap, bygge nettverk og dessuten kvalifisere forskningsmiljøer til å delta i EUs nye forskningstema "Security". Hovedtemaer vil være: samspillet mellom teknologier, samfunn, organisasjon og mennesker; risikobildet, sårbarhet og risikotoleranse; politikk styring og reguleringer, krisehåndtering og risikokommunikasjon. Programmet er tematisk bredt og dekker flere departementers ansvarsområder, men Justisdepartementet har et særskilt samordningsansvar i sivil sektor. SAMRISK vil inneholde forskning som er relevant i nordområdesammenheng. Programmet finansieres med midler fra JD (3 mill. kroner), SD (0,3 mill. kroner), NORAD (1 mill. kroner), DSB (0,5 mill. kroner), generelle KD-midler (0,5 mill. kroner) og med fondsmidler (3 mill. kroner). Totalt blir budsjettet for 2007 på 8,3 mill. kroner. Nettadresse: <http://www.forskningsradet.no/samrisk>

Internasjonal migrasjon og etniske relasjoner (IMER)(2005-2010) vil i høyere grad enn tidligere oppsummere og syntetisere eksisterende forskningsbasert kunnskap. Målet er at dette, sammen med en strategisk bruk av programmets midler og økt vekt på formidling, skal bidra til at forskningen i større grad anvendes. Utarbeiding av kunnskapsoversikter (blant annet koblet til teori- og metodeutvikling) og ny forskning på kjerneområder som bl.a. diskriminering og marginalisering i arbeidsliv og andre sentrale samfunnsarenaer, forholdet mellom individuelle og kollektive rettigheter, effekten av rettslige og økonomiske virkemidler for å fremme inkludering og likebehandling, internasjonale og kryssnasjonale sammenligninger, samt spørsmål knyttet til religion, utlendingsrett og samspillet mellom kjønn og etnisitet, vil styrke feltets kunnskapsbase. Programmet finansieres med KD-midler for samfunnsvitenskap og humaniora (1,7 mill. kroner) og AID (7 mill. kroner), totalt 8,7 mill. kroner for 2007. Nettadresse: <http://www.program.forskningsradet.no/imer>

PETROSAM – Samfunnsvitenskapelig petroleumsforskning (2007 – 2010) - er opprettet som en videreføring av forskningen i PETROPOL. PETROPOL ble avsluttet i 2005 men har hatt avsluttende aktivitet i 2006. PETROSAM vil som PETROPOL skape et kunnskapsgrunnlag

for norske aktører for å møte utfordringene fra internasjonalisering og omstilling innenfor petroleumssektoren. Programstyret ble oppnevnt i oktober 2006, og programmet finansieres med 10 mill. kroner fra OED i 2007. Fra 2008 forventes 4 mill. kroner i bidrag fra Norsk Hydro/Statoil.

Miljø 2015 er opprettet som en oppfølging av miljøforskningen i programmene Biologisk mangfold, Villaks, RAMBU, Profo og Landskap i endring. Miljø 2015 legger til grunn et helhetlig perspektiv på miljøforskning. Programmet omfatter et bredt spekter av faglige problemstillinger: samfunnsmessige drivkrefter for miljøendringer, miljøpolitikk, økosystemprosesser og miljøpåvirkninger i ferskvann og på land, forurensningsspørsmål, natur- og kulturmiljøforvaltning samt forskning og utvikling av virkemidler og tiltak for å begrense miljøskade. Miljø 2015 er inndelt i fire tematiske områder: SAMFUNN, LAND, VANN, FORURENS, og har i tillegg forskning på tverrgående og sektorovergrepene spørsmål. Forskningen skal dekke hele kjeden av kunnskapsbehov innenfor temaene – fra samfunnsmessige drivkrefter for miljøpåvirkning, effekter på økosystemer, mennesker og samfunn, til utvikling av virkemidler og tiltak for å redusere miljøbelastninger og innsikt i rammebetingelser for en mer bærekraftig utvikling. Programmet vil besvare kunnskapsbehov for en rekke sektorer og næringer i Norge, og vil legge vekt på å involvere brukere. Programstyret ble oppnevnt i oktober 2006. Programmet er planlagt å gå til 2016.

Samlet budsjett i 2007 er 67,4 mill kroner, fordelt på MD (44,6 mill. kroner), LMD (14,1 mill. kroner), KD (5 mill. kroner), FKD (1,5 mill. kroner), NHD (0,5 mill. kroner), UD (1,5 mill. kroner), FIN (0,2 mill. kroner).

Programmene for Russland, Vest-Balkan, og Ukraina: Norges forskningsråd vil fra 2007 etter all sannsynlighet ha tre avtaler om samarbeid innen forskning og høyere utdanning med Utenriksdepartementet og Senter for internasjonalisering av høyere utdanning. Det gjelder: Vest-Balkan-programmet 2006-2009 som løper nå, og Russland-programmet 2007-2009 og Ukraina-programmet 2007-2009 som UD har signalisert at de vil støtte. Samlet vil det gjennom disse programmene gå om lag 19 mill. kroner i 2007.

- Samarbeidsprogrammet med Vest-Balkan startet opp sin andre periode i 2006 og videreføres som planlagt. Programmet har et årlig budsjett på 15 mill. kroner fra Utenriksdepartementet, hvorav 7,5 mill. kroner til forskning via Forskningsrådet. Midlene ble utlyst høsten 2005 innenfor temaområdene styresett og demokratibyggning samt miljøvern, marine ressurser og forvaltning av naturressurser.
- Det arbeides med å etablere et Samarbeidsprogram med Russland for perioden 2007-2009. Programmet for Nordvest-Russland 2003-2006 fases ut. Dette programmet har hatt et årlig budsjett på 11 mill. kroner fordelt på forskning og høyere utdanning, samt at det årlig settes av 1 mill. kroner til et stipendprogram. Programmet har støttet prosjekter innen humaniora/samfunnsfag, miljø og helse. Videreføring av forskningssamarbeidet i det nye Russland-programmet vil sees i sammenheng med den øvrige Nordområdesatsing som foregår i regi av Forskningsrådet. Satsingsområdene vil være relatert til petroleum og energi, ressursforvaltning og miljø, samt livsvilkår og utvikling. Samarbeidsprogrammet vil ha en størrelse på mellom 15 og 20 mill. kroner, hvorav om lag 8,5 mill. kroner. Midler vil utlyses i vårsemesteret.
- Det arbeides med å etablere et Samarbeidsprogram med Ukraina for perioden 2007-2009. Satsingsområdene vil være samfunn/demokrati og miljø/ressursforvaltning. Programmet vil ha en størrelse på 5-7 mill. kroner, hvorav om lag 3 mill. kroner til forskning via Forskningsrådet. Det vil utlyses midler i vårsemesteret.

Global helse- og vaksinasjonsforskning: Regjeringen har satt arbeidet med globale helseproblemer og vaksinasjon høyt på dagsordenen. Økt satsing på helseforskning ble prioritert som basis for kamp mot fattigdom i St.meld nr. 35 (2003-2004) *Felles kamp mot fattigdom: En helhetlig utviklingspolitikk*. Regjeringen har også satset kraftig på støtte til vaksinasjon som et kostnadseffektivt virkemiddel for å redusere den globale barndødeligheten. En stor del av de globale helseproblemene skyldes fattigdomsrelaterede sykdommer i utviklingsland. Norge har tradisjonelt prioritert denne typen helseforskning relativt lavt sammenliknet med andre land. Forskningsprogrammet Global helse- og vaksinasjonsforskning (GLOBVAC) er en sammenslåing av programmet Global helseforskning som startet i 2004 og nye midler til vaksinasjonsforskning fra 2006. De første prosjektene i vaksinasjonsforskning starter i begynnelsen av 2007. Bevilgningen for 2007 er 15,188 mill. kroner til helsedelen av programmet (7 mill. kroner fra UD, 4,188 mill. kroner fra HOD og 4 mill. kroner fra fondet) og 50 mill. kroner til vaksinasjonsforskning fra UD.

Forskning om fattigdom og fred (POVPEACE): Både Utenriksdepartementet/Norad og Forskningsrådet har ønsket å styrke satsingen på forskning om internasjonale fattigdomsspørsmål og forskning knyttet til spørsmål om krig, fred og utvikling, ikke minst med bakgrunn i FNs Millenniumsmål. Målet med det nye programmet er å bidra med økt kunnskap som grunnlag for strategier for fattigdomsreduksjon og fredsbygging og på denne måten styrke Norges engasjement på disse feltene internasjonalt. Programmet har hatt to utlysninger i løpet av 8 måneder i 2005/2006, og oppstart av de første prosjektene fant sted i 2006. Forskningsprogrammet administreres av ett programstyre, men med to separate temaer under satsingen (fattigdom og krig/fred). Programmet har en foreløpig totalramme på 140 mill. kroner fram til 2013. Budsjett for 2007 er 21,5 mill. kroner fra UD.

I programmet *Havet og kysten (HAVKYST)* (2006-2015) skal det framskaffes ny kunnskap om havets økosystem, samt utvikling av teknologi, metodikk og modeller for økosystembasert forvaltning. Menneskelig påvirkning gjennom forurensninger utenfra, gjennom akutte utslipp, eller tilsig fra deponier eller forurensede sedimenter, langtidsvirkninger av utslipp fra petroleumsvirksomheten, introduserte og/eller giftige arter, samt effekter av fiskerier og konsekvenser av arealbruksendringer vil bli fokusert. Programmet består av 5 delprogrammer og 2 tverrgående aktiviteter:

- Marine økosystemer
- Økosystempåvirkning
- Langtidsvirkninger av utslipp til sjø fra petroleumsvirksomheten (tidligere PROOF)
- Forvaltning og konfliktløsning
- Verdiskaping
- Metoder, modeller og teknologi
- Forskningssamarbeid

I tillegg til å oppnå ny vitenskapelig erkjennelse, er det en klar målsetting at programmet skal bidra til å utvikle marine fagdisipliner som støtter opp om framtidig verdiskaping innenfor en bærekraftig utvikling. Programmet er inkludert i Nordområdesatsingen. For 2006 har det vært en åpen utlysning innen alle delprogrammene i Havkyst. Programmet finansieres med midler fra FGD (39 mill. kroner), KD (3,85 mill. kroner), MD (15,4 mill. kroner) og OED (6 mill. kroner), i tillegg til fondsmidler (5 mill. kroner) og OLF (12 mill. kroner). Programmet vil i 2007 ha et totalbudsjett på 81,25 mill. kroner.

Nettadresse: (<http://www.program.forskningsradet.no/havkyst>)

Store programmer

FUGE - Funksjonell genomforskning i Norge (2002 – 2011) er som bioteknologisatsing aktiv innenfor de fleste tematiske og strukturelle områdene i forskningsmeldingen. Faglig dekker

FUGE bredt innen biologisk grunnforskning, IKT (bioinformatikk) samt marin og medisinsk forskning. Ved hjelp av organisatoriske endringer og kompetansebygging er målet å gjøre Norge til en likeverdig internasjonal partner innen funksjonell genomforskning. Dette skjer bl.a. gjennom oppbygging av en infrastruktur med 11 teknologiplattformer med nasjonalt service og kompetanseansvar (ca. 50 % av FUGEs budsjett). Karrierestipend og forskningsprosjektstøtte samt støtte til de fire universitetsregionene for oppbygging av infrastruktur anses som viktige virkemidler for å nå de oppsatte mål. Internasjonalisering av norsk funksjonell genomforskning søkes oppnådd ved Nordisk samarbeid, deltagelse i 3 ERA-nett under EUs 6. rammeprogram og utvikling av forskningssamarbeid mot Nordamerika. Satsingen omfatter også næringsrettet forskning der hele kjeden fra gründer til oppbygging av ung bedrift søkes dekket ved å samarbeide nært med FORNY-programmet og Innovasjon Norge. I tillegg dekkes forskning på etiske, miljømessige, juridiske og samfunnsmessige aspekter. FUGE koordineres med øvrige, relevante programmer og virkemidler i Forskningsrådet.

Budsjettet for 2007 er på 170 mill. kroner. Budsjettet finansieres med 118 mill. kroner fra Forskningsfondet, 46 mill. kroner fra KD, 5,5 mill. kroner fra NHD og 0,5 mill. kroner fra LMD. Nettadresse: <http://www.fuge.no>

NANOMAT - Nanoteknologi og nye materialer (2002-2011) omfatter forskning innen nanoteknologi og nye materialer. Denne forskningen vil være en drivkraft for innovasjoner innen brede anvendelsesområder som ny energiteknologi, miljøteknologi, prosess-teknologi, mikroteknologi og medisinsk teknologi/bioteknologi. Målene er å bidra til en bærekraftig fornyelse av etablert industri, samt å legge grunnlaget for et nytt og kunnskapsbasert næringsliv. Det satses særlig på oppbygging av ny kunnskap gjennom en satsing på grunnforskning, utvikling av internasjonal spisskompetanse innen utvalgte temaer og investeringer i vitenskaplig utstyr. Norsk prosjektdeltakelse i EUs 6. og 7. rammeprogram og samarbeide med forskere i utvalgte land som USA og Japan har økt. Programmet er nå inne i en fase hvor det arbeides aktivt for økt næringslivsdeltakelse gjennom flere kompetanseprosjekter med brukermedvirkning, brukerstyrte innovasjonsprosjekter og støtte til forprosjekter. Flere bedrifter innen norsk næringsliv ser at det haster med å komme i gang med nanoteknologi og nye materialer for å forbedre dagens produkter og utvikle nye, med mindre bruk av råstoff og energi.

Basert på budsjettmessige føringer har funksjonelle materialer hittil hatt en meget høy prioritet, og en strategisk satsing innen disse materialene med hensyn på næringsutvikling ser ut til å skyte fart i 2006. Programmet har også økt innsatsen i forhold til etiske aspekter og helse/miljø/sikkerhet i 2005-2006. Det er viktig fortsatt å følge opp disse temaene, og å bidra til en opplyst samfunnsdialog. Arbeidet med en nasjonal strategi innen nanovitenskap og nanoteknologi (nanoVT) for å koordinere den norske satsingen, spesielt i UoH- og instituttsektoren, er fullført. Ifølge strategien må Norge innen nanoVT satse på de tematiske områdene (i prioritert rekkefølge) energi og miljø, IKT og mikrosystemer, helse og bioteknologi samt hav og mat. For å understøtte disse tematiske områdene må forskning utføres på utvalgte kompetanseområder. Avansert utstyr må bygges opp rundt to store forskningsfasiliteter samt et sett verktøyplattformer i et nasjonalt nettverk. Strategien er behandlet i alle Forskningsrådets styringsnivåer, som har gitt sin tilslutning til hovedtrekkene, men ser at forslag til budsjettvekst må implementeres sammen med andre tiltak i Forskningsrådet. Den ble overlevert kunnskapsministeren i november 2006. Alle fagmiljøene og KD gir sin tilslutning til strategien

For 2007 er rammen 67,54 mill. kroner, med midler fra Forskningsfondet (20 mill. kroner), KD (32,64 mill. kroner) og NHD (14,9 mill. kroner).
Nettadresse: <http://www.forskningsradet.no/nanomat>

VERDIKT – Kjernekompetanse og verdiskaping i IKT (2005 – 2014) skal bidra til å gjøre Norge til et foregangsland i utvikling og anvendelse av teknologi og kunnskap for IKT-basert innovasjon og samhandling. Slik skal programmet bidra til å skape verdier og å utvikle kompetanse som fremmer kunnskapssamfunnet og kunnskapsøkonomien. VERDIKT har identifisert fire fagsøyler som representerer programmets langsiktige faglige bredde:

- Brukergrensesnitt, informasjonsforvaltning og programvareteknologi
- Kommunikasjonsteknologi og infrastruktur
- Sikkerhet, personvern og sårbarhet
- Samfunnsmessige, økonomiske og kulturelle utfordringer og muligheter

Med fagsøylene som ramme vil programmet definere temaer for å spisse forskningsaktivitetene. Temaene er gjennomgående for grunnforskning, anvendt forskning og innovasjon og skal stimulere forskning som griper over flere fagområder. De vil identifiseres ut fra næringsmessige muligheter og samfunnsmessig betydning og at det finnes en faglig basis for temaet. Som hovedregel vil temaene ha en varighet i programmet på 3-5 år og vil være utgangspunkt for utlysninger av midler i VERDIKT. Følgende temaer er til nå inkludert i programmet:

- Sømløse infrastrukturer – tjenestemessig åpne infrastrukturer for alle typer medier og utstyr som tilgjengelige ressurser for samhandling
- Multimodale systemer og rike medier – informasjonsformidling og interaktive muligheter tilpasset forskjellige behov
- Digitale omgivelser – informasjonsutveksling med objekter og fysiske omgivelser med nye interaksjonsformer
- Kommuniserende organisasjoner – tjenester og informasjon for IKT-basert samhandling – i og mellom organisasjoner og prosesser, og for innbyggere i roller som samfunnsborgere og kunder

VERDIKT hadde sitt første operative år i 2006 og startet omkring 30 prosjekter. I 2007 forventer vi å starte minst like mange, i tillegg til å finansiere 4-8 ressursnettverk under temaene i programmet.

VERDIKTs total budsjett for 2007 er på 106,35 mill. kroner, hvorav 51,95 mill. kroner fra NHD, 40,2 mill. kroner fra SD, 13 mill. kroner fra Fondet og 1,2 mill. kroner fra KD.
Nettadresse: <http://www.forskningsradet.no/verdikt>

NORKLIMA skal bidra til bedre forståelse av klimautviklingen både globalt og regionalt, og derved bidra til å gi sikrere scenarier for framtidens klima. NORKLIMA søker å frambringe bredt sammensatte studier av mulige tekniske, økonomiske og sosiale virkninger av klimaendringer. De viktigste utfordringene fremover for å oppnå programmets hovedmål er å stimulere til økt satsing på effektforskning, økt tverrfaglighet i forskningsprosjektene, kobling mellom grunnforskning og anvendt forskning, flere forskningsprosjekter på tvers av allerede pågående programmer og aktiviteter, og god dialog og samarbeid med aktuelle departementer og brukere. En betydelig nedgang i bevilgingen fra Fondet for forskning og nyskaping i 2007 gir en reduksjon i totalbudsjettet for NORKLIMA på 21 mill. kroner i forhold til 2006. En stor utlysning i 2006 vil føre til oppstart av en rekke nye prosjekter i 2007.

Programmet finansieres med midler fra MD (39,9 mill. kroner), KD (5,5 mill. kroner), LMD (3,0 mill. kroner), FKD (1,5 mill. kroner), SD (0,8 mill. kroner), samt 20 mill. kroner fra Fondet, og vil i 2007 ha et totalbudsjett på 70,7 mill. kroner.

RENERGI - Fremtidens rene energisystem (2004 – 2013) har stor faglig spennvidde og omfatter både strategisk grunnleggende forskning og kompetanseutvikling, anvendt forskning og teknologiutvikling, og samfunnsfaglig forskning som underlag for politikktutforming. Programmet utvikler kunnskap og løsninger som grunnlag for bærekraftig forvaltning av landets energiresurser og internasjonalt konkurransedyktig næringsutvikling knyttet til energisektoren (utenom petroleum). Det legges vekt på å bygge opp kompetente og robuste FoU-miljøer som kan betjene næringsliv og forvaltning på en tilfredsstillende måte. Dette krever en bevisst satsing på rekrutteringstiltak innen alle aktiviteter. Samtidig stimuleres det til innovasjon og langsiktighet i energiforsyningen og den tilhørende leverandør- og tjenesteindustri.

Programmets tematiske prioritering for 2007 er fornybare energikilder; dette inkluderer Vindkraft med fokus på offshore produksjon; der det tekniske potensialet i Norge er enormt, Bioenergi; der Norge har store ubenyttede ressurser. Det er netto tilvekst av biomasse som relativt enkelt kan bidra positivt i den norske energibalansen. Biodrivstoff; som er et område hvor en relativt raskt kan oppnå effekter gjennom å øke andelen biodrivstoff til transport.. Solceller; som har vært et norsk satsingsområde i mange år. Norges forskningsråd har støttet systematisk opp om den forskning og utvikling som dannet grunnlaget for ScanWafer og senere REC. Spesiell oppmerksomhet på neste generasjons teknologier.

Videre står *RENERGI*-programmet sentralt i myndighetenes strategi for satsing på hydrogen som energibærer. Programmet støtter forskning og utvikling av teknologier knyttet til produksjon av hydrogen både fra vann (elektrolyse) og fra naturgass, lagring og transport av hydrogen, samt bruk av hydrogen i så vel transportsektoren som i stasjonær energiforsyning. Hydrogenaktivitetene i programmet er koordinert med øvrige relevante deler av virkemiddelapparatet gjennom Hydrogenplattformen.

Programmet finansieres med midler fra OED (99,3 mill. kroner), SD (23,1 mill. kroner), MD (8,35 mill. kroner), NHD (6 mill. kroner), LMD 3,5 mill. kroner, Fondet (12 mill. kroner) og FHF (1,4 mill. kroner). Dette gir et totalt budsjett for 2006 på 153,65 mill. kroner.

www.forskningsradet.no/Renergi

Petroleumssektoren har meget stor betydning for norsk økonomi generelt, og statens inntekter spesielt. Den fortsatte økningen i budsjettforslaget gir mulighet til fortsatt å støtte opp, og videreutvikle grunnlaget for et betydelig bidrag til landets økonomi fra ressursene på kontinentalsokkelen og næringslivet som betjener den. petroleumsforskningen er bred, sammensatt og adresserer mange faglige disipliner. Den har derfor stor betydning for utviklingen i fag som IKT, matematikk, geologi, geofysikk, materialteknologi mv. som er sentrale i andre næringer. PETROMAKS vil i 2006 ligge på samme høye nivå på utdannelses-siden med ca. 160 dr. gradsårsverk.

PETROMAKS - Program for maksimal utnyttelse av petroleumsressursene (2004 – 2013) vil få et budsjett for 2007 237,7 mill. kroner. Av dette er 66 mill. kroner bevilget via Fondet og 15,5 mill. kroner er øremerkede midler fra AID til HMS (Helse, Miljø og Sikkerhet) i petroleumsindustrien. Videre bevilges 154 mill. kroner fra OED og 2,2 mill. kroner fra NHD .

I tråd med den reviderte programplanen blir forskningsinnsatsen rettet mot å bidra til økt verdiskaping for samfunnet gjennom styrket kunnskapsutvikling, næringsutvikling og internasjonal konkurransekraft. De oppgavene som programmet adresserer er i tråd med OG21's tematiske områder (TTA grupper)

1. Fremtidens miljøteknologi
2. Leting og reservoarkarakterisering
3. Økt utvinning
4. Kostnadseffektiv boring og intervensjon
5. Integreerte operasjoner og sanntids reservoarstyring
6. Undervanns prosessering og transport
7. Dypvanns- og undervanns-produksjonsteknologi
8. Gassteknologi
9. Helse, miljø og sikkerhet

OED har organisert et teknologistrategiarbeid, OG21 (Olje og gass i det 21. århundre), med sikte på å fokusere de teknologiske utfordringer Norge utviklingsmessig står over for. PETROMAKS er innrettet mot å realisere mest mulig av denne strategien. Nettadresse: <http://www.program.forskningsradet.no/petromaks/>

HAVBRUK – En næring i vekst (2006 – 2015) er en videreføring av tidligere havbruksprogram og andre havbruksrelaterte prosjekter. Programmet har som mål å sikre og videreutvikle det faglige grunnlaget for en markedsrettet, miljø- og ressursvennlig produksjon av akvatiske organismer i hele verdikjeden frem til markedet. Dette inkluderer kunnskap for å videreutvikle oppdrett av laksefisk og for å utvikle kommersiell produksjon av andre arter. Programmet innbefatter satsingene produksjonsbiologi, produksjonsteknologi, fôr og ernæring, helse, nye arter og bærekraft. Programmet retter seg særlig mot de tematiske prioriteringene Mat og Hav i St. meld. Nr 20 (2004 – 2005) Vilje til forskning.

Foresightprosjektet "Havbruk 2020" der personer med kompetanse fra ulike deler av næringslivet, forskning, myndigheter og NGO deltok er et viktig bakgrunnsdokument for programmet. Likeså andre relevante utredninger og igangværende forskning.

Programmet skal bidra til at Norge kan beholde sin posisjon som en av verdens ledende nasjoner innen intensivt havbruk og at norske forskningsmiljøer fortsatt kan være i internasjonale tetsjiktet på flere områder. Programmet henvender seg til alle ledd i havbruksnæringen inkludert leverandørnæringen, forskningsmiljøer og ulike kundegrupper. Flere av oppgavene som programmet arbeider med kan gi resultater som er viktige for forvaltningen. Programmet skal benytte ulike virkemidler rettet mot strategisk grunnforskning, anvendt rettet forskning og brukerstyrt forskning. Bruk av nye teknologier bioteknologi, IKT samt nano- og materialteknologi får økende betydning innen havbruk og det er viktig for programmet både å bidra til at nye teknologier tas i bruk og at behov fra havbruk kommuniseres til de nye teknologiene. Programmet legger vekt på samarbeid med andre relevante programmer og virkemidler.

Programmet finansieres med midler fra FKD (95,5 mill. kroner¹), LMD (1,5 mill. kroner) og Fondet for forskning og nyskaping (19 mill. kroner) Programmet vil i 2006 ha et totalbudsjett på 116 mill. kroner, eksklusive midler fra (FHF).

¹ Inkludert 20 mill. kroner til FoU-samarbeid med India og fiske- og dyrevaksiner.

Nettadresse: <http://www.program.forskningsradet.no/havbruk/>

Frittstående prosjekter

CGIAR stipendprogram er en stipendordning for forskere basert ved norske forskningsinstitusjoner, særlig på postdok nivå, som ønsker å oppholde seg ved ett av forskningssentrene tilknyttet CGIAR-systemet (Consultative Group on International Agricultural Research). UD har bevilget 3 mill. kroner for 2007 til en oppstart av videreføring av ordningen.

Forskningssamarbeidsprogrammet mellom Norge og Sør-Afrika kom i stand i 2001 og skulle ha kommet til en avslutning i 2005. Det har innbefattet prosjektstøtte til rundt 40 forskningssamarbeidsprosjekter mellom forskere i de to landene, hovedsakelig innen 8 tematiske områder. Samarbeidet er basert på likeverd mellom partnerne og tildeling etter kvalitetsmessige vurderinger. De to landene er nå blitt enige om å videreføre programmet i en periode til, fra 2006-2010 med en total ramme på vel 50 mill. kroner, hvorav Norge bidrar med 42 mill. kroner og Sør-Afrika med bortimot 9 mill. kroner. Det meste av midlene ble utlyst i 2006 og vil bli utdelt i mars 2007. Vel 80 søknader var kommet inn til utlysingsfristen i oktober 2006. Forskningsrådet forvalter den norske andelen av finansieringen som i 2007 er 10 mill. kroner.

EU 7. RP. EURATOM, strålevern og håndtering av radioaktivt avfall; norske forskningsmiljøer innen stråling og strålevern har siden EUs 3. rammeprogram ble iverksatt hatt muligheten for å søke deltagelse i EUs program for nukleær forskning og opplæringsaktiviteter, EURATOM. Deltagelsen er begrenset til aktiviteter innenfor strålevern og håndtering av radioaktivt avfall. Regjeringen har besluttet at norske forskningsmiljøer skal gis anledning til å delta også i 7. rammeprogram. Finansiering skjer gjennom særskilt bevilgning på 1 mill. kroner fra hvert av de ansvarlige departementer FKD, LMD, MD, HOD, UD og NHD. Totalbudsjett for 2007 er på 6 mill. kroner. Nettadresse:

<http://www.forskningsradet.no/stralevern>

Infrastruktur og institusjonelle tiltak

Basisbevilgning Chr. Michelsens institutt (CMI). CMI er et internasjonalt senter for anvendt utviklingsforskning. CMIs forskning er til hjelp i politikktutforming, støtte for vedtak og vil være grunnlag for offentlig debatt om internasjonal utvikling. Basisbevilgning til CMI er i følge avtale 11 mill. kroner i 2007. Beløpet dekker grunnbevilgning, strategiske instituttprogram og støtte til CMIs bibliotek. Midlene fordeles med utgangspunkt i retningslinjene for statlig finansiering av anvendte forskningsinstitutter. Nærmere opplysninger om CMI:

<http://www.cmi.no>

Basisbevilgning til Miljøinstituttene

Miljøinstituttene omfatter:

CICERO Senter for klimaforskning, www.cicero.uio.no

Bioforsk, www.bioforsk

Norsk institutt for by- og regionforskning, NIBR, www.nibr.no

Norsk institutt for kulturminneforskning, NIKU, www.niku.no

Norsk institutt for luftforskning, NILU, www.nilu.no

Norsk institutt for naturforskning, NINA, www.nina.no

Norsk institutt for vannforskning, NIVA. www.niva.no

Bevilgningene for 2007 er foreslått til 57,600 mill. kroner til grunnbevilgninger og 44,865 mill. kroner til strategiske instituttprogram. Bioforsk har hoveddelen av sin basisbevilgning fra Innovasjon/LMD, MD bidrar til den jordfaglige delen, tidligere Jordforsk.. MD har i

tillegg bevilget 3,5 mill. kroner til Forskningsrådets tilskuddsordning til EU-prosjekter under 6. RP under denne posten.

ProSus (2000 – 2008) er et strategisk universitetsprogram tilknyttet Senter for utvikling og miljø ved Universitetet i Oslo. Programmet er blitt forlenget fram til 2008, med et gradvis avtakende budsjett. Formålet er å drive forskning, utredning og dokumentasjon for et bærekraftig samfunn. Det er tre hovedtemaer for denne satsingen:

- Kartlegging og evaluering av Norges oppfølging av RIO-avtalene og retningslinjene fra FN-kommisjonen for bærekraftig utvikling,
- Måltrettet strategisk forskning om hindringene som står i veien for en mer rasjonell og effektiv realisering av bærekraftig utvikling og
- Informasjon og formidling om alternative styringsstrategier, virkemidler og normative framtidsperspektiver for mer bærekraftige samfunn, lokalt, nasjonalt, regionalt og globalt.

Aktivitetene finansieres med generelle midler fra KD (3,0 mill. kroner for 2007).

(<http://www.prosus.uio.no>)

Nettverkstiltak

Internasjonale nettverkstiltak

På hovedaktiviteten stimuleringstiltak og nettverksbygging som har et samlet budsjett for 2007 på ca. 15,5 mill. kroner ligger bl.a. følgende:

- Det er avsatt 1,19 mill. kroner i 2006 av FKD-midlene til forpliktelser knyttet til Forsknings samarbeid med Grønland (1,09 mill. kroner) og annet internasjonalt samarbeid blant annet gjennom "European Science Foundation" (ESF) og "The International Council for the Exploration of the Seas" (ICES).
- Det er avsatt 2,4 mill. kroner til "Childwatch International" (UD).
- Det er avsatt 0,5 mill. kroner hver til henholdsvis Nettverk for Asiastudier og Nettverk for Afrikastudier (UD).
- Det er avsatt 0,8 mill. kroner til "Comparative Research Programme on Poverty" (CROP) (UD).
- Forskningsrådet ivaretar det norske medlemskapet i "International Institute for Applied System Analysis" (IIASA) kontingenten på 5,0 mill. kroner dekkes av KD og MD, men overføres i sin helhet til Forskningsrådet fra MD.
- Norge er fra og med 2004 medlem av "Global Biodiversity Information Facility" (GBIF) kontingenten på 1 mill. kroner dekkes av KD. Forskningsrådet har satt av 1,5 mill. kroner til opprettelse og drift av et nasjonalt koordineringsorgan – en såkalt GBIF-node – som skal fungere som en katalysator i arbeidet med å oppfylle norske forpliktelser til GBIF.
- Det er avsatt 1 mill. kroner til aktiviteter knyttet til "Globale Change programmene".
- "European Center for Social Welfare Policy and Research" i Wien finansieres med 0,15 mill. kroner fra BFD.

Diverse FoU-aktiviteter

Informasjon/publisering/formidling

Innen denne hovedaktiviteten informasjon/publisering/formidling som har et samlet budsjett for 2007 på ca. 1,2 mill. kroner.

Planlegging/utredning/evaluering

Innen hovedaktiviteten planlegging/utredning/evaluering som har et samlet budsjett for 2007 på ca. 12,4 mill. kroner ligger bl.a. midler til følgende:

- Evaluering av NAV-reformen (2006-12) skal følge gjennomføringen av den største forvaltningsreformen i etterkrigstiden. Evalueringen igangsettes på oppdrag fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Reformen har to hovedmål – sosialpolitisk og

reformpolitisk. Det grunnleggende formålet med evalueringen er å gi svar på om NAV-reformen når de overordnede målene - bedre arbeidsretting, bedre brukerretting og en mer effektiv forvaltning. Evalueringen omfatter både en forskningsbasert evaluering av resultater/effekter i forhold til målene og en prosessevaluering for bl.a. å dokumentere hvordan reformen er blitt gjennomført. Evalueringsprosjektene igangsettes tidlig i 2007. Evalueringen finansieres av AID med en samlet budsjetttramme på 50 mill. kroner over hele perioden. Budsjett 2007 er på 7 mill. kroner. Nettadresse:

<http://www.forskningsradet.no/eva-nav>

- Det er bevilget 1 mill. kroner fra KD til videreføring arbeidet med foresight og identifisering av nye satsinger (tidl. CREATE).
- Diverse planleggings-, evaluerings- og utredningstiltak innen miljø og utvikling med 6,94 mill. kroner.

Disposisjonsfond

Divisjonen har totalt fått bevilget vel 3,5 mill. kroner fra KD til fler- og tverrfaglige tiltak. Midlene er foreløpig avsatt på divisjonens disposisjonsfond.

Sekretariater

Teknologirådet er et uavhengig, rådgivende organ for teknologivurdering, opprettet ved kgl. res. i 1999 etter initiativ fra Stortinget. Aktivitetene i Teknologirådet er økende og omfatter nå også foresightrelaterte spørsmål. I 2006 har Teknologirådet presidentskapet i EPTA (European Parliamentary Technology Assessment Network) og får dermed en internasjonal lederrolle innenfor teknologivurdering. Budsjettet for 2006 er på 6 mill. kroner.

Den norske nasjonalkomit  for polarforskning er Forskningsrådets rådgivende strategiske komité for polarsaker. Sekretariatet for komiteen er tillagt Forskningsrådet. Komiteen arbeider med overordnede strategier, internasjonal kontakt og med å bedre nasjonal samordning av ressurser innen polarforskningen.

Svalbard Science Forum (SSF) har fra 2005 fått et videre mandat enn tidligere for vitenskapelig samarbeid og koordinering av norsk og internasjonal forskning på Svalbard. Sekretariatsfunksjonen for SSF tillegges Norges forskningsråd med kontorlokaler i den nye Forskningsparken i Longyearbyen.

Forskningsmeldingens prioriteringer

Satsingers bidrag til å realisere Forskningsmeldingens prioriterte satsinger fremgår av tabellen nedenfor.

Tabell 4-14 Totalt budsjett fra departementene. Fordeling etter Forskningsmeldingens prioriteringer. Anslag 2006 og plantall 2007 1000 kroner.

	Anslag 2006	Plantall 2007
Strukturelle prioriteringer		
Internasjonalisering	50 000	80 000
Gunnforskning	474 000	580 000
Forskning for nyskaping og innovasjon	400 000	450 000
Sum	924 000	1 110 000
Tematiske prioriteringer		
Energi og miljø	422 000	468 000
Hav	97 000	127 000
Mat	102 000	120 000
Helse	115 000	140 000
Sum	736 000	855 000
Teknologiområder		
IKT	64 000	122 000
Nye materialer Nanoteknologi	58 000	65 000
Bioteknologi	134 000	180 000
Sum	256 000	367 000

Anslag 2006 er basert på gjennomgang av de ulike programmenes/aktivitetens formål og forskningspolitiske begrunnelse. Plantall 2007 er stipulert ut fra dels veksten i bevilgningene fra ulike departementer og dels hvilke programmer som har fått vekst i 2007.

Tallene viser at Satsinger har betydning og vil få en økt innsats både innenfor Forskningsmeldingens strukturelle, tematiske og teknologiske prioriteringer.

Budsjettmessige bindinger

Satsingers tilsagn for generelle midler for 2008 og 2009 fordelt på virkemidler framgår av tabellen nedenfor.

Tabell 4-15 Budsjettmessige bindinger for senere år. Generelle midler til forskningsformål. Budsjett 2007, tilsagn 2008 og 2009. 1 000 kroner.

	Budsjett 2007	Tilsagn 2008	Tilsagn 2009
Programmer	1 117 080	1 119 130	1 116 030
Frittstående prosjekter	3 000	3 000	3 000
Infrastruktur og institusjonelle tiltak	105 465	104 465	102 465
Nettverkstiltak	6 640	6 640	6 640
Diverse FoU-relaterte aktiviteter	5 128	5 128	5 128
Disposisjonsfond	3 500		
Felleskostnader	6 000	6 000	6 000
SUM TOTALT	1 246 813	1 244 363	1 239 263

Det er få programmer med generelle midler som avsluttes i perioden samtidig tilføres fortsatt VERDIKT midler fra andre divisjoner dermed blir det ikke "frigjort" store beløp i perioden.

4.2.4 Internasjonalt forskningssamarbeid

Nedenfor følger en oversikt over Satsingers internasjonale engasjement for 2006 og 2007.

Tabell 4-16 Internasjonalt forskningssamarbeid. Anslag 2006, plantall 2007. 1 000 kroner.

	Anslag 2006	Plantall 2007
Programmer		
Grunnforskningsprogr.	5 000	65 000
Handlingsrettede progr.	37 000	70 000
Store programmer	92 000	120 000
Frittstående prosjekter		
Internasjonal prosjektstøtte	9 000	19 000
Infrsstruktur og institusjonsstøtte		
Strategisk institusjonsstøtte	2 500	2 000
Nettverkstiltak		
Internasjonale nettverkstiltak	16 000	16 000
Diverse FoU-relaterte prosjekter		
	161 500	292 000

Anslag over internasjonalt samarbeid er dels basert på en gjennomgang av de ulike programmenes/aktivitetens formål og forskningspolitiske begrunnelse og dels på en gjennomgang av enkelt prosjekter for 2006. Forskjellen i tallet for Internasjonalisering i tabell 4.2.4 og tallene for internasjonalt samarbeid er at i sist nevnte tall er også tallene fra enkelt prosjektene inkludert. Internasjonalt samarbeid er høyt prioritert og dermed stipuleres veksten for internasjonalt samarbeid en del høyere enn den generelle veksten.

4.2.5 Polarforskning

Norge har et spesielt ansvar for å få frem kunnskap som er nødvendig for å utøve politikk, forvaltning og næringsvirksomhet i de polare områdene. I St.meld. nr. 20 (2004-2005) Vilje til forskning legges det opp til en styrking av norsk polarforskning. Av spesielle utfordringer nevnes styrking av forskningssamarbeidet med Russland, videreutvikling av Svalbard som internasjonal forskningsplattform og aktiv norsk deltakelse i det Internasjonale polaråret (IPY) 2007-2008. Det blir også tatt til orde for økt polarforskningsinnsats i St.meld nr 30 (2004-2005) Muligheter og utfordringer i nord. I regjeringens havmiljømelding, Rent og Rikt hav, legges det opp til helhetlig forvaltningsplan for Barentshavet og andre havområder. Dette skal bygge på en økosystemtilnærming, og vil kreve økt forskningsinnsats. Forskningsrådet vil følge opp dette gjennom å styrke forskningen knyttet til polare områder i flere forskningsprogrammer innen for eksempel klimaforskning, marin forskning, og petroleumsforskning. Dette ses også i sammenheng med utvikling av en egen stor, tverrfaglig Nordområdesatsing i Forskningsrådet.

En tung norsk deltakelse in Det internasjonale polaråret 2007-2008 er viktig for å realisere målene i policydokument for norsk forskning i Arktis 2004 – 2008 og policydokument for norsk forskning i Antarktis 2005 - 2009. En slik deltakelse gi et viktig bidrag til å øke internasjonaliseringen av norsk polarforskning gjennom deltakelse i store internasjonale prosjekter/programmer. Det er opprettet et norsk IPY-sekretariat i Forskningsrådet. IPY i 2007 finansieres med midler fra Fondet (80 mill. kroner), KD (2 mill. kroner), MD (2 mill. kroner) og JD (1,0 mill. kroner).

Under polarforskningsavtalen mellom USA (NSF) og Norge (Forskningsrådet) er det lagt opp til felles forskningsaktiviteter mellom norske og amerikanske forskere innen studier av øvre og lavere atmosfære, oseanografi, geofysikk, paleomiljø og biologi. Programmet startet opp i 2001 og finansieres med midler fra KD (2 mill. kroner pr. år).

Det ble i 2006 bevilget 2 mill. kroner fra KD til styrking av samarbeid mellom Russland og Norge om polarforskning utført på Svalbard. Bevilgningen vil økes med 1 mill. kroner i 2007 i sammenheng med arbeidet med styrket vitenskapelig samarbeid og koordinering av forskningen på Svalbard.

Det vises til tabellen på neste side, som gir en spesifisert oversikt over budsjett 2007 sammenlignet med revidert budsjett 2006 fordelt etter budsjettposter og ulike finansieringskilder.

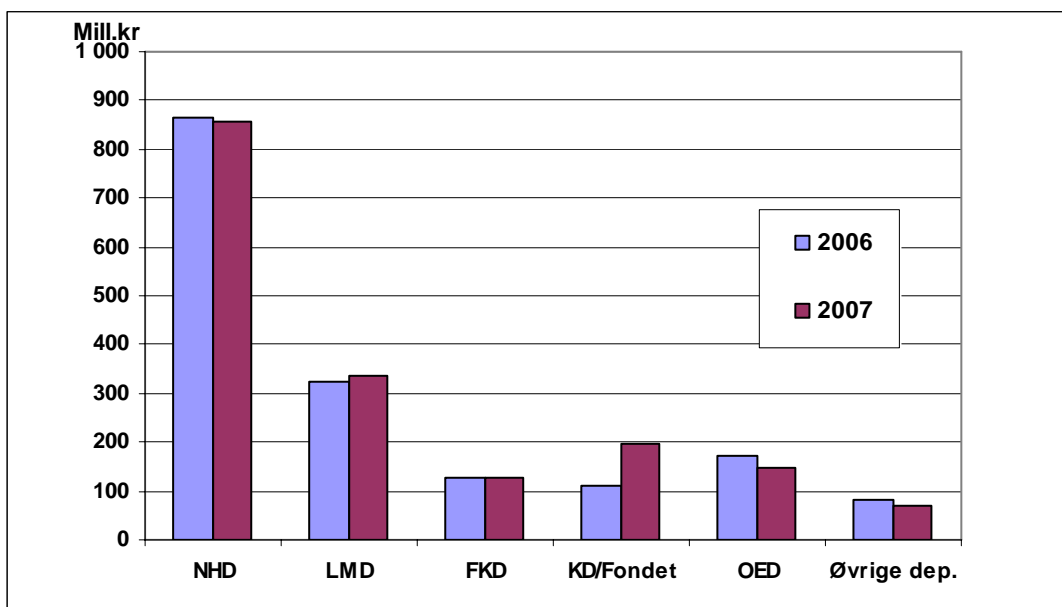
4.3 Divisjon for innovasjon

4.3.1 Inntekter og føringer

Divisjon for innovasjon legger for 2007 til grunn en samlet budsjetttramme på 1 812,3 mill. kroner, en økning på 3,6 prosent (61 mill. kroner) i forhold til divisjonens budsjett for 2006.

Innovasjonsdivisjonen mottar i alt 1 619,0 mill. kroner i generelle rammebevilgninger fra Kunnskapsdepartementet (KD), Nærings- og handelsdepartementet (NHD), Olje- og energi-departementet (OED), Fiskeri- og kystdepartementet (FKD) og Landbruks- og matdepartementet (LMD), samt avkastning fra Fondet for forskning og nyskaping (Forskningsfondet), som blir kanalisert via KD. I tillegg mottar divisjonen 118,9 mill. kroner i spesielle midler fra i alt ni departementer. Innovasjonsdivisjonens diverse inntekter utgjør i overkant av 74 mill. kroner. Størstedelen av disse kommer fra Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter (61,3 mill. kroner). Øvrige finansører er Innovasjon Norge, Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond og Mattilsynet. Diverse inntekter forventes å øke i løpet av 2007. Pr. dato er det kun lagt inn inntekter som kan forventes med rimelig stor grad av sikkerhet.

Figur 4-1 Inntekter 2006 og 2007 fordelt på viktigste inntektskilder/departement. ¹⁾ Beløp i mill. kroner.

1) Inkluderer generelle og spesiell midler, men ikke inntekter fra andre kilder enn departementene

Med 857,7 mill. kroner utgjør bevilgningen fra Nærings- og handelsdepartementet nær halvparten (47 prosent) av divisjonens budsjetttramme for 2007. I 2006 var NHD-andelen 49 prosent. Med 336,7 mill. kroner (19 prosent) er Landbruks- og matdepartementet den nest største bidragsyter. Det vises for øvrig til figur 4-1 ovenfor samt til inntektstabell 4-17 på neste side hvor hver enkelt inntektskilde er spesifisert mer i detalj.

Tabell 4-17 Inntekter. Fordeling etter finansieringskilde, spesifisert på kapittel /post samt program/aktivitet. Revidert budsjett 2006, budsjett 2007. 1000 kroner og prosentvis endring.

				Budsjett	Revidert	Budsjett	Endring	
				2006	budsjett	2007	2006-2007	
					2006			
Kunnskapsdepartementet (KD)								
Kap.	281	post.	01	VRI	3 500	3 500	3 500	0 %
Kap.	281	post.	01	Kommersialisering av FoU	6 000	6 000	6 000	0 %
Kap.	285	post.	52	Norges forskningsråd	20 000	20 000	15 000	-25 %
Kap.	286	post.	50	Fondet for forskning og nyskaping	79 300	74 300	173 000	133 %
Sum					108 800	103 800	197 500	90 %
Nærings- og handelsdepartementet (NHD)								
Kap.	920	post.	50.1	Brukerstyrt forskning	410 300	410 300	413 400	1 %
Kap.	920	post.	50.2	Strategisk forskning ¹⁾	243 100	243 100	240 100	-1 %
Kap.	920	post.	50.3	Innovasjonstiltak	116 600	116 600	109 400	-6 %
Kap.	920	post.	50.4	Infrastrukturtiltak ¹⁾	94 300	94 300	94 800	1 %
				Naturbasert reiseliv		400		
Sum					864 300	864 700	857 700	-1 %
Olje- og energidepartementet (OED)								
Kap.	1830	post.	50	Strategisk energiforskning	10 000	10 000	10 000	0 %
Kap.	1830	post.	50	Strategisk petroleumsforskning	35 000	35 000	35 000	0 %
Kap.	1830	post.	50	Brukerstyrt energiforskning - PES Eureka	3 700	3 700	3 700	0 %
Kap.	1830	post.	50	Miljøvennlig gasskraftteknologi - CLIMIT	55 000	55 000	48 500	-12 %
Kap.	1830	post.	50	Prosjektrettet teknologiutvikling - DEMO2000	70 000	70 000	50 000	-29 %
Kap.	1800	post.	21	Planlegging av FoU-samarbeid med USA		250		
Sum					173 700	173 950	147 200	-15 %
Landbruks- og matdepartementet (LMD)								
Kap.	1137	post.	50	Norges forskningsråd, forskningsprogram etc	118 266	124 191	125 266	1 %
Kap.	1137	post.	51	Norges forskningsråd, basisbevilgninger	174 145	174 145	178 763	3 %
Kap.	1150	post.	77	Jorbruksavtalen, div. prog./prosjekt	30 718	32 555	32 656	0 %
Sum					323 129	330 891	336 685	2 %
Fiskeri- og kystdepartementet (FKD)								
Kap.	1023	post.	50	Norges forskningsråd	123 890	122 950	122 090	-1 %
Kap.	1023	post.	71	Tilskudd til MABIT-programmet	5 000	5 000	5 000	0 %
Sum					128 890	127 950	127 090	-1 %
Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID)								
Kap.	620	post.	50	IT-FUNK	5 200	5 200	5 200	0 %
Sum					5 200	5 200	5 200	0 %
Fornyings- og administrasjonsdepartementet								
Kap.	1509	post.	70	Norsk kontaktsenter for eTEN		200		
Sum						200		
Finans- og tolldepartementet (FIN)								
Kap.	1600	post.	21	KUNI-programmet	500	500	500	0 %
Kap.	1600	post.	21	Bedriftens samfunnsansvar (BEDSAM)	500	500	500	0 %
Sum					1 000	1 000	1 000	0 %
Justisdepartementet (JD)								
Kap.	400	post.	11	Bedriftens samfunnsansvar (BEDSAM)	500	500	500	0 %
Sum					500	500	500	0 %
Kommunal- og regionaldepartementet (KRD)								
Kap.	500	post.	50	Verdiskapende innovasjon i off. sektor	1 000	1 000	0	
Kap.	552	post.	72	FORNY-programmet	12 500	12 500	14 500	16 %
Kap.	552	post.	72	KUNI-programmet	1 500	1 500	0	
Kap.	552	post.	72	MOBI	19 000	19 000	0	
Kap.	552	post.	72	VS2010	5 000	5 000	0	
Kap.	552	post.	72	VRI			28 000	
Sum					39 000	39 000	42 500	9 %

Tabell forsetter på neste side

				Budsjett	Revidert	Budsjett	Endring
				2006	budsjett	2007	2006-2007
				2006	2006	2007	2006-2007
Samferdselsdepartementet (SD)							
Kap.	1301	post,	50	Transportforskning (PULS)	12 300	12 300	0
Kap.	1301	post,	50	Transportforskning (BIA)	1 300	1 300	0
Kap.	1301	post,	50	Transportforskning (Næringslivets transport og ITS)			20 000
Kap.	1301	post,	50	Utredning av nytt transportforskningsprogram	1 000	1 000	0
Kap.	1301	post,	50	Telekommunikasjonsforskning (PULS)	7 000	7 000	0
Kap.	1301	post,	50	Telekommunikasjonsforskning (IKT)	8 000	8 000	0
Kap.	1301	post,	50	Telekommunikasjonsforskning (BIA)	6 100	6 100	0
Kap.	1301	post,	50	Telekommunikasjonsforskning (eTen)			2 000
Sum					35 700	35 700	22 000 -38 %
Utenriksdepartementet (UD)							
Kap.	165	post,	70	Bedriftens samfunnsansvar (BEDSAM)	500	500	500 0 %
Sum					500	500	500 0 %
Sum spesielle midler					127 118	129 805	118 856 -8 %
Sum generelle midler					1 553 601	1 553 586	1 619 019 4 %
SUM DEPARTEMENTENE					1 680 719	1 683 391	1 737 875 3 %
Diverse inntekter					70 414	72 552	74 414 3 %
Sum					70 414	72 552	74 414 3 %
SUM TOTALT					1 751 133	1 755 944	1 812 289 3 %

1) Grunnbevilgninger til de teknisk-industrielle instituttene er overført fra post 50.4 til post 50.2 f.o.m 2006

De enkelte departementers budsjettproposisjoner (St. prp. nr.1 (2006-2007)) og tildelingsbrev gir føringer mht Innovasjonsdivisjonens og Forskningsrådets disponering av midlene:

Kunnskapsdepartementet (KD) gir en ramme for bevilgning til forskerrekruttering innenfor fiskeri-, havbruks- og landbrukssektoren på 16 mill. kroner. Internt i Forskningsrådet overføres beløpet siden 2006 gradvis fra Innovasjonsdivisjonen til Divisjon for vitenskap. For 2007 vil således bare 5 mill. kroner ligge i Innovasjonsdivisjonen hvor beløpet finansierer doktorgradsstipend innenfor de tre spesifikke forskningsprogrammene rettet mot primærnæringene. KDs bevilgninger til kommersialisering av FoU-resultater og til institusjonsstrategisk forskning i statlige høyskoler og regionale forskningsinstitutt videreføres på samme nivå som i 2006.

Nærings- og handelsdepartementet (NHD) er, med henvisning til Soria Moria-erklæringen om å øke den samlede forskningsinnsatsen til 3 prosent av BNP innen 2010 opptatt av at økt forskningsinnsats i næringslivet stimuleres. I budsjettet for 2007 prioriteres Forskningsrådets aktiviteter under brukerstyrt forskning. Av en samlet bevilgning til Rådet på 1 081 mill. kroner (1 066 mill. kroner i 2006) er det satt av 491,5 mill. kroner brukerstyrt forskning, noe som er en økning på 21,8 mill. kroner. Øvrige poster i bevilgningen har mindre reduksjoner eller opprettholder bevilgningsrammen fra 2006. For Innovasjonsdivisjonen er endringene i forhold til 2006 i hovedsak:

- Innenfor brukerstyrt forskning reduseres bevilgningen til de generelle virkemidlene (BIA) med 14,9 mill. kroner hovedsakelig pga endret arbeidsdeling om finansiering av IKT-forskningen mellom det store programmet VERDIKT i Satsingsdivisjonen og BIA. Bevilgningen til Maritim og offshore sektor - programmet MAROFF - økes med 20 mill. kroner, noe som innebærer at denne sektoren totalt har fått en vekst på 50 mill. kroner i løpet av to år. For øvrig bevilges det 1 mill. kroner til nytt program GASSMAKS. Sektoren Marine og biologiske ressurser får en reduksjon i bevilgningen på 3 mill. kroner.
- Innenfor Strategisk næringsrettet forskning er det en reduksjon på 1,5 mill. kroner i bevilgningen til SIP/SUP innenfor hvert av kompetansefeltene bioteknologi og materialteknologi etter overføring av tilsvarende bevilgningsrammer til de store programmene FUGE og NANOMAT i Satsingsdivisjonen.

- Bevilgningen til Innovasjonstiltak reduseres med 7,2 mill. kroner. Bevilgningen til Sektor kommersialisering av FoU-resultater (FORNY) reduseres med 2,0 mill. kroner og Andre forsknings- og innovasjonstiltak med 1,3 mill. kroner. I tillegg overføres bevilgningen på 4,0 mill. kroner til Kunnskapsgrunlaget for (forsknings- og) innovasjonspolitikken fra Innovasjonsdivisjonen til Vitenskapsdivisjonen. Innenfor bevilgningsrammen er det for øvrig avsatt 4,0 mill. kroner til en satsing på forbedring av kunnskapsgrunlaget for reiselivsnæringene.
- Innenfor Infrastrukturtiltak øker bevilgningen til Haldenprosjektet og øvrige nukleære aktiviteter med 2 mill. kroner, mens andre budsjettposter reduseres med 1,5 mill. kroner.

Olje og energidepartementet (OED) vektlegger at bruk av offentlige midler til forskning og utvikling innenfor OEDs ansvarsområde bidrar til en effektiv og bærekraftig utnyttelse av de norske energi- og petroleumsressursene, herunder sikrer økt verdiskaping og velferd for dagens samfunn og kommende generasjoner. FoU-innsatsen skal videre ivareta behovet for langsiktig kompetanseutvikling og bidra til økt konkurransekraft innenfor den norske olje- og energisektoren. Departementets rammebevilgning over kap. 1830, post 50 til Forskningsrådet for 2007 utgjør 438,5 mill. kroner. Dette er en reduksjon på 38,6 mill. kroner i forhold til budsjettet for 2006. Med de føringer som angis for bevilgningen gir dette for Innovasjonsdivisjonen en bevilgning på 147,2 mill. kroner, noe som er 26,5 mill. kroner lavere enn i 2006. Konsekvensene av dette er en reduksjon i bevilgningsrammene for hhv. DEMO 2000 og CLIMIT på 20 mill. kroner og 6,5 mill. kroner. Bevilgningene til strategiske universitets- og instituttprogrammer og internasjonalt samarbeid videreføres på samme nivå som for 2006.

Fiskeri- og kystdepartementet (FKD) vektlegger at departementets sektoransvar for både den grunnleggende, strategiske og den brukerstyrte forskningen innenfor departementets ansvarsområde skal bli godt ivarettatt. Den aktiviteten Norges forskningsråd finansierer med midler fra Fiskeri- og kystdepartementet skal bidra til å supplere og støtte opp om aktiviteter som drives ved forskningsinstitutter innenfor departementets ansvarsområde. Midlene skal styrke den kystbaserte FoU-aktiviteten i tråd med Fiskeri- og kystdepartementets strategier i særlig grad knyttet til aksene Bergen - Tromsø. Departementets rammebevilgning til Forskningsrådet øker med 17,1 mill. kroner i forhold til 2006 – til 270,1 mill. kroner. Innenfor denne rammen er det øremerket 20,0 mill. kroner til et norsk-indisk samarbeidsprosjekt innenfor vaksineforskning rettet mot fisk og dyr. For øvrig videreføres de prioriterte programmene og satsingsområdene fra 2006 i 2007. Dette innebærer at disse samlet sett får redusert sine bevilgningsrammer med 3,0 mill. kroner, hvorav 1,8 mill. kroner faller på Innovasjonsdivisjonen.

Landbruks- og matdepartementets (LMDs) bevilgning skal finansiere forskning av internasjonal kvalitet som fremmer en innovativ og bærekraftig landbruks- og matsektor med stor tillit i samfunnet. De komplekse verdikjedene og de store omstillingsbehovene i sektoren gjør at forskningen må ivareta et bredt spekter av utfordringer og fagområder. Forskningen skal danne grunnlag for økt konkurransekraft i sektoren og utvikle nye markeder, produkter og tjenester. Departementet er i slutfasen av arbeidet med ny strategi for forskning og forskningsbasert innovasjon for landbruks- og matsektoren. Strategien skal være retningsgivende for prioriteringer og styring av landbruks- og matforskningen og gjelder fra 2007 til 2011. LMDs samlede bevilgning for 2007 til Forskningsrådet over kap. 1137 utgjør 330,0 mill. kroner, noe som er en vekst på 5,6 mill. kroner. Veksten fordeler seg med 1 mill. kroner på den generelle forskningsbevilgningen (post 50) og 4,6 mill. kroner på bevilgningen til forskningsinstitutter (post 51). Når det gjelder bevilgningen over post 50, er det en prioritering av forskningen på bioenergi i forhold til 2006. Økningen i bevilgningen over post

51 går til økt grunnbevilgning for landbruksinstituttene. For Innovasjonsdivisjonen økes bevilgningsrammen av LMD-midler med 5,7 mill. kroner i forhold til 2006, dvs. hele veksten.

Fondet for forskning og nyskapning

Divisjonens tildelinger av midler fra Forskningsfondet øker med 93,7 mill. kroner i forhold til 2006 – fra 79,3 til 173,0 mill. kroner. Økningen skyldes først og fremst nødvendig avsetning av midler til finansieringen av de 14 nye Sentre for forskningsdrevet innovasjon (SFI), som etableres fra 2007. I tillegg bevilges det fra og med 2007 Fondsmidler til det nye GASSMAKS-programmet, til BIA og Matprogrammet.

Midlene fra øvrige departementer vil alle være øremerket bestemte program og aktiviteter.

4.3.2 Mål og prioriteringer

En konkurransedyktig strategi for næringsrettet forskning og utvikling (FoU) må fokusere på hvordan vi bidrar til verdiskaping og økt konkurransekraft gjennom nytenkning og omstilling. Den krever gode rammebetingelser og virkemidler som ivaretar svakheter i innovasjonssystemet. Økt satsing på FoU vil styrke innovasjonsevnen og kunnskapsintensiteten i norsk næringsliv, og forskningsbevilgningene skal bidra til å øke verdiskapingen i næringsrettet virksomhet i hele landet og til utviklingen av et konkurransedyktig næringsliv. Viktige målgrupper for divisjonen er entreprenører og unge bedrifter, innovasjonssystemer og SMBer med vekstambisjoner og potensial nasjonalt og internasjonalt. Det samme gjelder toneangivende bedrifter med kraft og evne til å initiere FoU-tunge innovasjoner og realisere disse i form av nye produkter og arbeidsplasser og som også kan mobilisere andre bedrifter gjennom sine nettverk, samt forskere og FoU-miljøer i næringslivet og i forsknings- og utdanningsmiljøer.

Et sentralt siktemål for Innovasjonsdivisjonen er å gjøre primærnæringene og foredlingsindustrien mer robuste gjennom tilpassing til nye markedsforhold. Dette innebærer å videreutvikle det vitenskapelige grunnlaget som fremmer en lønnsom og livskraftig næringsvirksomhet med utgangspunkt i de biologiske ressursene og som samtidig sikrer bærekraftig utnyttelse av disse ressursene. Forskningen skal bidra til at Norge utnytter det betydelige potensial for verdiskaping som ligger i en høyere grad av foredling av biologiske ressurser både på land og i havet. Divisjonen stimulerer til forskning rettet mot ressurs- og miljøforhold innenfor primærnæringene fiskeri, havbruk og landbruk og den foredlingsindustri og distribusjon som har sin basis i råvarer fra disse næringene.

Ved sine forskningsmessige prioriteringer skal Innovasjonsdivisjonen i 2007:

- stimulere til dristige FoU-satsinger som kan gi stor samfunnsøkonomisk avkastning på lengre sikt
- stimulere til etablering av nye kunnskapsbaserte bedrifter og støtte FoU-baserte oppstartsbedrifter
- bidra til at flere foretak systematisk satser på FoU for innovasjon og stimulere til kobling mellom bedrifter og FoU-miljøer med sikte på en størst mulig verdiskaping av forskningsinvesteringene
- bidra til å utvikle forskningsinstitusjoner som har kvalitativ kompetanse og kapasitet til å ivareta behovene til næringslivet til enhver tid
- sikre forskningsmessig relevans og kompetansemessig oppdatering bl.a. gjennom doktorgradsutdanning
- stimulere til økt internasjonalt FoU-samarbeid; innen Norden, gjennom EU, EUREKA og Nordisk Industrifond, og gjøre det attraktivt for norske og utenlandske bedrifter å investere i Norge

- samarbeide nært med det øvrige virkemiddelapparat nasjonalt, først og fremst Innovasjon Norge

4.3.3 Fordeling av budsjett

Den alt overveiende delen av Innovasjonsdivisjonens budsjett for 2007 er allokert til gjennomføring av divisjonens forskningsprogrammer, først og fremst til "Brukerstyrte innovasjonsprogram" og til system- og nettverksutviklingsprogram under posten "Nettverkstiltak", samt til "Infrastruktur og institusjonelle tiltak" (herunder inkludert basisbevilgninger til teknisk-industrielle institutter og primærnæringsinstitutter). En mindre del av divisjonens budsjett benyttes innenfor virkemidlet "Frittstående prosjekter" og "Andre FoU-relaterte aktiviteter" som informasjonsvirksomhet, planlegging og evaluering.

Tabell 4-18 Totalt budsjett og herav generelle midler. Fordeling etter virkemidler. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1 000 kroner.

	Totalt		Herav generelle midler	
	Rev.budsj. 2006	Budsjett 2007	Rev.budsj. 2006	Budsjett 2007
Brukerstyrte innovasjonsprogrammer	820 210	821 672	682 552	691 902
Grunnforskningsprogrammer				
Handlingsrettede programmer	24 300	7 000	19 800	5 000
Store programmer				
Sum programmer	844 510	828 672	702 352	696 902
Fri prosjektstøtte				
Andre grunnforskningsprosjekter	15 000	3 000	15 000	3 000
Internasjonal prosjektstøtte	15 000	12 500	15 000	12 500
Andre frittstående prosjekter	6 000	4 000	5 000	4 000
Sum frittstående prosjekter	36 000	19 500	35 000	19 500
Basisbevilgninger	458 401	474 037	458 401	474 037
Strategisk institusjonsstøtte	62 720	48 205	62 720	48 205
SFF/SFI	20 000	110 000	20 000	110 000
Vitenskapelig utstyr, databaser og samlinger				
Andre infrastrukturtiltak	88 528	88 525	88 528	88 525
Sum infrastruktur og institusjonelle tiltak	629 649	720 767	629 649	720 767
Systemtiltak	175 800	173 950	117 000	114 450
Nasjonale stimulerings tiltak og møteplasser	8 920	8 500	8 920	8 500
Internasjonale nettverkstiltak	35 705	35 450	35 505	33 450
Sum nettverkstiltak	220 425	217 900	161 425	156 400
Informasjon/formidling/publisering	420	8 000	420	8 000
Planlegging/utredning/evaluering	393	250	393	250
Sum diverse FoU-relaterte aktiviteter	813	8 250	813	8 250
Disposisjonsfond	9 347	3 200	9 347	3 200
Sekretariat (OG21, SkatteFUNN))	15 200	14 000	15 000	14 000
Administrasjonsbudsj.				
Omstillingskostnader				
Andre felleskostnader				
Sum felleskostnader	15 200	14 000	15 000	14 000
SUM TOTALT	1 755 944	1 812 289	1 553 586	1 619 019

Frittstående stipend er ikke et eget virkemiddel for Innovasjonsdivisjonen, hvor forsker-rekruttering og personrettet internasjonal kompetanseutveksling skjer innenfor divisjonens øvrige virkemidler.

Utgangspunktet for fordelingen av de tildelte budsjetterammer på virkemidler og aktiviteter, har vært signaler i departementenes styringsdokumenter, Forskningsrådets budsjettforslag for 2007 og avveininger av departementenes ulike øremerkinger og føringer i budsjettproposisjonene og tildelingsbrevene, se tabell 4-18.

I hovedsak videreføres divisjonens forskningsprogrammer og øvrige aktiviteter i 2006 i 2007. For *Brukerstyrt innovasjonsarena* (BIA) er det imidlertid en endring ved at forskningen innenfor IKT finansiert av Samferdselsdepartementet overføres delvis til det store programmet *VERDIKT* i Satsingsdivisjonen og delvis til det nye programmet *Næringslivets transporter* og *ITS* i Innovasjonsdivisjonen. Videre opprettes det et nytt program *GASSMAKS* med finansiering fra Forskningsfondet og NHD. Det etableres også en ny satsing *Virkemidler for regional FoU og innovasjon* (VRI) hvor sentrale elementer fra de tidligere aktivitetene *VS2010*, næringsrettet høgscolesatsing (*MOBI*) og Kompetansemegling inngår. De 14 vedtatte *Sentre for forskningsdrevet innovasjon* (SFI) opprettes formelt i løpet av 2007.

Brukerstyrte innovasjonsprogram

Det er avsatt 821,7 mill. kroner eller 45 prosent av divisjonens samlede budsjetteramme for 2007 til divisjonens brukerstyrte innovasjonsprogrammer. Dette er en liten reduksjon i forhold revidert budsjett 2006, men en liten vekst i forhold til opprinnelig budsjett 2006.

Følgende brukerstyrte innovasjonsprogram vil være operative i 2007:

Brukerstyrt innovasjonsarena (BIA) ble etablert som nytt program fra 2006 og kompletterer Forskningsrådets tilbud innenfor næringsrettet forskning. Programmet er i første rekke et virkemiddel rettet mot innovasjonsutfordringene til bedrifter med en FoU-strategi som ikke understøttes av mer spesifikke program i Forskningsrådet eller som ikke lar seg realisere ved bruk av SkatteFUNN. Organisering i en bred konkurransearena skal sikre at de beste FoU-prosjekter med stort bedrifts- og samfunnsøkonomisk potensial når opp i konkurransen om de offentlige midlene. BIA skal være en partner for kunnskapsintensivt, norsk næringsliv med ambisjoner om å realisere særlig krevende forskningsbaserte innovasjonsprosjekter og der støtte fra BIA vil være avgjørende for gjennomføring av prosjektet. Programmets prosjektportefølje spenner bredt; fra vareproduksjon, prosessindustri, bygg- og anleggssektoren til deler av IKT- og tjenesteytende sektor samt bioteknologisk industri. Omtrent halvparten av norsk næringsliv har BIA som sitt eneste programtilbud i Forskningsrådet. Fra 2007 overføres relevante temaer for finansiering fra SD innenfor telekommunikasjon til det store programmet *VERDIKT* i Satsingsdivisjonen, samtidig som den SD-finansierte transportforskningen overføres til det nye programmet *Næringslivets transporter* og *ITS*. FKDs bevilgning for 2007 på 1,0 mill. kroner til FoU innenfor havner og infrastruktur for sjøtransport overføres fra BIA til 2007 til det nye programmet *Næringslivets transporter* og *ITS*. Etter dette vil BIA ha en total budsjetteramme på 287,9 mill. kroner i 2007, hvorav 267,9 mill. kroner blir finansiert over NHDs budsjetteramme og 20,0 mill. kroner over Fondet for forskning og nyskaping.

Areal- og naturbasert næringsutvikling (AREAL) (2006-2011) har som hovedmål å utvikle kunnskap som er til nytte for næringsetablerere i tilknytning til primærnæringene, med fokus på å fremme tilleggsnæringer og bidra til innovasjoner. AREAL skal også utvikle kunnskap for fiskeri, havbruk, reindrift og landbruk samlet når det gjelder handelspolitikk, næringspolitikk og offentlig virkemiddelbruk. Forskning på bærekraftig utnyttelse av landbruksarealer og studier av interessekonflikter som følge av at strukturutviklingen i landbruket endrer betingelsene for å bruke kulturlandskap, historie og tradisjoner i næringsøyemed er viktige tema i programmet. Økende konkurranse om arealressursene reiser også spørsmål om adgang og rettigheter til disse ressursene. For marin sektor er betingelsene for adgang til de

internasjonale markeder et avgjørende spørsmål. Disse betingelsene er under stadig forandring og krever oppdatering av forskningsbasert kunnskap. I løpet av et tiår har antallet regionale og bilaterale handelsavtaler økt dramatisk. Konsekvenser av forskjellige virkemidler i næringspolitikken i forhold til andre samfunnsinteresser og annen næringsmessig bruk av landskapet vil bli belyst i programmet. Programmet vil i 2007 ha et totalbudsjett på 49,4 mill. kroner og finansieres med midler fra KD (1 mill. kroner til forskerrekuttering), FKD (9,0 mill. kroner), LMD (29,85 mill. kroner), spesielle midler over LMDs budsjett (forskningsmidler over Jordbruksavtalen) (6,3 mill. kroner), midler fra Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter (1,8 mill. kroner), og Fiskeri- og havbruksnæringsens forskningsfond (1,5 mill. kroner).

Miljøvennlig gasskraftteknologi (CLIMIT) er et program som gjennomføres i samarbeid mellom Forskningsrådet og Gassnova. Programmet skal stimulere og gi støtte til prosjekter som kan gi den kunnskap og teknologiutvikling som kreves for å gjøre det mulig på kommersielt grunnlag å realisere gasskraftproduksjon med CO₂ håndtering innenfor de rammebetingelser som settes av myndighetene. Programmet legger vekt på at forskningen på dette felt skal søkes innrettet slik at den bidrar til at norsk industri kan etablere en sentral posisjon som leverandør av utstyr og tjenester til et kommende internasjonalt marked. Prosjektporteføljen vil i særlig grad søkes innrettet mot teknologiløsninger for fangst av CO₂ på en mest mulig kostnadseffektiv måte. Videre prioriteres utvikling av kunnskap og løsninger for lagring av CO₂ i geologiske formasjoner (ren lagring eller som bruk i økt oljeutvinning), der det er av avgjørende betydning å vise at slik lagring er sikker og pålitelig. I forbindelse med teknologiutvikling, legges det stor vekt på å finne muligheter for framtidig industrialisering og verdiskaping i norsk industri. Programmet, som i sin helhet blir finansiert med midler fra OED, vil i 2007 ha et budsjett på 48 mill. kroner, noe som er en reduksjon på 7,0 mill. kroner i forhold til 2006.

Prosjektrettet teknologiutvikling i petroleumssektoren (DEMO 2000) har som hovedmål å bidra til initiering og realisering av konkrete prosjekter for demonstrasjon, pilotutprøving og testing av nye teknologiske løsninger som kan gi økt verdiskaping gjennom mer kostnadseffektiv leting og utnyttelse av ressursene på norsk kontinentalsokkel. De teknologiske løsningene skal kunne anvendes på konkrete felt. I tillegg har programmet som et viktig mål å bringe frem nye norske industriprodukter, systemer og prosesser for salg i det globale offshoremarkedet og utvikle samarbeid med tilsvarende internasjonale aktører med sikte på felles aktiviteter og kunnskapsdeling. Bevilgningsrammen for DEMO 2000 for 2007 blir redusert med 20,5 mill. kroner i forhold til 2006, til 49,5 mill. kroner. DEMO 2000 finansieres i sin helhet med midler fra OED.

Økt verdiskaping i naturgasskjeden (GASSMAKS) etableres som et nytt program fra 2007. Programmet skal gjennom styrket kunnskapsutvikling, næringsutvikling og internasjonal konkurransekraft bidra til økt verdiskaping for samfunnet gjennom industriell foredling av naturgass i Norge. Programmet vil løpe frem til 2017. Hovedprinsippene som er lagt til grunn for valg av tema i programmet er at det skal: i) innrettes mot forskning knyttet til prosesser for industriell foredling av naturgass der foredlingsvirksomhet kan innebære stort verdiskapingspotensial i Norge, ii) innrettes mot forskning der naturgass inngår som en vesentlig innsatsfaktor i prosessindustrien og iii) bidra til å styrke norsk industri og norsk konkurransekraft innenfor utvikling av naturgassbaserte prosesser og produkter. På denne bakgrunn vil FoU-prosjekter innenfor følgende tema bli prioritert: 1) Gass til plastråstoff og plast, 2) Gass til materialer, 3) Mikrobiologisk eller enzymatisk konvertering av gass og 4) Gass til syntetiske drivstoff. GASSMAKS har en budsjetttramme på 26 mill. kroner i 2007 hvorav 25 mill. kroner finansieres fra Fondet for forskning og nyskaping og 1 mill. kroner over NHDs budsjett.

IT FUNK er formelt sett ikke noe program, men aktiviteten finansierer i samarbeid med andre programmer i Forskningsrådet og Innovasjon Norge prosjekter som omhandler inkluderende design og andre tiltak som gir økt tilgjengelighet for alle til IT-baserte produkter og tjenester, med vekt på mennesker med nedsatt funksjonsevne. Brukermedvirkning er en forutsetning i alle prosjekter. Programmet blir finansiert med midler fra AID og NHD (1,0 mill. kroner). Det budsjetteres foreløpig med samme bevilgning fra AID som for 2006 (5,2 mill. kroner), men det er håp om en økning i bevilgningen for 2007.

Marin bioteknologi i Tromsø (MABIT) (1998-2008) er et næringsrettet forsknings- og industriutviklingsprogram. Programmet skal bidra til økt verdiskaping i fiskeri- og havbruksnæringen og bioteknisk industri ved å virke som aktiv pådriver og koordinator for styrking av FoU og industrielle aktiviteter innen marin bioteknologi i Tromsø-regionen. Programmet finansierer næringsrelevante FoU-prosjekter som kan føre til kommersiell utnyttelse. Samtidig er det fokus på utvikling av fagkompetanse som er relevant for bioteknologisk næringsvirksomhet. FKD bidrar finansielt med 5,0 mill. kroner for 2007, som kanaliseres gjennom Forskningsrådet.

Maritim virksomhet og offshore operasjoner (MAROFF) (2002-2009) skal bidra til å realisere Regjeringens satsing på Maritim Utvikling (MARUT) der det er satt i gang et samarbeid mellom myndighetene og næringen med sikte på å få til mer innovasjon og økt verdiskaping i de maritime næringene. I den forbindelse er det inngått en avtale med Innovasjon Norge for å koordinere de to virkemiddelaktørenes innsats i MARUT. MAROFFs rolle i MARUT er å prioritere støtte til prosjekter som er innrettet mot de forskningsutfordringer som er nødvendige for å realisere de foreslåtte nyskapsområdene i MARUT. Som ledd i myndighetenes innsats for å redusere NO_x-utslipp fra norsk skipsfart vil MAROFF i 2007 gi støtte til forskningsprosjekter som kan bidra til slike utslippsreduksjoner. MAROFF blir i hovedsak finansiert med midler fra NHD (83,6 mill. kroner i 2007), men mottar også en bevilgning på 2,5 mill. kroner fra FKD.

Matprogrammet: Norsk mat fra sjø og land (2006-2011) har som hovedmål å styrke innovasjon, lønnsomhet, verdiskaping og markedsinnretning for norsk matproduksjon i et hjemmemarked og i et internasjonalt marked og slik at etiske verdier, bærekraft og miljø blir godt ivaretatt. Programmet skal også bidra til at matforvaltningen har forskningsbasert kunnskap som grunnlag for sine risikovurderinger og for utforming av nasjonalt og internasjonalt regelverk. Programmet vil dekke hele verdikjeden fra markedet (nasjonalt og internasjonalt) til primærproduksjon innenfor landbrukssektoren og marin sektor. Programmet skal bidra med forskning som fører til at matproduksjonen i Norge effektiviseres, og at det utvikles nye prosesser og foredlede produkter med høy markedsverdi. Programmet vil ha fokus på økologisk produksjon og småskalaprodukter. Tematisk inkluderer programmet Markedsforskning knyttet til matmarkeder, Utvikling av innovative og markedsstilpassede produkter, Produksjons-/prosess teknologi og logistikk, Konkurransedyktig råvareproduksjon, Helse- og livskvalitet knyttet til mat og Innovasjon i offentlig sektor/matforvaltningen. Programmet vil i 2007 ha et totalbudsjett på 222,6 mill. kroner og finansieres med midler fra KD (4 mill. kroner til forskerrekuttering), NHD (23,25 mill. kroner), FKD (24,59 mill. kroner), LMD (71,2 mill. kroner) og Fondet for forskning og nyskaping (10 mill. kroner). I tillegg kommer spesielle midler over LMDs budsjett (forskningsmidler over Jordbruksavtalen) (26,0 mill. kroner), midler fra Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter (59,5 mill. kroner), midler fra Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (2,2 mill. kroner) og fra Mattilsynet (forvaltningsrelatert forskning på matvaretrygghet) (1,87 mill.

kroner). Innenfor programmet gjennomføres også en satsing rettet mot Mat og helse, hvor Helse- og omsorgsdepartementet er medfinansierer (3,9 mill. kroner).

Næringslivets transporter og ITS (TRANSPORT) (2007-2013) blir opprettet som nytt program fra 2007. Iverksettelsen av programmet bygger på et faglig grunnlag som er kommunisert til SD høsten 2006. Programmet retter seg inn mot forskningsutfordringer innenfor tre hovedområder; næringslivets avstands og tidskostnader, integrerte forsynings-tjenester og smartere transporter og ITS (dvs. bruk av IKT i transport og logistikk). Det er i tillegg identifisert et sett horisontale områder, som for eksempel samfunnsikkerhet, miljø og rammebetingelser. Programmet har som mål å bidra til å redusere næringslivets avstandskostnader, bidra til å overføre gods fra veg til sjø og bane og bidra til utvikling av smartere transporter og dermed bidra til sikker, mer miljøvennlig og effektiv transport. Programmet vil særlig rettes inn mot å utløse FoU-aktivitet i næringslivet som spesielt bidrar til innovasjon og bærekraftig verdiskaping, fremme forskning innenfor områder som kan gi stor samfunnsnytte gjennom for eksempel løsninger med stor utbredelse, utvikle nytt næringsliv, etablere ny eller forbedre infrastruktur eller oppnå bedre rammebetingelser. Det skal bidra til langsiktig kompetanseoppbygging i forskningsmiljøene og universiteter / høyskoler for eksempel gjennom forskerutveksling. Programmet vil i noen grad omfatte forskningstemaer som tidligere ble finansiert innenfor rammen av Brukerstyrt innovasjonsarena (BIA). Programmet vil i 2007 ha et totalbudsjett på 21 mill. kroner, som finansieres med midler fra SD (20 mill. kroner) og FKD (1 mill. kroner).

FoU-programmet TRE (2006-2011) har som overordnet mål å bidra til økt verdiskaping gjennom forskning og utvikling i norsk skog- og trerelatert næringsvirksomhet. Dette skal oppnås gjennom teknologiutvikling, markedsforståelse, økt produktivitet og utvikling av forbedrede eller nye markedsorienterte produkter. Utvikling av innovative produkter gjennom utradisjonell bruk av trevirke og bruk av trevirke i samspill med andre materialer vil være viktige ledd i dette. Programmet skal bidra til produksjon av kunnskap som vil styrke innovasjon, verdiskaping og lønnsomhet innenfor de ulike verdikjedene fra produkter til råstoff (fra marked til skogbruk) og produksjon av kunnskap på internasjonalt nivå til støtte for næringspolitikk og offentlig virkemiddelutforming i skogbaserte næringer. Tematisk inkluderer programmet: Økt kunnskap om markedene for treprodukter, Innovativ og konkurransedyktig produksjon, produkter og systemløsninger, Kvalitetsorientert og bærekraftig primærproduksjon av skog og Effektive vare- og verdikjeder. Blant problemstillinger som forventes bedre dekket i prosjekter som igangsettes i 2007 nevnes: tre/miljø, effektivitet/økonomi, digitalisering i verdikjeden, makt/relasjoner i verdikjeden. FoU-programmet TRE vil i 2007 ha et budsjett på 20,9 mill. kroner og finansieres med midler fra NHD (1,5 mill. kroner), LMD (19,0 mill. kroner) og forskningsmidler over Jordbruksavtalen (0,4 mill. kroner). Programmet endret høsten 2006 navn fra Fellessatsing TRE. Programmets mål og tematiske satsinger er uendret, og det nære samarbeidet med Trebasert innovasjonsprogram i Innovasjon Norge videreføres.

Handlingsrettede program

Det er avsatt 7,0 mill. kroner for 2007 til divisjonens aktiviteter adressert under handlingsrettede programmer. Tilsvarende avsetning i 2006 var på 29,3 mill. kroner. Nedgangen skyldes hovedsakelig utfasingen av programmet *Forskning for innovasjon og fornyelse i offentlig sektor* (FIFOS), som er finansiert over Fondet for forskning og nyskaping, samt overføring av ansvaret for aktiviteten Kunnskapsgrunnlaget for (forsknings- og) innovasjonspolitikken til Vitenskapsdivisjonen.

Innovasjonsdivisjonen vil ha følgende aktiviteter innenfor budsjettposten i 2007:

Forskning for innovasjon og fornyelse i offentlig sektor (FIFOS) yter støtte til fremtredende forskningsmiljøer og grupper som gir konkrete bidrag til innovasjons- og fornyelsesarbeidet i offentlig sektor. Bevilgningen for 2007 på 5,0 mill. kroner fra Fondet for forskning og nyskaping skal dekke forpliktelsene vedrørende igangværende prosjekter under avslutning. FIFOS er formelt sett ikke organisert som et program.

For øvrig dekker budsjettposten avsetninger til *Bedriftenes samfunnsansvar, økonomisk kriminalitet*.

Frittstående prosjekter

Budsjettposten *Frittstående prosjekter* er for 2007 på 19,5 mill. kroner, og dekker i hovedsak:

- En avsetning på 12,5 mill. kroner som skal dekke støtte til Forskningsrådets programmer for stimulering til initiering av prosjekter som oppnår EUREKA-status og evt. nødvendige midler for 2007 forbundet med deltakelse fra Norge i et eget EUREKA-initiativ til EUs 7. rammeprogram om finansiell støtte til spesielt lovende forsknings- og teknologiprojekter som ledes av små eller mellomstore bedrifter.
- Kunnskapsgrunnlaget for reiselivsnæringen med en bevilgning på 4,0 mill. kroner for 2006 (NHD-midler). Bakgrunnen er behovet for å videreutvikle politikken og de offentlige virkemidlene på dette feltet med sikte på å videreutvikle reiselivsnæringene. Siktemålet er å sikre finansiering av noen utvalgte miljøer som over tid kan bistå bl.a. offentlige myndigheter, bransjeorganisasjoner og enkeltbedrifter med oppdatert kunnskap på feltet.
- FoU for Bioprospektering med en bevilgning i 2007 på 3,0 mill. kroner (Forskningsfondsmidler). Samlet bevilgning for hele bevilgningsperioden (2002-2007) har etter dette vært på 68 mill. kroner.

Infrastruktur og institusjonelle tiltak

Til virkemidlet *Infrastrukturtiltak og institusjonelle tiltak* er det avsatt 720,8 mill. kroner eller 40 prosent av divisjonens totale budsjettramme for 2007. Dette er en økning på 94 mill. kroner fra 2006, da virkemidlets andel av totalbudsjettet var 36 prosent. Økningen skyldes i hovedsak budsjettavsetningen til de 14 Sentre for forskningsdrevet innovasjon (SFI) som kommer i full drift fra 2007.

Basisbevilgninger til de teknisk-industrielle instituttene og primærnæringsinstituttene

I 2007 har Innovasjonsdivisjonen basisbevilgningsansvaret for 13 teknisk-industrielle institutter og ni primærnæringsinstitutter og gir grunnbevilgninger og innvilger strategiske instituttprogrammer til disse. I tillegg bevilges det midler til strategiske instituttprogram til Havforskningsinstituttet og NIFES med bakgrunn i egen dialog med FKD.

Det har skjedd én organisatorisk endring i løpet av det siste året. Norsk institutt for skogforskning (Skogforsk) er fra 1.7.2006 slått sammen med NIJOS til et nytt forvaltningsinstitutt med særskilte fullmakter; Norsk institutt for skog og landskap.

Basisbevilgningene til de teknisk-industrielle instituttene blir finansiert med midler fra NHD og OED, mens primærnæringsinstituttene blir finansiert med midler fra FKD og LMD. Tabell 4-20 nedenfor viser fordelingen av basisbevilgningene på de 22 instituttene.

I tillegg til institutter som Innovasjonsdivisjonen har basisbevilgningsansvar for, tildeles det også bevilgninger til strategiske programmer også til andre forskningsinstitutter (SIP) og til forskningsmiljøer ved universiteter og vitenskapelige høyskoler (SUP) innenfor NHDs og

OEDs sektoransvar. Formålet er å skape forskningsmiljøer av høy kvalitet gjennom målrettet grunnleggende forskning, anvendt forskning og kompetanseoppbygging. Forskerutdanning er høyt prioritert i divisjonens strategiske programmer. Innenfor FKDs og LMDs sektoransvar er det under dette virkemidlet også for 2007 bare avsatt midler til igangværende og nye strategiske programmer til de instituttene som er underlagt de statlige retningslinjene. Strategisk næringsrettet forskning for øvrig skjer innenfor rammen de tematiske forskningsprogrammene.

Innenfor *teknisk-industriell sektor* er det avsatt en grunnbevilgningsramme på i alt 106,8 mill. kroner for de 13 teknisk-industrielle instituttene (inkl. SINTEF Energi og SINTEF Petroleum). Dette innebærer at grunnbevilgningene til instituttene videreføres på det samme nivå som i 2006.

Totalt er det avsatt 178,3 mill. kroner til strategiske institutt- og UoH-program (SIP/SUP) innenfor teknisk-industriell sektor. Dette er reduksjon på 3,0 mill. kroner i forhold til 2006. Av dette disponeres det 130,1 mill. kroner til strategiske programmer ved de teknisk-industrielle instituttene, resten til universitets- og høyskolesektoren. Fordelingen av disse midlene innebærer at det igangsettes nye strategiske programmer bare ved de teknisk-industrielle instituttene – i alt 12 programmer.

Rammene for *grunnbevilgninger til primærnæringsinstituttene* er 138,4 mill. kroner fordelt med 30,9 mill. kroner til fiskeriinstituttene og 107,5 mill. kroner til landbruksinstituttene. Rammen for og bevilgningene til de tre fiskeriinstituttene videreføres på samme nivå som i 2006. For landbruksinstituttene gis det en økning i grunnbevilgningen til det enkelte institutt på 5 prosent. For ett av instituttene – Akvaforsk – gis det, iht. føring fra LMD i tillegg 1,0 mill. kroner til dekning av ekstraordinære kostnader i 2007.

Til strategiske instituttprogrammer ved primærnæringsinstituttene er det avsatt 98,7 mill. kroner, dvs. 0,8 mill. kroner mer enn for 2006. Fra 2007 settes det i gang seks nye strategiske programmer innenfor rammen av bevilgningen; ett rettet mot fiskeri- og havbrukssektoren og fem rettet mot landbrukssektoren. Den samlede bevilgningsrammen for disse programmene over deres programperiode vil være 60,0 mill. kroner. I tillegg til de nye programmene videreføres det i alt 29 strategiske programmer ved primærnæringsinstituttene, 13 ved fiskeriinstituttene og 16 ved landbruksinstituttene.

Tabell 4-19 Basisbevilgninger til FoU-institutter fordelt på grunnbevilgninger og strategiske instituttprogram. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1000 kroner.

	2006			2007		
	Sum	herav		Sum	herav	
		Grunn-bevilgn.	Strategiske inst.prog.		Grunn-bevilgn.	Strategiske inst.prog.
<u>Med midler fra NHD og OED</u>						
CMR	7 450	3 450	4 000	7 450	3 450	4 000
IFE	27 200	11 100	16 100	28 600	11 100	17 500
MARINTEK	12 800	7 400	5 400	13 200	7 400	5 800
NBI / SINTEF Byggforsk AS	11 900	5 800	6 100	12 400	5 800	6 600
NGI	19 100	9 000	10 100	20 100	9 000	11 100
NORSAR	5 250	1 850	3 400	6 250	1 850	4 400
NORUT	9 310	3 300	6 010	9 830	3 300	6 530
NR	12 430	3 900	8 530	13 245	3 900	9 345
RF	9 050	6 250	2 800	10 550	6 250	4 300
SINTEF inkl. MiNaLab	89 040	40 600	48 440	90 225	40 600	49 625
SI NTEF Energi	14 200	7 400	6 800	14 100	7 400	6 700
SINTEF Petroleum	13 500	5 500	8 000	11 595	5 500	6 095
TELTEK	3 400	1 200	2 200	4 500	1 200	3 300
Sum NHD og OED	234 630	106 750	127 880	242 045	106 750	135 295
<u>Med midler fra LMD</u>						
AKVAFORSK	24 055	11 800	12 255	25 220	13 400 ³⁾	11 820
Bioforsk	61 813	47 900 ²⁾	13 913	65 290	50 300	14 990
Bygdeforskning	7 046	3 000	4 046	7 626	3 200	4 426
NILF	10 660	5 600 ²⁾	5 060	10 725	5 900	4 825
Skogforsk	31 780	22 800 ²⁾	8 980			
Skog og landskap 1)				30 870	23 900	6 970
Veterinærinstituttet	20 568	10 300 ²⁾	10 268	19 985	10 800	9 185
Sum LMD	155 922	101 400	54 522	159 716	107 500	52 216
<u>Med midler fra FKD</u>						
Fiskeriforskning	34 900	24 600	10 300	35 015	24 600	10 415
Norconserv	7 000	2 500	4 500	7 040	2 500	4 540
SINTEF Fiskeri og havbruk	16 883	3 800	13 083	16 130	3 800	12 330
Sum FKD	58 783	30 900	27 883	58 185	30 900	27 285
Sum basisbevilgninger	449 335	239 050	210 285	459 946	245 150	214 796

¹⁾ Skog og landskap, som ble etablert fra 1.7.2006, er en fusjon av Skogforsk og NIJOS

²⁾ Grunnbevilgning inkl. kompensasjon for økte innbetalinger til Statens pensjonskasse i 2006

³⁾ Inkl. 1,0 mill. kroner i kompensasjon for ekstraordinære utgifter i 2007

Sentre for forskningsdrevet innovasjon (SFI)

Etter vedtak i Norges forskningsråds Hovedstyre i juni 2006 etableres det i løpet av 2007 14 *Sentre for forskningsdrevet innovasjon (SFI)*. Innovasjonsdivisjonen har det administrative ansvaret for oppfølging av sentrene, som skal drive langsiktig forskning som fremmer innovasjon og næringslivets konkurransekraft. For 2007 er det budsjettet med 110 mill. kroner til driften av sentrene, hvor finansieringen skjer over Fondet for forskning og nyskaping. Sentrene er:

- Center for e-Field and Integrated Operations for Upstream Petroleum Activities (NTNU)
- COIN - Concrete Innovation Centre (SINTEF)
- CREATE - Centre for Research-based Innovation in Aquaculture Technology (SINTEF Fiskeri og havbruk)
- Information Access Disruptions - iAd (FAST asa)
- Innovative Natural Gas Processes and products (UiO)

- MabCent - Centre on marine bioactives and drug discovery (UiTø)
- Medical Imaging Laboratory for Innovative Future Healthcare (NTNU)
- Multiphase Flow Assurance Innovation Centre (IFE)
- Norwegian Manufacturing Future (SINTEF)
- Statistics for Innovation (Norsk Regnesentral)
- Stem Cell Based Tumor Therapy - (SENIT) (Rikshospitalet)
- Structural Impact Laboratory SIMLab (NTNU)
- The Michelsen Centre for Industrial Measurement Science and Technology (CMR)
- Tromsø Telemedicine Laboratory (Universitetssykehuset I Nord-Norge)

Andre infrastrukturtiltak

Innenfor budsjettposten *Andre infrastrukturtiltak* kan nevnes følgende aktiviteter/avsetninger:

- The OECD Halden Reactor Project/ andre nukleære prosjekter finansieres med 72 mill. kroner i 2007. Bevilgningen går til Halden prosjektet og IFEs virksomhet på Kjeller.
- Nasjonale forvaltningsoppdrag (Avfallsdeponiet i Himdalen) (4 mill. kroner)
- Fransk-norsk stiftelse (FNS) (2,8 mill. kroner)
- Husleiekompensasjon til Bioforsk (9,7 mill. kroner)

De tre førstnevnte aktivitetene/avsetningene vil i sin helhet bli finansiert med midler fra NHD, mens den siste finansieres med midler fra LMD.

Nettverkstiltak

Under budsjettposten er det avsatt 174,0 mill. kroner til programmet FORNY (*Kommersialisering av FoU-resultater*) og den nye satsingen/programmet *Virkemidler for regional FoU og innovasjon* (VRI). VRI erstatter bl.a. de to programmene MOBI (Mobilisering for FoU-relatert innovasjon) og VS2010 (Bedriftsutvikling gjennom bred medvirkning). Budsjettposten omfatter også avsetninger på 44,0 mill. kroner til nasjonale og internasjonale stimulerings- og nettverkstiltak.

Innovasjonsdivisjonen vil ha følgende operative program innenfor systemtiltak og kommersialisering i 2007:

Virkemidler for regional FoU og innovasjon (VRI) har som overordnet mål å øke forskningsinnsatsen i bedrifter gjennom; i) samhandlingsaktiviteter mellom bedrifter og FoU institusjoner, ii) en mer næringsrelevant forskningsagenda i statlige høyskoler og regionale forskningsinstitutt og iii) et nytt brukerstyrt virkemiddel for bedrifter, hvor prosjektene blir prioritert på regionalt nivå. Sentrale elementer fra VS2010, næringsrettet høgskolesatsing (delsatsing under MOBI) og Kompetansemegling inngår i VRI.

Programmet består av tre hovedelementer som må gjenspeiles i helhetlige regionale VRI-satsinger. Dette er:

- Samhandlingsaktiviteter i det regionale innovasjonssystemet
- Institusjonsstrategisk forskning i statlige høyskoler og regionale forskningsinstitutt
- Bedriftsstyrt FoU for regional innovasjon

Det skal være egne budsjetttrammer for de tre hovedelementene. Samhandlingsaktivitetene har i 2007 en bevilgningsramme på 59,2 mill. kroner. Disse finansieres av midler fra KD (3,0 mill. kroner i generelle departementsmidler og 3,5 mill. kroner fra øvrige budsjettposter), NHD (24,7 mill. kroner) og KR (28 mill. kroner). I Institusjonsstrategisk forskning inngår Strategiske høgskoleprosjekter (SHP). SHP blir forvaltet av Vitenskapsdivisjonen og har i

2007 en budsjetttramme på 40 mill. kroner, herav 25 mill. kroner som er tilgjengelig for nye prosjekter. Det er i 2007 ikke egen budsjetttramme for bedriftsstyrte forskningsprosjekter innen programmet.

Kommersialisering av FoU-resultater (FORNY) har som hovedmålsetting å omsette FoU-resultater fra UoH- og instituttsektoren til ny forretningsvirksomhet ved bedriftsetablering eller lisenssalg. FORNY disponerer midler til stimulering av idéer i FoU-miljøene og til kommersialiseringsmiljøer for å evaluere og realisere idéene kommersielt. I 2007 vil FORNY ha en budsjetttramme på 114,75 mill. kroner, hvorav 13 mill. kroner kommer fra KD, 69,75 mill. kroner fra NHD, 14,5 mill. kroner fra KRD, 5 mill. kroner fra FKD, 5 mill. kroner fra LMD og 7,5 mill. kroner fra Innovasjon Norge.

Til nasjonale og internasjonale nettverkstiltak avsettes det for 2007 midler til:

- *Regionale representanter (REGREP)* som er engasjert for å gjøre Forskningsrådet mer tilgjengelig i regionene samt for å styrke samarbeidet mellom Rådet og Innovasjon Norge om informasjon og koordinering av de to institusjonenes virkemidler for innovasjon i næringslivet. Bevilgningen for 2007 er på 8,5 mill. kroner og finansieres av NHD, FKD og LMD.
- *MoU avtale Singapore* med en bevilgning på 2,0 mill. kroner øremerket oppfølgingen av teknologiavtalen mellom Norge og Singapore på områder innenfor skipsfart (NHD).
- *EU Innovation Relay Center (IRC Norway)* med en bevilgning på 2,0 mill. kroner (NHD)
- *Prosjektetableringsstøtte EU/Eureka* med en bevilgning på 20,7 mill. kroner øremerket norske bedrifters deltagelse i EU og EUREKA (NHD og OED)
- *Forskningssamarbeid mellom Norge og Nord-Amerika* har en budsjetttramme på 6,0 mill. kroner av LMD-midler. Prioriterte temaområder for samarbeidet er mattrygghet, bioenergi og biobaserte produkter.
- *Øvrig stimulerings- og nettsverksbygging*, bl.a. finansiering av to norske fagekspertter ved EU-hovedkvarteret i Brussel innenfor en ramme av 4,75 mill. kroner finansiert av FKD, LMD og SD.

Andre aktiviteter

Til *Andre aktiviteter* avsettes det 25,45 mill. kroner for 2007. Av de viktigste postene kan nevnes SkatteFUNN ordningen som blir administrert av Norges forskningsråd i samarbeid med Innovasjon Norge. Forskningsrådets ansvar dreier seg primært om godkjenning av FoU-innholdet i SkatteFUNN prosjekter. I denne sammenheng forvalter Forskningsrådet en større database over SkatteFUNN prosjekter. Til administrasjon av ordningen er det satt av 14 mill. kroner for 2007, noe som er en reduksjon på 1,0 mill. kroner i forhold til 2006.

Videre er det under denne budsjettposten også avsatt om lag 8,25 mill. kroner til finansiering av prosjekter og aktiviteter innenfor informasjonsvirksomhet, planlegging og evaluering. Dessuten inkluderer posten avsetning til Innovasjonsdivisjonens disposisjonskonti, finansiert med midler fra NHD (1,2 mill. kroner), FKD (1,0 mill. kroner) og LMD (1,0 mill. kroner).

Forskningsmeldingens prioriteringer

Innovasjonsdivisjonens bidrag til å realisere Forskningsmeldingens prioriterte satsinger fremgår av tabellen nedenfor.

Tabell 4-20 Budsjett fra departementene¹⁾. Fordeling etter strukturelle, tematiske og teknologiprioriteringer. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1000 kroner.

	Anslag 2006	Plantall 2007
Strukturelle prioriteringer		
Internasjonalisering	83 200	84 250
Grunnforskning	53 100	53 100
Forskning for nyskaping og innovasjon	1 457 800	1 512 050
Tematiske prioriteringer		
Energi og miljø	238 600	254 250
Hav	97 300	124 650
Mat	374 400	378 750
Helse	18 000	23 500
Teknologiområder		
IKT	100 100	93 800
Nye materialer Nanoteknologi	24 400	39 800
Bioteknologi	67 200	51 900

1) Inkluderer kun andel av departementsmidler bevilget til aktiviteter/program hvis hovedformål er definert til å ligge innenfor en og/eller flere av Forskningsmeldingens prioriteringer.

Tallene i tabell 4-20 er et resultat av sum prosjektbevilgninger innenfor de programmer og aktiviteter hvis hovedformål og forskningspolitiske begrunnelse støtter opp under Forskningsmeldingens prioriteringer. Summen gir med andre ord ikke et uttrykk for Divisjonens totale innsats innenfor Forskningsmeldingens prioriterte områder. Plantallene for 2007 er stipulert dels ut fra veksten i bevilgningene fra de ulike departementer og dels ut fra føringene og hvilke aktiviteter/programmer som er gitt vekst.

Hovedprioriteringen for Innovasjonsdivisjonen er *Forskning for nyskaping og innovasjon* - med et plantall for 2007 på vel 1,4 mrd. kroner, noe som utgjør om lag 84 prosent av de samlede bevilgningsrammene fra departementene. *Internasjonalisering* omfatter hovedsakelig støtte til Halden-prosjektet og prosjektetableringsstøtte EU/Eureka for deltakelse fra norske bedrifter i EU og EUREKA. *Grunnforskning* som hovedprioritering gjelder noen bevilgninger til strategiske programmer ved forskningsinstitutter og universiteter/høgskolemiljøer.

Forskningen innenfor Energi og miljø finansieres hovedsakelig innenfor programmene for utvikling av teknologi for gasskraftproduksjon og petroleumsutvinning, men også gjennom strategisk institusjonsstøtte gjennom basisbevilgninger og bevilgninger til strategiske programmer. Hav og Mat omfatter hovedsakelig forskningen innenfor henholdsvis programmet for marin virksomhet og offshoreoperasjoner (MAROFF) og Matprogrammet, men også bevilgninger til strategiske programmer ved ulike forskningsmiljøer. De prioriterte satsingene innenfor teknologiene IKT, Nye materialer/nanoteknologi og Bioteknologi skjer innenfor noen få tematiske innrettede programmer og gjennom basisbevilgninger og annen strategisk institusjonsstøtte.

Fondet for forskning og nyskaping

Innovasjonsdivisjonen vil i 2007 disponere 173,0 mill. kroner av de i alt 939,6 mill. kroner Forskningsrådet er tildelt av avkastningen fra Fondet for forskning og nyskaping dette året. Til finansiering av de 14 Sentre for forskningsdrevet innovasjon (SFI) som etableres i 2007 er det avsatt 110 mill. kroner. Videre er det bevilget midler til det nye programmet GASSMAKS (25 mill. kroner), til Brukerstyrt innovasjonsarena (BIA) (20 mill. kroner) og til Matprogrammet (10 mill. kroner). Fra 2000 er det gitt bevilgninger til forskning innenfor *Bioprospektering* og til satsingen "Forskning og innovasjon for offentlig sektor" (FIFOS). Disse to aktivitetene gis også en mindre bevilgning for 2007, hhv. 3,0 og 5,0 mill. kroner.

4.3.4 Budsjettmessige bindinger

Innovasjonsdivisjonens budsjettmessige bindinger (tilsagn) for årene 2008 og 2009 ift. generelle departementsmidler fordelt på virkemidler framgår av tabellen nedenfor.

Tabell 4-21 Budsjettmessige bindinger for kommende år. Generelle midler til forskningsformål. Budsjett 2007, tilsagn 2008 og 2009. 1000 kroner.

	Budsjett 2007	Tilsagn 2008	Tilsagn 2009
Programmer	696 902	686 902	686 902
Frittstående prosjekter	19 500	16 500	16 500
Infrastruktur	720 767	650 593	503 234
Nettverkstiltak	156 400	135 065	129 065
Diverse FoU-relaterte aktiviteter	8 250	7 500	7 500
Disposisjonsfond	3 200		
Felleskostnader (inkl. SkatteFUNN)	14 000	14 000	14 000
Sum totalt	1 619 019	1 510 560	1 357 201

Tilsagnet i 2008 for virkemidlet Programmer er identisk med 0-vekst budsjettet for 2008 for igangværende programmer etter utfasingen av prosjekter finansiert av Forskningsfondet (5 mill. kroner) og overføring av departementsmidler til Vitenskapsdivisjonen (5 mill. kroner). Også for virkemidlet "Frittstående prosjekter" er tilsagnet i 2008 identisk med 0-vekst budsjettet for 2008 etter utfasing av den forskningsfondsfinansierte aktiviteten *Bioprospektering*. Når det gjelder virkemidlet Infrastruktur, er budsjettallene for grunnbevilgninger for 2007 lagt inn som tilsagn for 2008 og 2009, mens tilsagnene for strategiske programmer er lagt inn med kontraktsfestede forpliktelser. Tilsagnene under øvrige virkemidler og aktiviteter gjelder i hovedsak kontraktsfestede forpliktelser.

4.3.5 Internasjonalt forsknings samarbeid

Anslaget over Innovasjonsdivisjonens bevilgningsmessige engasjement for 2006 og 2007 er vist i tabellen på neste side. Tallene er forskjellige fra tallene i tabell 4-19 siden en i denne sammenheng har vurdert alle prosjekter i forhold til om det disponeres midler til ulike former for internasjonalt samarbeid, dvs. uavhengig av om den aktiviteten/programmet prosjektet sorterer inn under har internasjonalt samarbeid som en forskningspolitisk hovedbegrunnelse.

Divisjonen arbeider aktivt for å videreutvikle de mulighetene norsk næringsliv og FoU-miljøer har til å utnytte internasjonalt forsknings-, teknologi- og innovasjonssamarbeid. Dette gjelder bl.a. økt bedriftsdeltakelse i EUs rammeprogram, EØS finansieringsordning, samt bedre utnyttelse av mulighetene som ligger i de bilaterale avtalene Norge har med andre land, bl.a. Nord-Amerika, Asia og Japan. Også det nordiske samarbeidet har et betydelig omfang. Prosjekter i de brukerstyrte programmene med internasjonalt samarbeid blir i større grad enn tidligere prioritert for finansiering. Det samarbeides nært med Innovasjon Norge for å møte brukernes forventninger om et helhetlig internasjonalt tilbud, og det legges stor vekt på å få til et nært samspill med tilgrensende aktiviteter ute.

Tabell 4-22 Internasjonalt forskningssamarbeid. Anslag 2006, plantall 2007. 1 000 kroner.

Vikemiddel / hovedaktivitet	Anslag 2006	Plantall 2007
Programmer		
Brukerstyrte innovasjonsprogr.	103 600	114 000
Handlingsrettede progr.	4 000	1 000
Frittstående prosjekter		
Internasjonal prosjektstøtte	15 000	15 000
Andre frittstående prosjekter	600	
Infrastruktur og institusjonsstøtte		
Basisbevilgninger	58 750	60 000
Strategisk institusjonsstøtte	275	
SFF/SFI		11 000
Andre infrastrukturtiltak	35 500	35 500
Nettverkstiltak		
Systemtiltak	2 100	2 500
Internasjonale nettverkstiltak	35 700	33 500
Diverse FoU-relaterte prosjekter		
	255 525	272 500

For øvrig vises det til tabell på neste side, som gir spesifisert oversikt over divisjonens budsjett for 2007, sammenlignet med revidert budsjett for 2006 - fordelt etter budsjettposter og ulike finansieringskilder.

4.4 Divisjon for administrasjon

Administrasjonsdivisjonen ivaretar Forskningsrådets felles administrative funksjoner, og noen aktiviteter som er knyttet til disse funksjonene finansieres fra FoU-budsjettet. Dette gjelder bl.a kommunikasjonsaktiviteter, nasjonale tiltak for allmennrettet formidling og datagrunnlaget for intern prosjektoppfølgning og –statistikk, bl.a et felles datavarehus.

Midler avsatt til kommunikasjonsaktiviteter vil bli brukt både i Administrasjonsdivisjonen, i Adm.direktørs stab og i fagdivisjonene med utgangspunkt i vedtatt kommunikasjonsstrategi for Forskningsrådet. Det betyr at oppgaveprioritering og budsjetterammer for kommunikasjonsstiltakene vil vurderes underveis i 2007, noe som kan medføre at budsjettfordelingen vist i tabellene kan bli endret. Tabellen under gir en oversikt over de samlede inntektene fra FoU-budsjettet til Administrasjonsdivisjonen.

Tabell 4-23 Inntekter. Fordeling etter finansieringskilde, spesifisert på kapittel og post. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1 000 kroner og prosentvis endring.

				Revidert		
				budsjett	Budsjett	Endring
				2006	2007	2006-2007
KD	Kap.	285 ,post	52 Norges forskningråd	17 635	17 635	0 %
KD	Kap.	286 ,post	50 Norges forskningråd ¹⁾	150 000	80 000	-47 %
NHD	Kap.	920 ,post	50 Norges forskningråd	5 800	5 800	0 %
FKD	Kap.	1023 ,post	50 Tilskudd Norges forskningsråd	1 520	1 520	0 %
LMD	Kap.	1137 ,post	50 Tilskudd Norges forskningsråd	900	900	0 %
MD	Kap.	1410 ,post	51 Forskningsprogrammer	580	580	0 %
Sum budsjett				176 435	106 435	-40 %

1) Avsetning til gaveforsterkningsordningen

Tabellen viser at inntektene til strategiske fellesfunksjoner og kommunikasjon reduseres med 70 mill. kr i forhold til 2006. Det skyldes at gaveforsterkningsordningen er blitt redusert tilsvarende. Hensikten med ordningen er at private gaver på over 5 mill. kroner til utvalgte FoU-institusjoner skal forsterkes med 25 prosent i offentlige midler. Selv om tildelingen fra KD framkommer som en reduksjon i budsjettet, er dette egentlig en økning på 30 mill. kroner i forhold til opprinnelig budsjett i fjor. Bevilgningen i 2006 ble økt med 100 mill. kroner for å dekke ekstrabehovet i oppstartsåret ved at andre fondsmidler ble midlertidig omdisponert. Tildelingen til gaveforsterkning i 2007 skal ta høyde for at ordningen er utvidet til også å gjelde private organisasjoner. Administrasjonsdivisjonen administrerer ordningen siden dette hovedsakelig er en forvaltningsoppgave. Øvrigt budsjett er likt 2006.

4.4.1 Plan- og økonomiavdelingen

Det er satt av 81,9 mill kr til Plan- og Økonomiavdelingen i 2007, jf. budsjettet i tabellen under. Reduksjonen skyldes at det er avsatt mindre til gaveforsterkningen i 2007. Tildelingen i 2006 var ekstraordinær for å ivareta behovet ved oppstart av ordningen. Øvrige aktiviteter er som i 2006.

Tabell 4-24 Inntekter. Fordeling etter finansieringskilde, spesifisert på kapittel og post. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1 000 kroner og prosentvis endring.

				Budsjett	Revidert	Budsjett	Endring
				2006	budsjett	2007	2006-2007
					2006		
Generelle midler:							
UFD Kap. 285 , post	52	Norges forskningsråd		1 935	1 935	1 935	0 %
UFD Kap. 286 , post	50	Forndet for forskning og nyskaping ¹⁾		50 000	50 000	80 000	60 %
UFD Kap. 286 , post	50	Forndet for forskning og nyskaping ²⁾			100 000		
Sum generelle midler				51 935	151 935	81 935	-46 %
TOTALT				51 935	151 935	81 935	-46 %

1) Gaveforsterkningen - ordinær bevilgning

2) Gaveforsterkningsordningen - omdisponering av fondsmidler

Følgende fellesfunksjoner skal ivaretas innenfor budsjetttrammen i 2007:

- Prosjektinformasjon fra Agresso og datavarehuset
- Økonomisk styringsinformasjon og rapportering
- Tertialvis analyse av avsetninger og forbruk inkl prognoser
- Administrasjon av gaveforsterkningsordningen
- Kontraktsutvikling og –informasjon
- Utarbeidelse og oppfølging av administrasjonsbudsjettet
- Regnskap, lønn/honorarer og inn/ut-betalinger

St.prp. nr. 1 (2006-2007) fra KD angir generelle mål for Forskningsrådet som ligger til grunn for aktivitetene over. Innenfor alle disse er det viktig med tett kontakt og samspill med fagdivisjonene, både ved utførelse av oppgavene og for å påse at forskningsmidlene brukes som forutsatt. Resultatmål knyttet til oppgavene over er beskrevet i tildelingsbrevene for 2007 fra departementene eller i egne brev. Det er tatt i bruk moderne web-baserte verktøy for å bedre intern rapportering og styringsinformasjon. I 2007 vil vi se om informasjon fra flere datakilder kan kombineres for å få fram nye styringsindikatorer. I tillegg vil eksisterende driftsrutiner videreutvikles og effektiviseres.

4.4.2 Kommunikasjonsaktiviteter

Samlet budsjett til de kommunikasjons- og formidlingsaktivitetene i Forskningsrådet som er lagt til Administrasjonsdivisjonen utgjør 24,5 mill. kroner i 2007. Dette er det samme som i 2006.

Budsjettet skal dekke kommunikasjonsaktiviteter knyttet til Forskningsrådets organisasjon og oppgaver, og aktiviteter knyttet til de nasjonale tiltakene for allmennrettet formidling – der Forskningsrådet i vedtektene er gitt et overordnet nasjonalt ansvar. 2/3 av budsjettet er KD-midler, mens resten kommer fra NHD, FKD, LMD og MD. Det er i 2005 utarbeidet en Kommunikasjonsstrategi for Forskningsrådet som vil være grunnlag for kommunikasjonsvirksomheten framover, i valg av både tiltak og organisering.

Tabell 4-25 Inntekter. Fordeling etter finansieringskilde, spesifisert på kapittel og post. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1000 kroner og prosentvis endring.

				Revidert	Budsjett	Endring
				budsjett	2007	2006-2007
				2006		
KD	Kap.	285 ,post	52 Norges forskningsråd ¹⁾	15 700	15 700	0 %
NHD	Kap.	920 ,post	50 Norges forskningsråd	5 800	5 800	0 %
FKD	Kap.	1023 ,post	50 Tilskudd Norges forskningsråd	1 520	1 520	0 %
LMD	Kap.	1137 ,post	50 Tilskudd Norges forskningsråd	900	900	0 %
MD	Kap.	1410 ,post	51 Forskningsprogrammer	580	580	0 %
Sum budsjett				24 500	24 500	0 %

1) Beløpene inkluderer bevilgninger til aktiviteter i den sentrale Kommunikasjonsavdelingen, samt ekspertsvarordningen som er lagt under Administrasjonsdirektørens stab.

St. meld. nr. 20 (2004-2005) og St.prp. nr. 1. (2005-2006) fra KD angir generelle mål for Forskningsrådet og særskilte føringer for Forskningsrådets kommunikasjons- og formidlingsvirksomhet. Dette ligger til grunn for prioriteringene.

Vi prioriterer å styrke de nasjonale tiltakene for allmennrettet forskningsformidling spesielt for 2007, da disse har hatt 0-vekst i budsjettet over flere år.

Medie- og Samfunnskontakt/Redaksjonell produksjon

Arbeidet omfatter hovedområdene mediekontakt, strategisk og allmennrettet forskningsformidling, samt journalistisk synliggjøring av Forskningsrådets politikk, tiltak, beslutninger og – ikke minst – resultater. I tillegg kommer en del generell informasjonsvirksomhet.

- Utvikling av daglig oppdatert nyhetstjeneste som fremmer Forskningsrådets viktigste saker og politiske innspill, og gir et balansert helhetsbilde av alt som foregår i organisasjonen.
- Synliggjøring av politikk og resultater fra Forskningsrådet gjennom mediearbeid og annen utadrettet virksomhet.
- Fire årlige utgaver av Bladet Forskning som speiler Forsknings-Norge og Forskningsrådet på en måte som kan bidra til å fremme norsk forskningspolitisk debatt. Bladet skal også synliggjøre norsk forskningsinnsats i tillegg til å profilere Forskningsrådets politikk og resultater.
- Bistand til divisjonene i forbindelse med konferanser, rapporter, evalueringer etc.
- Samordning mellom divisjonene når det gjelder utadrettet kommunikasjon og formidling

Internasjonalisering

- Tiltak for å synliggjøre norske forskningsresultater og Forskningsrådets prioriteringer internasjonalt, og arbeid med å synliggjøre Forskningsrådets internasjonale strategier, bilaterale samarbeidsavtaler og virkemidler for utveksling av forskere, samt Forskningsrådets engasjement i EUs rammeprogram.
- Oppfølging av medlemskap og deltakelse i Cordis, Alpha Galileo, EUSCEA m. fl.

Informasjon og brukerkontakt

- Søknadsinformasjon, med hovedvekt på utvikling av Forskningsrådets sentrale eksterne nettsider
- Visuell kommunikasjon
- Brukerundersøkelser

Nasjonale tiltak for allmennrettet forskningsformidling

- Drift og videre utvikling av de to store formidlingstiltakene Forskningsdagene og Nysgjerrigper. Vi styrker disse spesielt for 2007, da de har hatt 0-budsjett siden 2004.
- Bevilgninger til nettstedet forskning.no der Forskningsrådet er medeier, og til Stiftelsen Ungdom og Forskning der Forskningsrådet har et særskilt ansvar.
- Utvikling av strategi for allmennrettet forskningsformidling

Tabell 4-26 Utgifter. Fordelt på aktiviteter. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1000 kroner og prosentvis endring.

	Revidert budsjett 2006	Budsjett 2007	Endring 2006-2007
Medie- og samfunnskontakt/redaksjonell produksjon ¹⁾	4 415	5 380	22 %
Informasjon og brukerkontakt	6 005	4 490	-25 %
Nasjonale tiltak for allmennrettet forskningsformidling	11 850	13 400	13 %
Større konferanser og priser	1 230	1 230	0 %
Fordeling til eksisterende og nye kommunikasjonsaktiviteter	1 000		-100 %
	24 500	24 500	0 %

4.4.3 Andre oppgaver

Utviklingstiltak

For å kunne møte de økende forventningene til Forskningsrådet, er det ønskelig å forsterke arbeidet med å forbedre og effektivisere driften bl.a. ved å investere i mer fleksible arbeidsformer. Administrasjonsbudsjettet dekker driften av Forskningsrådets administrasjon med dagens aktivitetsnivå og rammebetingelser i form av lokaler, IT-systemer og andre driftsfunksjoner. Medarbeiderundersøkelsen i 2005, egenevalueringen og arbeidet med ny organisasjonsstrategi viser at det må arbeides videre med å effektivisere arbeids- og beslutningsprosessene, styrke kundeorienteringen og redusere arbeidsbelastningen i administrasjonen. Utfordringene stiller krav til styrking og videreutvikling av ledelses- og rådgivningsfunksjonen. Det vil derfor arbeides med lederutvikling, prosjektorganisering og prosjektledelse som viktige deler av kompetanseutviklingen i 2007.

Utviklingstiltak som krever større investeringer må dekkes av tilgjengelige midler utover administrasjonsbudsjettet (administrative avsetninger, avkastning fra fond eller salgsinntekter). Eksempler på tiltak som Forskningsrådet ønsker å gjennomføre er:

- Ombygging av lokaler og kjøp av inventar og teknisk utstyr i forbindelse med innføring av fleksible arbeidsformer
- Kompetanseutvikling og opplæring i nye arbeids- og samarbeidsformer bl.a. teamorganisering, prosjektarbeid og bruk av teknisk utstyr
- Opplæringstiltak for å styrke strategiske rådgivningsfunksjoner bl.a. knyttet til internasjonalt samarbeid og kommunikasjon, ved å effektivisere forvaltningsfunksjonene
- Utvikling av nye eSak-moduler for elektronisk søknadsvurdering og prosjektkontrakter, samt vesentlige utvidelser av funksjonalitet i dagens IT-systemer
- Oppgradering av nettsidene og implementering av nye søke- og publiseringsverktøy for å gi bedre og nye tjenester til brukerne

Forskningsrådet har i dag et betydelig FoU-budsjett og det stilles stadig sterkere krav til kvalitet i saksbehandlingen samtidig som administrative prosesser skal forenkles og effektiviseres. Både i forskningsmiljøene og internt i administrasjonen forventes det at samhandlingen kan skje elektronisk og at nødvendig informasjon om forskningsaktiviteten er

tilgjengelig på nettet. Slike løsninger må finansieres av administrative midler utenfor administrasjonsbudsjettet.

Eiendomsvirksomheten

Eiendomsbudsjettet for 2007 har en resultatramme på 4,8 mill. kroner og er i hovedsak basert på tidligere årsregnskap og erfaringstall. Det er en bedring på 6,2 mill. kroner i forhold til i fjor, som skyldes økte festeinntekter, mindre konsulentbruk og bortfall av intern refusjon. Høsten 2005 ble det forhandlet fram en avtale med Statsbygg om konkrete eiendoms-overdragelser i Gaustadbekkdalen. Dette innebærer bl.a. salg av eiendommer for å klargjøre for bygging av IFI 2 ved Universitetet i Oslo, samt tilrettelegge for mer effektiv planlegging av Gaustadbekkdalen Nord. I tillegg er det lagt opp til salg av Forskningsveien 3. Avtalen innebærer at Forskningsrådet overfører ansvaret for infrastruktur i Gaustadbekkdalen til Statsbygg mot et fremforhandlet beløp. Avtalen er tidligere godkjent av Hovedstyret, og Kunnskapsdepartementet (KD) har gitt Forskningsrådet fullmakt til kjøp/avhending av eiendommer. Det ventes på endelig godkjenning fra Statsbygg før avtalen kan effektueres. Forskningsrådet vil i løpet av 2007 gjennomføre seksjonering av IFI1-bygget ved Universitetet i Oslo. Norsk Regnesentral vil bli en av seksjonseierne, og det er ønskelig at UiO overtar den resterende del av IFI1-bygget. Det er etablert kontakt med KD for å finne en finansiell løsning på UiOs del av bygget.

4.5 Internasjonal enhet og administrerende direktørs stab

Tabellen under gir en samlet oversikt over Administrerende direktørs stab, men i omtalen vil det skilles mellom de to ansvarsområdene

Tabell 4-27 Inntekter. Fordeling etter finansieringskilde, spesifisert på kapittel og post. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1000 kroner og prosentvis endring.

				Revidert	Budsjett	Endring
				budsjett	2007	2006-2007
				2006		
UFD	Kap.	285 ,post	52 Norges forskningsråd	89 915	90 115	0 %
UFD	Kap.	286 ,post	50 Fondet for forskning og nyskaping ¹⁾	1 243	-1 243	-200 %
NHD	Kap.	920 ,post	50 Norges forskningsråd	40 800	39 400	-3 %
OED	Kap.	1830 ,post	50 Norges forskningsråd	11 000	11 000	0 %
FKD	Kap.	1023 ,post	50 Tilskudd Norges forskningsråd	3 900	3 900	0 %
LMD	Kap.	1137 ,post	50 Forskningsaktivitet	5 150	5 150	0 %
MD	Kap.	1410 ,post	50 Basisbevilgninger til Forskningsinst.	3 800	3 800	0 %
Sum generelle midler				155 808	152 122	-2 %
KD	Kap.	287 ,post	21 Forskningsinstitutter og andre tiltak		160	
HOD	Kap.	732 ,post	21 Regionale helseforetak		490	
FIN	Kap.	,post	SAKI	300		-100 %
SD	Kap.	1301 ,post	50 Samferdselsforskning	5 500	5 500	0 %
Sum departementene				161 608	158 272	-2 %

4.5.1 Internasjonal enhet

Internasjonalt samarbeid gir muligheter for synergier og internasjonal arbeidsdeling slik at norsk forskning vokser i styrke og synlighet. Internasjonal oppdatert kunnskap er en forutsetning for økt kvalitet i forskningen og en viktig premiss for innovasjonsevnen. Internasjonal enhet har et overordnet ansvar for det internasjonale samarbeidet i Forskningsrådet, og aktivitetene er delt i to hovedgrupper; Internasjonalt samarbeid generelt og Forskningsrådets EU-prosjekt 2003-2007. Aktivitetene organiseres bl.a i nettverk hvor internasjonal enhet

samarbeider med de fagansvarlige i divisjonene. Det samlede budsjettet for Internasjonal enhet er i 2007 på 145,65 mill kroner.

Tabell 4-28 Inntekter. Fordeling etter finansieringskilde, spesifisert på kapittel og post. Budsjett 2006¹⁾, revidert budsjett 2006, budsjett 2007. 1 000 kroner og prosentvis endring

				Revidert	Budsjett	Endring
				budsjett	2007	2006-2007
				2006		
KD	Kap.	285	,post 52 Norges forskningsråd	80 050	80 250	0 %
NHD	Kap.	920	,post 50.4 Norges forskningsråd	38 200	36 900	-3 %
OED	Kap.	1830	,post 50 Norges forskningsråd	11 000	11 000	0 %
FKD	Kap.	1023	,post 50 Tilskudd Norges forskningsråd	3 500	3 500	0 %
LMD	Kap.	1137	,post 50 Forskningsaktivitet	5 000	5 000	0 %
MD	Kap.	1410	,post 50 Basisbevilgninger til Forskningsinst.	3 500	3 500	0 %
SD	Kap.	1301	,post 50 Samferdselsforskning	5 500	5 500	0 %
Sum departementene				146 750	145 650	-1 %

1) Revidert budsjett 2006 er redusert med i alt 15,5 mill.kroner. Midlene er overført divisjonene for oppfølging av internasjonale tiltak divisjonene har den faglige oppfølging av.

Internasjonalt samarbeid generelt

Enheten vil i 2007 fortsette arbeidet med internasjonale strategier, policydokumenter og handlingsplaner for Forskningsrådet. Dette arbeidet omfatter avklaringer av vårt bilaterale samarbeid, hvordan den internasjonale komponenten kan styrkes i Forskningsrådets finansielle virkemidler og hvordan Norge kan styrke sin forskningspolitiske rolle internasjonalt. Enheten vil også arbeide med å utvikle Forskningsrådets samlede kompetanse og forskningspolitiske rådgivning på feltet og delta i internasjonale fora. Utvikling av Forskningsrådets besøksprogram, web-presentasjon og eksterne kontakter vil fortsatt stå sentralt i fokus.

Det bilaterale forskningssamarbeidet følges i hovedsak opp gjennom Forskningsrådets programmer, med noe bidrag fra INTs budsjett der budsjettmessig fleksibilitet krever dette (gjelder NordForsk, spesifikke initiativ overfor Japan samt arrangering av seminarer, workshops etc.) Stimulerings- og incentivmidlene legger grunnlaget for å få fram internasjonale prosjekter. Den bilaterale prosjektetablingsordningen (BILAT) er videreført og primært rettet mot hovedsatsingslandene USA/Canada, Japan, Kina. og i tillegg Russland og India. Gjennom departementenes føringer vil de rettede stimuleringsmidlene gjøre det mulig med en aktiv oppfølging av den interdepartementale Nord-Amerika strategien både ved en videreføring av BILAT og Leiv Erikson mobilitetsprogram.

Tabell 4-29 Utgifter. Internasjonalt samarbeid generelt fordelt på tiltak. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1 000 kroner og prosentvis endring.

Tiltak	Revidert	Budsjett	Endring
	budsjett	2007	2006-
	2006		2007
Posisjonering-/stimulerings tiltak, bilateralt samarbeid	29 550	29 750	1 %
Mobilitet og prosjektstøtte	4 200	4 200	0 %
Sum	33 750	33 950	1 %

Forskningsrådets EU-prosjekt 2003-2007

I perioden 2003-2007 deltar Norge i EUs 6. rammeprogram for forskning og teknologisk utvikling. Deltakelsen har høy prioritet og skal bidra til å styrke kvaliteten og innovasjons- evnen i norsk forskning. Rammeprogrammet er også et viktig instrument for etableringen av et

felles-europeisk forskningsområde (ERA). Dette blir en viktig arena for samarbeid om forskningspolitikk, forskningsfinansiering og om strukturendringer i europeiske forskningsmiljøer. Indikasjonene fra rammeprogrammets utlysingsrunder viser høyt engasjement fra norske bedrifter, UoH-sektoren og instituttene.

Forskningsrådet legger stor vekt på å kunne tilrettelegge for et utbytterikt samarbeid med EU og har fått gjennomslag for en samlet tiltakspakke for økt deltakelse i EUs 6. rammeprogram. Dette omfatter en tilnærmet automatisk ordning for nasjonal samfinansiering av godkjente EU-prosjekter ved forskningsinstituttene, og andre prosjektrettede tiltak.

Forskningsrådet vil videreføre det etablerte kontoret i Brussel og drifte den norske delen av EUs nettportal og informasjonsnettverk for forskermobilitet. I tillegg jobbes det for å få flere nasjonale eksperter inn i Kommisjonen. Oppfølgingen av EØS-finansieringsordningene er lagt til EU-prosjektet.

Tabell 4-30 Utgifter. Forskningsrådets EU-prosjekt fordelt på tiltak. Revidert budsjett 2006 og budsjett 2007. 1 000 kroner og prosentvis endring.

	Revidert budsjett 2006	Budsjett 2007	Endring 2006- 2007
Nasjonal samfinansiering av instituttene	73 500	72 200	-2 %
Prosjektstøtte Andre FoU-miljøer	10 000	10 000	0 %
Posisjoneringstiltak	10 000	10 000	0 %
Diverse EU	18 300	18 300	0 %
Cost (overført fra Vitenskap)	1 200	1 200	0 %
Sum	113 000	111 700	-1 %

4.5.2 Administrerende direktørs stab

Hoveddelen av budsjettet går til å finansiere den nasjonale FoU-statistikken og deltakelse i internasjonalt samarbeid om FoU-statistikk. Brukere av statistikken er departementer, forskningsinstitusjoner, brukere av forskning, offentlige instanser og Forskningsrådet selv. Selve statistikkinnhentingene gjøres av NIFUSTEP (UoH- og instituttsektoren) og av SSB (næringslivet). Statistikken er nødvendig både for nasjonal politikktutforming og for å ivareta Norges forpliktelser om å levere FoU-statistikk til OECD og EU. Mye av statistikken, samt tilgrensende analyser og utredninger, publiseres gjennom Indikatorrapporten for det norske forsknings- og innovasjonssystemet som utgis annethvert år. Neste utgave av Indikatorrapporten kommer i årsskiftet 2007/2008. Forskningsrådet vil i 2007 motta 650.000 kroner fra HOD og KD til gjennomføring av utviklingsprosjekter for måling av forskning og utvikling i helseforetakene som en del av nasjonal FoU-statistikk i regi av NIFU STEP.

Øvrige midler brukes til videreutvikling av Forskningsrådets prosedyrer for FoU-administrasjon og strategisk kommunikasjon, Forskningsrådets arbeid med kunnskapsgrunnlaget og til å gjennomføre eksterne utredninger om forsknings- og innovasjonspolitikken.

Tabell 4-31 Inntekter. Fordeling etter finansieringskilder, spesifisert på kapittel og post. Revidert budsjett 2006 og Budsjett 2007. 1000 kroner og prosentvis endring.

			Revidert budsjett 2006	Budsjett 2007	Endring 2006-2007
Generelle midler:					
KD	Kap. 285 , post	52 Norges forskningsråd	9 865	9 865	0 %
KD	Kap. 286 , post	50 Norges forskningsråd ¹⁾	1 243	- 1 243	
NHD	Kap. 920 , post	50 Norges forskningsråd	2 600	2 500	-4 %
FKD	Kap. 1023 , post	50 Tilskudd Norges forskningsråd	400	400	0 %
LMD	Kap. 1137 , post	50 Tilskudd Norges forskningsråd	150	150	0 %
MD	Kap. 1410 , post	51 Forskningsprogrammer mv.	300	300	0 %
Sum generelle midler			14 558	11 972	-18 %
Spesielle midler					
KD	Kap. 287 ,post	21 Forskningsinstitutter og andre tiltak		160	
HOD	Kap. 732 ,post	21 Regionale helseforetak		490	
FIN	Kap. , post	SAKI	300		-100 %
TOTALT			14 858	12 622	-15 %

1) I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett økte fondsavkastningen med 1,2 mill. kr. Midlene overføres til 2007 og inngår i den samlede bevilgningen som er fordelt på divisjonene. Jf. kapittel 3.7.

4.6 Administrasjon

4.6.1 Administrasjonsbudsjett

Administrasjonsbudsjettet dekker Forskningsrådets administrative virksomhet, dvs lønn og øvrige personalkostnader, IT, leie av lokaler og andre driftskostnader. Budsjettet for 2007 har en ramme på 329,3 mill. kroner og er satt opp i balanse. Dette er en økning på 5,9% i forhold til inntektsrammen for 2006. Inntektene består av administrasjonsbevilgningen fra KD på 223,1 mill. kr som er en økning på 2,4%, og refusjoner fra FoU-budsjettet på hhv 85,2 mill. kroner for fullrefusjonsstillinger og ca 20 mill. kroner i programrefusjoner. Kostnadene er fordelt på personalbudsjettet med 240,8 mill. kroner (del 1 og del 2), IT-budsjettet med 37,1 mill kroner og driftsbudsjettet med 43,0 mill kroner. Øvrige kostnader er fordelt på hovedstyret, divisjonsstyrene, omstillingstiltak og mindre utviklingstiltak, og utgjør til sammen 8,4 mill. kroner. Til sammen 377,5 faste og midlertidige årsverk er finansiert over administrasjonsbudsjettet, hvorav fullrefusjonsstillinger utgjør 97,7 årsverk.

Tabell 4-32 Budsjett 2007 etter hovedposter/delbudsjetter sammenlignet med budsjett 2005 og 2006. 1000 kroner og prosentvis endring.

	Budsjett 2005	Regnskap 2005	Avvik 2005	Budsjett 2006	Prognose 2006	Avvik	Budsjett 2007	Endring 2006-2007	%
INNTEKTER									
Bevilgning fra KD	210 842	210 592	-250	217 800	217 479	-321	223 113	5 313	2,4 %
Programrefusjoner	19 653	18 360	-1 293	20 000	19 000	-1 000	20 000	-	0,0 %
Fullrefusjoner	63 809	59 767	-4 042	68 750	66 000	-2 750	85 216	16 466	24,0 %
Andre inntekter	2 396	662	-1 734	4 350	1 000	-3 350	1 000	-3 350	-77,0 %
Sum inntekter	296 700	289 381	-7 319	310 900	303 479	-7 421	329 329	18 429	5,9 %
KOSTNADER									
Personalbudsjett Del I	213 108	205 573	-7 535	196 932	192 600	-4 332	213 336	16 404	8,3 %
Personalbudsjett Del II			-	27 200	26 600	-600	27 432	232	0,9 %
IT-budsjett	27 216	23 230	-3 986	33 800	32 500	-1 300	37 140	3 340	9,9 %
Driftsbudsjett	43 920	38 659	-5 261	42 142	40 100	-2 042	43 045	903	2,1 %
Hovedstyret/divisjonsstyrer	3 300	3 402	102	3 000	3 000	-	3 000	-	0,0 %
Sum administrativ drift	287 544	270 864	-16 680	303 074	294 800	-8 274	323 953	20 879	6,9 %
Omstillings-/bemanningstiltak	3 458	2 189	-1 269	3 426	1 900	-1 526	4 376	950	27,7 %
Utviklingsiltak	5 698	6 262	564	10 400	1 000	-9 400	1 000	-9 400	-90,4 %
Sum andre kostnader	9 156	8 451	-705	13 826	2 900	-10 926	5 376	-8 450	-61,1 %
Sum kostnader	296 700	279 315	-17 385	316 900	297 700	-19 200	329 329	12 429	3,9 %
Resultat	-	10 066	10 066	-6 000	5 779	11 779			

Administrasjonsbevilgningen er ikke tilstrekkelig til å dekke veksten som har vært i FoU-budsjettet og i antall oppgaver, samtidig som nye krav til habilitet og kvalitet i søknadsbehandlingen skal ivaretas. Derfor må det i tillegg refunderes midler fra FoU-budsjettet for forskningsadministrative oppgaver. Fullrefusjonsstillingene er knyttet til spesielle oppgaver som f.eks EU-kontoret, ERA-Net, Store programmer og Forskningsdagene. I 2007 er også flere innleide stillinger omgjort til faste stillinger i administrasjonen, noe som reduserer de administrative kostnadene som belastes FoU-budsjettet. Endelig beløp som skal refunderes fra divisjonene vil fastsettes ut i fra faktisk påløpte kostnader i 2007. I tillegg kommer anslagsvis 20,0 mill. kroner i programrefusjoner fra stillinger til fast ansatte som bruker deler av arbeidstiden på programadministrasjon.

IT-budsjettet har økt fra 2006 pga investeringer i bærbare PC'er og servere, samt økning i vedlikeholdskostnadene. Dessuten er kostnader for fellessystemer som tidligere lå på andre budsjettposter og i divisjonene nå samlet i IT-budsjettet for å få en bedre oversikt og oppfølging. Driftsbudsjettet øker med 2% i forhold til 2006 pga leie av nye lokaler i Pilestredet 38 og en forventet økning av strømkostnadene. Reduserte kostnader for kopiering, port og papirinnkjøp er innarbeidet i budsjettet. Veksten i administrasjonskostnadene er vesentlig mindre enn veksten i FoU-budsjettene, hhv 27% og 58% for perioden 1998-2004. Det viser at administrativ behandling av FoU-tildelingene er effektivisert som følge av endringer i tildelingsmåten og innføring av elektronisk søknadsbehandling. Forslag til tiltak utover det som ligger inne i administrasjonsbudsjettet må finansieres av administrativ avsetning og/eller av midler fra investeringsfondet.

Oversikt over programmene med angivelse av finansierende departement i 2007

Kunnskapsdepartementet

Program	AID	BLD	DIV	FKD	FIN	Fond	HOD	JD	KKD	KD	LMD	MD	NHD	OED	SD	UD
Arbeidslivsforskning	17 600									1 900			1 500			
Areal-o.naturbas.næringsutv			2 660	9 000						1 000	38 110					
Det int. polaråret 2007/2008						80 000		1 000		2 000		2 000				
ESRF Progr.f.synkrotronforsk										6 800						
Etikk,samfunn og bioteknologi				1 000						1 000	1 000		1 000			
Folkehelse							20 350			1 100						
Forskning, innov. og øk.vekst										865			4 000			
Funksjonell genomforsk.n.i Norg						118 000				46 000	500		5 500			
Global fisk										350						
Grunnl.næringsrettet bioteknol										2 200			10 300			
Havet og kysten			12 000	39 000		5 000				3 850		15 400		6 000		
Helse- og omsorgstjenester					2 000		23 481			2 000						
IKT i medisin og helsetjeneste										2 550			3 700			
Internasj. migrasjon og etniske relasj.	7 200									1 700						
Katalyse og organisk syntetisk										9 900				5 500		
Kjerne- og partikkelforskning										18 700						
Kjernekomp.og verdiskaping IKT						13 000				1 200			51 950		40 200	
Klimaendr.og kons.f.Norge				1 500		20 000				5 520	3 000	39 900			800	
Kommunikasjon,IKT og medier									1 700	6 500			3 200		9 000	
Kunnskapsutv.f.no.språkteknol										4 000						
Miljø, gener og helse							15 650			1 500		3 900			500	
Nanoteknolo. og nye materialer						20 000				32 640			14 900			
Norsk mat fra sjø og land			42 305	24 590		10 000				4 000	86 333		23 250			
Norsk miljøsatsing mot 2015				1 500	200					5 040	14 150	44 550	500			1 500
Polarforskning POLRES										8 500		1 200				
Praksisrettet FOU i skolen										33 595						
Program for kulturforskning	1 000								2 287	13 000						
Program for kvinne- og kjønnsf		4 000								6 000						
Program for romforskning										12 550						
Program for samisk forskning	1 500									6 700						
Psykisk helse							33 600			2 000						
Samfunnssikkerhet og risiki			500			3 000		3 000		500					300	1 000
Utdanning og læring										14 350						
Utviklingsveier i Sør										1 280						8 000
Velferdsprogrammet	32 000	11 300					6 310	1 500		6 593						
eVitenskap										26 000			3 700			
	59 300	15 300	57 465	76 590	2 200	269 000	99 391	5 500	3 987	293 383	143 093	106 950	123 500	11 500	50 800	10 500

Nærings- og handelsdepartementet

Program	AID	DIV	FKD	FIN	Fond	KKD	KD	LMD	MD	NHD	OED	SD	UD
Arbeidslivsforskning	17 600						1 900			1 500			
Brukerstyrt innovasjonsarena					20 000					201 720			
Etikk,samfunn og bioteknologi			1 000				1 000	1 000		1 000			
FoU-basert innovasjon i BA-nær										3 530			
Forskn.del av Fellessats.TRE								19 400		1 500			
Forskning, innov. og øk.vekst							865			4 000			
Fremtidens rene energisystemer		1 400			12 000			3 500	8 350	6 000	99 300	23 100	
Funksjonell genomforsk.n.i Norg					118 000		46 000	500		5 500			
Grunnl.næringsrettet bioteknologi							2 200			10 300			
Grunnleggende IKT-forskning										7 250		13 150	
IKT i medisin og helsetjeneste							2 550			3 700			
Innovasjonsprogrammet IKT										12 538			
Kjernekompet.og verdiskaping IKT					13 000		1 200			51 950		40 200	
Kommunikasjon,IKT og medier						1 700	6 500			3 200		9 000	
Maks.utnytt.av petroleumsreser	15 500				66 000					2 200	154 000		
Maritim virks.og offshore-oper		2 102	2 500							83 600			
Nanoteknolo. og nye materialer					20 000		32 640			14 900			
Norsk mat fra sjø og land		42 305	24 590		10 000		4 000	86 333		23 250			
Norsk miljøsatsing mot 2015			1 500	200			5 040	14 150	44 550	500			1 500
Prosess- og biomedisinsk indus										24 461			
Tjenesteyting,handel,logistikk										7 109			
Transportsikkerhet		1 500	1 000							500		6 500	
Vareprod. og materialforedling										18 542			
eVitenskap							26 000			3 700			
Økt verdiskaping fra naturgass					25 000					1 000			
	33 100	47 307	30 590	200	284 000	1 700	129 895	124 883	52 900	493 450	253 300	91 950	1 500

Olje- og energidepartementet

Program	AID	DIV	FKD	Fond	KD	LMD	MD	NHD	OED	SD
Fremtidens rene energisystemer		1 400		12 000		3 500	8 350	6 000	99 300	23 100
Havet og kysten		12 000	39 000	5 000	3 850		15 400		6 000	
Katalyse og organisk syntetisk					9 900				5 500	
Maks.utnytt.av petroleumsreser	15 500			66 000				2 200	154 000	
Miljøvennlig gasskraftteknolog									48 000	
Prosj.ret tekn.utv. petro.virk									49 500	
Samfunnsvitensk.petroleumsfors									10 000	
	15 500	13 400	39 000	83 000	13 750	3 500	23 750	8 200	372 300	23 100

Fiskeri- og kystdepartementet

Program	DIV	FKD	FIN	Fond	KD	LMD	MD	NHD	OED	SD	UD
Areal-o.naturbas.næringsutv	2 660	9 000			1 000	38 110					
Etikk,samfunn og bioteknologi		1 000			1 000	1 000		1 000			
Havbruk - en næring i vekst	12 683	95 500		19 000		1 500					
Havet og kysten	12 000	39 000		5 000	3 850		15 400		6 000		
Klimaendr.og kons.f.Norge		1 500		20 000	5 520	3 000	39 900			800	
Marin bioteknologi i Tromsø		5 000									
Maritim virks.og offshore-oper	2 102	2 500						83 600			
Norsk mat fra sjø og land	42 305	24 590		10 000	4 000	86 333		23 250			
Norsk miljøsatsing mot 2015		1 500	200		5 040	14 150	44 550	500			1 500
Transport og ITS		1 000								20 000	
Transportsikkerhet	1 500	1 000						500		6 500	
	73 250	181 590	200	54 000	20 410	144 093	99 850	108 850	6 000	27 300	1 500

Landbruks- og matdepartementet

Program	DIV	FKD	FIN	Fond	KD	LMD	MD	NHD	OED	SD	UD
Areal- og naturbas. næringsutv	2 660	9 000			1 000	38 110					
Etikk, samfunn og bioteknologi		1 000			1 000	1 000		1 000			
Forskn. delen av Fellessats. TRE						19 400		1 500			
Fremtidens rene energisystemer	1 400			12 000		3 500	8 350	6 000	99 300	23 100	
Funksjonell genomforsk. i Norg				118 000	46 000	500		5 500			
Havbruk - en næring i vekst	12 683	95 500		19 000		1 500					
Klimaendr. og kons. f. Norge		1 500		20 000	5 520	3 000	39 900			800	
Norsk mat fra sjø og land	42 305	24 590		10 000	4 000	86 333		23 250			
Norsk miljøsatsing mot 2015		1 500	200		5 040	14 150	44 550	500			1 500
Progr for forskn. jordbruk mat	18 895					10 941					
	77 943	133 090	200	179 000	62 560	178 434	92 800	37 750	99 300	23 900	1 500

Miljøverndepartementet

Program	DIV	FKD	FIN	Fond	HOD	JD	KRD	KD	LMD	MD	NHD	OED	SD	UD
Demokrati, styring og regional							10 000			4 950			800	
Det int. polaråret 2007/2008				80 000		1 000		2 000		2 000				
Fremtidens rene energisystemer	1 400			12 000					3 500	8 350	6 000	99 300	23 100	
Havet og kysten	12 000	39 000		5 000				3 850		15 400		6 000		
Klimaendr. og kons. f. Norge		1 500		20 000				5 520	3 000	39 900			800	
Miljø, gener og helse					15 650			1 500		3 900			500	
Norsk miljøsatsing mot 2015		1 500	200					5 040	14 150	44 550	500			1 500
Polarforskning								8 500		1 200				
	13 400	42 000	200	117 000	15 650	1 000	10 000	26 410	20 650	120 250	6 500	105 300	25 200	1 500

Fondet for forskning og nyskaping

Program	AID	DIV	FKD	Fond	HOD	JD	KD	LMD	MD	NHD	OED	SD	UD
Brukerstyrt innovasjonsarena				20 000						201 720			
Det int. polaråret 2007/2008				80 000		1 000	2 000		2 000				
Europa i endring				3 000									
Forskn.om årsaker til sykefrav				10 000									
Fremtidens rene energisystemer		1 400		12 000				3 500	8 350	6 000	99 300	23 100	
Funksjonell genomforsk.n.i Norg				118 000			46 000	500		5 500			
Global helse				4 000	4 188								57 000
Havbruk - en næring i vekst	12 683	95 500		19 000				1 500					
Havet og kysten	12 000	39 000		5 000			3 850		15 400		6 000		
Innov.og fornyelse i off.sekto				5 000									
Kjernekomp.og verdiskaping IKT				13 000			1 200			51 950		40 200	
Klimaendr.og kons.f.Norge			1 500	20 000			5 520	3 000	39 900			800	
Maks.utnytt.av petroleumsreser	15 500			66 000						2 200	154 000		
Nanoteknolo. og nye materialer				20 000			32 640			14 900			
Norsk mat fra sjø og land		42 305	24 590	10 000			4 000	86 333		23 250			
Samfunnssikkerhet og risiki		500		3 000		3 000	500					300	1 000
Økt verdiskaping fra naturgass				25 000						1 000			
	15 500	68 888	160 590	433 000	4 188	4 000	95 710	94 833	65 650	306 520	259 300	64 400	58 000

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Program	AID	BLD	Fond	HOD	JD	KKD	KD	NHD	OED
Arbeidslivsforskning	17 600						1 900	1 500	
IT for funksjonshemmede	5 200								
Internasj. migrasjon og etniske relasjoner	7 200						1 700		
Maks.utnytt.av petroleumsreser	15 500		66 000					2 200	154 000
Program for kulturforskning	1 000					2 287	13 000		
Program for samisk forskning	1 500						6 700		
Velferdsprogrammet	32 000	11 300		6 310	1 500		6 593		
	80 000	11 300	66 000	6 310	1 500	2 287	29 893	3 700	154 000

Barne- og likestillingsdepartementet

Program	AID	BLD	HOD	JD	KD
Program for kvinne- og kjønnsf		4 000			6 000
Velferdsprogrammet	32 000	11 300	6 310	1 500	6 593
	32 000	15 300	6 310	1 500	12 593

Fornyings- og administrasjonsdepartementet

Program	FAD
IKT Sikkerhet og sårbarhet	10 000
	10 000

Finansdepartementet

Program	FKD	FIN	HOD	JD	KD	LMD	MD	NHD	UD
Bedriftens samfunnsansvar		500		500					500
Helse- og omsorgstjenester		2 000	23 481		2 000				
Kunnsk.gr.l. f.næring og innov		500							
Norsk miljøsatsing mot 2015	1 500	200			5 040	14 150	44 550	500	1 500
Skatteøkonomi		5 000							
	1 500	8 200	23 481	500	7 040	14 150	44 550	500	2 000

Helse- og omsorgsdepartementet

Program	AID	BLD	FIN	Fond	HOD	JD	KD	MD	SD	UD
Folkehelse					20 350		1 100			
Global helse				4 000	4 188					57 000
Helse- og omsorgstjenester			2 000		23 481		2 000			
Klinisk forskning					21 450					
Miljø, gener og helse					15 650		1 500	3 900	500	
Psykisk helse					33 600		2 000			
Rusmiddelforskning					14 950					
Velferdsprogrammet	32 000	11 300			6 310	1 500	6 593			
	32 000	11 300	2 000	4 000	139 979	1 500	13 193	3 900	500	57 000

Justis- og politidepartementet

Program	AID	BLD	DIV	FIN	Fond	HOD	JD	KD	MD	SD	UD
Bedriftens samfunnsansvar				500			500				500
Det int. polaråret 2007/2008					80 000		1 000	2 000	2 000		
Samfunnssikkerhet og risiki			500		3 000		3 000	500		300	1 000
Velferdsprogrammet	32 000	11 300				6 310	1 500	6 593			
	32 000	11 300	500	500	83 000	6 310	6 000	9 093	2 000	300	1 500

Kultur- og kirkedepartementet

Program	AID	KKD	KD	NHD	SD
Idrett og samfunn		8 000			
Kommunikasjon, IKT og medier		1 700	6 500	3 200	9 000
Kunnsk. gr.lag pengespill-probl		3 000			
Program for kulturforskning	1 000	2 287	13 000		
	1 000	14 987	19 500	3 200	9 000

Kommunal- og regionaldepartementet

Program	KRD	MD	SD
Demokrati, styring og regional	10 000	4 950	800
	10 000	4 950	800

Samferdselsdepartementet

Program	DIV	FKD	Fond	HOD	JD	KRD	KKD	KD	LMD	MD	NHD	OED	SD	UD
Demokrati, styring og regional						10 000				4 950			800	
Fremtidens rene energisystemer	1 400		12 000						3 500	8 350	6 000	99 300	23 100	
Grunnleggende IKT-forskning											7 250		13 150	
Kjernekomponent og verdiskaping IKT			13 000					1 200			51 950		40 200	
Klimaendr. og kons.f.Norge		1 500	20 000					5 520	3 000	39 900			800	
Kommunikasjon, IKT og medier							1 700	6 500			3 200		9 000	
Miljø, gener og helse				15 650				1 500		3 900			500	
Samfunnssikkerhet og risiki	500		3 000		3 000			500					300	1 000
Transport og ITS		1 000											20 000	
Transportsikkerhet	1 500	1 000									500		6 500	
	3 400	3 500	48 000	15 650	3 000	10 000	1 700	15 220	6 500	57 100	68 900	99 300	114 350	1 000

Utenriksdepartementet

Program	DIV	FKD	FIN	Fond	HOD	JD	KD	LMD	MD	NHD	SD	UD
Bedriftens samfunnsansvar			500			500						500
Global helse				4 000	4 188							57 000
Norsk miljøsatsing mot 2015		1 500	200				5 040	14 150	44 550	500		1 500
Poverty and peace												18 000
Samfunnssikkerhet og risiki	500			3 000		3 000	500				300	1 000
Utviklingsveier i Sør							1 280					8 000
Øst-Europaprogrammene												19 000
	500	1 500	700	7 000	4 188	3 500	6 820	14 150	44 550	500	300	105 000